דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם "למרחב"

יום ד', ח' באלול תשל"ג, 5 בספטמבר 1973 • גליון 14776 • השנה הארבעים ותשע

היום 20 עמודים • המחיר 65 אגורות

היום ב"דבר":

- איסור העבודה הערבית ייתקל בקשיים / ד. רובינשטיין
- "שביתת נשק" זמנית בירושלים / ט. מנדלסון
- מ"ווטרגייט יצא מתוק" / ג'וסף אלסופ
- מחירי הדירות מרתיעים עולים / א. כנרתי
- ה"סטף" שהציל את רמות-נפתלי / ד. שליו
- כך חוגגים העובדים בארה"ב / נ. ברנע
- דין פרוטה — מדור לצרכן / הגר אנוש
- "עכשיו" — מוסף למשפחה / עמ' 13, 14
- 24 שעות — מדריך בידור וביקורות / עמ' 19

מזג האוויר

טמפרטורות המקסימום הצפויות: ירושלים — 26, תל־אביב — 28, חיפה — 29, עפולה — 20, נצרת — 29, נהריה — 30, לוד — 30, באר שבע — 30, אילת — 35, רמת הגולן — 25, עזה — 30, מפרץ שלמה — 35, הר שומרון — 25, יריחו — 36.

הלחות לא תשתנה.

AUDI 80
מימד חדש
★ בתכנון רכב
★ בבנית מנוע
★ בעיצוב
★ בבטיחות
AUDI 80
דור חדש למכוניות המופת של AUDI

מדינות הנפט הערביות מתיצבות לימין לוב

ארה"ב מתייעצת על דרכי תגובתה; מדינות מערב־אירופה מסתייגות מהטלת חרם על טריפולי

ביירות (א.פ.). — שרים לענייני נפט מעשר ארצות ערביות, נפגשו אתמול בכוויית במטרה להכין אסטרטגיית נפט אחידה כנגד הלחץ שעתידה, לדעתם, ארה"ב להפעיל נגד שימוש בנשק הנפט למטרות מדיניות על ידי מדינות ערב.

השרים נפגשו במסגרת תפקידם כמייצגי ארצותיהם בארגון המדינות המייצאות נפט "אופק".

שר הנפט הכוויתי אשר היה יו"ר הישיבה לא התייחס בהצהרה שהשמיע לאחר הישיבה לתוכניות אנטי־אמריקאיות כלשהן אשר יידונו בארגון "אופק". אולם, מדווחים עתונאים מכוויית מתקבל הרושם, כי הנושא העיקרי בדיונים אתמול היה השימוש בנפט כנשק בסכסוך במזרח התיכון, והכנת תכניות פעולה בנושא זה לעת הצורך.

מנוסח ההודעה בתום הישיבה נראה, כי מדינות הנפט הערביות התייצבו אתמול לימין לוב והביעו תמיכה בהלאמה החלקית של חברות הנפט הפועלות בלוב. בהודעה נאמר, כי הצעד הלובי התקבל בסיפוק. בהודעה נאמר עוד, כי היה זה צעד חוקי לחלוטין במסגרת ריבונותה של לוב.

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — ארה"ב מקיימת מגעים עם מדינות אחרות ועם חברות הנפט על המצב שנוצר בעקבות הלאמת חברות הנפט הגדולות בלוב ועל דרכי תגובה אפשרית. בדיונים הועלו הצעות להחרמת הנפט הלובי, המהווה רק 4.2 אחוזים ביבוא הנפט לארה"ב. אך ספק רב אם ניתן יהיה לשכנע את מדינות מערב אירופה, התלויות במידה רבה בנפט הלובי, להצטרף לחרם כזה.

אתמול הביע דובר משרד החוץ פול הייר צער עמוק על ההחרמה, ואמר שארה"ב מקווה שיושלמו פיצויים מתאימים לחברות שהולאמו, לאחר שייקבעו סדרי בוררות מתאימים. הדובר סירב להשיב לשאלות שנגעו להצעות שהועלו בממשל בתגובה על ההלאמה. הוא לא הגיב גם על הכרזת ראש ממשלת לוב עבד אל סאלם ג'אלוד, שלוב תעלה את מחיר הנפט ביותר מכפליים ותסרב לקבל בעתה תשלום עבור בדולארים.

התכנסותם של שרי־החוץ של מדינות הנפט הערביות בכוויית אתמול והדיונים הצפויים בנושא המזרח־התיכון בוועידת המדינות הבלתי מזוהות זוכים כאן לתשומת לב רבה. סימנים לחילוקי דעות בין הערבים, כאשר סעודיה ולוב חוששות, לפי גירסה מסויימת, לסכן את שגשוגם הכלכלי למען המאבק נגד ישראל, מתקבלים במשרד החוץ האמריקאי בכובד ראש. בו בזמן מנהלת סעודיה מערכת יחסי ציבור סובבה, כאשר ראיונות עם המלך פייסל על נושא זה מתפרסמים כמעט בכל יום.

לפנות בוקר לפי שעון ישראל, שידרה רשת הטלוויזיה נ.בי.סי. לשדר תכנית בת שלוש שעות על אתגר האנרגיה, שבמרכזה עומד ראיון עם פייסל מלך סעודיה. בקטע מהראיון שפורסם, מאיים המלך בהשוואת כמויות הנפט המיוצאות לארה"ב. לדברי "יו.ס. ניוז אנד וורלד ריפורט" מעדיף פייסל להשתמש בכסף ולא בנפט כנשק פוליטי. העתון אומר, שפייסל להבטחתו למממן מתנית הרכש של הצבא המצרי. הבטיח פייסל לנשיא סאדאת לשלם את כל חובותיו לברה"מ.

דיניץ להתייעצויות

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — שגריר ישראל בארה"ב שמחה דיניץ עומד לצאת באמצע ספטמבר לישראל להתייעצויות. יהיה זו אשרה לידי שגרירות ישראל בוואשינגטון.

למרות שלא נקבעו עדיין שום פגישות ביוזמות לקראת הנסיעה, אפשר להניח שדיניץ יפגש עוד לפני צאתו עם שר־החוץ האמריקאי המיועד הנרי קיסינג'ר, אם מינויו של קיסינג'ר יאושר בעוד מועד.

הערבים חותרים באלג'יר להטלת חרם על ישראל

אלג'יר (יופ"י). — מדינות ערב קראו אתמול למדינות הבלתי מזוהות, לבודד את ישראל על ידי הטלת חרם מקיף עליה, עד שתסכים לסגת משטחים ערביים. (ראה כתבה בעמ' 3 ו"דבר היום" בעמ' 9).

במיסמך עבודה, שהוכן על־ידי קבוצת נציגי הערבים בוועידת שרי־החוץ של המדינות הבלתי מזוהות, נאמר שיש לנקוט בצעדים בהתאם לפרק שבע של מגילת האו"ם בעניין סנקציות. מיסמך העבודה הופץ בין המשלחות השונות כבסיס לדיון על המשבר המזרח־תיכוני בוועדה המדינית של הוועידה.

לוועידת המדינות הבלתי מזוהות הוגשה גם הצעה אלג'ירית, בה נאמר שסירובה של ישראל לסגת משטחים מצריים, סוריים וירדניים, "עשוי להניע מדינות בלתי מזוהות לנקוט בצעדים אינדיבידואליים או קולקטיביים נגדה". מקורות הוועידה אמרו, כי יש להניח שהוועדה המדינית תגיש טיוטת החלטה בעניין המשבר המזרח־תיכוני לאישור ע"י הוועידה.

ויקטור אירשה, שגריר ישראל בבוגוטה (קולומביה), הגיע ארצה לחופשת מולדת.

היום טקס במינכן במלאת שנה לטבח

מינכן (ע"ר). — טקס הנחת זרים יערך היום בכפר האולימפי במינכן, במלאות שנה לטבח הספורטאים הישראליים.

מזכיר המדינה בממשלת בוואריה קארל הילרמאיר, יניח זר במקום שם תקפו טרוריסטים ערביים את הספורטאים הישראליים. הוא יניח לרגלי לוח זכרון קטן שהוצב בבניין הישראלי לשעבר בכפר האולימפי. בטקס יהיה נוכח גם נציג הממשלה הפדראלית המערב־גרמנית.

אילנה רומנו, אלמנתו של אחד הספורטאים הנרצחים נמצאת בדרך לגרמניה, כדי להשתתף בטקס.

יום הרצח במינכן יצוין בבתי־הספר

מאת סופר "דבר"

יום רצח הספורטאים הישראליים במינכן יצויין בסוף ספטמבר בבתי־הספר. יום רצח מינכן יחול השנה ב־24 בספטמבר. באותו יום או באותו שבוע תוקדש שעת חברה לפרשת הרצח ומשמעותו.

משרד־החינוך ורשות הספורט יפרסמו חוברת, שתופץ לבתי־הספר.

2 מעטפות־נפץ התפוצצו בוינה

וינה (ע"ר). — שתי מעטפות נפץ התפוצצו אתמול בוינה וגרמו לפציעתה של פקידת דואר בתחנת משטרה ולנזק במעון ילדים.

בהודעת המשטרה נאמר, כי נפתחה חקירה, כדי לגלות אם קיים קשר בין שתי התקריות.

ההתפוצצות בתחנת המשטרה במרכז וינה אירעה, שעה שפקידה פתחה חבילה קטנה בגורמה לפציעתה. בהודעת המשטרה נאמר עוד, כי ההתפוצצות בתחנת המשטרה גרמה לדליקה קטנה, שכובתה במהרה.

ההתפוצצות השניה אירעה במעון לילדים מפגרים במבואות וינה. חבילה ובה חומר נפץ התפוצצה בגורמה נזק קטן לרכוש.

אחיות חדרי הניתוח החליטו לחדש המגע עם ההסתדרות

מאת שמעון פינס, סופר "דבר"

אסיפת האחיות האחים של חדרי־ניתוח — השובתים זה היום השביעי למרות צווי בית־המשפט המחוזי לעבודה בתל־אביב — שהתכנסה אתמול אחר־הצהריים בבית־החולים "תל־השומר", בשעל סדר יומה שתי הצעות: התפטרות קולקטיבית מבתי־החולים; הקמת מסגרת עצמאית להתייצבות הסכם־עבודה נפרד (מחוץ למסגרת של הסתדרות האחיות והאחים) — החליטה על הצעה שונה שהוצעה בשעת ההצבעה, היא "ליצור מגעים חדשים עם יושב־ראש המחלקה לאיגוד המקצועי א. אברהמוביץ ועם הסתדרות האחיות והאחים".

זאת, בעקבות הישיבה שנערכה ביום ב' בלילה עם מזכירת הסתדרות האחיות והאחים חמודה איש־שלום, אשר הציפה באותה ישיבה מציאת פתרון לאחיות חדרי־ניתוח במסגרת הסכם העבודה שחתמה עליו הסתדרות האחיות. עם זאת ייפתה האסיפה את כוחה של מזכירות ארגונם — בכדי ולא ימצא פתרון במגעים החדשים — להפעיל את שתי ההצעות הראשונות שהועלו באסיפה (ראה "דבר היום" בעמ' 9).

מזכירת הסתדרות האחיות והאחים ח. איש־שלום מסרה לי אמש, כי תהיה מוכנה לקיים פגישה דחופה אפילו הבוקר כדי למנוע סבל נוסף מהחולים.

מרכז קופת־חולים, בישיבתו אתמול, פנה בקריאה לאחיות חדרי־ניתוח בבתי־החולים להפסיק את השביתה ולחזור לעבודה תקינה כדי למנוע סבל מחולים רבים. השביתה, נאמר בקריאה, סותרת כל יחסי עבודה תקינים ומהווה הפרה של החלטות ההסתדרות, החלטות הסתדרות האחיות והאחים וכל סדר תקין. דלתות מרכז קופ"ח פתוחות בפני כלל האחיות ובפני אחיות חדרי־הניתוח בפרט. הבעיות לא תיפתרנה על־ידי שולחן־הניתוחים.

המרכז שמע אינפורמציה מ־

(סוף בעמ' 2, טור 2)

אלוף זאבי מסיים שירותו

מאת סופרו הצבאי של "דבר"

אלוף רחבעם זאבי (גנדי), המשמש עתה אלוף פיקוד המרכז, עומד לסיים את תפקידו בסוף החודש ויפרוש מצה"ל לאחר כ־30 שנות שירות בטחוני.

מוסדות וארגונים שונים הקימו ועד ציבורי העומד לציין את סיום שירותו הצבאי של אלוף זאבי, במסיבה שתיערך לכבודו.

לתפקיד אלוף פיקוד המרכז עומד להתמנות קצין, שפקד על עוצבה נודעת באחד הקרבות הקשים במלחמת ששת הימים וממלא עתה תפקיד בכיר במטכ"ל.

מתרבות הודעות התמיכה בהנהגת המערך בהסתדרות

מאת חיים ליפשיץ, סופר "דבר"

למעלה מאלף נציגי ועדי עובדים מכל ענפי המשק, הייצור והשירותים, שלחו עד כה הודעות תמיכה בהנהגת המערך בהסתדרות בראשותו של המזכיר הכללי יצחק בן־אהרון.

בהודעות אלה מביעים נציגי הוועדים, המייצגים רבבות פועלים ועובדים, הערכה להישגיה של ההסתדרות במאבקים המקצועיים והסוציאליים בארבע השנים האחרונות.

כפי שנודע, מצויים בין החותמים גם נציגי ועדים, שהצביעו בעבר בעד מפלגות אחרות. אך הפעם יתמכו במערך כביטוי להזדהות עם בן־אהרון. עד יום הבחירות יופיעו בעתונות הודעות גדולות, בהן החתימות של מאות ועדי עובדים נוספים.

בחוגי המערך רואים בתמיכת ועדי העובדים מחסום בפני התלכדות הגוש הימני בהסתדרות.

כן מגיעים יום יום לבית הוועד הפועל מברקים ומכתבים רבים מקיבוצים ומבודדים מכל הזרמים ההתיישבותיים, מכתבים ומסמכים

(סוף בעמ' 2, טור 6)

"סיבי דימונה" נמכרת לחברה אמריקאית בעד 9 מיליון ל"י

מאת דוד ליפקין, הכתב הכלכלי של "דבר"

הבנק לפיתוח התעשיה מוכר את תשלובת הטקסטיל "סיבי־דימונה". הקונים הם הקבוצה האמריקאית "פורדמאן", בעלת מפעלים בענף הטקסטיל בארה"ב. האמריקאים ישלמו עבור "סיבי־דימונה" כ־9 מיליון ל"י.

התשלובת "סיבי־דימונה" היא בעלת מחזור של כ־120 מיליון ל"י לשנה ומעסיקה כ־1800 עובדים בשלושה מפעלים. הבנק לפיתוח התעשיה וחברות הבת שלו, רכשו ב־1971 את כמחצית המניות והשליטה בתשלובת, לאחר שבעל התשלובת, התעשיין ההודי־איטלקי גולדשטיין נתקל בקשיים כספיים בניהול פעולות המפעלים, עקב ההפסדים הניכרים שהיו לתשלובת. בנובמבר 1972 רכש הבנק לפיתוח התעשיה את הבעלות המלאה של התשלובת. ההפסדים של "סיבי־דימונה" לסוף 1971 נאמדו בכ־14 מיליון ל"י. התשלובת קיבלה הלוואות פיתוח מהבנק לפיתוח התעשיה בסך כולל של 46 מיליון ל"י בתוספת ערבויות לבנקים בסכום של כ־5 מיליון ל"י.

(ראה המדור הכלכלי בעמ' 6)

חירות נכנעה לדרישה להתפשר עם תמיר

מאת דן פתיר, סופר "דבר" לענייני מפלגות

הדרך להקמתו של גוש מרכזי ימני מרוכז, אשר נראה עד סוף השבוע האחרון כחסומה בשל התנגדות חריפה לו מצד גורמים מרכזיים בתנועת החירות ובמפלגה הליברלית, נפתחה אמש מחדש, לאחר שהנהלת תנועת החירות נכנעה ללחצים כבדים ההולכים מצד ראשי המפלגה הליברלית.

ראשי הליברלים אשר שינו את דעתם באופן מפתיע, וגורמים ציבוריים, עיתונאים ועסקים, הביאו להחלטה לקבל את הצעת הפשרה — אותה דחתה גח"ל בסוף השבוע שעבר כבלתי מתקבלת על הדעת — לפיה יוקצו לרשימה הממלכתית ולמרכז החפשי שלושה מקומות לכל אחת מהן בין 30 המקומות הראשונים של הרשימה המשותפת המיועדת לכנסת השמינית.

ההכרעה נפלה אתמול — בפעם השניה בשבוע חודש ימים — בהנהלת חירות בזכות הקמתו של ליכוד מלא, לאחר דיון ממושך וסוער לעיתים, שנמשך ארבע שעות. ואשר בו נשמעו קולות מתנגדים רבים למגע הליכה משותפת עם המרכז החפשי, וגם ח"כ ש. תמיר בכלל. אם כי היו כאלה מבין ראשי חירות (כמו ח"כ חיים לנדאו), אשר דיברו נגד פשרה עם המרכז החפשי ובסופו של דבר תמכו בהצבעה המכרעת. אם כי ח"כ מ. בגין, יו"ר תנועת החירות לא הביע את עמדתו בפני עמיתיו עד אשר סיכם את הדיון, ידוע היה, כי שינה כבר שלשום את עמדתו השלילית והסיר את התנגדותו לפשרה עם הצעת ש. תמיר, עקב לחץ גובר והולך מצד שותפיו בגח"ל ומן המפלגה הליברלית ועקב לחצם של אישים שונים מהמקורבים לגח"ל. ההכרעה בהנהלת חירות נפלה אמש, כאשר 20 מחברי ההנהלה תמכו בהקמת הליכוד, על פי הצעת הפשרה של הקצאת שלושה מקומות למרכז החפשי בין ה־30 הראשונים, בעוד שתשעה התנגדו ושנה נמנעו.

ההצבעה נערכה על ההצעה שהביא לישיבה זו יו"ר המפלגה הליברלית, ח"כ ד"ר א. רימלט, שהוזמן לישיבת הנהלת חירות, ולפיה תסכים הנהלת חירות שהנהלת גח"ל תשנה את המיקום של הרשימה הממלכתית והמרכז החפשי בעשיריה השלישית של רשימת המועמדים למקומות ה־28 ו־29. בתום הדיון הממושך קיבלה הנהלת חירות את ההחלטה הבאה: "על פי הצעת יו"ר

(סוף בעמ' 2, טור 4)

60,000 עולים צפויים ב־1974

מהם 40,000 מברה"מ

אריה דולצ'ין יו"ר הנהלת הסוכנות בפועל, אמר אמש במסיבת־עתונאים בלונדון עם סיום ישיבת המליאה של הסוכנות שהתקיימה שם בימים האחרונים, כי תקציב הסוכנות היהודית לשנת 1974/75 יהיה מבוסס על עליה של 60.000 איש שמהם 40.000 עולים מברה"מ.

לדברי דולצ'ין, צפויה השנה עלייתם של כ־58.000 עולים ומתוכם 32.000 מברה"מ. עוד אמר, כי תקציב הסוכנות יהיה 470 מיליון דולר וכי קיים גרעון של 60 — 70 מיליון דולר אשר יאלץ את הסוכנות — אם לא יימצא לו כיסוי — לקצץ בפעולות שונות.

גדלה העליה מברה"מ

ממוסקווה מוסרים כתבים, כי הלשכות הסובייטיות העניקו בשמונת החודשים הראשונים של השנה, היתרי יציאה ל־22.500 יהודים, 3.000 יותר מאשר בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. לפי מקור דיפלומטי במוסקווה, אם יישמר הקצב הנוכחי יזכו עד סוף השנה 36.000 יהודים להיתרי יציאה. עוד נמסר, כי בחודש אוגוסט בלבד יצאו לישראל 3000 יהודים, 800 יותר ממספר היוצאים באוגוסט אשתקד.

שר הקליטה נתן פלד אמר אתמול בפגישה שקיים בלשכתו בירושלים לקבוצת צעירים מצרפת, כי להערכתו יגיעו עד סוף שנת 1973 כ־50.000 עולים ובתוכם כ־32.000 יהודים מברה"מ.

שבעה שובתים רעב בקייב

לונדון (עסט"א). — שבעת הפעילים היהודיים בקייב, המקיימים שביתת רעב לפני בנין מרכז התקשורת, הוזהרו על ידי המשטרה, שהם יואשמו בטפילות, אם לא יתחילו לעבוד תוך שבעה ימים.

השבעה פוטרו ממקומות עבודתם לאחר שהגישו בקשה לקבלת היתר יציאה לישראל. הם פתחו בשביתת רעב נוכח סירובו של משרד הדרכונים המקומי להעניק להם את היתרי היציאה, או להסביר את סיבת הסירוב למתן ההיתרים.

ברגע האחרון

פצצה בנמל אמשטרדם

אמסטרדם, (עסט"א). — פקידים בנמל התעופה באמסטרדם אמרו אתמול, כי הסיבה לנקיטת צעדי הבטחון החמורים בסוף השבוע, היתה פצצה שנתגלתה בשבוע שעבר בחזית גלגל של מטוס ק.ל.מ. הפצצה הותקנה בצורה כזו, שתתפוצץ בעת ההמראה.

העתון ההולנדי "די טלגרף" פירסם אתמול את שמותיהם של ארבעה פלשתינאים, שסבורים, כי הם אחראים לנסיון הנפל: ג'ורג'י אנטואן חוראה, בן 31, שהיה קשור כנראה לפרשת "לופטהנזה" בחודש נובמבר; אחיו חוסיין, בן 20, ושני אחרים בשם פואל ריתוד. העתון מציין, ששניים מהם נראו בהולנד לאחרונה.

היום ברדיו

לשנת 1973
UN
כשר
הקניה הטובה
לשנת 1973

הערב ברדיו ובטלויזיה

ברדיו

רשת ב' 13.45

תכניות ההנהגות לנוער

רשת א' 19.30

בהסתדרות

אמת

המרכז החקלאי

מבקש להודות, בדרך זו,

למשטרת ישראל

ובמיוחד למטה מחוז תל־אביב ולמטה מחוז הצפון

על הניהול היעיל המסור בארגונו ובהדרו של מסע ההלויה של

אברהם הרצפלד ז"ל

מתל־אביב לכנרת.

שלבי תודה והוקרה מובעים בזה

לרבנות הצבאית וליחידת החברה קדישא שלה

על העזרה הראויה לשבח בסדרי ההלויה והקבורה.

חברת ארקיע

שמחה להודיע

כי טיסותיה החל מהיום תתקיימנה בסדרן

עם לקוחותינו הסליחה על אי הנוחות שנגרמה בימים האחרונים כתוצאה משיבושים בלוח זמני הטיסות.

עם חברתנו

בלה שוורץ־מיטלמן ומשפחתה

ביגונה במות בעלה

שלמה ז"ל

מרכז קופת־חולים

סולח: המחבלים לא היו מעורבים בהתנגשות בין צבא לבנון לפלשתינאים

„סאעיקה": שניים משלושת ההרוגים – מאנשינו

ביירות, (עת, מ"ע, י"ו, פ, ר.ב.) — ראש ממשלת לבנון תאקי א-דין סולח, אמר אתמול כי ארגוני המחבלים הפלשתינאים לא היו מעורבים בהתנגשות שאירעה בין פלשתינאים חמושים ו[illegible]

[illegible]

ידיעות על כוונת „הדסה" בירושלים לסגור המחלקה לפסיכיאטריית ילדים החודש

דובר ביה"ח: אין כוונה לסגור המחלקה

מאת אהרן גבע, סופר „דבר"

„הדסה" בירושלים הודיעה לעובדי המחלקה לפסיכיאטריית ילדים, כי המחלקה נסגרת בסוף החודש.

בשיחה עם סופר „דבר" אמר אתמול דובר „הדסה", כי אין כוונה לסגור את המחלקה. [illegible]

המחלקה לפסיכיאטריית ילדים ב„הדסה" ממלאת תפקיד חשוב בירושלים. היא מטפלת בכ־350 ילדים בשנה [illegible]

ואלדהיים: יש רצון כללי בשלום

רבת־עמון, (צ"ק). — מזכיר האו"ם קורט ואלדהיים, הביע אתמול בבוקר בצאתו את רבת־עמון, כי הביקור שערך במזה"ת [illegible]

[illegible]

הצעות חדשות?

ביירות, (צ"ק). — מזכיר האו"ם קורט ולדהיים הביא עמו הצעה לפתרון הסכסוך המזרח־תיכוני — כתב אתמול העתון ה„אל היאת" [illegible]

[illegible]

חירות גכנעה

(סוף מע' 1)

[illegible]

ועדי המהנדסים במשק ההסתדרותי נוקטים סנקציות

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

[illegible]

המהנדס חיים שדמי נהרג בתאונה

[illegible]

עוד פצצה בברמינגהם

ביירמינגהם (א.פ.). — [illegible]

[illegible]

נשיא התאחדות התעשיינים

[illegible]

נבחרת הכדורסל נוצחה על־ידי „אסבורן אלבמה"

מאת סופר „דבר"

נבחרת ישראל בכדורסל נוצחה אמש בבפתיח ע"י הקבוצה האמריקאית „אסבורן אלבמה" בתוצאה 93:105 (43:53). [illegible]

[illegible]

מכבי יפו זכתה בגביע־פורדר בכדורגל

[illegible]

שאר התוצאות: [illegible]

דבר
DAVAR
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן
המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).
סניפים: תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141; ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251־3; חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 3־2־642111.

אחיות חדרי הניתוח

(סוף מע' 1)

[illegible]

ד"ר פ. קורן: השביתה בחדרי־הניתוח מסכנת חיי חולים

[illegible]

פניה לבן־אהרון ליזום פגישה עם משרד הבריאות

[illegible]

אחיות קופ"ח מאיימות בסנקציות

[illegible]

ספרד ישראל בשוויץ

[illegible]

מזכיר ההסתדרות יצחק בן־אהרון בשיחה עם פועלי בית־התרושת „לפיד" בתל־אביב. לימינו של בן־אהרון נראה מזכיר מועצת פועלי תל־אביב אורי אלפרט. צילום: מיכאל פרידין

קורבן 18 לכולרה באיטליה

דוזא. (עד). — הקרבן ה־18 של מגפת הכולרה [illegible]

[illegible]

ג. מאיר תצטרף לשיחות עם מפ"ם

מאת סופר „דבר" לענייני מפלגות

ראש הממשלה גולדה מאיר תשתתף בהמשך הדו־שיח שבין ראשי מפלגת העבודה ומפ"ם, אשר יתחדש בקרוב [illegible]

[illegible]

ועדת המצע של המערך התכנסה

מאת סופר „דבר" לענייני מפלגות

[illegible]

המלצה לביטול התרמות בישראל – בנוסח חדש של המלצות צוותי החשיבה

מאת סופרי המלבלי של „דבר"

[illegible]

„עמידר" דורשת פינוי דייר בגלל חוב של כ־334 לירות

[illegible]

מתרבה התמיכה במערך

(סוף מע' 1)

[illegible]

140,000 בוחרים ב־319 קלפי בת"א־יפו

[illegible]

בן־אהרון במפעלי התעשייה בת"א:

צריך לבלום התרוקנות העיר ממפעלים בסיסיים ולהבטיח שיכון לפועלים

המזכיר הכללי של ההסתדרות יצחק בן אהרון סייר אתמול במפעלי התעשיה הגדולים בתל־אביב בלוויית מזכיר מועצת פועלי ת"א—יפו אורי אלפרט וחברי ה[illegible]

[illegible]

ש. הלל: להגביר ייצוג העדות

[illegible]

מ. סורקים: הממשלה לא ויתרה על ס"מ של שטח

[illegible]

ח"כ בגין: „שום־הצבעה בפיתחת רפיח"

[illegible]

ד"ר י. כץ: חיזוק המערך יבטיח צמצום הפער

[illegible]

ידלין: לא היתה התעלמות

[illegible]

יצחק־ארצי: היא זקוקה ליהודה אקולוגית

[illegible]

ר. בש: זכות קדימה לעיירות פיתוח

[illegible]

י. קרגמן: 70 אחוז מתוצרת הנפט המקומי — מ„נתיבי נפט"

[illegible]

מ. פעיל: כשלון מאבקו של אליאב

[illegible]

צבי ארצי: חופשה לצורך הצבעה

[illegible]

העולם השלישי נגד ברה״מ

סין חותרת להציג את הסובייטים כ„נאשם מספר אחד" בכנס־הפיסגה של המדינות הבלתי־מזדהות

אלג'יר, (ה. פ. נא. פ.). — עד אתמול אחר הצהריים הגיעו לאלג'יר למעלה משני תריסרי ראשי מדינות וממשלות, ומצפים לבואם של ראשי מדינות נוספים היום. (ראה „דבר היום" — בעמוד 11).

בין המשתתפים בוועידה — נשיא יוגוסלאוויה המרשאל טיטו, קיסר אתיופיה היילה סילאסי, ראש ממשלת הודו אינדירה גאנדי, נשיא תוניסיה חביב בורגיבה, נשיא זאמביה קנת קאונדה ונשיא סנגאל ליאופולד סנגור. גם נשיא סוריה חאפז אל־אסד הגיע לאלג'יר, כדי להשתתף בוועידת המדינות הבלתי מזדהות.

פרט לנושא הישראלי, אשר יתפוס מקום נרחב בדיוני מפגש הפיסגה של המדינות הבלתי מזדהות, נמצאים על סדר היום מספר נושאים נוספים, וביניהם: דיונים על סחר לתנועות השחרור האפריקאיות, קבלת מדינות נוספות לארגון המדינות הבלתי־מזדהות, ויתכן אף שיועלה לדיון הסכסוך הסיני־סובייטי. שכן הסינים רמזו כבר על רצונם להעלות לדיון נושאים שונים, וביניהם „המאבק באימפריאליזם, קולוניאליזם ומעצמות העל". לדעת משקיפים, מכוון הביטוי „מעצמות העל" בעיקר לברה״מ.

הנסיך נורודום סיהאנוק מקאמבודיה (משמאל) משוחח עם נשיא אלג'יריה הוארי בומדיין, עם הגיעו לכנס המדינות הבלתי מזדהות המתקיים באלג'יר.
צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס"

נגד ההגמוניה של מעצמות־העל

סוכנות הידיעות הסינית שידרה אתמול את נוסח האיגרת אשר שלח ראש ממשלת סין צו אן לאי שלשום לוועידה. באיגרת הודגשה תרומתן של המדינות הבלתי מזדהות למאבק באימפריאליזם, והובעה בה תמיכת סין במאבק כנגד „אימפריאליזם, קולוניאליזם, ניאו־קולוניאליזם, גזענות, ציונות וההגמוניה של מעצמות־העל".

גם העתון הפאריסי „לה פיגארו" כתב אתמול, כי ברה״מ הואשם בכנס הבלתי־מזדהות כמדינה אימפריאליסטית. ואף ייתכן, לדעת העתון, שנושא זה יועלה בכנס על־ידי האלג'ירים עצמם. העתון מוצא חיזוק לדעתו זו בדבריו של שר החוץ האלג'יראי עבד אל־עזיז בוטפליקה, אשר אמר בפתיחת הכנס, כי כיום ניתן להפריד בבירור בין מדינות העולם לא על פי החלוקה: קאפיטליסטית־סוציאליסטית, אלא על פי ההבחנה של מעצמות גדולות מחד ובתוכן ברה״מ, ומדינות קטנות מאידך.

לדעת העתון, יתכן אף כי ברה״מ תוצג בוועידה זו של העולם השלישי „כנאשם מספר אחד".

נדחו הצעות לוב

בדיונים שנערכו עד כה בוועידה נדחו הצעות שהועלו על ידי המשלחת הלובית, אשר קראה לסילוק הצים הזרים מהים־התיכון וכן דרשה שמעצמות הברית ממלחמת העולם השניה ידאגו לסילוק שדות המוקשים שהניחו בעת המלחמה בארצות המזרח התיכון, וידאגו לפיצוי המדינות הנוגעות בדבר על הנזקים שנגרמו להן ממוקשים אלה עד עתה. ההצעות הלוביות נדחו עקב ההתנגדות שקמה להם בוועידה מצד מדינות שבשטחן מצויים בסיסים של מדינות זרות, כבמארוקו, אתיופיה וקפריסין. גם מצרים תמכה בדחיית ההצעות הלוביות.

שרי החוץ של המדינות המשתתפות בכינוס התחלקו אתמול לקבוצות עבודה פוליטיות וכלכליות, והחלו לדון בהכנת מיסמכי הוועידה בדלתיים סגורות. שר־החוץ של צ'ילה נבחר פה־אחד כראש הוועדה הכלכלית, ועמיתו ההודי התמנה כראש הוועדה הפוליטית.

ערפאת באלג'יר

אלג'יר, (עית, עי״ר). — יאסר ערפאת, יו״ר הארגון לשחרור פלשתין הגיע לאלג'יר, שם יהיה נוכח בוועידת הפיסגה של המדינות הבלתי מזדהות. בנמל התעופה הוא נתקבל על־ידי שריף בל קאסם, חבר מועצת המהפכה האלג'ירית.

המשלחת הפלשתינאית בוועידת הפיסגה של המדינות הבלתי מזדהות תבקש שהוועידה תאשר החלטה מיוחדת בבעיה הפלשתינאית, בה תוכר זכותו של העם הפלשתינאי ותוענק הכרה בארגון לשחרור פלשתין כנציג החוקי היחידי של העם הפלשתינאי. כן מבקש הארגון לשחרור פלשתין לגנות את ישראל על מדיניות היהוד של השטחים הכבושים.

ברה״מ דורשת לסגור תחנת „אירופה החפשית"

מוסקבה, (יופ״יע). — בטאון הממשלה הסובייטית „איזבסטיה" קרא לארה״ב לסגור את תחנות הרדיו „אירופה החפשית" ו„רדיו ליברטי". העתון טען, כי פעילותן של תחנות רדיו אלה עומדת בסתירה לשיפור שחל לאחרונה ביחסים בין הגושים.

בטאון הממשלה הסובייטית מתאונן על ש„רדיו ליברטי" משדר הצהרות של הסופר אלכסנדר סולז'ניצין ושל הפיסיקאי אנדריי זאחארוב וטוען, כי שידורים אלה הם בגדר „התערבות בעניינים הפנימיים של ברה״מ".

צבא סין מתאמן לקרא התקפת פתע רוסית

הונג־קונג, (עי״ר). — כוחות הצבא הסיני בשנחאי מגבירים את אימוני הירי בשעות הלילה, במסגרת האמצעים שננקטו נגד התקפת פתע רוסית — מסר אתמול רדיו פקין.

ההודעה על אימונים אלה באה לאחר שראש ממשלת סין צ'ו אן לאי, הזהיר בוועידה ה־10 של המפלגה הקומוניסטית הסינית בפני התקפת פתע רוסית על ארצו.

ערפאת שולל התפייסות עם ירדן

ביירות, (יופ״יע). — מנהיג הארגון לשחרור פלשתין יאסר ערפאת, הביע את התנגדותו לסימני ההתפייסות הנגברים בין מצרים וסוריה מכאן ובין המלך חוסיין מכאן — מסרה אמש סוכנות הידיעות הפלשתינאית.

בעצרת בטריפולי שבלוב אמר ערפאת, כי כמה מדינות ערביות מנסות לשפר את יחסיהן עם המלך חוסיין, האחראי להריגתם ולפציעתם של 25 אלף פלשתינאים. „אם אגלה את כל מה שידוע לי, יתערערו משטרים ערביים רבים. אולם אומץ הלב איננו בגילוי סודות, אלא בהמשך המהפיכה, על אף מעשי בגידה ערביים" — אמר ערפאת. ערפאת הכריז, כי „משטרים ערביים מסויימים מנסים להשתיק את הרובים הפלשתינאיים".

השגריר פאולס בא לבלות חופשתו בארץ

ד״ר רלף פאולס, שגרירה הראשון של גרמניה בישראל, שהיה באחרונה כשגריר גרמניה בוואשינגטון ומונה עתה לשגריר ארצו בפקין, הגיע אתמול לישראל לחופשה. הוא מתגורר במלון „אכדיה" בהרצליה.

מאז עזב את תפקידו בארץ, נהג השגריר פאולס לבלות מדי שנה את חופשתו בישראל עם משפחתו. הוא ישהה בארץ עשרה ימים עם רעייתו ויצא ישר לפקין, שם יצטרפו אליהם ילדיהם. (צ)

הנשיא בוועידה העולמית לבקטריולוגיה: מידת הלמידה איחדה האומה כל הדורות

הדים על מגיפת הכולרה באיטליה נשמעו בדיונים המעשיים של הקונגרס הבין־לאומי הראשון לבקטריולוגיה, שנפתח בירושלים בהשתתפות כ־1,500 מדענים מ־32 מדינות. זהו הקונגרס המדעי הבין־לאומי הגדול ביותר, המתקיים בישראל בשנת ה־25.

מקרב המדענים, הכוללים את גדולי הבקטריולוגים והחוקרים בעולם, נעדר המלומד הסובייטי פרופ׳ ה. זדאנוב, נשיא האיגוד הבין־לאומי של האגודות למיקרוביולוגיה בארצות השונות, אשר עד לפתיחת הקונגרס הנוכחי ציפו לבואו.

נשיא המדינה פרופ׳ אפרים קציר, שאף הוא מדען בתחום הביולוגיה והבקטריולוגיה, בירך את באי הקונגרס בישיבת הפתיחה בבנייני האומה בבירה. הוא הביע את צערו, על כי מחמת תפקידו כנשיא המדינה נבצר ממנו להשתתף בדיונים המעשיים של הקונגרס. פרופ׳ קציר קרא לאנשי המדע לגשר בין המדע לבין צרכי האנושות ולא לעסוק במדע רק לשמו. הנשיא הזכיר את דברי אחיו אהרון קציר ז״ל, אשר צוואתו המדעית קוראת למדע למען האנושות ולמדע לעזרת האנושות — דברים שאמר בתום הקונגרס המדעי האחרון, שבו השתתף בבריסל, לפני שנספה בטבח בנמל־התעופה בלוד.

בדבריו עמד הנשיא קציר על מידת הלמידה בקרב בני העם היהודי, עם הספר, שאיחדה את חלקי האומה כל הדורות וגם בתוך הגיטו.

בברכתו הזכיר הלה פרופ׳ קציר על נס קיומו של הקונגרס הבין־לאומי הראשון לבקטריולוגיה בירושלים, עיר הרוח והדעת, שבה השמיעו הנביאים את דברם בימי קדם ושבה הוקמה האוניברסיטה העברית הראשונה. כאשר בין הפקולטאות הראשונות שלה היתה הפקולטה לביולוגיה.

במסגרת הדיונים על המיקרוביולוגיה השימושית נמסר על מחקרים וניסויים אחרונים בארצות שונות בתחום הפעלת חיידקים ליצור מזון וליצירת חיסונים.

התקדמות בחקר הכולירה

נמסר, כי החיידק „ויבריו", הגורם את מחלת הכולירה, אשר הוא כנראה פעיל בימים אלה באיטליה, נותן להלקיד השונים. הדרות לכך קיימת אפשרות ליצור חיסונים חדשים נגד מחלת הכולרה על־ידי תרכיב חדש של כמה מן החלקים המבודדים מגוף החיידק. עד כה יוצר החיסון מן החיידק „ויבריו" כולו ונמצא, כי חיסון זה איננו יעיל לפחות לגבי מחצית המקבלים אותו: אפילו המחוסנים נושאים בגופם את החיידק ובאמצעותו הם עלולים להדביק אחרים.

החיסון מפוקפק זה איננו יעיל, אלא לתקופה קצרה ביותר. לפיכך קיימת נטיה בארגון הבריאות הבין־לאומי לבטל כליל את שיטת החיסון הנוכחית, בתקווה שהתרכיב החדש, המבוסס על חלקים מסויימים ויצילים של ה„ויבריו". יהיה יעיל יותר נגד המחלה.

מנחה הדיון היה הבקטריולוג האמריקאי הנודע פרופ׳ ג. פ. קרייג.

דיונים מקבילים נערכו במישורים מקצועיים מדעיים בתחומי הביולוגיה המולקולארית, המיקרוביולוגיה הרפואית ושיטות של בדיקת רגישותם של חיידקים, ביחוד לגבי תמרים אנטיביוטיים. (ע)

נבדקות אפשרויות לזרז בחירת יו״ר הנהלת הסוכנות

אבן, אלון, הרמן, ספיר ורבין הוזכרו כמועמדים

מאת טוביה מנדלסון, סופר „דבר" בירושלים

אפשרות שבחירת יו״ר הנהלת הסוכנות וההסתדרות הציונית העולמית תיעשה על־ידי משאל בכתב, במקום לכנס את הוועד הפועל הציוני של ההסתדרות, נבדקת באחרונה על־ידי היועץ המשפטי של הסוכנות ד״ר צחורבאום.

הוועד הפועל הציוני אמור להתכנס ביוני 1974 וההנחה היא, כי יהיה צורך לכנסו קודם־לכן כדי לבחור ביו״ר ההנהלה במקום אריה פינקוס המנוח.

לאחרונה הועלתה אפשרות, הנבדקת אם היא ניתנת לביצוע מבחינה משפטית, כי במקום כינוס מיוחד של הוועד הפועל הציוני תיערך ההצבעה. במקרה זה תהיה הסכמת פה־אחד, באמצעות משאל בכתב. במשאלים בכתב מוכרעים בדרך־כלל עניינים פרוצדוראליים. למרות האפשרות, שהועלתה מעריכים, כי לא יהיה מנוס מעריכת כינוס מיוחד של הוועד הפועל הציוני לבחור ביו״ר, הן מבחינה משפטית והן מבחינות אחרות.

בינתיים נמצא למעשה כל הנושא בידי צמרת העבודה, שצריכה להכריע לגבי המועמד ולגבי מועד עריכת הבחירות. באחרונה פורסם ב„דבר", כי בצמרת העבודה מתגבשת הצעה שהמועמד הסביר ביותר למשרה הוא נשיא האוניברסיטה העברית בירושלים אברהם הרמן.

בינתיים נודע גם, כי היו כבר מגעים בין אישים בצמרת העבודה לבין אנשי הסוכנות המורחבת, שגם הם יצטרכו לתת הסכמתם למועמד מסויים.

במגעים שהיו, כנראה גם עם מקס פישר, הועלו שמותיהם של יגאל אלון, יצחק רבין, אברהם הרמן ופנחס ספיר. בשלב מסויים הועלה גם שמו של אבא אבן.

נראה, כי המגמה בצמרת העבודה היא לא לדחות את בחירת יו״ר ההנהלה ולקיים את הבחירות עוד לפני הבחירות לכנסת. אך לא מן הנמנע הוא, כי הבחירה תידחה.

חיים קמחי מועמד המשמרת הצעירה של העבודה בירושלים

המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה בירושלים בחרה בעו״ד חיים קמחי, כנציגה למועצת עיריית ירושלים. ח. קמחי, בן 33, הוא מזכיר המשמרת בירושלים, ומכהן בתפקיד היועץ המשפטי של סיעת המערך בכנסת, ודובר סיעת המערך והנהלת הקואליציה. בעבר היה מזכיר ארגון הסטודנטים במפלגת העבודה ושליח תנועת העבודה הציונית בבריטניה.

המשמרת הצעירה בירושלים ציינה כי אוכלוסיית הבירה צעירה ברובה, ומרובות בעיר הבעיות המיוחדות לצעירים. משום כך חיוני כי יהיה ייצוג לדור הצעיר במועצת העירייה.

משימה אפשרית

חיסול העוני והמצוקה

ישראל ערוכה עתה למילוי משימותיה הלאומיות והחברתיות יותר משהיתה אי־פעם בתולדותיה.
ב־4 השנים הבאות
נמשיך בהגשמת תכנית כלכלית־חברתית, שבמרכזה חיסול העוני והמצוקה.
* נדאג להבטחת דיור הולם למשפחות מרובות־ילדים ולזוגות צעירים.
* נפעל לפיתוח מזורז של מערכת האישפוז והשרותים לנכים ולקשישים.
* נעשה להרחבת שירותי החינוך ובמיוחד לגיל הרך.
* נביא להשלמת מעגל התחיקה הסוציאלית־ ביטוח בריאות חובה וחוק פנסיה חובה.
* נבסס את שרותי־הסעד לנזקקים ולמוכי־גורל להבטחת תנאי־קיום הוגנים להם.

רק מי שקיים־יכול להבטיח.
תן קולך לעושים!

אמת
ב־11 בספטמבר-אל הקלפי עם המערך!
הצבע המערך/ מפלגת העבודה הישראלית · מפ״ם

בעקבות אזעקת שווא פונו 500 תושבים של העיירה פניכס, מאחר שהשלטונות חששו שהם ייפגעו על־ידי גז ממית העלול לדלוף מספינה שעלתה בלהבות בנהר מיסיסיפי. התושבים חזרו עתה לבתיהם. משמר החופים האמריקאי הודיע שלשום בערב, כי כל תושבי פניכס פונו בטעות, כאשר סברו כי בספינה „קי לארגו" שעלתה בלהבות, נמצא מטען של שמונה טון כימיקלים מרעילים, שלו עלו בלהבות היו מתפשטים על פני השטח כענן של גז קטלני. החומר המסוכן היה „טטרה־אתיל" העלול לגרום מוות לכל הבא עמו במגע.
לאחר מאבק נואש להשתלט על הדליקה ולאחר שפונו תושבי העיר הנמצאת במרחק 64 ק״מ מניו־אורליאנס, התברר כי החומר הכימי המסוכן עדיין מאוחסן בנמל המקומי...
בתצלום: איש משמר־החופים האמריקאי צופה מבעד לתא ספינתו הקטנה במסוק של משמר החופים המנסה להעביר לספינה הבוערת „קיי לארגו" ציוד לכיבוי שריפות. הספינה האחוזה בלהבות, ננטשה על־ידי צוותה שלשום בהיותה במרחק של כ־80 ק״מ דרומית לניו־אורליאנס.
צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס"

אבן תומך בבחירת קולק

„אני רואה באכזבה את הפיגור, שחל בקביעת טדי קולק כמועמד המערך לראשות עיריית ירושלים. נציגי המפלגה בירושלים חייבים לפעול בדחיפות ליצירת התנאים, שיאפשרו לראש העיר להמשיך בשליחותו" — אמר אמש שר־החוץ אבא אבן באסיפת בחירות מטעם המערך בירושלים.

אבן הטעים, כי שליחות בעין זו פתוחה לדברי הערכה או ביקורת מצד תושבי העיר ואזרחי המדינה. אך אין ירושלים עיר ככל הערים. ירושלים היא עיר שלמה ובירת ישראל — וכך תישאר. אולם בניהול ענייניה צריכים לבוא לידי ביטוי כמה שיקולים מיוחדים: הכרה בעיון המיוחד של הרכב אוכלוסייתה, יחס של כבוד ושיקול־דעת בכל הנוגע לקריה הרוחניים העולמיים, ותחושה כי אצילות תולדותיה ומצפונה מחייבת יחס מיוחד לגורם האסתטי בתיכנון פיתוחה. לכל תהיה מדרך ליצרי רווחיות ולחשבונות מסחריים. שיש להם זירות אחרות לבוא בהן לידי ביטוי. בניהול העיר מאז 1967 באו שיקולים אלה לידי ביטוי נאות. שיקולים מפלגתיים, שבתחום יפה בתחומים אחרים, אינם צריכים להכריע כאן, אמר שר־החוץ.

בהתייחסו לסיכומי מזכירות מפלגת העבודה על מדיניות הממשלה בשטחים אמר אבן, כי הוחלט על המשך ורציפות במדיניות הנקוטה בידי הממשלה זה שש שנים, במסגרת המצב הנוכחי. מי שמתאר את הסיכום הזה כתפנית או תמורה או כנצחון של אסכולה קשוחה, אינו יודע קרוא וכתוב — או ביתר סבירות, פועל מתוך חשבונות פוליטיים, שלא לגופו של הענין.

הצעה להצמיד לשכר המשכנתא לזוגות צעירים

חסרי אמצעים ישוחררו מהצמדה

מאת מ. נבון, סופר „דבר"

באוצר דנים בהצמדת המשכנתאות לזוגות הצעירים לגובה השכר בשוק.

זוגות צעירים מקבלים משכנתאות בריבית נמוכה מאד ולזמן ארוך. רבים מהזוגות הצעירים מתבססים תוך כמה שנים, אך הם ממשיכים לשלם משכנתא כאילו היו נצרכים.

כדוגמה, יכול לשמש זוג מסדר דנטים: כאשר הזוג מתחתן הוא חסר אמצעים ומקבל משכנתא זולה. כעבור כמה שנים מקבלים השניים שכר של אקדמאים, אך תנאי המשכנתא אינם משתנים. כתוצאה מכך חסרים כספים לזוגות צעירים אחרים וכן לסוגים אחרים של אוכלוסיה.

מנהל „עמידר" מ. מן הציע בשעתו לשנות את התנאים. לפי הצעתו, שנדונה השבוע באוצר, תוצמד המשכנתא לשכר הממוצע במשק וחסרי אמצעים ישוחררו מההצמדה.

פודגורני הזמין את אליזבת

לונדון, (עי״ן). — נשיא ברה״מ ניקולאי פודגורני, הציע בשיחה שקיים עם הדוכס מאדינבורו המבקר בימים אלה בברה״מ, שמלכת בריטניה אליזבת השניה תערוך ביקור בברה״מ — מסר אתמול דובר משרד־החוץ בלונדון. הדובר הוסיף עם זאת, שלא עלתה כל הצעה ספציפית בנושא במהלך השיחה בקרמלין.

חוגים בבירה לונדון מציינים, כי הזמנה זאת מבטאת את שאיפת הממשלה הסובייטית לשפר את יחסיה עם בריטניה. חוגים אלא ציינו, שגם בריטניה צעדה לקראת בשיפור היחסים עם ברה״מ והצביעו על הזמנה, שהועלתה שוב האפשרות שראש ממשלת בריטניה אדוארד הית יבקר בברה״מ.

מדען רוסי מגנה המסע נגד סחרוב

מוסקבה, (יופ״יע). — חבר שלא מן המנין של האקדמיה הסובייטית למדעים, יצא אתמול בפומבי, להגנת הפיסיקאי הדגול אנדריי זאחארוב, שעה שעתוני ברה״מ המשיכו במסע ההשמצות נגדו.

איגור שאפארביץ', בן ה־50 המשמש כחבר שלא מן המנין של האקדמיה מאז 1958, פירסם מכתב גלוי שהועבר לידי כתבים מערביים. ובו נאמר כי יש להגן על זאחארוב שהוא „מדען בעל שיעור קומה ואחד מנציגים הטובים ביותר של המין האנושי". באיגרתו משווה המדען הסובייטי את המסע המתנהל עתה נגד זאחארוב עם צעדים שננקטו בשעתו בתקופת סטאלין.

שאפארביץ' הגנה אף הוא עם הודעה לזמירת אדם בברה״מ מציין, כי מגנים את זאחארוב מבני עבילה ברבים את הגנבים והמצרצות של התבורה הסובייטית „בעקשנות הסטיסטית לנציגים הטובים ביותר של העם הרוסי".

המסע נמשך

מוסקבה, (עי״ן). — בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פרבדה" פירסם אתמול הודעה הנושאת את חתימותיהם של 20 חברי האקדמיה לאמנויות. ובה הם מביעים תמיכה במסע המתנהל מזה כמה ימים על־ידי עתוני ברה״מ נגד הפיסיקאי אנדריי זאחארוב. החותמים על ההודעה מצהירים, כי הם תומכים בדבר הבריחה מהאקדמיה למדעים ומגנים „את ההצהרות המבישות של האקדמאי זאחארוב".

בהודעה נאמר עוד: „אנו סבורים, כי התנהגותו (של זאחארוב) איננה הולמת מדען סובייטי, שכן כמאבקה של ברה״מ והמדינות הסוציאליסטיות למען השלום ושיתוף הפעולה, נהנה מתמיכת כל הכוחות המתקדמים".

עתוני ארגנטינה משבחים „בת־דור"

בואנוס־איירס, (עי״ר) — עתוני ארגנטינה משבחים את להקת „בת דור", שמופיעה זה עתה סידרה של הופעות במדינה.

העתון „כרוניסטה קומרסיאל" כתב, כי הקהל פרץ בתשואות כפיים סוערות עם תום ההצגה. יומן אחר „לה נאסיון", הפליא על נס את הביצוע של להקת הרקדנים, בציינו כי אלה הגיעו „לביצוע בלתי רגילים הראויים לציון". להקת בת־דור עורכת עתה סיור בשבע מדינות באמריקה הלטינית.

מצרים וכווית קרא אתמול בהודעה משותפת, לכינוס כל הסטודנטים הערבים בעימות עם ישראל. ההודעה המשותפת פורסמה בתום ביקור של שלושה ימים שערך הנסיך הכוויתי שיך סאבח אל־סאלים אל סבאח בקאהיר.

פרון מתכנן ממשלת קואליציה

בואנוס־איירס, (עי״ר). — גנרל חואן פרון אמר שלשום בערב, כי יפנה אל מפלגות האופוזיציה בקריאה להקים ממשלת קואליציה, אם יצליח לזכות בכהונת הנשיא בבחירות העומדות להערך בחודש זה.

בנאום שהשמיע בטלוויזיה אמר פרון בן ה־77, כי דרושה קואליציה לאור מצב החירום השורר במדינה. פרון חזר והטעים, כי הציב לעצמו את המטרה להקים גוש משותף בדרום אמריקה.

הרעה במאזן המסחרי הבריטי

לונדון, (יופ״יע). — מאזנה המסחרי של בריטניה עם השוק המשותף מצביע על הרעה ניכרת שחלה בשנה שעברה — זה מתברר מנתונים סטטיסטיים רשמיים שפורסמו אתמול בלונדון.

בשנה הקודמת לכניסתה של בריטניה לשוק המשותף הגרעון המסחרי שלה במגעיה עם שש מדינות השוק ב־455 מיליון ליש״ט, לעומת 90 ב־1971 ועודף של 63 מיליון ליש״ט ב־1970.

העלאת־שכר של 10 אחוזים ביוון

אתונה, (עי״ר). — כ־700 אלף פועלים יוונים, המהווים כמחצית ממספר השכירים במדינה זו, יקבלו העלאה בשכר בשיעור עשרה אחוזים, החל מסוף השבוע שעבר. שכר המינימום לפועלים בלתי מקצועיים הוא עתה 138 דרכמות (כ־20 ל״י) ליום לגברים ו־120 דרכמות (כ־17.5 ל״י) לנשים.

עובדי משרדים יקבלו העלאות שכר בשיעור 12 אחוז.

הרב גורן ביקר בגולן

הרב הראשי לישראל שלמה גורן, ביקר אתמול בצפון רמת־הגולן ובדרומה, כאורחה של הקק״ל.

הרב גורן החל את הסיור ברמת הבניאס, בקלעת נמרוד וביישובים אל־רום, מרום־הגולן וברמת־מגשימים. לאחר־מכן סייר במערכת הביצורים והדרכים שנסללו על־ידי הקק״ל.

ברמת־מגשימים השתתף באמירת פיוטי בהשתתפות בחורי הישיבה במקום וחברי רמת־מגשימים.

בהמשך הסיור ביקר בצפת ובתשבות הרב השתתף בכנס התפילות שנערך בקיבוץ שדה־צבי בעמק בית־שאן. (צ)

„ועידת רחובות" תיפתח הערב

מאת חגי אשד, סופר „דבר"

ועידת רחובות השביעית על „צמיחה כלכלית בארצות מתפתחות" תיפתח הערב במעמד ראש־הממשלה גולדה מאיר, שר־החוץ אבא אבן וחתן פרס נובל לכלכלה פרופ׳ סימון קוזנץ מארה״ב, ו־140 נציגים מ־47 ארצות באמריקה הלאטינית, אפריקה, אסיה והים־התיכון.

נושא הוועידה הוא „צמיחה כלכלית בארצות מתפתחות" וישתתפו בו מטובי המומחים בעולם מהאוניברסיטאות, מוסדות בין־לאומיים לפיתוח ומחקר וארגונים כלכליים בין־לאומיים. בין היתר ישתתפו נציגי השוק האירופי המשותף, מועצת אירופה, הבנק העולמי, ארגון מדינות אמריקה, ארגון המזון והחקלאות של או״ם, יוניצף ועוד.

בטקס הפתיחה שייערך באולם וייז בקריית האוניברסיטה העברית בירושלים, יברך שר החוץ אבא אבן, המכהן כיו״ר ועידות רחובות מאז יסודן. פרופ׳ קוזנץ ירצה על „פיתוח ארצות פחות מפותחות — לאחר מלחמת־העולם השניה", דוד הורוביץ, לשעבר נגיד בנק ישראל ויו״ר הוועדה המדעית של הוועידה, ירצה על „אוצרות טבע ומשאבים אנושיים כגורמים לצמיחה כלכלית". קודם לטקס הפתיחה, יארח נשיא המדינה פרופ׳ אפרים קציר את באי הוועידה במשכן הנשיא בירושלים.

הסימליות שבין ועידת רחובות ועידת אלג'יר

מקורות בירושלים עמדו אתמול על הסימליות של פתיחת ועידת רחובות בה משתתפים שרי־פיתוח, מדענים ופקידים בכירים בארצות אסיה, אפריקה ואמריקה הלאטינית, באותו יום שבו נפתחה באלג'יר ועידת המדינות הבלתי־מזדהות. מאותן שלוש יבשות, אשר בה משתתפים שרי־חוץ וראשי־ממשלות שיסכימו על השמצת מדינת ישראל.

בירושלים מציינים, כי באלג'יר תתקבל החלטה אנטי־ישראלית קיצונית חריפה. גם אם ירוכך נוסח ההצעה הערבית שכבר הוגש לוועידה והקורא לחרם על ישראל. עם זאת יעקבו בירושלים בעניין אחר התנהגות אותן מדינות ידידותיות המשתתפות בוועידה באלג'יר, אשר הבטיחו לישראל להתנגד להצעות קיצוניות כנגד ישראל.

מי ומי בוועידה

ועידת רחובות תימשך שישה ימים ותתנהל בה ישיבות מליאה וכן דיונים של קבוצות עבודה.

הדיונים המעשיים של הוועידה יפתחו מחר במכון ויצמן למדע ברחובות. בדיוני המליאה ירצו פרופ׳ ריצ'רד הוגארט (על „צמיחה כלכלית ואיכות החיים"); פרופ׳ ויקטור ל. אורקידי, נשיא קולג' דה־מכסיקו (תחזיות על „משאבים אנושיים במשקים מתפתחים"); פרופ׳ בין פ. לואיס, מאוניברסיטת פרינסטון (על „תכנון ופיתוח כלכלי — מספר לקחים מהנסיון"); ופרופ׳ הוליס ב. צ'נרי, סגן נשיא הבנק העולמי (על „אסטרטגיות אלטרנטיביות לפיתוח כלכלי").

בין באי הוועידה תבלוט ללא־ספק ההשתתפות הניכרת של הנציגים מ־19 ארצות אמריקה הלאטינית: אל־סאלבדור, ארגנטינה, בוליביה, ברזיל, גוואטמאלה, האיטי, הונדורס, הרפובליקה הדומיניקנית, מכסיקו, ניקאראגואה, פנמה, קובה, קולומביה וארצות אחרות.

מאפריקה הגיעו נציגים מ־15 ארצות וביניהן: אתיופיה, גאבון, גאנה, ליבריה, מאוריציוס, ניגריה, סירה־ליאונה, קניה, ואוגנדה ועוד.

מאסיה והים־התיכון הגיעו נציגים מ־13 ארצות, וביניהן: הפיליפינים, וייטנאם, יוון, יפאן, נפאל, ספרד, קוריאה, קאמבודיה, קפריסין, תורכיה ועוד.

בנוסף להדינאים ישתתפו בוועידה גם 11 נציגי ארגונים אזוריים ובין־לאומיים, וביניהם: מרק הגרי, נשיא המרכז לפיתוחה של הארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי בפריס; ד״ר בנ־רוד בינסון, השר התאילנדי לענייני אוניברסיטאות, שייצג גם את „רעות מיקינג" המסונפת לוועדה הכלכלית של האו״ם לאסיה והמזרח הרחוק.

הוועידה תסתיים ביום ב׳ הבא בדברי סיכום של נציגי המשלחות ושר החוץ אבא אבן.

במלאת שנה (5-9-73) לרציחתם של הספורטאים הישראלים במינכן על־ידי מחבלים ערבים ייערך היום טקס האזכרה המרכזי בו משתתפות נציגות משפחות החללים. בכ"ה באלול (24 לח-ז.) ייערך טקס האזכרה בישראל. בתמונה האנדרטה לזכר החללים.

גרמנים תרמו עוד 13.500 ל"י למשפחות חללי מינכן

ביום השנה להרצח ספורטאי ישראל במינכן העבירו נציגי ארגון הגג של 45 האגודות לשתוף־פעולה יהודית־נוצרית בגרמניה תרומות בסך 13.500 ל"י למשפחות החללים. סכום התרומות יחד עם תרומות שהתקבלו אחרי פניית הארגון אל הציבור הגרמני, לפני שנה — מודיעה הנהלת הארגון.

עוד בינואר השנה העביר חבר הנהלת הארגון ד"ר מיכאל ברוקה, ב"בית־הלל" בירושלים למשפחות השכולות סכום כולל של 93.500 ל"י. העובדה שעד עתה מגיעות תרומות נוספות מעידה על מידת השתתפות הציבור הגרמני בצער המשפחות והסולידריות שלו עם ישראל, נאמר בהודעת ההנהלה.

מפ"ח דורשת מ"סולתם" ביצוע מיידי של מסקנות האיגוד המקצועי

מאת סופר "דבר" בחיפה

ועדת המזכירות של מועצת פועלי חיפה אישרה אתמול את בקשתה של המחלקה להסתדרות המקצועית, במזכירות ובציבוריות במפ"ח, לאחוז באמצעים ארגוניים נגד הנהלת מפעל הנשק "סולתם" המסרבת לבצע את מסקנות המחלקה לאיגוד מקצועי, המחייבות הנהלת המפעל בעד ביטול זמן נסיעה לעבודה ל־500 עובדי המפעל המתגוררים מחוץ ליוקנעם.

ההחלטה על הגדלת הפיצוי נתקבלה לפני כחודש חודשים במזכירות מפ"ח. הנהלת "כור" ערערה עליה בפני המחלקה לאיגוד מקצועי וזו הקימה ועדה מיוחדת בהמשכה שדנה בערעור והמסקנה היה חייב את ההנהלה לבצע את החלטת מזכירות מפ"ח.

דובר מועצת פועלי חיפה, ירח ס', הודיע אתמול, כי מאז מתן ההחלטה של המחלקה לאיגוד מקצועי, לפני יותר מחודש ימים ועד היום, לא ביצעה הנהלת "סולתם" את ההחלטה, ולא עוד אלא שהיא מעכבת את ביצועה כי פניית נוספות למחלקה לאיגוד מקצועי, תוך נסיון לערער שוב עליה. דובר מפ"ח מסר, כי החלטות המחלקה לאיגוד מקצועי הן סופיות ומחייבות.

גם מזכיר מועצת פועלי חיפה א. בולק הביע אתמול את צערו ופליאתו על כך שהנהלת "סולתם" לא מקיימת את המסקנות גם לאחר שנדחה ערעורה של הנהלת "כור". הוא הטעים, כי התנהגות זו אינה תורמת ליחסי העבודה במפעל.

בהחלטת מזכירות מפ"ח נאמר, שאם עד יום א' הקרוב לא תבצע הנהלת "סולתם" את המסקנות כלשונן, תכריז מפ"ח כסכסוך עבודה במפעל שיקיף את 1300 עובדיו.

צו־על־תנאי נגד הבורסה בענין מניות "כלל"

בית־המשפט הגבוה לצדק הוציא ביום ב' צו־על־תנאי נגד הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב, המורה לה לנמק תוך 30 יום מדוע לא תימנע מלאשר לסחור את 125,000 המניות החדשות של חברת "כלל" שנועדו להנפקה. כן הוציא בג"צ צו־ביניים המורה לבורסה לעכב את המסחר במניות אלו, עד להחלטה סופית בפרשה.

שני הצווים הוצאו לבקשת איש העסקים התל־אביבי אליהו שמיע. התובע חוייב להפקיד בבית־המשפט ערבות על סך 500,000 ל"י כבטחון מפני כל נזק העלול להיגרם כתוצאה מהוצאת הצווים.

בעתירה שהגיש לבג"צ מספר שמיע, כי בחודש יולי 1973 הגישה חברת "כלל" לרשות ניירות־הערך תשקיף בדבר הנפקת מניות חדשות לציבור וביקשה היתר לפרסמו. שמיע טוען, כי התשקיף נוסח כך שאפשר ל"כלל" השתלטות מוחלטת על "החברה הישראלית המרכזית למסחר ולהשקעות בע"מ", ע"י חילופי מניות ביניהן על בסיס של לירה נגד לירה.

העותר מציין, כי במשך תקופה ממושכת רכש בבורסה מניות רגילות מסוג ב' של "החברה המרכזית", ועתה נמצאות ברשותו 3 מיליון מניות בנות לירה אחת כ"א, המהוות רבע מכלל המניות מסוג ב'. לדבריו עשה השקעות אלה על יסוד הידיעה שמתנהל בבורסה מסחר יומיומי בעל היקף במניות האמורות וכי מחיריהן נקבעים על־ידי ההיצע והביקוש בבורסה.

לטענת איש העסקים, חילופי המניות כפי שהוצעו בתשקיף "יש בהם עושק בעלי מניות מסוג ב' של "החברה המרכזית" נוכח העובדה, כי מחירן היה רוב הזמן גבוה מ־30 עד 50 אחוז ממניות "כלל". ההצעה להחליף על בסיס מחיר שווה הינה בלתי הוגנת. יש בה משום תרמית והיא גורמת נזק חמור לבעלי מניות ב' של "החברה המרכזית".

אליהו שמיע קובל על כך שאין לבעלי מניות ב' של "החברה המרכזית" בחירה חפשית אם לקבל או לדחות את הצעת חילופי המניות על־פי התשקיף, וזאת משום ש"כלל" כבר השתלטה על יותר מ־75 אחוז מן המניות המוצבעות ב"החברה המרכזית" על־ידי רכישת המניות מסוג א' שאינן נסחרות בבורסה "ללא פרסום ותוך מניפולציות במחירי המניות". במצב זה — נאמר בעתירה — אין למשקיעים כל ענין לרכוש מניות ב"החברה המרכזית" — חברה הנתונה בשליטת "כלל" ואינה אלא אחת מני הרבה חברות בנות ומניותיה הפכו למעשה לבלתי־סחירות ולא ניתנות למכירה בכמות ראויה לשמה.

שמיע מציין, כי פנה לשר האוצר, לבורסה ולרשות ניירות־ערך בבקשה שלא לאשר את התשקיף, אולם הוא נענה כי אין אפשרות להתערב בתנאי התשקיף, ולכן נאלץ לפנות לבג"צ.

השופטים מ. לנדוי, צ. ברנזון, וי. כהן הוציאו צו־על־תנאי וצו־ביניים נגד הבורסה. בכפוף לכך שלעתירה תצורף "החברה המרכזית" כמשיבה נוספת. (ע)

הוועדה לבלימת האינפלציה תתכנס אחרי הבחירות להסתדרות

לא יוכנסו שינויים במדיניות לעידוד השקעות

מאת סופרנו הכלכלי של "דבר"

הוועדה המשותפת לממשלה, ההסתדרות והמעסיקים לבלימת האינפלציה, תתכנס ב־20 בספטמבר. ישיבה זו תתקיים לאחר הבחירות להסתדרות.

בהתייעצות של שרי הממשלה החברים בוועדה זו, בראשותו של שר־האוצר פנחס ספיר, שנערכה בתחילת השבוע, הוחלט להמליץ בפני הוועדה על קבלת ההצעות שגיבשה ועדת המומחים בראשותו של מנכ"ל האוצר אברהם אגמון. עיקר ההמלצות היו לגבי קיצוצים בתקציב המדינה בסך של 150 מיליון ל"י והקפאת מוסדות הציבור עוד 150 מיליון ל"י, זאת ע"י הסבת התוצאות מהתקציבים הרגילים לצרכי סובסידיות ותשלום תוספת־יוקר. כמו כן, המליצה ועדת אגמון על האטת קצב ההוצאות בתקציב לשיעור ההכנסות.

לא יפגעו בעידוד השקעות

השרים החליטו שלא לקבל את המלצת הכיצוס ב"ועדת אגמון" להכנסת שינויים במדיניות עידוד השקעות הון. החלט שאין מקום עתה לפגוע בעידוד השקעות, זאת מדיניות כוזהרת ומוכרת, שעליה חזרו ואישרו בועידה הכלכלית. הוסכם גם, שמשקיעים אינם עומדים בתור ועל כן אין השעה כשרה עתה לקיצוץ במענקים ובהלוואות הניתנות על־פי חוק זה.

בהתייעצות הובהר, שיהיה מקום להכנסת שינויים בגודל ההלוואות והמענקים, במידה שיוחלט לבצע שינויים יסודיים בחוק. החוק הקיים הוא בתוקף עד אפריל 1975.

רבע מהבלתי מועסקים הם נערות ונערים עובדים

בעוד הנערים העובדים מהווים רק כ־4 אחוזים מכלל הבלתי מועסקים במשך התעסוקה, כ־8 אחוזים מן המועסקות, הרי הנערים והנערות יהוו מהווים רבע מציבור הבלתי מועסקים בישראל — אמרו אתמול ראשי הנוער העובד והלומד בישראל יצחק שחם, יוסף ריקה ומשה לוי, במסיבת עתונאים ב"בית סוקולוב" בתל־אביב.

שחם מסר, כי מאמץ מיוחד מוקדש על־ידי הסתדרות הנוער העובד והלומד להפעלת מסגרות־עבודה בקרב נוער המצוקה. בשנת 1967 היתה הפעלה צנועה של 15 קבוצות נערים שגובשו על־ידי מדריכים מיוחדים לקבוצות עבודה — בסך הכל 120 נערים. בשנת 1969 גדל המספר ל־500 ואשתקד היו כבר אלף נערים ונערות במסגרות קבוצות־עבודה המופעלות על־ידי הנוער העובד והלומד. כיום יש כבר 86 קבוצות־עבודה ובהן כ־2000 נערים ונערות. מקווים, שעד סוף השנה יהיו כבר 100 קבוצות־עבודה.

המדריכים שנתמנו לגיבוש מסגרות אלה נבחרו לרוב מתוך שכונות המצוקה. הם מגבשים את נוער המצוקה מתוך הרחוב ולעתים קרובות אלה הם נערים ונערות שמאחוריהם פעילות פלילית. המדריכים מביאים אותם לידי נכונות ללמוד מקצוע ועוקבים בעקביות אחר הצלחתם בקורסים ובקליטתם בעבודה. לעידוד פעילות זו הם דואגים, כי לנערים ולנערות ישולמו דמי כיס גם בתקופת הלימוד.

הדוברים ציינו, כי יש לנקוט זהירות בהחלת חוק חינוך חובה על גיל 15—16 ויש להביא בחשבון את המגבלות של נוער המצוקה. במצב חוק זה, יש לאפשר לילד ללמוד מקצוע כאשר אין אפשרות להכניסו ללימוד עיוני. אין לחזור על מיקרים של העבר, אמרו. כאשר משרד החינוך סירב להעניק פטור מלימוד חובה לנער בן 14 והתוצאה היתה, כי הוא הולך לרחוב. (ע)

עולים אקדמאים הגישו 10 פניות להקמת מפעלים

10 הפניות הראשונות להקמת מפעלים שיעסיקו עובדים אקדמאים, הוגשו למשרד הקליטה. הבקשות הוגשו לקרן משאבים, בת 150 מיליון דולר, שהוקמה על־ידי הממשלה והסוכנות באמצעות הבנק לפיתוח התעשיה.

קרן המשאבים הוקמה במטרה להרחיב ולפתח מקורות תעסוקה לאקדמאים, עולים והותיקים כאחד. הלוואות מהקרן יינתנו לאקדמאים ובעלי מקצוע עולים חדשים, אשר יארגנו ויוזמו הקמת מפעלים או הרחבתם; למפעלים קיימים או חדשים ליצירת מקורות תעסוקה חדשים לאקדמאים ובעלי מקצוע ולמוסדות מ"פ בהן להרחיב הפעילויות של מפעלים חדשים או קיימים יתנו תעסוקה לאקדמאים ובעלי מקצוע, כגון מחקר ופיתוח, יצירת מערכות בקרת ואיכות, הקמת מבני תעשיה, השכרת ציוד ועוד. ההלוואות מהקרן יינתנו בלי הצמדה ובריבית שלא תעלה על 9 אחוזים לשנה, בהתאם לסוג המפעל ולאיזור הגיאוגרפי. ההלוואות מהקרן לא יעלו על 80 אחוזים מההשקעה הכוללת. בכספי הקרן יכולים ליהנות מפעלים המקבלים סיוע ממקורות אחרים. סך כל הסיוע, מכל המקורות, לא יעלה על 80 אחוזים.

משרד הקליטה יקים ועדה מוסמכת שמתפקידה יהיה לבחון את התכניות השונות של העולים ולהמליץ על אישורן לפני ועדת הקרן, שתקבע סטנדרטים מיוחדים לצרכי בטחונות בקשר להלוואות. הואיל ובדרך כלל אי אפשר יהיה לדרוש ולקבל את הבטחונות, בעיקר לגבי הלוואות שיאושרו על־ידי משרד הקליטה.

ועדת הקרן תקבע מהו מספר או שיעור האקדמאים ובעלי המקצוע שהמפעל חייב להעסיק כדי להיות כשיר לזכות בקרן. בקביעתה ביחס להלוואות תתחשב הוועדה בסוג המפעל ומקומו, מתוך מגמה של פיזור אוכלוסיה, קידום אזורי הפיתוח ועידוד המפעלים לקליטת אקדמאים ובעלי מקצוע.

בין הפניות שהוגשו לוועדה שני קאופרטיבים של עולים מברה"מ שיעסיקו מהנדסים מתכננים וקבלנים, קאופרטיב של רופאים עולים מברה"מ וחברת סרטים שתעסיק במאים עולים בשיתוף הון ישראלי.

סרט ראשון של במאי מברה"מ

צילומי סרטו של הבמאי העולה מברה"מ מיכאל קאליק, יחלו בחודש הבא בסביבות אילת. הסרט הוא הראשון שהבמאי העולה מפיק בישראל. עוד נמסר, כי עבודת קדם־ההפקה של הסרט כבר החלה.

מיכאל קאליק עלה לישראל בסוף 1971, לאחר שניהל מאבק ממושך למען עלייתו. בברה"מ ביים 7 סרטים ארוכים. הסרט "פלוצה ואחת" יופק בשיתוף חברת "סיפיליקר", העוסקת במימון הפקת סרטים.

נחנך סופרמרקט ראשון בבית שמש

סופרמרקט ראשון נחנך אתמול אחר־הצהרים בברכו בית־שמש, במעמד שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב, ראשי ברית הקואופרציה הצרכנית, המועצה המקומית ומועצת פועלי בית־שמש.

הסופרמרקט החדש הוקם על־ידי אגודת הצרכנים השיתופית בירושלים ונבנה על־ידי "סולל בונה". בבנייתו ובציודו הושקעו יותר ממיליון ורבע ל"י והוא יעסיק בשלב ראשון כ־15 עובדים מתושבי המקום. הבניין הוא בן שתי קומות ויש בו חלקות למכולת, ירקות ופירות, בשר ודגים וכלי־בית.

עם פתיחת הסופרמרקט הזה מגיע מספר סניפי אגודת הצרכנים השיתופית באיזור ירושלים ל־15.

דברי ברכה בטקס השמיע מנכ"ל אגודת הצרכנים בירושלים צ. רותם, יו"ר ועד האגודה י. לרינסון, ראש המועצה המקומית ב. כהן, סגן מנהל ברית הקואופרציה הצרכנית ב. ב. ויסמן ע. לוק, מזכיר מועצת הפועלים ויו"ר הסחר התעשיה ח. בר־לב. (ע)

נעצרו 13 מבני משפחת בן־שושן השובתים בעכו

מאת יואב דר, סופר "דבר"

במשטרת עכו עצרו 13 אנשים, רובם בני משפחת בן־שושן, השובתים ליד בנין העיריה מזה 120 יום. בין העצורים חמש נשים ונער אחד וכן ראש המשפחה השובתת יצחק בן־שושן.

ההחלטה לעצור את בני משפחת בן־שושן, באה בעקבות הנסיון שנעשה אתמול לכבול את ידיהם לשער של עיריית עכו ובכך לחסום את הכניסה. שוטרים שהוזעקו מוקדם בבוקר למקום ביקשום לפתוח את השער. אך אלה סירבו.

סופרנו מעיר, כי בני משפחת בן־שושן חסמו את הכניסה לבנין העיריה לפני שבועיים במחאה על מעצרו של ראש המשפחה. משפחת בן־שושן תובעת מהעיריה להעניק לה רשיון להפעלת מסחר שחיטת עופות.

משרד־הבריאות מסרב לעשות זאת כל עוד לא יובטחו התנאים הסאניטריים הנאותים.

15 קלפיות בבחירות להסתדרות יוצבו במזרח ירושלים

ועדת הבחירות שליד מועצת פועלי ירושלים, בראשותו של יצחק קלעי, החליטה אתמול להציב, זו הפעם הראשונה, 15 קלפיות במזרח ירושלים בשביל אלפי חברי ההסתדרות הערביים.

דובר המועצה שמסר על כך אמר, כי הקלפיות יוצבו בבתי ספר ערביים, במוסדות ציבור ובמרכזי קניות. מספר בעלי זכות הבחירה הערביים למועצת פועלי ירושלים ולועידת ההסתדרות הוא כ־6000.

ביום הבחירות יוצבו בכל חלקי העיר 224 קלפיות. מהן 10 קלפיות ניידות בשכונות החדשות שהוקמו בשנים האחרונות. בקלפיות המיוחדות יוכלו להצביע חברי ההסתדרות שבגלל סיבה כלשהי לא קיבלו "הודעה לבוחר".

50 עו"ד בחיפה התנדבו להיות משקיפים בבחירות

50 עורכי־דין מחיפה התנדבו לשמש משקיפים מטעם המערך ביום הבחירות להסתדרות — על כך הודיעו עורכי־הדין בפגישתם אתמול עם שר העבודה י. אלמוגי, יו"ר מטה הבחירות של המערך בחיפה ועו"ד ישראל גיל, יו"ר מטה האקדמאים.

המשקיפים יהיו מצויידים בתעודות מטעם ועדת הבחירות האיזורית להסתדרות ויוצמדו לכל אחד מספר קלפיות. תפקידם יהיה לוודא כי יש שמירה קפדנית של החוק והוראות הבחירות במהלך ההצבעה בקלפיות.

זהו נסיון ראשון בארץ ומטרתו הבטחת טוהר הבחירות.

"ערד" תוקנה תגיע לישראל ב־22 לספטמבר

מאת סופר "דבר" בחיפה

אניית התפזורת "ערד", שנפגעה משריפה בינואר השנה בנמל פאסקאגולה בארצות־הברית, תוקנה ועושה דרכה לארץ עם מטען של 33,500 טון גרעינים. האניה שבבעלות חברת "אלים" צפויה בחיפה ב־22 לחודש.

בדליקה ניספו שני אנשי הצוות אשר לא הצליחו להימלט מתאיהם ונשרף כל המבנה העליון של האניה. חקירת האסון העלתה שהשריפה פרצה במטבחון בו נהגו להכין תה לאנשי הצוות.

שיפוץ האניה נעשה במספנה זרה, נמשך למעלה מחצי־שנה ועלה שני מיליון דולר. האניה היתה מבוטחת.

יוקם מרכז חדיש להכשרת נכים

הקמת מרכז שיקום תעסוקתי חדיש, בעל כל הסידורים המכניים המשוכללים, הדרושים לנכים מסוגים שונים, אשר בו ישתקמו הנכים מבוגרים מקצועית בשהותם במקום 18 חודש עד שנתיים — הציע א. גדעאל, מנכ"ל משרד העבודה, בישיבת המועצה הישראלית לשיקום שנתכנסה ביום ב' בירושלים בראשותו. גדעאל נתמנה ליו"ר המועצה על־ידי שר־העבודה י. אלמוגי, לאחר פרישתו של ד"ר י. כ"ץ מתפקיד זה.

הקמת המרכז המוצע תמומן מקרן נכות הקיימת בביטוח נכות הכללי שיופעל בשנה הבאה. המועצה הקימה ועדה מיוחדת לתכנון מרכז זה. הוועדה מורכבת מנציגי משרד העבודה, רופאים ועובדים סוציאליים בכירים.

אמיר לשב, מי שהיה מנהל המחלקה למחקר חברתי במשרד הקליטה, כוונה מנהל בפועל של האגף לתכנון ומחקר במשרד הקליטה. שמואל אדלר מונה יועץ שר הקליטה לתכנון כלכלי.

אזכרה להרב שלום יצחק הלוי

הבעת צער ודאגה מההתמעטות דור תלמידי־החכמים מיוצאי־תימן, כיוון שהם מסתלקים אחד אחד ומשאירים אחריהם הרגשה של חלל ריק, השמיע יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו, בעצרת־אזכרה רבת־משתתפים שנערכה במוצאי־שבת להרב שלום יצחק הלוי, ראש רבני יוצאי־תימן, בבית הכנסת "עזרת אחים" בתל־אביב.

האזכרה נערכה במלאות שלושים לפטירתו של המנוח ובה השתתפו, בין השאר, הרב הראשי לישראל שלמה גורן, הרבנים הראשיים לתל־אביב—יפו יצחק ידידיה פרנקל וחיים דוד הלוי, רבנים ותלמידים רבים של הרב המנוח.

בין יתר דבריו אמר יו"ר הכנסת: עד לפני שנים מספר אפשר היה להצביע על "ישיבה" בכרם התימנים בתל־אביב (בבית־כנסת "דמרי") ולמצוא שם את הרב המנוח ורבנים אחרים ועוד כמה וכמה תלמידי חכמים, יושבים הוגים בתורה, בלימוד סוגיות תלמודיות וחידושי הלכות בהעמקה ובחריפות כפי שידענו אותן ב"ישיבות" המפוארות שלנו בתימן, היינו שמחים בכך ואומרים: הנה נותר לנו שריד כמעט, אך הנה הסתלקו אחד אחד, ואין לנו במקומם כיוצא בהם. אמנם יש תלמידי ישיבות רבים מבני יוצאי תימן, ומי יתן וירבו ויגדלו, אך אותה מקוריות, אותה הארה רוחנית מעוררת זכרונות וריגושים, ובעיקר אותה ענווה כנה וצניעות אמיתית, כבר נתמעטו, ושמא ח"ו הקיץ עליהן הקץ. יו"ר הכנסת עמד על אישיותו הגדולה של הרב המנוח, הצנועה מעולם האצילות, הענווה והצניעות, והראויה להיות דוגמה ומופת, ביחוד לצעירים ולדורות הבאים, בחינת: "כזה ראה וקדש".

הרב הראשי לישראל הרב שלמה גורן תיאר את המנוח כדמות הרוחני של שבט, המהווה דוגמה לשלמות בתורה ובמדות הטובות, משופע בענוה ובהבנה הולכת ומקפיד במצוות שבין אדם לחברו. הוא היה ממשיכו של הנוף היהודי המקורי, שעליו העיד הרמב"ם באגרותו, אמר. הרב י. י. פרנקל תיאר את המנוח כארז בלבנון, איש ההגות והמחשבה, הרב ח. ד. הלוי הציע, בין השאר, להקים "ישיבה" לזכרו של המנוח.

בפתח האזכרה אמרה מקהלת חזנים פרקי "תהלים".

בצער רב אנו מודיעים על פטירת בעלי אבינו אחינו וסבנו היקר

שלמה (סיומה) מיטלמן

ב"ר משה ז"ל

ההלוויה תצא היום יום רביעי ה' אלול תשל"ג 5.9.73 בשעה 2.00 אחה"צ מבית החולים בילינסון לבית העלמין בחולון. אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

המשפחה המתאבלת

על מותו ללא עת של

סא"ל (מיל) חיים שדמי

אבלה

מפקדת אזור יהודה ושומרון

משטרת ישראל

מטה המחוז הצפוני

משתתפים בצערו של

סגן־ניצב **יעקב איסטריק**

במות עליו אמו

חנה ז"ל

לחברה **יפה סיגלד**

אתך באבלך הכבד

במות עליך

בעלך ז"ל

בנק הפועלים — סניף חיפה ראשי

ההנהלה והעובדים

על מות

אברהם הרצפלד ז"ל

"המדליק את הארץ בשלהבת ירוקה"

אבל

בית מעגן מכאל

אבלים וכואבים על פטירתו

של אבי ההתישבות

אברהם הרצפלד ז"ל

בית מעין צבי

אבלים על פטירתו של

אברהם הרצפלד

ז"ל

מאבות ההתיישבות החקלאית בישראל

המועצה האיזורית אשכול

הוועדה הציבורית למרכז אשכול

אוהד, בארי, גבולות, דקה, ישע, כיסופים, כרם־שלום, מבטחים, מגן, נירים, ניר־עוז, ניר־יצחק, נתיב־העשרה, נהל־סיני, עין־הבשור, עמי־עוז, צאלים, רעים, שדות, תלמי־אליהו.

אבלים על פטירתו של

אברהם הרצפלד ז"ל

מאבות ההתישבות החקלאית בישראל

מועצה האיזורית אשכול

הועדה הציבורית למרכז אשכול

אוהד, בארי, גבולות, דקה, כיסופים, כרם־שלום, מבטחים, מגן, נירים, ניר־עוז, ניר־יצחק, נתיב־העשרה, נהל־סיני, עין־הבשור, עמי־עוז, צאלים, רעים, שדות, תלמי־אליהו.

ביום השנה למותו של חברנו

חיים פיק ז"ל

נעלה לקברו בקבוץ גנוסר ביום ששי י"א אלול תשל"ג 7.9.73 בשעה 4 אחה"צ.

המשפחה

ובית גנוסר

ביום השנה השני לנפילת יקירנו

נפתלי לוין ז"ל (תליק)

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו ביום ה' ט' אלול תשל"ג 6.9.73 בשעה 16.00 בבית העלמין בתל מונד. התחבורה ממרכז הכפר.

המשפחה

היום יום רביעי ה' אלול תשל"ג 5.9.73

במלאות שנה לפטירתו של חברנו

שמשון בן אלון ז"ל

נעלה לקברו בשעה 3.30 אחר הצהרים.

המשפחה

ובית אשדות יעקב המאוחד

אנו מודיעים בצער רב על מותו של חברנו

המסור הנאמן

דב גרוסמן ז"ל

ומביעים את השתתפותנו הכנה בצער משפחתו

מזכירות הפנסיונרים

נתיב סולל בונה כור והתקציביים

עירית גבעתיים

מביעה את צערה על מותו של

סא"ל (מיל.) **חיים שדמי ז"ל**

שופט בית המשפט העירוני בגבעתיים

ומשתתפת בצער המשפחה

קובה קריזמן — ראש העיריה

בית הפועל גבעתיים

אבל על מות של

סא"ל (מיל.) **חיים שדמי ז"ל**

חבר הנהלת האגודה.

מפלגת העבודה הישראלית / מחוז ת"א

תא הפקידים

למשפחת קרפל

ולבית סולל־בונה

תנחומים במות עליכם יקירכם

משה (מוניה) ז"ל

ארגון יוצאי בריטשאן

מתאבל על מות

הח' ברויטמן ראובן ז"ל

ומביע השתתפות בצער המשפחה

הלויה היום, יום רביעי, 5.9.73 בשעה 2 אחה"צ. מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5, לבית־העלמין בקרית־שאול.

לחבר פסח פק"ץ

אתך באבלך במות עליך

אמך ז"ל

הוועדה להוצאת

ספר שארית הפליטה

יחד עם כל משפחת האדמה

מתאבלים על מותו של

אברהם הרצפלד ז"ל

אבי ההתיישבות העובדת

מפעלי העובד הציוני

על מות

אברהם הרצפלד

ז"ל

הידיד הנאמן

אבל

בית משאבי־שדה

לא שכחנו אותך.

הנחנו לך לעסוק בחיי היום־יום שלך.
עתה, אנחנו זקוקים לעזרתך.
התגייס לפעילות ביום הבחירות.

זכור: כל קול — קובע!

איתך ואיתך – נצליח!
ב־11 לספטמבר, יום הבחירות להסתדרות
אנו זקוקים לך.
פנה אל מטה המערך במקום מגוריך.

ב־11 לספטמבר
אמת—לאמת

מטה יום הבחירות – המערך.

הכנסות „לפידות" ו„נפטא" יגדלו השנה ממכירת נפט וגאז

מאת דוד משיזוב, כתב „דבר" לענייני פיתוח

הכנסות חברה „לפידות" וחברת הבת שלה „נפטא" ממכירת נפט וגאז המופקים משדותיהם, יגדלו השנה לרגל העלייה במחירי הנפט העולמי.

מאז ינואר 197 עלה באורח כולל הסכום שמקבלת „לפידות" תמורת חבית נפט בשיעור 20 אחוז בקירוב. בחודש ינואר 1973 היא קיבלה תמורת חבית נפט המופקת משדותיה 10 ל"י ו־40 אגורות. מ־1 ביוני השנה היא מקבלת 12 ל"י ו־50 אגורות תמורת חבית. מחיר זה אושר באחרונה על־ידי האוצר.

„לפידות" מפיקה 350.000 חביות בשנה משדותיה בחלץ וכוכב. המחיר החדש יחול על 250.000 חביות נפט בקירוב, כך שהכנסותיה תמורת הנפט המופק משדותיה יגדלו ב־600.000 עד 700.000 ל"י בקירוב.

במקביל יגדלו הכנסות „נפטא", חברה בת של „לפידות", ממכירת הגאז המופק משדות זוהר וקנאים. הגאז משווק לידידה בשני מחירים: 96 ל"י תמורת כמות גאז משדותיה השווה בערכה הקלורי לטונה דלק נוזלי, ו־78 ל"י השנה.

„נפטא" מפיקה כמויות גאז בהתאם לדרישת הצרכנים השונים, שהם מפעלי תעשייה באיזור־ערד.

נבחרה ועדת מינויים בחיפה

לשכת המחוז של מפלגת העבודה בחיפה קיבלה את הצעתו של מזכיר המחוז הח"כ מ. ורדימן, ובחרה בוועדת מינויים לעיריית חיפה מורכבת מה: בלומשטיין — יו"ר, מ. ורטמן, א. מולק, יהודה בורג, י. ברנין, א. יבין, ה. סיני.

אותה ועדה, בצירופו של צבי הרר, ראש עיריית קרית אתא, תהווה ועדת המינויים של מועצת המחוז לכנסת.

חשוד בהשתייכות לרשת סוחרי סרטים פורנוגרפיים

רשת מאורגנת של סוחרי סרטים פורנוגרפיים פועלת בארץ. זאת אמר אתמול נציג המשטרה בבית־משפט השלום בתל־אביב, בעת דיון בעניינו של אדם החשוד כאחד מספקיה הראשיים של רשת זו.

החשוד, ראובן בכנר, נעצר בסוף השבוע בנמל התעופה לוד. סגן מנהל מחלקת החקירות של המשטרה גבריאל אורן אמר, כי ברשותו של החשוד נמצאו 410 סרטים פורנוגרפיים.

בא־כוח החשוד, עו"ד משה רום, אמר אתמול, כי אין להחזיק את מרשו במעצר, וציין כי הוא מסכים להפקיד כסף מזומן כדי שיוכל לחזור עד משפטו לדנמרק, בה הוא מתגורר.

השופט נחמיה בר שיחרר את החשוד בערבות של 2000 ל"י, אך לא נענה לבקשת עו"ד רום ואסר על יציאת החשוד מן הארץ. (ע)

נידחו עירעורי הגרוזינים שהרגו תושב ערבי בנצרת

בית־המשפט העליון דחה אתמול את ערעוריהם של שלושה עולי גרוזיה, תושבי נצרת, שהורשעו בהריגתו של תושב נצרת שהסיע את שכנתם הנשואה במכוניתו, ובתקיפת האשה.

שלושת הנאשמים ושניים נוספים שלא עירערו לבית המשפט העליון הועמדו לדין ונידונו — הראשון ל־5 שנות מאסר, השני ל־4 שנים, והשלישי ל־18 חודשי מאסר בפועל.

בעירעורים טענו להגנתם כי הם עולים חדשים שהגיעו זה עתה לארץ, וכי הם בעלי עבר נקי.

ממלא מקום הנשיא ביהמ"ש העליון י. זוסמן, והשופטים א. מני וי. קיסטר, דחו את העירעורים. בהחלטתם ציינו, כי לא ראו כל צידוק להקל בעונשים לנוכח המעשה הברוטאלי שבעקבותיו קיפחו חיי אדם. הם הוסיפו גם, כי אילמלא נגרם המוות בשגגה, צריך היה להשית על המערערים עונשים הרבה יותר חמורים. (ע)

כינוס לציון מלאות 20 שנה לערי־הפיתוח בארץ, יתקיים היום במגדל־העמק, בהשתתפות 29 ראשי ערים ומועצות־מקומיות, באילת בדרום ועד קרית שמונה בצפון. —

18,000 נרשמו לצעדת 3 הימים

כ־18.000 איש נרשמו עד כה לצעדת שלושת הימים, שתיערך זו הפעם ה־19 באיזור הרי יהודה ושומרון. ומצפים שמספרם יעלה על 20.000. בצעדה ישתתפו אזרחים ישראליים, תיירים, חיילי צה"ל וגדנ"עים — על כך מסר אתמול מפקד הצעדה אל"ם צבי לבנון, בסיור עתונאים שהתקיים ב„כפר הצעדה" בבית־אל, שבאיזור רמאללה.

שיבושים בלימודים ב־3 בתי־ספר ב"ים

מאת סופר „דבר" בירושלים

בשלושה בתי־ספר בירושלים, היו עדיין שיבושים בלימודים. תלמידי „בצלה" תיכון עדיין לא התחילו בלימודיהם. בבתי־הספר „גונן" ובבית־הספר בקריית־מנחם מושבתים הלימודים. בעמק המצלבה המשיכו תלמידים ללמוד באהלים ולהגבר. כי ביה"ס פולה בן־גוריון, העומד להיפתח בצוד הדשים, יהיה ממלכתי־דתי.

אתמול התקיימו פגישות עם ראש העיר בנושאים אלה, אך עד כה לא הושגה פשרה באף אחד מבתי־הספר הלל.

משרד החינוך והתרבות

הודעה חשובה למנהלי בתיה"ס העל־יסודיים

משרד החינוך והתרבות מודיע למנהלי בתיה"ס העל־יסודיים כי התלמידים ישתתפו בצעדה במסגרת הפיקוח על פעולות הגדנ"ע, כמתוכנן.

הנחיות נוספות תועברנה למנהלים באמצעות הפיקוח על הגדנ"ע במחוזות

מדוע התרגשו ילדי כתה ב'?

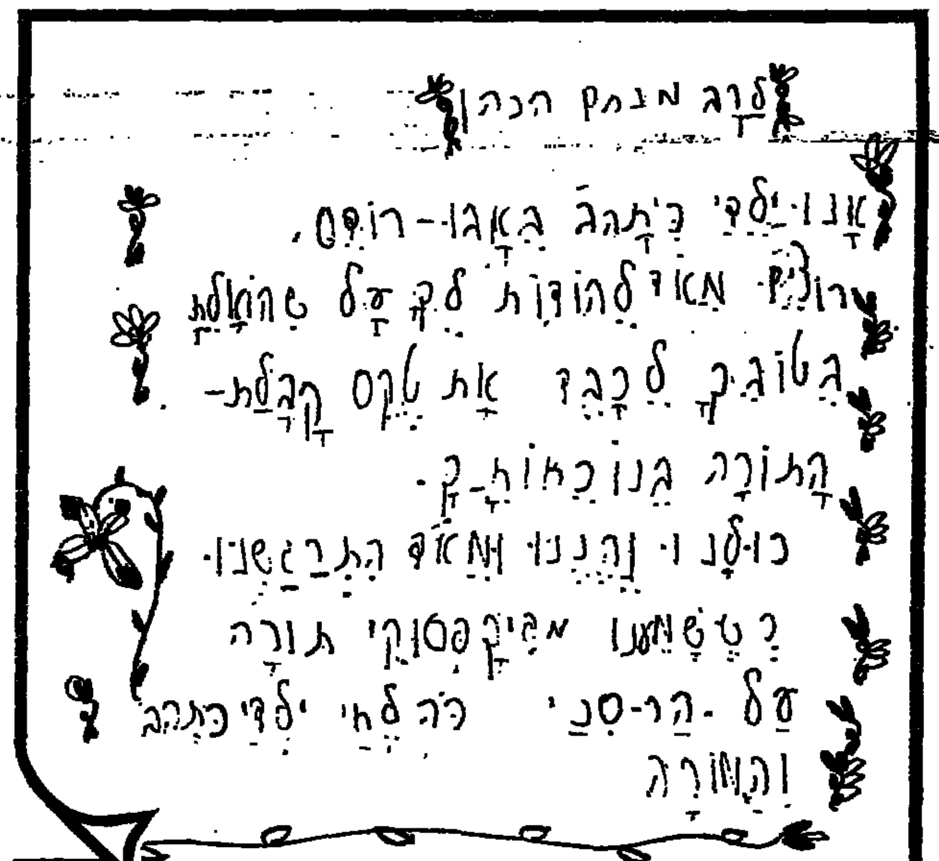

יהדות בדרכי נועם ובנתיבות שלום

דבר ספורט

נבחרת ארה"ב בכדורגל תבוא לישראל בנובמבר

כדורסלני ישראל עשויים לסייר בארה"ב בדרכם לקנדה

מאת ברוך שיינברג

נבחרת הכדורגל הלאומית של ארצות־הברית תבוא בנובמבר השנה לביקור בארץ ותתמודד נגד נבחרת ישראל — על כך מסר אתמול במסיבת עיתונאים חסקל כהן, נשיא כבוד של הוועד האמריקאי למען הספורט בישראל.

נבחרת ארה"ב, שלה סיכויים טובים להעפיל לגמר משחקי הגביע העולמי בגרמניה, תקיים סיור משחקים באירופה ותבוא לישראל מאיטליה במחצית הראשונה של חודש נובמבר. חסקל כהן אמר, כי נבחרת הכדורגל של ארה"ב תבוא לארץ ביוזמתו של הוועד האמריקאי, לאחר שההתאחדות הישראלית שיגרה הזמנה רשמית לארח נבחרת זו.

חסקל כהן, שבא לארץ עם קבוצת הכדורסל „אגבורתי" במדינת אלבמה, עמד בדבריו על הפעולות הענפות של הוועד האמריקאי. החוגג השנה יובל 25 שנה לקיומו.

הוועד האמריקאי, סיפר ח. גלדבינסקי, נציג הוועד בישראל, הוקם ב־1948, לאחר שהוועד האולימפי הבין־לאומי סירב להכיר בישראל ועל־כך נמנעה השתתפותם של הספורטאים באולימפיאדת לונדון. בראשותו של קרלינל הנגל ז"ל נרתם הוועד האמריקאי לעזרת הוועד האולימפי הישראלי שזכה להכרה וב־1952 השתתפה ישראל לראשונה במשחקים האולימפיים שנערכו בהלסינקי.

במשך 25 שנות קיומו שיגר הוועד האמריקאי עשרות מאמני כדורסל לישראל ואירח באותה תקופה 17 מאמנים ישראלים, כאשר אברהם חמו וראלף קליין היו המצטיינים. שלושת המאמנים הראשונים שבאו לישראל היו גם הולמן (כדורסל), בוב קיפרס (שחיה) וארווין מרגשיין (אתלטיקה).

הסיוע שהגיש הוועד האמריקאי לספורט הישראלי במשך 25 שנות קיומו בידע ובבניה, הסתכם בכ־4 מליון דולאר. כל זאת נוסף לכספים הרבים שנשלחו מארה"ב, באמצעות הוועד האמריקאי למכבייה ולאומיים לשם בניית מיבנים, מיתקני ספורט וציוד.

סיור משחקים בארה"ב לנבחרת הכדורסל

נבחרת הכדורסל של ישראל עשויה לערוך בחודש מאי 1974 מסע משחקים ברחבי ארצות־הברית בדרכה לטורניר הבין־לאומי שייערך במונטריאול. חסקל כהן מסר, כי בשובו לארה"ב יביא בפני חברי הוועד האמריקאי את ההצעה לארגן לנבחרת הישראלית סיור משחקים נגד נבחרות של מכללות. כן הודיע חסקל כהן, כי הוא וחבריו בוועד הגיעו לכלל מסקנה, כי לטובת הכדורסל הישראלי יש לשגר לארץ מאמן בכיר, שיוכל להדריך את בחירי השחקנים בארץ וכן לקיים קורסים למאמנים במקומות שונים בארץ.

ח' גלובינסקי עמד בדבריו על הסיוע הגדול של הוועד האמריקאי לספורט הישראלי בכלל ולמכון וינגייט בפרט, שקיבל הכרה בין־לאומית.

בהקשר להשתתפותה של נבחרת הכדורסל בטורניר הבין־לאומי בקנדה, אמר גלובינסקי, כי נפגש שלשום עם פרד אוברלנדר, מראשי מכבי בקנדה, שעשה חניית ביניים בדרכו לאליפות העולם בהיאבקות בטהראן, וסיכם עמו על השתתפות נבחרת הכדורסל שלנו בטורניר הבין־לאומי.

השרים אבן ואלון יפגשו עם ראשי ההתאחדויות

מאת אליעזר מגן

ראשי ההתאחדות לכדורגל ו־התאחדות הספורט קבועים להיפגש היום עם סגן ראש הממשלה ושר החינוך יגאל אלון ועם שר החוץ אבא אבן, כדי לגבש עמדה לגבי הייצוג הבין־לאומי.

פגישה זו באה בעקבות הקשיים שבהם נתקל בעיקר ענף הכדורגל ביבשת אסיה. ראשי ההתאחדות לכדורגל יבקשו מהשרים לתמוך בבקשתם לנסות לעבור לזירה האירופית. בפגישה זו יבקשו ראשי ההתאחדויות להפרידים במדיניות הבין־לאומית של ההתאחדות לספורט. כזכור, החליטה ההתאחדות לספורט להמשיך לשחק באסיה וגם באירופה.

הממשלה החליטה בשעתו, כי מדיניות החוץ של הספורט הישראלי תהיה אחידה לכל הענפים. יצויין, כי שר החוץ אבא אבן הביע לאחרונה בהזדמנויות שונות את דעתו, כי הכדורגל הישראלי חייב להישאר באסיה בגלל הקשר של ישראל עם מדינות אלה, לברות כל הקשיים.

בפגישה היום ינסו ראשי ההתאחדות לכדורגל לשכנע את שר החוץ אבא אבן שיתמוך ויעזור להעברת הכדורגל לאירופה ולתת לענף זה מעמד מיוחד במדיניות החוץ של הספורט הישראלי בצד שאר הענפים שימשיכו להתחרות באסיה.

רוזוואל בן ה־38 ניצח את ריצ'י באליפות ארה"ב

באליפות ארה"ב במשחקי הטניס בפורסט־הילס ניצח אתמול קאן רוזוואל האוסטרלי בן ה־38 את קליף ריצ'י האמריקאי בתוצאה 6:3, 6:4, 6:3 (רוזוואל היה אלוף משחקי פורסט־הילס בשנים 1962 ו־1969).

ג'ימי קונורס האמריקאי ניצח את ההולנדי תום אוקר 6:3, 6:2, 6:4.

ג'ון ניוקומב (אוסטרליה) ניצח בארבע מערכות 6:3, 6:7, 6:1, 7:5, 6:4 את הרומני אנדרה פטיסקו אשר „הפיל" בסיבוב השני את המדורג מספר 1, הרומני איליה נאסטאסה.

ההודי הצעיר וויג'י אמריטרג' המשיך בשרשרת הצלחותיו. אתמול ניצח את האוסטרלי אלן סטון 6:2, 6:2, 6:3, לאחר שניצח את רוד לייבר.

בין הנשים נפלה הפתעה כשהמערב־גרמניה המצויינת הלגה מסהוף ניצחה את אלופת הארגנטינה המדורגת כמס' 8, הסובייטית אולגה מורוזובה 7:5, 6:4, 6:2.

רוזמרי קאזלס (ארה"ב) ניצחה את בת־ארצה כריסטי קמר 6:3, 6:4. ואיבון גולאגונג מאוסטרליה המדורגת 3 ניצחה את ג'ין אוורט (אחותה של כריס) 6:2, 6:1. קרי קלוויל מאוסטרליה ניצחה את איזבל פרננדז מקולומביה 6:2, 6:4.

הפועל פ"ת — הפועל יהוד 1:2

קבוצת הכדורגל של הפועל פ"ת גברה אתמול במשחק אימון על הפועל יהוד מליגה א' דרום בתוצאה 1:2 (0:1).

שחקני פ"ת שבשורותיהם הופיע לראשונה העונה הבלם יחיאל מאלם שביטל בסוף השבוע את טופס ההסגר, נאלצו לעמול קשה כדי לגבור על חניכיו של יעקב ויסוקר, מאמן יהוד.

את השערים לפ"ת הבקיעו גבי רוזנברג ודב רמלר ואילו ליהוד הבקיע שלמה חביב.

היום בבלגראד איטליה — ישראל

נבחרת הכדורמים של ישראל תשחק היום בבלגראד נגד נבחרתה החזקה של איטליה במשחק האחרון במסגרת הבית המוקדם באליפות העולם.

איטליה היא אחת המועמדות להכנס לבית הגמר וגם היא תכניע ללא קושי את הישראלים, שנוצחו ע"י נבחרות ספרד (11:3), רומניה (12:1) וההונגריה (14:0).

בועז ינאי מישראל (מס' 15) מנסה לחסום כדורסלן יווני במשחק שהסתיים בתוצאה 86:86.

אבסורדים בתקנון

מאת מרדכי רינקובסקי

חבר ועדת המשמעת של ההתאחדות לכדורגל, עו"ד חיים אלתרוף, פירסם בשבוע שעבר, החלטה עקרונית, לפיה לא יוכל להגן על האגודה, מפני חובו של שחקנה, אם חוזה זה אינו תואם את תקנון החובבות (או, בגלגול החדש — „תקנון התשלומים") של ההתאחדות. בעקבות פסיקה זו סירב גם אלתרוף להיענות לבקשת אגודות שמשון וברבורק, ולא עיכב את ההסגרים של כדורגלני שתי הקבוצות, בשל אותו חוב.

החלטה זו חשפה את אחד האבסורדים הגדולים בתקנון. סעיף באותו תקנון מרשה לאגודה, שאחד משחקניה נכנס להסגר, לבקש את עיכוב ההסגר, עד אשר אותו שחקן יפרע את כל חובו לאגודתו. אגודות שמשון וברבורק פעלו לפי אותו סעיף, ואף הציגו את החוזים בינן לבין שחקניהן. לא היו כלל ערעורין לגבי עצם החוב, אך בכל זאת סירב עו"ד אלתרוף להיענות לבקשה, משום שאותם חוזים אינם עולים בקנה אחד עם התקנון.

נשאלת, איפוא, השאלה: לשם מה ישנו אותו סעיף, המתיר לאגודה לבקש עיכוב הסגר בשל חוב? כלום יתכן בכלל חוב של שחקן לאגודה, במסגרת תקנון התשלומים הרשמי? והרי אותו תקנון מפרט אך ורק תשלומים של האגודה לשחקן.

עתה, בעקבות אותה החלטה, יבוא היועץ המשפטי של ההתאחדות, ויביא הצעת תיקון לתקנון. הצעתו תאושר, ובכך תיסתם הפירצה הבזויה, שנתגלתה בשבוע שעבר. אבל מה עם יתר האבסורדים, שעדיין עומדים בבחון משפטי, ועדיין לא נחשפו?

האבסורד הגדול ביותר הוא בהגדלת תקופת ההסגר של לאו־כל סניף. המגמה היא, כמובן, למנוע ניצול, המנוגדות לתקנון, הבאות בעקבות ההעברות מקבוצה לקבוצה. אבל במקביל לאותו סעיף דרקוני (והוא, אכן, כזה) יכול כל כדורגלן ישראלי להיכנס להסגר בין־לאומי בן שנה אחת בלבד, ולשחק אחרי כך בחוץ־לארץ.

אמנם, לא כל אחד יכול להצטרף למנצ'סטר־יונייטד, או אפילו לא לפ. צ. פאריס ושטרסבורג, אך ישנן באירופה קבוצות כה רבות מדרג שני או שלישי, שיקבלו ברצון את כדורגלנינו. הללו, אם יהיו בהסגר, יוכלו כבהקבוצה הקולטת את הבורך בתשלום כספים לאגודת האם, והרווח, במקרה זה, הוא נקי.

גבריאל רחמבל וגיורא שפיגל הראו את הדרך, ואין ספק, כי בעקבותיהם יבואו רבים נוספים, שיעקפו את ההסגר הישראלי בן ארבע השנים. הבעיה היא רק — אודות של השחקן המוסגר להחזיר מאמר בתוך הזמנה הן בבחינת הרעב לבדיר והן מבחינה כלכלית.

למעשה, אין כל צורך אפילו לנסות ולחתום עם קבוצה כלשהי. עצם הכניסה להסגר — העובדה שהמדובר הוא בשנה בלבד — יכול לשמש שוט של השחקן כלפי אגודתו, שתסכים להיענות לתביעותיו ולו רק יחזור וישחק.

שונה היה המצב, אם היתה חייבת קבוצה קולטת לשלם לאגודה האם בארץ דמי העברה עבור שחקנה המוסגר. אז היתה להסגר בן ארבע השנים משמעות אחרת, שכן אז היה מוצב מחסום נוסף בפני הנכנס להסגר בין־לאומי. אלא שלתשלום כזה קוראים „מקצוענות", שאינו קיים, כביכול, בארץ, על־אף החוזים, שהוצגו בשבוע שעבר בגלוי בפני ועדת המשמעת.

במצב הנוכחי אין לכנות את אותו הסגר אלא כאבסורד, הפותח פתח לכניסה המבוקשת להסגר־חוץ. הוא רק מוכיח, עד כמה התקנון הנוכחי הוא בלתי־מעשי. כפי שהדבר הוכח באותה החלטה של ועדת המשמעת בשבוע שעבר.

תקצר היריעה מלפרט את כל אותן פירצות נוספות, הקיימות בתקנון ההתאחדות. בחרנו הפעם באחת מהן, שלפי דעתנו מהווה בעיה חמורה, שתעסיק עוד רבות את ההתאחדות לכדורגל. פירצה זו עלולה לרוקן את קבוצותינו משחקני המפתח שלהן. אם לא מיד — עלול הדבר להיות בעוד שנים אחדות.

התהליך כבר החל.

הבא לילדך שי לחגים!

* יומנו הפרטי של עוזי תפוזי

מאת נורית שחם

היומן שהתפרסם בהמשכים „בדבר לילדים" וזכה בפרס יציב.

המחיר: 15.50 ל"י

לכבוד ספרית „דבר"
ת.ד. 199 תל־אביב.
אבקש לשלוח לביתי את „עוזי תפוזי".
רצ"ב צ'ק ע"ס 15.50 ל"י.
שם ______
כתובת ______
חתימה ______

ספרית דבר

בעד מי להצביע ?

חבר ההסתדרות, אנו פונים אליך ערב הצבעתך בקלפי וקוראים לך: הצבע בעד רק"ח!

חיזוק כוחה של רק"ח בהסתדרות חשוב ביותר לחיזוק מאבקם של העובדים נגד המעבידים ונגד מדיניות הממשלה: למען הפיכת ההסתדרות לארגון עצמאי ולוחם להגנת ענייני העובדים ולהעלאת רמת־חייהם: למען ביטול האפליה הלאומית והעדתית ולמען שוויון זכויות.

חיזוק כוחה של רק"ח בהסתדרות חשוב ביותר לשם גיוס הכוח הגדול של ההסתדרות למאבק למען שלום ללא־סיפוחים, למען מדיניות של שלום ועצמאות לאומית.

אל תצביע בעד המערך (עבודה־מפ"ם).

המערך אחראי לכך, שההסתדרות הפכה למכשיר בידי הממשלה והמעבידים נגד העובדים. הנהגת המערך בהסתדרות נתנה יד לחקיקת החוקים נגד הפועלים, נגד חופש השביתה, להעלאות מחירים ומסים, להורדת השכר הריאלי.

הנהגת המערך בהסתדרות תומכת במדיניות הסיפוחים של הממשלה, המחבלת בסיכויי השלום ועלולה להביא להתלקחות מלחמתית חדשה.

המערך מסייע במדיניותו לתעמולת הרמיה של גח"ל.

אל תצביע בעד רשימת „ליכוד" (גח"ל, המרכז החופשי, הרשימה הממלכתית).

אלה מייצגים את המעבידים ואת המליונרים. אלה הם אויבי האדם העובד. אלה תובעים איסור שביתות והנהגת בוררות חובה.

רשימת „ליכוד" היא רשימת חסידי המלחמות הבלתי־פוסקות והאיבה בין העמים, היא רשימת הסיפוחיסטים הקיצוניים ומתנגדי השלום הקיצוניים.

לטובת העמלים ולטובת השלום הצבע ו — רק"ח!

הצבע ו רק"ח

הרשימה הקומוניסטית החדשה בישראל – רק"ח
המחלקה להסברה ולפירסום

משק וכספים

קבוצת „פיורטאן" מארה"ב קונה תשלובת „סיבי דימונה"

ישלמו לבנק לפיתוח התעשיה 9 מיליון ל"י: הלוואות הפיתוח של 47 מיליון ל"י יועברו לבעלים החדשים

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של „דבר"

הקבוצה האמריקאית „פיור־טאן", בעלת מפעלים בתחום ה־אופנה ולבישה בארה"ב, רוכ־שת את תשלובת הטקסטיל „סי־בי־דימונה". האמריקאים ישלמו עבור התשלובת כ־9 מיליון ל"י — הסכם על כך הושג בין נצי־גי הקבוצה האמריקאית לבנק לפיתוח התעשיה. חלק מסעיפי ההסכם עומד להיות מובאים לאישור ועדת השרים לע־נייני כלכלה. עם אישור סעי־פים אלה, ייחתם ההסכם הסופי־רה.

הבנק לפיתוח התעשיה ניהל מו"מ עם גורמים שונים שהתעניינו ברכישת התשלובת. מנכ"ל בנק ל־פיתוח התעשיה, ד"ר אברהם נא־מן, אמר אמש בשיחה עם סופר „דבר" שהצעה האמריקאית היתה ההצעה הטובה ביותר, בעוד שה־מועמדים האחרים לרכישת המפ־עלים הציעו סכומים קטנים יותר עבור התשלובת. ד"ר נאמן הוסיף, שמבדיקות שערך הבנק הסתבר שהקונים הם בעלי מקצוע בענף הטקסטיל ובעלי יכולת לנהל ולתפ־על תשלובת.

בתשובה לשאלה, אמר ד"ר נא־מן, כי הלוואות הפיתוח שניתנו ע"י הבנק לפיתוח התעשיה לתש־לובת בהיקף של 47 מיליון ל"י, יועברו. אם הבעלים החדשים יש־קיעו, הם יוכלו לקבל הלוואות נוס־פות למימון חלק מההשקעה.

דרישה להמשך מתן ההטבות

האמריקאים הציגו כמה תנאים ל־רכישת תשלובת „סיבי־דימונה", ועל כן החליטו להביא את עיסקת המכירה לאישור ועדת השרים ל־ענייני כלכלה. הם דורשים את הב־טחת הממשלה שהתשלובת תמשיך לקבל את ההטבות הניתנות למפ־עלים באיזורי פיתוח, בהתאם לחוק עידוד השקעות הון.

התביעה השניה של האמריקאים היא שלא יגבילו את יצוא התש־לובת. בשל המחסור בכותנה ב־חו"ל פנה משרד המסחר והתע־שיה להגבלת היקף היצוא כדי ל־הבטיח אספקה סדירה לשוק המ־קומי. האמריקאים מציינים, שהם יוכלו לשווק חלק ניכר מתוצרת המפעל באמצעות ציגויות השיווק שלהם בארה"ב ונדרשים הם לקבל הבטחה שלא יוגבל יצוא התשלו־בת.

לגבי המחיר של „סיבי־דימונה", הסביר ד"ר נאמן, כי המחיר נק־בע על רקע הנתונים שהמפעל צבר הפסדים ובאיזון־גישא של מי־פור בניהול המפעל והוא רכוש נכ־סים.

מנכ"ל הבנק לפיתוח התעשיה הסביר, שהבנק החליט שלא להמ־תין יותר עם מכירת התשלובת, לאחר שהתברר שיהיה צורך להש־קיע במפעלים בשנתיים־שלוש ה־שנים הבאות כ־20—30 מיליון ל"י. פירוש הדבר שחלק מההשקעה הזו היה צריך להיות ע"י הגדלת ההון העצמי של התשלובת. מעור־בות כזו היתה בלי פרופורציה וה־בנק הגיע למסקנה שלא יוכל לה־יות אחראי לתשלובת. צריך, על כן, למכור עתה. ד"ר נאמן הוסיף, שהתשלובת תועבר לידי הבעלים החדשים תוך חודש ימים, אם הכל יתנהל כשורה.

בבנק התנגדו לקנית התשלובת

תשלובת „סיבי־דימונה" מונה שלושה מפעלים. היא מעסיקה כ־1,800 פועלים וכולם ימשיכו בעבו־דתם אצל הבעלים החדשים. הבנק נתן יד חופשית לבעלים לגבי ני־הול המפעלים. המחזור של התש־לובת הסתכם בשנה האחרונה בכ־120 מיליון ל"י. לבנק לפיתוח ה־תעשיה היו הפסדים של יותר מ־14 מיליון ל"י ולפי הערכה יגיעו לכ־20 מיליון ל"י.

הבנק לפיתוח התעשיה רכש 50 אחוז מהבעלות על תשלובת „סיבי דימונה" מידי המשקיע היהודי־אר־גנטינאי גולדשטיין, בעל מכוניות „פי־אט" בארץ. לאחר שהתשלובת הס־תבכה בקשיים כספיים. רכישת מח־צית מהבעלות היתה לפי המלצת יו"ר מועצת המנהלים של הבנק לפיתוח התעשיה דאז, משה זנבר. להצעה זו היתה התנגדות גדולה בקרב חלק מהנהלת הבנק. אבל לבסוף אושרה העיסקה. בשנה ש־עברה רכש הבנק את המחצית ה־שניה של הבעלות והיינו בידיו את הבעלות המלאה על „סיבי־דימו־נה". לאחר מו"מ ממושך עם גולד־שטיין. בבנק היתה התנגדות לתנ־אים שדרש גולדשטיין. לאחר שה־בנק נאלץ להזרים כספים כדי ל־הבטיח המשך תפעול התשלובת ולבצע שינויים יסודיים במערך ה־ניהול.

„כור־מתכת" קיבלה הזמנות ב־50 מ' ל"י לבניה מתועשת

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

אגף הפרוייקטים של „כור־מתכת" קיבל לאחרונה פרו־ייקטים לבניה מתועשת בהי־קף של כ־50 מיליון ל"י. ב־מו"מ נמצאים פרוייקטים ב־סכומים של כמה עשרות מיליוני לירות.

הפרוייקטים הגדולים של בניה מתועשת, שמבצע אגף זה ב־תקופה האחרונה, הם: שתי חוות מיכלים עבור חברת הדלק אילת־אשקלון; מוסך ובית־מלאכה מר־כזי לצבא אוגנדה; האנגר ל־מטוסי הג'אמבו של „אל־על"; ארובות ומיתקנים לתחנות־הכוח של חברת החשמל בת"א ובאש־דוד; מסוף מטענים בנמל־התעו־פה לוד; בי"ח ביפו ע"ש איינ־ברג; בית־מגורים בן 18 קומות בחיפה.

אגף הפרוייקטים של „כור־מת־כת" מציע עתה את שירותיו ב־שני תחומים של בניה מתועשת:

● מיבני ציבור ומיבני מגו־רים בעלי מספר ניכר של קו־מות, המבוססים על שלד פלדה אשר זמן הקמתם הנדרש קטן בהרבה מהזמן הנדרש לבניית מיבנים אלה בשיטות הקונבנציו־נאליות.

● מיבני תעשיה ושירותים על־פי שיטת חברת „בטלר" ה־אמריקאית: המדובר במיבנים חד־קומתיים לשימושים רב־גוניים של תעשיה, חקלאות, תצמורה וכו'.

הגרלת לוטו 35/73

בהגרלת לוטו מס. 35/73 שהת־קיימה ביום 4.9.73, הועלו בגור־ל המספרים הבאים: 04 10 11 13 17 35, המספר הנוסף: 29.

135 מיליון ל"י הכנסות הלוטו ב־5 שנות קיומו

הכנסות הלוטו, שחגג בימים אלה חמש שנים לקיומו, הסתכמו ב־135 מיליון ל"י, על כך נמסר מהנהלת מפעל הפיס.

מחצית הסכום, כ־67 מיליון ל"י, חולקו כפרסים, והמחצית השניה הופנתה לרשויות המוניציפליות להקמת מוסדות חינוך ובריאות.

מונה כונס נכסים לחברת „יונת יפו"

כונס נכסים זמני מונה אתמול לחברת „יונת יפו" בע"מ, השייכת לעורך־דין אמריקאי, לצייר דאן תירוש ולסופר חיים הפר. חברת „יונת יפו" היא בעלת גלריה ב־יפו העתיקה.

עוה"ד ברנרד ה. ברנס מאר־ה"ב, השותף האמריקאי בגלריה, פנה לבית־המשפט בבקשה למ־נות כונס נכסים זמני לחברה ב־טענה, כדאן תירוש מנהל את החברה בצורה רשלנית בלי למ־סור דו"חות לבעלי המניות.

המבקש הוסיף, כי הוא בעל המניות העיקרי של החברה והוא מימן את כל הרכישות של יצי־רות אמנות שרכשה. לדבריו, נעלמו יצירות אמנות של החברה והוא חושש מעלולות להיעלם יצירות נוספות.

עוה"ד צ. ברק מונה כונס נכסים זמני על־ידי השופט שלמה להבנברג. (ע)

„כלל" שילמה עבור 50% מניות „סופרגז" 4 מיליון ל"י

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת „כלל" שילמה 4 מיליון ל"י תמורת רכישת מניות בשווי של מיליון ל"י ערך נקוב. רכישה זו היקנתה ל„כלל" 50 אחוז מ־הונה המונפק של „סופרגז". ה־מחצית השניה של המניות היא בידי חברה זרה.

עיסקת רכישת המניות ע"י „כלל" היתה בתחילת השנה. ה־רווח של „סופרגז" בחודשים אפ־ריל־דצמבר 1972 הסתכם ב־168,201 ל"י. הרווח הנקי של „סופרגז" לכל השנה הקודמת 72־1971 היה 250,418 ל"י — נמ־סר בתשקיף של „כלל".

ל„כלל־תעשיות" בעלות מלאה על „פיינארטס"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

„כלל־תעשיות" רכשה בתחילת השנה 33.3 אחוז מהון המניות של „פיינארטס", המפעל להדפסת בדי טקסטיל ברעננה. היא שילמה תמורת מניות אלה סכום של 2.99 מיליון ל"י, ובכך הבטיחה לעצמה בעלות מלאה על מפעל זה.

במקביל לעיסקה זו, נערכה עיסקה פנימית בתוך קונצרן „כלל". „כלל־השקעות" מכרה את מניות „פיינארטס" שבידיה, שהסתכמו ב־66.7 אחוז מהון המניות, לחב־רת „כלל־תעשיות". המחיר ששו־לם היה 1.02 מיליון ל"י. ההפרש בין המחיר ששולם ע"י „כלל־תעשיות" לבין העלות ל„כלל" לא נזקף כרווח בספרי „כלל".

„פיינארטס" הוא מפעל להדפ־סת בדי טקסטיל המעסיק כ־160 איש. למפעל מספר מכונות הד־פסה שכושר ייצורם הוא כ־750,000 מטר בד לחודש וכן יח־ידת אשפרה והכנה לגמר דפוס. המפעל משרת מספר רב של לקו־חות. המחזור הכספי ל־1972 הס־תכם בכ־7.1 מיליון ל"י, לעומת כ־4.9 מיליון ל"י ב־1971.

הרווח לפני מס של „פיינארטס" ב־1972 הסתכם ב־1.05 מיליון ל"י. ואחרי מס ב־705,507 ל"י, לעומת רווח נקי של 729,253 ל"י ב־1971.

„לפידות" מכינה קידוח נפט באל־מונטר — במדבר יהודה

מאת דוד משיוב, סופר „דבר" לענייני פיתוח

חברת „לפידות" מכינה עתה קידוח נפט באל מונ־טר במדבר יהודה, באיזור שמעל מצוק כרסבה. בדעת החברה לקדוח לעומק של 2,800 מטרים. ההשקעה ה־נאמדת כי היא יותר כ־שני מיליון ל"י. מנכ"ל „לפי־דות" מרדכי הן מסר כי ה־קידוח יבוצע בשותפות עם חברת ההשקעות של הממ־שלה (50 אחוז).

חברה אמריקאית ביצעה באזור זה קידוח לפני מספר שנים, כ־אשר האיזור היה בשליטתה של ירדן. לביצוע הקידוח יהיה צר־יך להכשיר דרך לאורך 8 קי־לומטרים לנקודת הקידוח מאיזור אבו דיס.

250 אוטובוסים יתוספו לקואופ' „דן" עד סוף 1974

מאת סופר „דבר" לענייני תחבורה

קואופרטיב „דן" משקיע 40 מיליון ל"י לערך ברכי־שת 150 אוטובוסים חדשים בתחה"ז. מחיר אוטובוס אחד נע בין 200,000 ל־250,000 ל"י.

באחרונה אישרו משרדי התח־בורה, האוצר לקואופרטיב רכישת 100 אוטובוסים חדשים נוספים. לפני כמה חדשים אושר לקואופר־טיב לרכוש עוד 50 אוטובוסים המורכבים במפעלי „בס אנד קאר" בבלגיה ואשר, יסופקו עד חודש מארס 1974.

לפני ימים מספר נסעו נציגי „דן" לבלגיה כדי לעמוד על הת־קדמות הרכבת האוטובוסים ול־הבטיח תכנון כשהכלל יותר של כאת האוטובוסים שהוזמנו אף הם בחברה זו.

החברה הבלגית תספק לקואופ־רטיב ראשוני האוטובוסים מההזו־מנה השניה בספטמבר 1974 ו„דן" מקווה, כי בסוף 1974 יעמדו לר־שותו 1250 אוטובוסים במקום אלף כיום.

בני מושבים עוזבים יקבלו דיור באזורי פיתוח

משרד השיכון יעמיד לרשות בני מושבים, שיוגדרו כלא־ממשיכים במשק ההורים במו־שב, 500 פתרונות דיור מוז־לים באיזורי פיתוח על־מנת לפתור את מצוקת הדיור שלהם.

זאת מסר אתמול שר־השיכון זאב שרף, בכינוס אזורי של חברי מושבים באזור מרחבים בנגב.

השר הסביר, שהפעולה נעשית בתיאום עם המוסדות המיישבים ותנועת המושבים. ההרשמה תיע־שה בתחנה מיוחדת במרכז וחק־לאי.

על פעולות משרד השיכון ב־מושבים הצעירים אמר השר, כי משרד השיכון מטפל ב־337 מו־שבים צעירים ובהרחבת מושבים ותיקים. משרד השיכון טיפל מ־1966 ועד תחילת 1973 ב־12,500 יחידות דיור. שיקום יחידות אלה כלל הרחבה ושיפוצים, או הריסה ובניה מחדש, בהתאם למצב ההנדסי של בית־המגורים ולגודל המשפחה. הסכום שהושקע בשי־קום הדיור עד ל־31.3.73 הוא כ־260 מיליון ל"י.

במקביל לשיקום הדיור, טיפל משרד השיכון בביצוע תשתית ב־מושבים, הכוללת כבישים, ביוב, חשמל ועבודות־פיתוח. וכן בהש־למת מיבני ציבור החסרים לקיום חיי קהילה תקינים.

השקעה של 150 מיליון ל"י השנה

בשנת התקציב הנוכחית משקיע משרד השיכון בבניה במושבים סכום של כ־150 מיליון ל"י.

שערי מטבע חוץ בין־בנקאיים באירופה
יום ג' 9.4

מסירה מיידית

דולר ארה"ב	2.4574/78	ל־1 לירה שטרלינג
מרקים גרמניים	2.4510/30	ל־1 דולר ארה"ב
פרנקים שוויצריים	3.0280/320	"
פרנקים צרפתיים	4.31½/32	"
לירות איטלקיות	565½/6½	"
פרנקים בלגיים	37.52/57	"
פלורינים הולנדיים	2.6740/80	"
ינים יפניים	265.30/40	"

זהב

אונקית זהב 104—105 דולר

מסירה מאוחרת

חודש	פר"ש	מ"ג	ל"ש
חודש	3.0080/3.10135	2.4440/2.4475	2.4496/2.4505
3 חודשים		2.43	2.4341/2.4350
6 חודשים	2.9535/2.9605	2.4085/2.413	2.4134/2.4143
12 חודשים	2.9090/2.9180	2.3840/2.3910	2.3744/2.3758

מניות ושערים

עליות קלות באג"ח

הפעילות בשוק המניות היא מצומצמת. נמשכה הירידה של חלק מהמניות. בשוק אגרות־החוב היו עליות הן בצמודים למדד הן בצ־מודים והנסחרים בדולר. המחזורים היו מצומצמים.

אחד האירועים שזכה להתעניינו־ת היתה חתימת היתר על אמ־סית „בנק משכנתאות לפכוך". חתימת היתר היתה פי שלושה. להתעניינות זכה גם מאזן „וולפ־סון־קלור־מאיר".

היצעים קטנים הספיקו להוריד שערי מניות רבים לתחתית. בין היתר מניות „אתא", „אלקו", „הכ־שרת הישוב" ו„ישרש". רק מסביב מניות הנפט נמשכת תנועה צרה ובבורסה מאמינים שבקרוב ימצא פתרון לבעית בעלי המניות.

המדד הכללי של שערי המניות ירד ב־0.49 אחוז. המחזור הסתכם ב־1.5 מיליון ל"י. מתוך זה בש־לב של שערים משתנים 633 אלף ל"י.

בשוק אגרות־החוב היו עליות בשערי תעודות „הולליס" ובאגרות ברירה. שערי הקבוצה של 6.5 מילוה בטחון ירדו. בענפי מילוה בטחון 1968 ו־1969 נרשמו עליות. המחזור היה 3.5 מיליון ל"י.

רווח „וולפסון־קלור־מאיר" — 1.32 מיליון ל"י

חברת „וולפסון־קלור־מאיר" סיי־מה את שנת 1972/73 ברווח לאחר מס של 1.32 מיליון ל"י, לעומת 909 אלף ל"י בשנה הקודמת. ה־חברה הקטינה ההפרשה לירידת ערך ההשקעות ב־355 אלף ל"י, כך שהרווח הוא 1.67 מיליון ל"י — מתברר ממאזן החברה שהת־פרסם אתמול.

מהמאזן מתברר, שההכנסות של החברה גדלו ב־460,000 ל"י וירדו ההוצאות ב־200,000 ל"י. כן בול־טת הירידה ברווחים מעיסקות בבניה משותפות בירושלים, כי מספר יחידות הדיור שבניתן מס־תיימה קטן בשנה הזו, בהשואה לשנה הקודמת.

בנקים מסחריים והחברות לאחזקות בנקאיות

שם הנייר	השער ב'	שנוי
א. ה. ה. ש	261.5	—3.0
א. ה. ה. מ	264.5	—3.0
אי. די. בי. בכ'	254.5	—
אי. די. בי.	210	—
אי. די. בי. ב'	253	—
אגוד	314	—
א"י בריטניה מב'	340	—
א"י בריטניה ש	324	—
א"י בריטניה מ	330	—0.5
דיסקונט	1099	—1.0
דיסקונט א	560	—5.0
המזרחי ש	161	—
המזרחי מ	161	—1.0
הפועלים מב'	347	—
הפועלים ש	333	—
הפועלים מ	334	—
בל"ל	300.5	—0.5
בל"ל — 60% דיב'	297.5	—0.5
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי ש	232	—
אפותיקאי מ	236	—
כרמל מ	144.5	—1.5
פת' משכנת' ש	272	—1.0

פת' משכנת' מ	275	—2.0
שכון בכ'	157	—0.5
שכון ב	185.5	—
ספנות מב'	229	—
ספנות	221	—
השקעות מימון עסקים		
שלמון	115	—
אוצר לתעשיה	215	—1.0
חקלאות	84.5	—0.5
פת' תעשיה מב'	74	—0.5
ביטוח		
אריה	240	—0.5
הסנה	239	—3.0
סהר	223	—
צור	169.5	—
מסחר ושירותים		
בית הרכב	67	—
דלק ש	175	—
דלק מ	188	—7.0
קרור 1	232	+5.0
קרור 10	205	—
חשמל	60	—
ספנות	207	—3.0
קרקעות בניני פיתוח והדרים		
אזורים	204.5	—
אפריקה 1	331	—2.0
אפריקה 10	287	—3.0
הכש' הישוב ש	207.5	—
הכש' הישוב מ	208.5	—0.5
סו"ב ש	135	—0.5
סו"ב מ	147	+0.5
סו"ב ג'	127	—
נכסים	245	—
ישרש	168.5	—3.5
מהדרין	209	—2.0
מטעי דר	98.5	+1.5
משקיעים	130	—
נאות אביב	75	—
פרי אור	206	—
רסקו מב'	93	—
רסקו	72	—1.0
קרור 10 חד'	200	—4.5
גרור 1 חד'	205	—
תעשיה		
אליאנס	517	—
אלקו 1	121.5	—
אלקו 2.5	112	—
אלקטרה 1	243	—
אלקטרה 5	233	—3.0
ארגמן מב'	347	—2.0
ארגמן מ	346	—5.0
ארגמן — 30% דיב'	340	—7.0
אתא ב'	117.5	—0.5
אתא ג'	115.5	—1.5
אתא משנה	111.5	—1.0
דובק	325	—2.0
כבלים	203.5	—1.5
טבע ש	1011	—20.0
טבע מ	1090	+41.0
כימיקלים	56	+1.5
ל' אפשטיין	68	—
מולר	247	+2.0
פניציה ש	115.5	—2.0
פניציה מ	114.5	+0.5
פניציה 10	117.5	—
ניר חדרה	335	—4.5
עסיס	220	—5.0
נחושתן	360	—12.0
ערד	[illegible]	[illegible]
שמן	147.5	[illegible]
תעל	294	[illegible]
חברות להשקעה ולאחזקות		
אלגר ש	91.5	—8.5
אלגר מ	90.5	—10.5
אלרן ש	184	—4.0
אלרן מ	190	—5.0
אמישר	53.5	—

מרכזית	254
פועלים השק'	238
מז	115
וולפסון 1	166
וולפסון ש	106.5
וולפסון מ	112
ירדן	88
אמפא	129.5
דיסק' השק' ש	256
דיסק' השק' מ	258.5
מזרחי השק'	115.5
בל"ל השק'	216.5
פריון	120.5
חסותה	104
יצוא השק'	68
כור	158.5
כלל השק'	200
כלל תעשיות	199
עת השק'	185.5
פמה	59
אג"ח הנסחרות במטבע חוץ	
אוניקו רג' א' ש	86.5
אוניקו רג' א' מ	87
אוניקו בכ' ש	133
אוניקו בכ' מ	95.5
אדנים	112
נפטא	62
לפידות ש	136
לפידות מ	150
אג"ח ניתנות להמר	
שטרי־הון בל"ל	146
שטרי־הון בל"ל —	115
פת' משכנת' אג"ח	123
הכש' הישוב אג"ח	94.5
אתא אג"ח	86.5
דיסק' השק' אג"ח	96
מזרחי השק' אג"ח	100
מפעל הפיס (ד)	175
כלל־תעשיות	101
הפועלים ש.ה.	102.5
ספנות אג"ח	105.5
מילוה קליטה	
1961	198.6
1961	189.1
1961	182
1961	169.5
1962	185.3
1962	178
1962	168
1962	157.1
1963	278
1963	257.5
1964	250
1964	228.3
1965	הפסק
1965	"
1966	180.1
1966	180.5
1967	172.2
1967	167.5
מילוה בטחון 1968	
א	100.5
ב	100
ג	98
ד	98.7
ה	190.7
ו	187.7
ז	185.5
ח	182.5
ט	178.5
י	178
מ"א	186
מ"ב	183.7
מ"ג	181.5
מ"ד	176
מילוה בטחון 1969	
א	181
ב	176.2
ג	175.3
ד	177
ה	173.7
ו	173.5
ז	172.9
ח	176
ט	174.5
י	173.2
כ"א	171.3
כ"ב	170
כ"ג	167
מ"א	172.8
מ"ב	173.4
מ"ג	166.5
מ"ד	168.5
מ"ה	166.5

אנו מאמינים שהגיע הזמן שיהיו פחות תורים בבנקים ישראלים.

ופועלים בהתאם לאמונתנו.
כבר למעלה משנה התחלנו לשים קץ לשיטת התור הכפול. וכיום ב-90 מסניפינו. אינך צריך עוד לבזבז זמן יקר ליד הקופה. **הבנכול** יבצע עבורך את כל הפעולות באותה עת. **הבנכול** הוא פקיד הבנק האישי שלך. הוא אדם שיעזור לך וידריך אותך. כשתבוא לבנק - תבוא אליו!

עד סוף השנה יהיה **הבנכול** בסניפים רבים נוספים. הוא רק אחד מהשינויים החדשניים המתרחשים בהתמדה בבנק הפועלים וגורמים להתקדמותו. כך גדל הבנק פי 5 ב-4 השנים האחרונות, והפך להיות הבנק השני בגודלו במדינה. בשקט וביעילות. תוכל להרוויח הרבה משינויים אלה. החסכון בתורים הוא מהראשונים בתור.

פרסום א. אריאלי

הלוח החדש דרושים דבר

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מחב"ות לעבודה במחוז חיפה והצפון

פוקדות

דוברות רוסית ואנגלית, הכרחית ידיעה טובה של השפה העברית (נוסף לרוסית ואנגלית).

העבודה כרוכה בנסיעות באזור הצפון. שעות העבודה הן לרוב בשעת אחר הצהריים.

● מעונינים יפנו לגב' יפה צוריאנו, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בחיפה — טלפון 531159.

תל-אביב

התערוכת זכרון של הצייר אברהם נוימן

● האגף לתרבות לנוער ולספורט בעיריית ת"א—יפו, בשיתוף עם ארגון יוצאי קראקוב בישראל, עורכים בבית „יד־לבנים" בת"א תערוכת זכרון ביצירותיו של הצייר אברהם נוימן ז"ל, במלאות מאה שנה להולדתו ו־31 שנה למותו בגיטו קראקוב.

התערוכה תיפתח ביום א', 9.9.73 לתמשך שבועיים ותינעל ב־23 בספטמבר. מוצגות בה תמונות מפרי עבודתו של נוימן, שהושאלו לתערוכה מכמה מוזיאונים ומאספנים פרטיים. שעות הביקור: בימים א'—ה' מ־9 בבוקר עד 1 אחה"צ ומ־4 אחה"צ עד 9 בערב. ביום ו' מ־9 בבוקר עד 1 אחה"צ.

אגודת סופרי יידיש „בית־לייוויק"

ת"א, רח' דב הוז 30 טל. 231830

● ביום ה', ב־6.9.73 בשעה 8.30 בערב, הסופרת היודעה מפרין מנוחה רם (רבקה וולדמן), עם הופעת ספרה „ארום דער הער־בס" ותרגומו לעברית „סמוך הספורים". משתתפים רחל איינרבאך, יצחק יונסוביץ, יו"ר: מרדכי הלמיס. כרטיסים להשיג בכל יום משעה 9—1 לפנה"צ, טל. 231830, וב־6.9 בקופה משעה 6.30 בערב. לחברי החוג של „ידידי בית־לייוויק" ניתנת הנחה של 50 אחוז.

ידע עם

● לאחר פגרה של חודש, אנו מחדשים פעולותינו בחוג לפולקלור בבית האבות ברמת־אביב ברח' ברודצקי 68. היום בשעה 4.30 אחה"צ, תתקיים הרצאת הגב' רפיה קליינמן על אגדות בראשית.

4.9 דב 1

מכוניות

● מה שטוב למאות אנשים אשר קנו אצלנו בתקופה האחרונה יהא ודאי שוב גם לך, פנה למ.ל.מ. רחוב בן־שמן 10 (ימינה כגשר נחלת־יצחק), טל. 251980.

● בהיכנסך למ.ל.מ. לרכישת מכונית מתוצרת אוטוקרס חדשה או משופצת, תקבל את מיטב העזרה מצידנו, מ.ל.מ. רחוב בן־שמן 10 (ימינה כגשר נחלת־יצחק), טלפון 251980.

● החלף סוסיתא!!! מכל סוג בסוסיתא חדשה 1974 או משופצת רק ב„רכב־ישראלי" 820־192.

דירות למכירה

● סוזיל בונה נתניה בונה למכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים במקומות היפים בנתניה ההוד השרון. פרטים במשרד רח' הרצל 51. טלפונים — 053־23958, 053־28934.

● בנתניה „דירוף" — דירות" מציעים למכירה דירות לוקסוס 5—4—3½—3 חדרים ב־18 אחר בניה בציר בשלבי בניה שונים עם בעלית והסקה מרכזית „דירון — דירות" הרצל 30 נתניה 053־25195.

אופנועים

● למכירה יסכה מודל 63 — 400.— ל"י. לפנות טלפון 859756 בשפחות כהן.

חדרים מרוהטים

● לחברת קיבוץ, לסטודנטית הדר ושימוש במטבח בצפון ת"א אחה"צ 261550.

דרושים מלווים בשכר

יוצאי צבא מדרגת סמל ומעלה

לליווי קבוצות גדנ"ע בצפון.

שתתקיים בימים ב—ד', 17—19 בספטמבר 1973.

המעוניינים יפנו טלפונית ובע"פ ללשכות המחוזיות של הפיקוח על הגדנ"ע. (מחוז ירושלים: רח' הנביאים 80. טלפון: 02־28010;

מחוז ת"א — בית הדר דפנה טלפונים 03־254122; 03־524165

מחוז ת"א — ביה הדר דפנה טלפונים 03־254122; 03־5244165

למוסד ציבורי במרכז הארץ

דרוש כלכלן

בעל תואר ב.א. ומעלה, נסיון של 3 עד 5 שנים

השכר בהתאם לכישורים.

המעונינים יפנו בכתב לת.ד. 29374 בצרוף תולדות חיים והשכלה.

למוסד צבורי בתל-אביב

דרושה נערה

לפני צבא

לשליחות ועבודה במשרד

המעונינות מתבקשות להתקשר טל. 283905 בין השעות 8—1 לפנה"צ.

1. פועלים

לעבודה במשמרות ע"י מכונת ייצור

2. מסגרים

סוג ב'/ד'.

נדרשים בענף תעשיית נייר וקרטון בסביבות תל־אביב.

לפנות: תל־אביב, ת.ד. 24011.

עיריית חולון

משרה פנויה

מנהלי בתי תרבות ונוער

(במשרה מלאה)

תאור התפקיד: ביצוע פעולות המגזר המבוגרים: דימוז הכוונה צוות מדריכים; תיאום פעולות עם מדור הצעירה.

הכישורים: הכשרה פדגוגית; נסיון קודם בעבודה חינוכית; השכלה אקדמאית בחינוך או במדעי החברה

מועמדים העונים על הדרישות יפנו בכתב למזכיר העיר עד 20.9.1973 ויצרפו קורות חיים, תעודות והמלצות.

סודיות מובטחת

מפעלי ים המלח בע"מ

דרושה כתבנית

עברית אנגלית

לעבודה במפעלים בסדום

על המעונינות לפנות בכתב למחלקת כח־אדם ת.ד. 75 באר שבע, מיקוד 84100.

מועצת אזורית „אשכול"

דרוש מאמן שחיה

1. למועצה אזורית אשכול דרוש מאמן שחיה שיאמן בישובי האזור במשך כל השנה.
2. המועמד צריך להיות בוגר ביה"ס למאמנים במכון וינגייט.
3. היקף המשרה והשכר יקבעו בהתאם לכישוריו האישיים של המועמד.
4. בהצעות והבהרת פרטים נוספים יש לפנות אל צמי ליהן — רכז ספורט במועצה לפי הכתובת: מועצה אזורית אשכול ד. נ. הנגב.

טלפונים 057־85038/83038/83127.

אשר צמבליסטה
ראש המועצה

תכנית אב לחיפושי נפט ב־5 שנים מחייבת השקעה בסך 110 מיליון ל"י

מאת דויד משיח, סופר „דבר" לעניני פיתוח

תכנית־אב לחיפושי־נפט בישראל ובצפון סיני בחמש השנים הקרובות, ואשר ביצועה יחייב השקעה בסך 110 מיליון ל"י, תידון היום במועצת המנהלים של מכון הנפט הישראלי.

התכנית הוכנה על־ידי ועדת גיאולוגים, שהוקמה על־ידי מכון הנפט בהמלצת סגן שר האוצר ד"ר צ. דינשטיין בראשותו של פרופ' א. גינזבורג.

המלצות הוועדה קובעות, כי קיימים סיכויים סבירים למציאת נפט בכמות מסחרית בישראל ובצפון־סיני. ולפיכך היא מציעה תכנית חומש, בהשקעה של 110 מיליון ל"י, שנועדה להשיב על השאלה אם אכן אפשר למצוא נפט בישראל, או שמא יש להפסיק להשקיע משאבים לאומיים בחיפושי נפט.

לדעת הוועדה יש לרכז את מאמץ החיפושים באופקים גיאולוגיים ב„איזור התמורה", המשתרע לאורך חוף הים־התיכון של ישראל, מחוף גליל דרך מפרץ חיפה ועד חופי סיני, אזור שרובו נמצא ביבשה וחלקו בים. באיזורים סבירים פחות יש לבצע פעולות חיפושים מצומצמות בתקופת התכנית.

הוועדה מציינת, כי איזורים נרחבים בארץ טרם נקדחו כלל, ובאיזורים שנקדחו, היו רוב הקידוחים רדודים עד לעומק של 2,000 מטר בקירוב. בשנים הבאות, קבעה הוועדה, נצטרך לקדוח לעומקים גדולים יותר — עד 5 ק"מ באיזורים חדשים ולשכבות שטרם נבדקו.

תכנית הקידוחים של הוועדה קשורה קשר הדוק בביצועה המלא של תכנית המחקר שהוכנה על־ידי המינהל לחקר אוצרות טבע במשרד הפיתוח. הוועדה קובעת, כי יש להתייחס אל שתי התכניות כאל חלקים משלימים של תכנית אחת.

הדו"ח הוגש למועצת המנהלים של מכון הנפט שבו חברים מגזרי משק הדלק הישראלי לכל ענפיו.

חברי הוועדה היו פרופ' א. גינזבורג — יו"ר; פרופ' י. ל. פיקרד; מנהל עינייני הנפט במשרד הפיתוח, ר. הנריק; גיאולוג ראשי בחברת „לפידות", ד"ר א. קשאי; מנהל מחלקת הנפט במכון הגיאולוגי — ד"ר ג. גבירצמן; הגיאולוג א. אהרוני מחברת הנפט הלאומית; ומנהל המחלקה הפליאונטולוגית במכון הנפט הישראלי, ב. דרין.

נאשמים בגניבות באלפי לירות

שלושה מתושבי עכו העתיקה עומדים לדין בבית־המשפט המחוזי בחיפה באשמה גניבת רכוש באלפי ל"י.

סגן פרקליט מחוז חיפה, עורכת־דין ל. ברדשינסקי, הגישה כתב־אישום נגדם. היא טוענת, כי שניים מן הנאשמים — ג'ירים ניקולה אליאס בן 37, והאני סובחי הווארי בן 25 — פרצו בליל 7 בפברואר השנה לחנות לדברי יבאים השייכים לישראל ביטון. לדברי התביעה, נגנבו מהחנות שעונים, חלקי לבוש וחליפות בשווי כ־12,000 ל"י.

לטענת כתב־האישום העמיסו הנאשמים את הסחורות על משאית השייכת לנאשם השלישי בפרשה זו — פהמי חנא מועלם, בן 38 — ויחד נסעו לשכם. שם מכרו חלק מהרכוש הגנוב לסוחרים מקומיים. (צ)

משל: יש לחדול משיטת השכר הסמוי

בקריאה להנהיג שיטת שכר גלויה ולחדול מן הנוהג להעניק שכר סמוי בצורות תוספות שונות — יצא אתמול מזכיר ההסתדרות י. משל, בפגישה עם פועלי אפייה בתל־אביב.

משל הטעים כי שיטת השכר הקומבינציוני נוגדת את האתיקה המקצועית של ההסתדרות, מעוותת את מערכת השכר ויוצרת סחף מתמיד בהכנסותם של הפנסיונרים משום שרוב התוספות אינן נלקחות בחשבון בחישוב הפנסיה.

שמירת הערך הריאלי של הפנסיות — קבע משל — אינה רק ענייננם של הפנסיונרים אלא קודם כל אינטרס מובהק של עובדים צעירים שעליהם לדאוג להבטחת ערך הפנסיה שלהם בהגיע זמנם לפרוש לגימלאות.

נעצרה עו"ד אילנה רבינוביץ'

משטרת ירושלים עצרה אתמול את עורכת־הדין אילנה רבינוביץ'. נגדה הוצא לפני כשלושה ימים צו־מעצר בשל בזיון בית־הדין.

אילנה רבינוביץ' נעצרה בביתה בירושלים, ותועבר היום לתל־אביב. נגד עורכת־הדין הוגשה תביעה על קבלת מקדמות בסכום המגיע לאלפי לירות מקבלנים להם היא הבטיחה לספק מלט. בבית־הדין חייב אותה השופט לספק את המלט לקבלנים, מהם גבתה מקדמות. אך היא לא מילאה את פסק־הדין, וגם לא התייצבה לדיון משפטי למרות שהוזמנה אליו בהתאם לחוק.

בעקבות זאת הוגשה נגדה תביעה על ידי הקבלנים על בזיון בית־הדין, ושופט בית־המשפט בתל־אביב קבע, כי אכן ביזתה את בית־המשפט, והוצא נגדה צו־מעצר.

בתחילה אי־אפשר היה לאתרה. אך אתמול היא נמצאה בביתה על־ידי משטרת ירושלים ונעצרה. (צ)

מע"צ תובעת החשת הבנייה בביה"ח „הלל יפה"

מע"צ תובעת מחברת „סולל בונה" להחיש את קצב הבניה של קומה א' של בית החולים „הלל יפה" בחדרה.

דובר מע"צ ב. ופניק טען אתמול, כי קיים חשש של פיגור רציני בהקמת הבניין שיושלם, לפי קצב הבנייה הקיים עד כה, רק ב־1983, במקום ב־1976. לדבריו הוקצבו 21 מיליון ל"י להקמת קומה זו תוך שלוש שנים ופיגור כלשהו מייקר את הבנייה באחוזים ניכרים. העבודה שהחלה בינואר, מתנהלת באיטיות מרובה, בהיקף של 25 אחוז בלבד.

מנהל „סולל בונה" בחדרה, גרשון מרדכי, הכחיש בכל־תוקף כי קיים פיגור בבנייה, העבודה מתקדמת, לדבריו, לפי קצב התכנית, על אף הקשיים האובייקטיביים השוררים במשק הבנייה בארץ. לטענתו לא השלים מע"צ את התכניות כנון בעניין מיקום הכבישים. כן טען, שלא נתקבלה כל תלונה בכתב או בעל פה מצד מע"צ על הפיגור. (צ)

טייסי „ארקיע" חזרו לעבודה

מאת סופר „דבר" לעינייני תעופה

הטייסים בחברת „ארקיע" הפסיקו אחר־הצהריים את השביתה שנקטו בה בשבוע האחרון ושבו לעבודה סדירה בחברה. בפגישה שהתקיימה באיגוד המקצועי של ההסתדרות הודיעו הטייסים על נכונותם לשוב לעבודה סדירה ובמקביל לחדש את המשא־ומתן על חוזה־העבודה לשלוש השנים הבאות.

„ארקיע" תפתח קו טיסה מחיפה לשארם

חברת „ארקיע" תפתח קו חדש משדה התעופה בחיפה לשארם א־שייך. הקו ייפתח בעוד 10 ימים והמטוסים יחנו חניית־ביניים באילת. (צ)

ועדה קרואה לתל־מונד

הממונה על מחוז המרכז א. חייק, פיזר אתמול את המועצה המקומית תל־מונד ומינה במקומה ועדה למילוי תפקידי המועצה (ועדה קרואה). ועדה זו מורכבת מקצין מחוז נתניה, ומזכיר המועצה המקומית תל־מונד.

המועצה המקומית תל־מונד עברה זעזועים רבים מאז הבחירות האחרונות. בנובמבר 1970, כשנה לאחר הבחירות האחרונות, נוצר מצב שבו לא היתה המועצה מסוגלת לבחור בראש מועצה ולמלא תפקידיה. בסוף שנת 1970 מינה הממונה על המחוז בפעם הראשונה ועדה למילוי תפקיד המועצה, במגמה למנות תוך זמן קצר מועצה ממונה לפי תוצאות הבחירות האחרונות. במאי 1971 מינה הממונה על המחוז מועצה שכיהנה עד היום.

לאחרונה שוב צוברים זעזועים בתל־מונד — הפעם במועצה הממונה. לפני כשבועיים הודח ראש המועצה המקומית, עקב חילופי הזדהות מפלגתית בין מספר חברי המועצה. במצב דברים זה החליט הממונה על המחוז, בעצה אחת עם שר־הפנים, למנות מחדש ועדה מצומצמת למילוי תפקידי המועצה, וזאת על־מנת למנוע זעזועים נוספים בניהול המקום. ועדה זו תכהן עד בחירת מועצה חדשה בבחירות, בעוד שבועות מספר.

תחרות פרועה בין סוכני הנסיעות לחאג' במכה

מאת סופר „דבר" ברוהב

תחרות פרועה בין 12 סוכני־נסיעות מתחוללת בימים אלה בעזה על הרשמת ששת האלפים עולי־הרגל מהרצועה למכה הצפויים השנה. הצלחת החאג' (עליה לרגל) אשתקד (אז יצאו שלושת אלפים עולים למכה) הכניסה לענף עוד שמונה סוכני־נסיעות, נוסף על ארבעת המשרדים שעסקו בכך עד אז. הדבר גרם להתחרות לא רק בפרסומת רעשנית בחוצות, אלא גם בהצעות מחירים מוזלות. אשתקד גבו משרדי הנסיעות בעד כרטיס הלוך ושוב במטוס מרבת־עמון למכה 1170 ל"י, באוניות 900 ל"י ובאוטובוס 750. מחירים אלה לא רק שלא הועלו, אלא ירדו בעקבות התחרות על אף ההתייקרות. אחד הסוכנים הוותיקים ציין אתמול לטובה את הסיוע שמגישים השלטונות הישראליים לעליה לרגל, אולם הביע חשש שההתחרות הבלתי מרוסנת תפגע בסופו של דבר בהצלחת החאג' אשר יחול השנה בחודשים נובמבר—דצמבר.

הוזעקה משטרה לבי"ס „הבונים" בקריית־ביאליק

מאת סופר „דבר" בגליל המערבי

המשטרה נאלצה אתמול להתערב כדי להוציא ארבעה הורים שנכנסו לכיתה א' יחד עם ילדיהם בבית־הספר „הבונים" בקריית־ביאליק.

המשטרה התערבה על־פי בקשת המועצה המקומית.

הסיכסוך בין ההורים לבין המועצה המקומית נבע מכך שארבעה ילדים הופנו לבית־ספר אחר בקריה. ההורים מיחו נגד החלטה זו בקבעם כי ילדיהם הבוגרים יותר לומדים באותו בית־ספר ולא יתכן שילד מבוגר ילמד בבית־ספר קרוב ואילו אחיו הקטן ילמד בבית־ספר מרוחק יותר.

בקשתם לא נענתה, ההורים הופיעו בשלושת הימים האחרונים בכיתות עם ילדיהם. אתמול סירבו לפנות את הכיתה והנהלת בית־הספר הזעיקה משטרה. שלוש אמהות נלקחו לחקירה בקריית־חיים. הילדים ממשיכים ללמוד לעת־עתה בבית־ספר „הבונים".

שובתים רב ליד משרד השיכון

משפחתה של מזל לוי משכונת־התקוה פתחה אתמול בבוקר בשביתת־רעב, לאחר שביתת־שבת בת יומיים שערכה ליד משרד־השיכון בקריה.

האשה, היא אם לשלושה ילדים קטנים והיא בהריון. כזכור, נעצרה בזמנו במשרד־השיכון בתל־אביב, כאשר התפרצה שם בתביעה למצוא פתרון למצוקת הדיור שלה. היא נקנסה אז ב־100 ל"י ונידונה לחודש מאסר־על־תנאי אם תתפרע שוב במקום.

„הפנתרים השחורים" יזמו את הפגנות ובעקבות זאת שוחררה האשה מן המעצר עוד לפני פתיחת המשפט. אתמול נמסר מטעם „הפנתרים" כי הם יוזמים לצרף למשפחה השובתת רעב עוד כמה משפחות משכונת־התקווה, שגם הן מתחבטות בבעיית דיור. (צ)

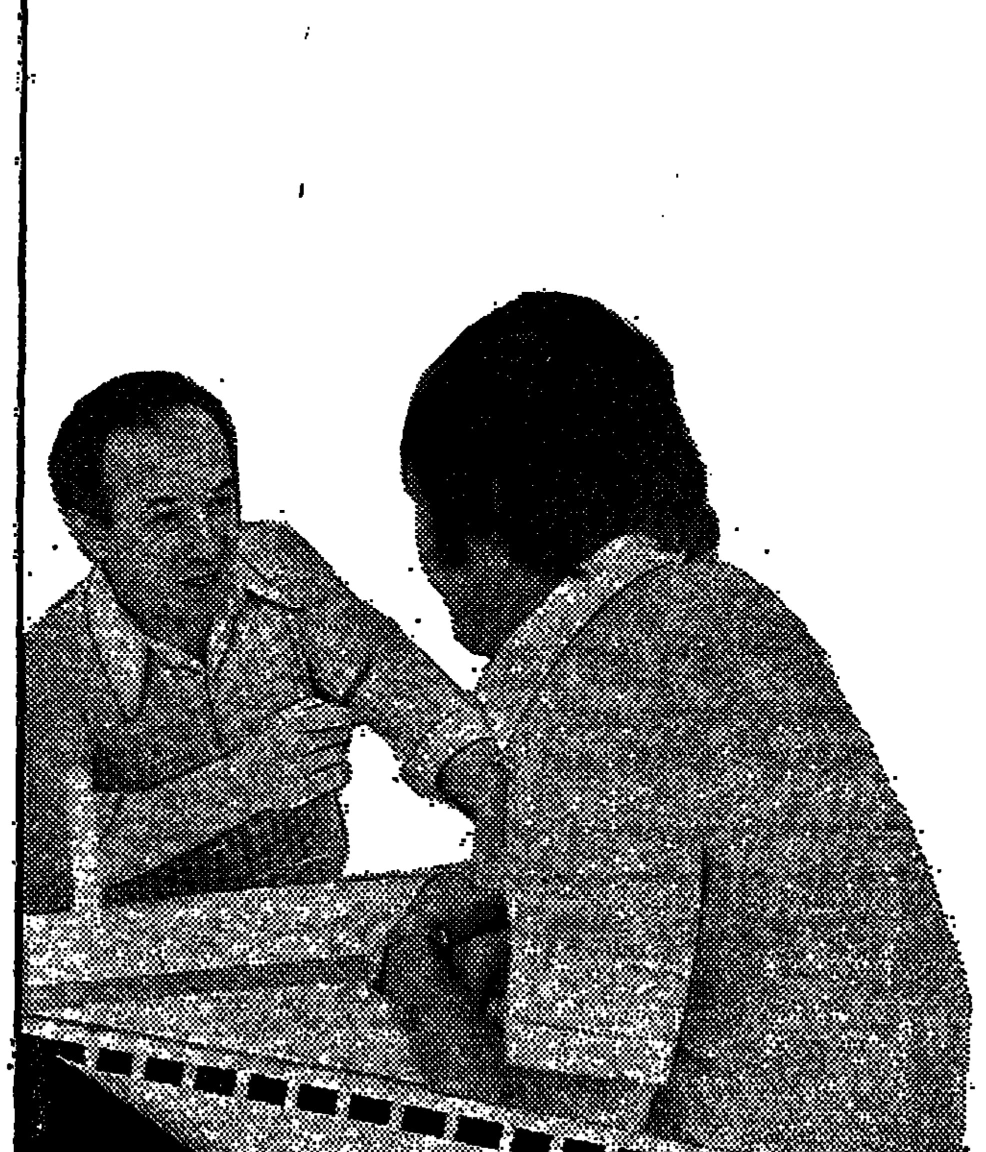

הבנכול (teller) עושה זאת.

ב-90 סניפים כבר מציעים לך
את שירותיו. סניפים רבים נוספים
יעשו זאת עד סוף השנה!

בנק הפועלים

לפתיחת הסופרמרקט בבית־שמש

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

עם פתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש

מיטב האיחולים והברכות
עלו והצליחו

"מונטנה" מפעלי נייר בע"מ נהריה
יצרני מולט

molett

ניר לשימוש חד פעמי

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

שאו
ברכה
נאמנה
לפתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש

"מרבק" בית מטבחיים בע"מ
"מרבק" תעשיות בע"מ

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם
ולחבר העובדים

עם פתיחת הסופרמרקט
בבית שמש

שאו
ברכה נאמנה

חברת רנדי בע"מ
יבואנים של "גרבר"
מזון מובחר לתינוקות

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם
והעובדים
הצליחו במשימתכם
עם חנוכת
הסופרמרקט החדש
בבית שמש
כה־לחי!

עוף ירושלים בע"מ
אזור התעשיה בית־שמש

סופרמרקט ראשון בבית־שמש

במעמד שר המסחר והתעשיה מר חיים בר־לב, ראשי ברית הקואופרציה הצרכנית, ראשי המועצה המקומית ומועצת פוע־לי בית־שמש נחנך אתמול ב־טכס חגיגי הסופרמרקט הרא־

שמחה רותם

שון בבית־שמש שהוקם ע״י קואופרטיב ירושלים, אגודה צרכנית שתופית בע״מ.

בנין הסופרמרקט שהוקם על ידי „אמות" (חברת השקעות של חברת העובדים) משתרע על שטח של כ־700 מ״ר.

הבנין הוא בן 2 קומות, ב־קומה התחתונה מקלט וחניה, ב־קומת הקרקע שטח מכירה וה־מחסן.

בסופרמרט יפעלו 3 מחלקות: מכולת, ירקות ופירות, בשר ו־דגים.

מנכ״ל האגודה מר שמחה רותם מסר, כי בהקמת הבנין ובציודו הושקע סכום של 1,250 מיליון ל״י מהם כ־750 אלף ל״י בבניה, כ־300 אלף ל״י ב־התקנת קירור ומיזוג אוויר ול־מעלה מ־200 אלף ל״י ברכי־שת ציוד (קופות רושמות, מאז־נים, עגלות וכיוצ״ב). בסופר־מרקט יעבדו בשלב ראשון 15 עובדים.

עם פתיחת הסופרמרקט ב־בית שמש מגיע מספר סניפי האגודה בירושלים ל־15.

בשלבי בניה מתקדמים נמצא עתה בית קירור של האגודה בעטרות אשר יעסוק בעיקר ב־איסום בשר עבור משרד המס־חר והתעשיה. בית הקירור יופעל, כנראה, בראשית ינואר 1974.

מר ש. רותם מסר עוד כי ב־שמונת החודשים הראשונים של השנה (1973) הגיע פדיון הא־גודה לכ־32 מיליון ל״י — גי־דול ב־26 אחוז לעומת התקו־פה המקבילה אשתקד. באגודה מועסקים כיום כ־350 עובדים.

מקימי הבנין המפואר
של הסופרמרקט בבית שמש
שולחים את ברכתם
לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם

ולעובדים
הצליחו במשימתכם

חטיבת הבנין
סולל בונה ירושלים

לאגודה צרכנית שיתופית בע״מ
קואופ. ירושלים
ולמנכ״ל שמחה רותם

מיטב הברכות

לפתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש

„ארטיק"
מונוגיל תעשיות מזון בע״מ
נס־ציונה

לאגודה צרכנית שיתופית בע״מ
קואופ. ירושלים
ולמנכ״ל שמחה רותם

לפתיחת הסופרמרקט בבית שמש
ברכת שגשוג והצלחה

ז. וילשטיין בע"מ
ציוד ומיכון משרדי
ירושלים רח׳ יפו 30
טלפון 221540, 223610

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם
והעובדים

מביעים את
מיטב הברכות
והאיחולים
לפתיחת
הסופרמרקט החדש
בבית שמש
ולהמשך הצלחה ושגשוג

מפיצי מוצרי
דיפלומט ומנן
רייזור בליידס בע"ם

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם
ולעובדים

בפתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש
ברכת עלו והצליחו
כה־לחי!

אחים בן אסולי
סיטונאות מכולת ומשקאות
בית־שמש וצומת שמשון

לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם

לפתיחת
הסופרמרקט החדש
בבית שמש
מיטב הברכות

חברה ישראלית
לקרור והספקה בע"מ
משווקי פילה

לקו־אופ. „ירושלים"
אגודה צרכנית שיתופית בע״מ

לפתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש
מיטב הברכות

קו־אופ. תל־אביב דן השרון
אגודה צרכנית שיתופית בע״מ

לאגודה צרכנית שיתופית בע״מ
קואופ. ירושלים
ולמנכ״ל שמחה רותם
מיטב הברכות
לפתיחת הסופרמרקט בבית שמש

דרום 1963 בע"מ
יצרני שקי נייר, נייר טואלטי
סלילי נייר מודפסות וסלילי ניר קרטון לבתי חרושת, לטכסטיל ופלסטיק
יצרו נייר טואלטי
רמת גן רח׳ שפירא 7
טל׳ 735024, 721430

לאגודה צרכנית שיתופית בע״מ
קואופ. ירושלים
ולמנכ״ל שמחה רותם

מיטב הברכות
לפתיחת הסופרמרקט בבית שמש

אינג׳ נחום הרשקוביץ
אינג׳ יועץ למיזוג אויר וקירור
תל־אביב רחוב פינלס 8
טלפון 03-441329

לאגודה צרכנית שיתופית בע״מ
קואופ. ירושלים
ולמנכ״ל שמחה רותם
עם פתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש
ברכת הצלחה
מאפית
שלמה א. אנגל בע"ם
ירושלים

מוגש ע״י שיטה חדשה בע״מ

לפתיחת הסופרמרקט בבית־שמש

לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם
והעובדים

ברכותינו הלבביות
לפתיחת
הסופרמרקט החדש
בבית שמש
הצליחו

ויטמן בע"מ
תעשיות גלידה

לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם
והעובדים

שפע איחולים
והצלחה
לפתיחת
הסופרמרקט החדש
בבית שמש

יפו - אורה בע"מ
יצרני מיץ פז ושוופס

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

עם פתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש
ברכות לבביות

גרדן פרוסט בע"מ
מוצרי איכות קפואים

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

לפתיחת הסופרמרקט
בבית שמש

שפע ברכות

"ארזן" בע"מ
חברה לשיווק ואריזת מזון
רמת-גן רח' היצירה 21

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

מיטב הברכות לפתיחת הסופרמרקט
בבית שמש

איטרון בע"מ
בית"ר ליצור איטריות,
כיסונים, רביול ורניקס
תל-אביב רחוב נחלת יצחק 20

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

עם פתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש

שלוחה ברכת
יונות אשקלון — כרמי ציון בע"מ
כרמי צבי — אחים סגל בע"מ

מוגש ע"י שיטה חדשה בע"מ

לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

מיטב האיחולים
והברכות
לפתיחת
הסופרמרקט החדש
בבית שמש

שטראוס שיווק
ירושלים בע"מ
יצרני גלידות וגבינות

לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם

עם פתיחת
הסופרמרקט
בבית שמש
אחולי
הצלחה
ושגשוג

כרמית
ממתקי מעלה החמשה

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

איחולי הצלחה ושגשוג

לפתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש

"יד כל" בע"מ
יצרני מזון קפוא
בלינצס — בורקס
אזור התעשיה הרצליה

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

עם פתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש

ברכת שגשוג והצלחה

מאפית
י. את א. ברמן בע"מ
ירושלים

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

ברכתנו
לפתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש

המשיכו במפעלכם הברוך

טעם וריח
תבלינים
יצוא, יבוא, ייצור תבליני
איכות ואריזתם
פתח-תקוה
ניסין — קרית-אריה

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

לפתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש

עלו הצליחו

א. ס. ק. קור
בע"מ
הספקת ציוד המקררים
מבצעי עבודות קירור

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

זר ברכות

לפתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש

איוגו
יצרני שימורי בשר ונקניק
לוד

לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם והעובדים

עם פתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש
ברכת הצלחה ושגשוג

"הצעצוע"
סודרי ודבי בע"מ
ירושלים
רח' דונאס 6
טל. 232876

לקו-אופ, ירושלים
למנהלה הח' שמחה רותם
וחבר עובדיו

ברכותינו לשגשוג והצלחה
לפתיחת הסופרמרקט בבית שמש

עלו והצליחו!

קו-אופ "זבולון"
מיסודה של קרית-חיים

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

מיטב הברכות
לפתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש

ראודניץ את הולצר
מאזני הארץ בע"מ
תל-אביב רח' גבורי ישראל 114
טל. 253705

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

ברכתנו
לפתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש

המשיכו במפעלכם הברוך

האומן
ציפוי דקורטיבי פסיפס
תל-אביב רח' 60
טל. 03-35255

לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

ברכת שגשוג והצלחה
עם פתיחת הסופרמרקט
בבית שמש

חוגלה בע"מ
יצרני: "לילי", "איריס", "פיפון"
ו"סאנובה"
מוצרי נייר ביתיים והיגייניים

לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם
והעובדים

ברכת שגשוג והצלחה
בסופרמרקט החדש
בבית שמש

"צ'יקולוד"
תעשית מזון בע"מ

לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנהל שמחה רותם והעובדים

עם פתיחת הסופרמרקט החדש
בבית שמש
שאו ברכת הצלחה

מצות יהודה
משה לודמיר ובניו בע"מ

לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם
ולעובדים

ברכת שגשוג והצלחה
בסופרמרקט החדש
בבית שמש

עזריאל אברמוביץ
חב' לשיווק מוצרי מזון בע"מ
סוכני: טנא, נגה, טרה
ומחלבות מאוחדות
מחסני קירור תל-אביב וטנא ניר
ירושלים

"אדיר" דוד רוזנברג
יצור כל סוגי שקיות ניילון
ירושלים רוממה רח' הרקמה 9
טל. 525869

שולח את ברכותיו הנאמנות
עם פתיחת הסופרמרקט
בבית שמש

לאגודה צרכנית
שיתופית בע"מ
קואופ ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם
לעובדים

כה-לחי!

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ, ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם ולעובדים

הצליחו במשימתכם

עם פתיחת הסופרמרקט
בבית שמש

כה-לחי!

"יצהר"
חרושת שמנים ישראלית בע"מ

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ, ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם והעובדים

עם פתיחת הסופרמרקט
בבית שמש
ברכת פיתוח ושגשוג

"שפריך"
חברה להפצת מזון
בירושלים בע"מ
רח' אגריפס 78
בהנהלתו של יצחק פריד

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ, ירושלים
למנכ"ל שמחה רותם והעובדים
עם פתיחת הסופרמרקט
בבית שמש
ברכת עלו והצליחו

שמש
קלית קפה מוקה
ירושלים
רח' ישעיהו 11 טל. 226090

לאגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קואופ, ירושלים
ולמנכ"ל שמחה רותם

מיטב הברכות
לפתיחת הסופרמרקט בבית שמש

תנובה
מחוז ירושלים

בחסכון
״עוז דירה״
תקבל יותר

* רבית דרבית הנזקפת לזכותך בכל חצי שנה
* משכנתא כפולה, בלתי צמודה ובריבית של 9% לשנה בלבד
* המשכנתא לתקופה של עד 20 שנה
* הלואה מיוחדת לריהוט

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע״מ

הסניף הראשי: שד. רוטשילד 39, ת״א. טל. 622311

השלב הראשון של מפעל השפכים הגדול יופעל החודש

תוך 4 שנים יטוהר חוף הים מרחוב אלנבי בת״א עד בת ים

ב־20 בספטמבר יופעל השלב הראשון של מפעל השפכים הגדול ויוחל בטיהור המלא של חוף הים מרחוב אלנבי בתל־אביב עד חוף בת־ים, אשר יהיה נקי לחלוטין בשנת 1977 — מסר אמש ראש עיריית תל־אביב י. רבינוביץ, בפגישה הרשית של האיגוד הישראלי לחופי־ציבור שנערכה בלשכתו.

ראש העיר ציין, כי בשלב הראשון של מפעל הביוב של גוש דן הושקעו ב־6 שנות ביצועו 100 מיליון ל״י והיה צורך להתגבר על בעיות טכניות מסובכות מאד. עם השלמת השלב הראשון, יוחל בשלב השני שבמפעל. בעוד כ־4 שנים, יהיה כל חוף העיר נקי עד בצפון לרידינג.

בשנים האחרונות, אמר ראש העיריה, הושקעו בשפת ימה של העיר עבודות פיתוח ... ל״י הוקמו טיילת נהדרת, נמל חדש שיאפשר פיתוח ספורט ימי ונופש, ״פארק קלור״ על שטח של 200 דונם בקירוב, ועוד. כן ציין ראש העיר, כי כבר היום חוזרים אלפי תרבבים אל החוף המשוקם ובעתיד הקרוב יוהרו אליו רבבות.

כן סקר ראש העיריה את פעולות העיריה בשטחים השונים. בציינו כי העיריה שמה דגש ביותר על איכות החיים בשטחי ההירוק, התרבות, הנוף, הירק, ועוד.

כמה מן המשתתפים טענו כלפי ראש העיר, כי הוא ״עושה יותר ממה שהוא מפרסם״ וכי הוא הרבה יותר איש־מעשה מאשר איש־ציבור. על כך השיב ראש העיריה, כי אף פעם לא טען שהאדמיניסטרציה העירונית היא טלית שכולה תכלת. יש מחדלים, אולם הקובע הוא החתירה לשליטות והרצון לשפר בהתמדה.

בקשר לכך סיפר ראש העיר, כי כאשר התגייס אהרון יריב לסייע במערכת הבחירות בת״א, הוא הציע לראש העיר שיהיה ראש אבין, כיוון שהוא יודע להסתיר דברים שעשה... עם זאת טען ראש העיריה, כי הוא מקיים יחסי־ציבור אינטנסיביים ורצופים, אולם לא תמיד משתקפים הדברים בעתונים ובכלי־התקשורת. (צ)

ראש העיריה ביקר בשכונות ת״א ושמע דרישות התושבים

דרישות התושבים לשיפור תנאי־החיים בשכונות גדלו בשנים האחרונות ואנו בהחלט מברכים על כך — אמר אתמול ראש עיריית ת״א—יפו י. רבינוביץ בביקורו בשכונת רמת־הטייסים ובקרית־שלום.

רבינוביץ נפגש עם ועדי שכונות אלה ועם הורבי שיכון צבא קבע ושכון סלע, כן נפגש עם תושבים בבתיהם ושמע מהם על בעיותיהם.

תושבי השכונות העלו לראש העיריה על הפעולות המרובות שבוצעו בשכונותיהם, אך הוסיפו, כי אין הם רוצים להיות בתחושה של ״בקצה הכרך״, אלא לחיות את חיי הכרך בשכונתם.

באחד הבתים ברמת הטייסים נתכנסו עשרות אנשים להשמיע את משאלותיהם באזני ראש העיריה. אחרים, שלא יכלו להשתתף, נקשו יומם וצלצלו לבית המארח והשמיעו משאלותיהם באמצעות הטלפון.

ביקור בבתי־הכנסת

ראש העיריה ערך ביקור בבית הכנסת הספרדי והאשכנזי ברמת הטייסים ושמע דברי ברכה מפי הרבנים והגבאים. הוא השיב דברי ברכה. לראש העיריה נמסר, כי נדבן מאיראן, המבקר לעתים תכופות בארץ, מוכן לתרום להעברת בית הכנסת מבנין טרומי לבנין קבע. ראש העיריה הודיע, כי כבר נקבע מקום חדש לבית הכנסת ויוקצב תקציב מתאים להעברתו.

הפארק ע״ש וולפסון

ראש העיריה סקר גם את עבודות ייסוד השטח להקמת הפארק ע״ש עדית ואייזיק וולפסון בסמוך לשכונה. כן שמע מפי התושבים על הציפיות הגדולות לגבי פארק זה שיהיה מן היפים בעיר.

הנחת אבן פינה לשיכון המיעוטים ביפו

לפתרון בעית הדיור לערבים ביפו הוקצה שטח המשתרע בדרום לרחוב דהגולו הרופא עד רחוב מכלל יפה, בין הרחובות קדם ויפת. בשטח זה ניתן יהיה לבנות בעתיד כ־120 יחידות דיור. נבדקת גם האפשרות לשפר ולהרחיב מאות מהבתים הקיימים — אמר ראש עיריית תל־אביב י. רבינוביץ בטקס הנחת אבן פינה לשיכון לאוכלוסיית המיעוטים ביפו, שנערך השבוע.

תכנית שיקום האזור כולו מייעדת את הרצועה המרכזית של השטח למרכז מסחרי משותף לאוכלוסיה היהודית והערבית וכן לצרכי מוסדות תרבות וחינוך, שיאפשרו מפגש כלכלי וחברתי בין האוכלוסיות הגרות באזור זה של העיר.

בשלב ראשון ייבנו 60 יחידות דיור חדשות ו־60 דירות ישופצו, שבחלק מהן כבר הושלמה עבודת השיפוץ.

אושרה הזרמת שפכי באסה לאגנים ליד ראשל״צ

מאת סופרת ״דבר״ בתל אביב

איגוד ערים דן קיבל אישור פורמלי מן הוועדה המאוחדת של משרד הפנים להגדלת כמויות השפכים הגורמים למפעל בדרום. אישור זה מאפשר לראשונה הזרמת שפכי באסה לאגנים ליד ראשון לציון.

ראש האיגוד אליהו שפייזר אמר בתשובה לשאלה, כי תחנת באסה תופעל בתחילת אוקטובר ובכך יתחיל תהליך טיהור של חוף ימה הדרומי של תל אביב.

הנוסעים שבאו אתמול מאיטליה היו מחוסנים

מאת סופר ״דבר״ בחיפה

126 נוסעים מאיטליה באו אתמול באניה ״מספיה״ לנמל חיפה ורק 9 מהם לא היו מחוסנים נגד מחלת הכולירה. כל הנוסעים עברו את הנמל בלי עיכובים.

הוסבר, שתקופת הדגירה של המחלה נמשכת יומיים, ואילו נפגע אחד הנוסעים ממחלה היו מאבחנים זאת באניה או בדרכו לחוף. ההפלגה מאיטליה לחיפה נמשכת חמשה ימים ומפיראוס לחיפה יותר מיומיים.

כלכל האניה מסר שבנמל ונציה לא הורגשה שום תכונה מיוחדת בשל סכנת המגיפה, אולם כאשר הגיעה האניה לנמל בארי נתקבל מברק משלטונות הבריאות של איטליה שיש לחסן את הנוסעים. בנמל פיראוס הוזמן רופא לאניה, והוא חיסן את הנוסעים, פרט ל־9 אשר סירבו מסיבות שונות.

הישראלים שבאניה לא הבחינו בהיותם באיטליה בבהלה בשל סכנת המגיפה. הם שמעו על הבעיה, שמחו לצאת מגבולות איטליה, אולם איש מהם לא הקדים הפלגתו בגלל החשש ממגיפה.

ההנדסאים דורשים כינוס הוועדה הפריטטית

מזכיר הסתדרות ההנדסאים והטכנאים בשירות המדינה ר. שפי, שיגר בראשית השבוע מברק אל נציב שירות המדינה י. ניצן בו כלולה תביעה לזמן בדחיפות את הוועדה הפריטטית כדי לדון באיוש דרגות 3 ו־8 בסולם השכר של ההנדסאים.

נציגי הסתדרות ההנדסאים הטעימו כי תביעה זו מעוגנת בהסכם העבודה והיא נוגעת לכל המקצועות ההנדסיים — ולא למהנדסים בלבד.

הסתדרות ההנדסאים והטכנאים בשירות המדינה תראה בהפרת הסכם סירוב של נציגי המעסיקים לכנס את הוועדה הפריטטית בהתאם להסכם.

שלוש צעירות לקו בהרעלת תליום מיסתורית

טובי החוקרים של משטרת חיפה, עכו ושפרעם, עוסקים בימים האחרונים במאמצים לפענח את תעלומת ההרעלה בה לקו שלוש צעירות בנות 18־22, המאושפזות בבית החולים רמב״ם בחיפה מזה כשבוע.

שתיים מן הצעירות הן תושבות שפרעם ואילו השלישית היא קרובת משפחתן, תושבת עכו. החקירה העלתה, כי שתי הצעירות משפרעם התארחו לפני כשבוע אצל הקרובה בעכו, וחזרו יחד לשפרעם באותו יום. בדרך אכלו השלוש שלגונים וקנו בשר באיטליז בשפרעם. מן הבשר הכינו תבשיל שממנו אכלו הן ובני משפחה אחרים.

לאחר־מכן חשו הצעירות ברע והוחשו לבית החולים רמב״ם. תחילה התקשו הרופאים לקבוע את המימצא הרפואי, אך לאחר שהופיעו אצל שלושתן סימני נשירת שער ושיתוקים חלקיים במערכת העצבים, נקבע כי לקו בהרעלת תליום, שהוא רעל עכברים הרסני ביותר.

חוקרי המשטרה איתרו את המקום שבו קנו הצעירות את השלגונים ואת האיטליז שבו קנו את הבשר. אולם בדיקות מעבדתיות של מוצרי מזון אלה לא העלו כל מימצאים וכן לא נתקבלו כל תלונות גם מלקוחות אחרים שקנו באותם המקומות.

כזכור, מת לפני שנה המהנדס החיפאי אריה קונגלס בהרעלת תליום.

במהלך חקירת נסיבות המוות הוברר, כי רעל העכברים תליום אינו נמצא בישראל בשימוש מסחרי.

חקירת המשטרה בנסיבות הרעלתן של שלוש הצעירות נמשכת.

הקואופרטיבים לתחבורה דורשים הסדר התעריפים

מאת סופר ״דבר״ לענייני תחבורה

הקואופרטיבים לתחבורה ״אגד״ ו״דן״ תובעים מהממשלה להסדיר מיד בעיית העלאת תעריפי הנסיעה בשירותים או מתן פיצוי כספי נאות להם במקום העלאת תעריפים.

ביום ו׳ יתכנסו מזכירויות הקואופרטיב כדי לדון בצעדים שעליהן לנקוט מכח העובדה, כי הממשלה לא עמדה בהתחייבותה להסדיר את בעיית התעריפים בשבוע הראשון של ספטמבר.

״אגד״ הזהיר אמש, כי אם לא יימצא תוך הימים הקרובים פתרון לבעיית העלאת התעריפים או מתן פיצוי כספי, הוא ינקוט צעדים העלולים לגרום שיבושים בשירותיו. לדברי דובר הקואופרטיב מרדכי שיפמן, נע הגרעון החדשי של ״אגד״ בין 7 ל־8 מיליון ל״י. אמנם קיבל הקואופרטיב פיצוי תמורת אי־העלאת התעריפים בסך 21 מיליון ל״י עד חודש ספטמבר, בעוד לפי מימצאי משרד התחבורה מגיע לו 32.25 מיליון ל״י. דובר ״דן״ אהרון שני, מסר, כי הגרעון החדשי של ״דן״ הוא 2 מיליון ל״י.

200 רופאים מהרצועה מבקשים לחזור אליה

זועבי: ״השלטונות ישקלו את הבקשות תוך התייחסות חיובית״

מאת סופר ״דבר״ בדרום

כמאתים רופאים מבני הרצועה מבקשים לחזור אליה ולעבוד בה במקצועם. ופניותיהם יישקלו על ידי השלטונות תוך התייחסות חיובית אליהן — אמר סגן שר הבריאות ע. זועבי במסק פתיחת ביה״ח הראשון לילדים ״אל־נסר״ בעזה, שהוכשר למטרה זו על ידי הממשל בהשקעה של 350 אלף ל״י.

בביה״ח מאה מיטות והוא מהווה חידוש בשיטת עבודתו בשמשו מרכז לכל הפעילות למען בריאות הילד ברצועה. הוא מנוהל על־ידי הרופא המקומי ד״ר נעים עלי האסן, ועובדים בו 15 רופאים ו־15 אחיות. זועבי פנה לתושבים שנכחו בטקס, ואמר, כי בלי תוספת אחיות לא תוכל הממשלה לקדם את שירותי הרפואה ברצועה שדרושים לה כיום עוד מאות אחיות. עבודת האחות אינה נוגדת את המוסר והמסורת המוסלמית והערבית, אמר.

מפקד האזור תת־אלוף א. אורלי, אמר, שביה״ח הוא מאמץ ראשון של הממשל לבנות מערכת בריאות ראויה לשמה ברצועה. הוא מסר, שבתחילת דצמבר ייחנך ביה״ח החדש בחאן־יונס שיכיל 220 מיטות. בטקס השתתפו מנכ״ל משרד הבריאות ד״ר ב. פדה וביניהם גם מנהל מחלקת הבריאות באזור, ד״ר חיירי וקמ״ט הרפואה ד״ר י. קליין.

נענש על גרימת מוות בנהיגה רשלנית

נהג מכונית מסחרית שהורשע בגרימת מוות תוך נהיגת רכב רשלנית, נידון אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב ל־3 חדשי מאסר בפועל, 9 חדשים על־תנאי, 2500 ל״י קנס ופסילת רשיון למשך 4 שנים.

הנאשם, אלכסנדר דירנבך בן 36 מלוד, הודה לפני השופט ד״ר יוסף מגור־כהן בכך שנהג בחוסר זהירות ותשומת־לב ובמהירות מופרזת בנסיבות המקרה. התאונה אירעה בנובמבר אשתקד בדרך הרצליה, כאשר המסחרית בה נהג הנאשם צלחה לפתע על המדרכה והרגה אדם שהמתין בתחנת אוטובוסים. (ע)

שמואל קירשנבוים מחיפה, החשוד בכך שהוא איים במכשיר שבה על שוטר ברימון־יד ונפגע ביריה שבה שניסה להימלט, נעצר אתמול ל־15 יום בפקודת שופט השלום הראשי בנצרת, אליאס כתילי.

הממתינים לטלפון יקבלו תחזיות על מועד ההתקנה

כל הממתינים לטלפון בתל־אביב, יקבלו בעוד חדשים אחדים הודעות אישיות ממשרד התקשורת שיכילו, לראשונה, תחזית על המועד המשוער להתקנת הטלפון בביתם. המשרד מבצע בכך שינוי מהפכני בגישתו לגבי המגעים עם ציבור הממתינים לטלפון.

בשלב ראשון יישלחו הודעות למגישי הבקשות החדשות בתל־אביב ולאלה הרשומים כבר בתור בעיר זו. בשלבים מאוחרים יותר יישלחו הודעות דומות גם בערים האחרות. בכל הארץ ממתינים כיום כ־130,000 איש לטלפון.

דברים אלה נמסרו אתמול בכינוס מנהלים של משרד התקשורת בהשתתפות השר ש. פרס ומנהל משרד התקשורת ש. סרדיקר.

דובר המשרד מסר, כי המשרד עובד השנה בהיקף של מיליארד ל״י, מהם כחצי־מיליארד לעבודות פיתוח. התכנית היא להגיע למיליון טלפונים תוך 5 שנים, לעומת חצי־מיליון הפועלים כיום, ולצמצם את משך ההמתנה הממוצע לטלפון לשנה וכמה. התנאי למימוש תכנית זו הוא השגת הון השקעה של 6 מיליארד ל״י, לפי המחירים כיום.

פרס מסר, כי פיתוח מואץ של התקשורת הוא אחד התנאים המרכזיים לפיתוח המשק בכללו, כולל ההתיישבויות החדשות בגולן, בבקעת־הירדן ובאיזורים אחרים. שאיפתנו להשתלב במשק האירופי מחייבת אותנו לשאוף להקמת שירותים ברמת יעילות שאינה נופלת מזו של חו״ל ואינה יקרה ממנה, אמר השר.

נענש על ניצול זכויות עולה

8000 ל״י קנס הוטלו אתמול בבית משפט השלום בתל־אביב על רוכל שייבא לעצמו, על שם עולה חדש, סחורות שחלו עליהן מסים בשווי 10,000 ל״י.

הסחורות נתפסו על־ידי המכס בלוד ובנמל חיפה.

הנאשם, אהרון משה בן 43 מתל־אביב, הודה באשמה לפני השופט אריה אבן ארי. הסחורות הוחרמו. (ע)

נבנים בתי־חייל ובתי־נופש לחיילים בכל רחבי הארץ

5 מחנות־הנופש לחיילים הקיימים בארץ, יכילו בעוד 2—3 שנים 2,300 מיטות. נוסף לכך יעמדו לרשות החיילים 2000 מיטות בבתי החייל הקיימים, ובאלה העומדים בפני השלמה ב־8 ערים בארץ — מטבריה ועד שארם א־שייח.

פרטים אלה מסר אתמול יעקב פרי, יו״ר האגודה למען החייל, בסיור פעילי האגודה ועתונאים בבית החייל החדש בחיפה, בקרית הנופש החדשה לחיילים בגבעת אולגה, ובמבנים החדשים בבית־הנופש לחיילים ע״ש גולדמן בנתניה.

בתי החייל מיועדים לחיילים המוצבים על ידי קצין העיר, הסביר פרי. הם נשארים בו לתקופה שהם נמצאים בעיר וזקוקים לאיכסון. במחנות־הנופש נופשים יחידות שלמות, בעיקר לפי תכנית ערוכה מראש. חיילי היחידות מגיעים לנופש יחד ונשארים במקום 5 ימים. בסופי השבוע מתארחים במחנות־הנופש חיילים וקצינים ביחד עם משפחותיהם. מחנות־הנופש נמצאים בעכו, בנתניה (שני מחנות), בגבעת אולגה ובאשקלון. (ע)

שוד מזויין במפעל ברזל

40.000 ל״י נשדדו אתמול לפנות בוקר מבעל מפעל ברזל ברחוב התמנע 91 באזור.

הנשדד, שמואל כלב מבת־ים, הגיע למפעל סמוך לשעה 5.40 בבוקר. ברשותו היה תיק ובו 40.000 ל״י, שהיו מיועדים לתשלום משכורות לעובדים. במקום ארבו לו שני שודדים רעולי פנים ומזויינים באקדחים. השניים, צעירים בעלי קומה ממוצעת, אמרו לבעל המפעל שאם חייו יקרים לו, עליו למסור להם מיד את תיק הכסף. האיש עשה כדבריהם, ושני השודדים נמלטו במכונית קורטינה ירוקה שהמתינה להם ליד המפעל. מספרה של המכונית נרשם — 299526 — והוברר כי היא נגנבה מיפו.

מיד לאחר השוד הוזעקו למקום כוחות משטרה שפתחו בסריקות יסודיות והקימו מחסומים בצידי הדרכים. סבורים, כי השודדים תיכננו את השוד מראש וידעו שבעל המפעל יביא עמו את הכסף היום. (צ)

מפלגת העבודה הישראלית - מפ״ם
המערך

הנכם מוזמנים

לכנס מטות ארצי לבחירות להסתדרות

דברי חברים:
(לפי סדר הדוברים)

יצחק בן־אהרון — יו״ר הכנס
יגאל אלון
ירוחם משל
יעקב חזן
משה דיין
גולדה מאיר

הכנס יתקיים ביום חמישי 6.9.73 ט׳ באלול תשל״ג בשעה 17.30 באמפיתיאטרון בית ברל.

המטה הצעיר

הפגישה של תא הסטודנטים של בית־ברל

שנועדה להיום, יום ד׳, 5.9.73,

נדחית

ציבור התלמידים מוזמן למפגש עם:
ח״כ אריה (לובה) אליאב ביום א׳ 9.9.73
בשעה 20.00 בבית-ברל, צופית.

בוא עם הצעירים באמת

המערך / מפלגת העבודה הישראלית - מפ״ם

הערב בטלוויזיה

משדר שירות בנושא הבטיחות בדרכים:

״הוא, היא והוא״

משרד התחבורה והמועצה הלאומית למניעת תאונות

הפקה: שירות הסרטים הישראלי

חברי משנות פועלים ה׳
ברוך הבשן ד״ר־ע

אבלים ובוהמים מבוא ההסף של תברנו

קרפל מוניה (משה)

ממיסדי המשנות ופעיליה

ומשתתפים בצער המשפחה

הועד

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי תל־אביב—יפו
ועדת הבחירות לועידה ה־12 של ההסתדרות ולמועצת פועלי תל־אביב—יפו — תשל״ג — 1973

היום, 5.9.73 בשעה 5.30 אחרי הצהרים יתקיים

כנס יושבי ראש ועדות קלפי בבית ברנר

על סדר היום:
1. קבלת תיק הקלפי
2. הדריך — נוהל והוקה

מאיר זילברמן
יו״ר ועדת הבחירות

לחברנו **יוסף הפליט וב״ב**

ברכת מזל טוב

להולדת הנכדה

בית ״דבר״

על מות הידיד

יוסף סטון

אבל

— בית אלוני אבא

חברת החשמל לישראל בע״מ

אגף הבצוע

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לביצוע עבודות כדלקמן:

מכרז מס׳ 73/1584 — ביצוע עבודות בניה אזרחית עבור הרחבת תחנת טרנספורמציה באיזור תל־אביב.

מכרז מס׳ 73/1585 — ייצור ואספקת עמודי גדר מבטון טרומי עבור מחסני החברה בבית־דגן.

פרטים וטופסי המכרזים אפשר לקבל תמורת תשלום של —.75 ל״י עבור מכרז מס׳ 73/1584 ו־—.25 ל״י עבור מכרז מס׳ 73/1585, במשרדי אגף הביצוע, רח׳ מקוה ישראל 5, תל־אביב, בין השעות: 9.00—12.00 עד יום שישי 14.9.73.

הצעות תתקבלנה עד יום ראשון 23.9.73 שעה 12.00.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

על מות

אברהם הרצפלד ז״ל

מתאבלים

עובדי מוסדות חנוך חקלאיים

בצער רב וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירת בעלי, אבינו וחברנו

דב שני

הלויה תצא היום יום רביעי ה׳ אלול תשל״ג 5.9.73 בשעה 4.00 אחה״צ מבית העם במושב עין־ורד לבית העלמין האזורי בתל־מונד.

המשפחה
ומושב עין ורד

משתתפים בצער המשפחה
והרצאת ״השדה״
על מותו של

יצחק פישלר ז״ל

מזכירות ארגון עובדי הפלחה

צעדת שלשת הימים תשל״ג
17.9.73 — 19.9.73

רבבות צועדים, מהארץ ומחו״ל, יצעדו השנה באיזור הררי מרהיב ביהודה ובשומרון.

ואתה - האם כבר נרשמת?
מחר תסתיים ההרשמה לצעדה.

טפסי הרשמה ניתן לקבל בכל בתי הדואר בארץ.

מפקדת הצעדה
ד.צ. 1010

מחר הגרלת מפעל הפיס

* כרטיסים אחרונים ביום ההגרלה, ליד אולם המפעל רחוב הפטמן 3, ת״א עד 6.45 בערב.

מפעל הפיס

למד בטכני של חיל האויר

ההתנחלות ועקרון העבודה העברית

בגלל האינטרס הכלכלי של המתיישבים ופועליהם יתקל האיסור החדש בקשיים

מאת ד. רובינשטיין

עבודת פועלים ערבים אצל מתנחלים יהודים בשטחים המוחזקים היא נושא רגיש ובלתי־נעים. שרי הממשלה המבקרים בקריית־ארבע או במושבי פתחת רפיח — המקומות הנשענים על עבודה ערבית — כמו חשים באי־נוחות. בקרית־ארבע משתדלים לכאורה, להקל על הפועל הערבי, במקום שיצטרך לכתת רגליו שלוש ארבע שעות ביום לאיזור התעשיה של חולון או פתח־תקוה — בא המפעל הישראלי עד לפתח ביתו בכפרו הנחשל שבהר־חברון. אמנם, בקרית ארבע מקבל הוא שכר נמוך יותר ואין הוא מוגן על־ידי חוקי העבודה הישראלים, המכבידים על המעסיקים. אך יחד עם זאת נהנה הפועל גם מיתרונות. הוא חוסך דמי נסיעה יקרים, זמן וטרדות של טלטול למרחקים. מתנחלי מושב שדות בפתחת רפיח אמרו זאת במפורש לשר הבטחון משה דיין כשביקר שם באחרונה: „המושבניק הכותבחל מרוויח היטב, הפועלים הערבים משתכרים יותר כאשר בעבר והכל מרוצים".

פעמים רבות מתמלאים המתנחלים תימה כאשר מעלים נגדם טענה על העסקת ערבים. זה נראה להם כצביעות והתחסדות: בכל הארץ חיים מעבודה ערבית ודווקא אליהם נטפלים? ולמעשה אין להם, לדעתם, גם ברירה אחרת. בתל־אביב ובירושלים קשה למצוא פועל יהודי במקצועות רבים, ואיך יימצאו פועלים יהודים למפעלים במקומות כמו קרית־ארבע?

דומה, כי דווקא בין שרי הממשלה, שדנו והחליטו על הקמת ההתנחלויות היהודיות גברה הרגשת אי־הנוחות נוכח התופעה של עבודה ערבית בהתנחלויות. הממשל הישראלי סגר אדמות בשטחים, הפקיע קרקעות של ערבים, גידר שטחים ופעם אף פינה תושבים ערבים בפתחת רפיח. ולאחר מעשה חוזרים אותם ערבים למקומותיהם ועובדים כפועלים אצל המתיישבים היהודים החדשים.

בקרית־ארבע אפשר למצוא מפעלים בהם בעל־הבית היהודי הגר בירושלים בא לביקור מדי פעם בפעם וכל העסק מתנהל על־ידי הפועלים המקומיים. וכי לשם כך צריך היה לתפוס שטח וליצור רגשי מתיחות בקרב האוכלוסיה הערבית? הרי אפשר היה לכונן לשם הלוואות וידע של יהודים ולהשאיר הכל בבעלות ערבית מקומית. בפתחת־רפיח היה האבסורד גדול יותר. התוצאה של כל הדיבורים על „יצירת חיץ" ועל הצורך הבטחוני בישובים היהודים היתה — כי ישובים אלה נעשו אבן שואבת — למאות הפועלים הבדואים, הדברים ידועים.

הפיתוח הכלכלי כל המתיישבים בפתחת־רפיח ושל התעשיינים בקרית־ארבע הותאם במפורש לכוח האדם הערבי הזול המצוי בשפע במקום. בקרית ארבע אפשר למצוא תעשייה זעירה, המתבססת על העסקת ילדים בתנאים משפילים — בניגוד לחוק הנהוג במדינת ישראל. זהו מבחינה כלכלית „הפתרון היחסי" של הרחברון. גם כאשר מתיישבי שדות השקיעו כספים בטיפוח גידולים מסויימים והביאו בחשבון, כי ייקל עליהם להשיג בפתחה פועלים רבים במחיר זול. ובאמת, מדוע לדרוש מאנשי קריה־ארבע ופתחת רפיח להרוויח כמס כאשר יש לאל ידם להרוויח היטב ולהעניק תעסוקה והכנסת מיטבים יותר לתושבי האזור?

כך נוצרה סביב ההתנחלויות אלה הסתבכות משונה. די מהר יהיה לנודד כערבי בן הכפר בני־נעים הסמוך לקרית־ארבע, לא לעבוד בשכונה היהודית הנמצאת ממש בפתח ביתו ותחת זאת לנסוע לעבוד בבאר־שבע או בירושלים. אי־אפשר יהיה גם לחייב את בעלי המפעלים הישראלים בשכונה היהודית של חברון למצוא להם מתחת לאדמה פועלים יהודים, כאשר לבטח לא יימצאו פועלים טובים וזולים יותר כערבי בני־נעים. יהיה זה גם מגוחך לאלץ את הפועלים הבדואים ברפיח לנסוע שעות ארוכות למקום עבודה בחוף אשקלון ולכיש במקום לעבוד במושבי הפתחה הסמוכים, המשווע לכוח אדם זה ובנויים עליו.

התסבכות זו השתקפה השבוע בהחלטת הממשלה שרשמה בפניה את הודעת שר הבטחון, כי בגלל שיקולי בטחון בסיסיים הנחה את המפקדים הצבאיים בשטחי הממשל להשתמש בסמכותם להבטיח כניסה ויציאה מבוקרת של אורחים (פועלים ערבים — ד.ר.)

בשטחי ההתישבות החקלאית החדשה בשטחים. הדברים מכוונים להעסקת ערבים במושבי פתחת רפיח ולא לקרית ארבע ולכן נאמר „התישבות חקלאית". והחלטה נוספת של הממשלה תבעה, כזכור, מהמוסדות המיישבים „לנקוט בכל האמצעים שברשותם להבטחת עבודה עצמית בנקודות החקלאיות הקיימות בשטחים". חברי הממשלה ידעו, כנראה, שלא יוכלו לסמוך על מתנחלי הפתחה, כי יעמדו בעיקרון „העבודה העצמית" ולכן מוטל עליהם שוט המפקד הצבאי, שבתוקף שיקולי בטחון יוכל לאסור כניסת אורחים (קרי — פועלים בדואים) לתחומי ההתיישבות. הממשלה בחרה איפוא בדרך בה היא בעצם אומרת למתיישבי הפתחה: עבדו בעצמכם והרוויחו פחות, ואילו לבדואים צריכה הוראה זו לומר: מכאן ואילך לכו לחפש עבודה בבאר־שבע, אשקלון ולכיש הרחוקה. זהו כמובן מצב, המנוגד הן לאינטרסים של המעבידים (היהודיים) והן לאינטרסים של הפועלים (הבדואים) ושני הצדדים עלולים לנסות ולעקוף את ההוראות כפי שעושים כל העת מאות מעסיקים ישראלים ועשרות־אלפי פועלים ערבים לא מאורגנים מהשטחים, העובדים בשוק הישראלי ללא תיווכו של שירות התעסוקה ובניגוד להוראותיו. החלטת הממשלה מכוונת להשיג את המטרות, שלשמן הוקמו ישובי הפתחה. אולם ספק אם אפשר יהיה לבצעה ביעילות. ספק אם אפשר יהיה לאלץ את המתיישבים להרוויח פחות ולאלץ את הבדואים לחפש תעסוקה במרחקים. לגבי קרית־ארבע המרכז השני של התנחלות יהודית, המעסיקה ערבים — ההסתבכות היא גדולה יותר הפתרון, אם יימצא, יהיה בכיוון של החלת תוצאת עבודה מתקדמת בשטחים. אך לכך עוד רחוקה הדרך והחלטת הממשלה אינה דנה כלל בבעיה זו של השכונה היהודית בחברון.

נתיב־העשרה — מושב חדש בפתחת רפיח (צילום: עוזי קרן)

הבלתי־מזדהות מתכנסות באלג'יר

ועידת המדינות הבלתי מזדהות באלג'יר, שהחלה בדרג שרי־החוץ, ותעבור היום לדרג עליון של ראשי מדינות, היא הוועידה הראשונה של ארגון זה הנערכת לאחר השינויים הנוקבים, שחלו בשנתיים האחרונות בזירה הבין־לאומית עם ההפשרה בין וואשינגטון לפקין, וביחוד עם סיום המלחמה הקרה האמריקאית־סובייטית. הפשרה רשמית זו, שהופגנה בחילופי הביקורים בין ניקסון לברז'נייב, ותפיסתו של קיסינג'ר, בדבר ארבעה או חמישה מרכזי כוח פוליטיים וכלכליים בעולם, גרעו בהרבה מכושר המיקוח של מחנה נייטראליסטי זה. הוא היה גדול במיוחד בשנות השיא של התחרות הבין־גושית, ונפגע גם בעקבות העמקת הקרע בין בריה"מ לסין: התחרות הזויינת בין מוסקבה לפקין מוסיפה לתת אותותיה בקרב מחנה זה גם כיום. הוועידה המתכנסת עתה באלג'יר מנסה להוכיח, על־ידי הרחבת המסגרת המספרית של הגוש ועל־ידי בדיקת אמצעי הסחיטה הכלכליים שבידי מדינות אלה — כגון הנפט — לשמש תזכורת למעצמות, שגם בתקופת הדו־קיום לא יוכלו להתעלם מבעיותיהן של המדינות הבלתי מפותחות. העובדה שהוועידה נערכת ערב כינוסה של עצרת או"ם, שבה משקלו של מחנה זה גדול בהרבה מאשר במערך הכוחות הריאליים, עשויה לסייע לה מבחינה פסיכולוגית.

מדינות ערב, שמספרן גדל והלך מאז הוועידה הנייטראליסטית הראשונה בבלגראד ב־1961, היו מאז ומתמיד גורם חשוב במסגרת זו. כן רבה בהן השפעתן של מדינות אפרו־אסיאתיות ונייטראליסטיות אחרות העוינות לנו. על כן אין תימה שנוכח כישלון ההסתערות המדינית של מצרים במועצת הבטחון בחדשים האחרונים, היא מנסה עתה, יחד עם בעלות בריתה, לנצל את ועידת אלג'יר להתגייסות כללית נגד ישראל, לרבות קבלת החלטות בדבר חרם כלכלי ומדיני מצד המדינות הבלתי מזדהות. כדי להכשיר את הקרקע להחלטות דומות בעצרת או"ם בשלב מאוחר יותר. אין לזלזל בסכנה של תרגילים אלה. לא מבחינת יחסינו עם מספר גדול של מדינות מתפתחות באסיה, באפריקה ובאמריקה הלאטינית ולא מבחינת ההשלכות השליליות של הרעת היחסים בינן לבינינו על חוגים ליבראליים, סוציאליסטיים ודמוקראטיים בין ידידינו במערב.

אולם כנגד זה אין גם לשכוח שלפחות חלק ממדינות אלו אינו סבור, כי החלטות אנטי ישראליות בזירה הבין־לאומית מחייבות הפרה וניתוק יחסים דו־צדדיים, קונסטרוקטיביים; לא כל המדינות המשתתפות בוועידת אלג'יר הן מהסבכיות קיצוניות, וחלקן מעדיפות משימות פיתוח כלכליות על מדיניות של חרם. נותר רק לקוות כי הדיפלומאטיה הישראלית תדע לצמצם בכל האפשר את הנזק, ותעשה כל אשר לאל ידה, כדי להניא מספר גדול של מדינות מהצטרפות להחלטות הקיצוניות.

חדרי־הניתוח המושבתים

שביתת 300 האחיות והאחים בחדרי הניתוח של בתי החולים נכנסת היום לשבוע השני, ולא נראים סיכויים לסיומה, כל עוד תעמוד קבוצת השובתים על סירובה לקבל את מרות המוסדות המוסמכים של ארגונם ושל ההסתדרות הכללית. יצויין, כי השביתה פרצה בלי כל הודעה מוקדמת, הפתיעה את כל הגורמים, גורמת סבל לחולים המחכים לניתוח, ואף קיימים חששות של פגיעה בבריאותם של חולים עקב דחיית ניתוחים.

השביתה פרצה על רקע טענות של אחיות חדרי הניתוח כי הן קופחו בהסכם העבודה לשנים 1972־73. השאלה היא: מדוע מושמעת טענה זו על קיפוח כמה חדשים אחרי שנחתם ההסכם על־ידי נציגותה המוסמכת של הסתדרות האחיות בתוכה כלולות גם אחיות חדרי הניתוח?

מן הראוי להזכיר כי לחתימת הסכם השכר של האחיות קדם משא־ומתן ממושך. רצוף מאבקים קשים כדי לתקן שכרן ותנאי עבודתן של האחיות. במסגרת מאבק זה קיים ציבור האחיות כולו שביתת אזהרה — ובסופו של דבר הוכתר המאבק בהצלחה. והסכם השכר שנחתם אכן מהווה הישג נכבד לציבור האחיות ונותן ביטוי הולם להערכת מקצוע הסיעוד ולמעמדו. כל זה הושג הודות להופעה המלוכדת, קיום מסגרת אחידה למקצוע הסיעוד, עמידה על שלמותה של הסתדרות האחיות ועל כושר הפעולה הסמכותית שלה כארגון ארצי יציג שחתימתו מחייבת — רק באלה ערובה להצלחת המאבק המקצועי.

הסכם השכר שנחתם על ידי הנציגות המוסמכת של הסתדרות האחיות מחייב את ציבור האחיות והאחים על כל מאה וחמישים העיסוקים הכלולים במקצוע הסיעוד, ובכללם אחיות חדרי הניתוח. לא תיתכן עתה חריגה מהסכם זה, שכן כל חריגה פירושה התמוטטות כוללת של ההסכם הנוגע ליותר מעשרת אלפים אחיות.

מהו הפתרון? נראה, כי אם אחיות חדרי הניתוח יבינו שההסכם עצמו אינו ניתן לערעור וכי המקסימום האפשרי הוא מיצוי כל מה שניתן בתוך ההסכם החתום והקיים — יתכן להגיע לפתרון על ידי תיקון תיאור התפקידים, דבר שיאפשר העלאה בדרגה במסגרת סעיפי ההסכם. מה שמחוץ למסגרת זאת, יוכל לבוא על תיקונו רק בהסכם השכר החדש.

אין צורך לומר, כי אחיות חדרי הניתוח זוכות למלוא הערכת הציבור על עבודתן רבת האחריות והמסורה. אולם הן חייבות לראות עצמן כחלק בלתי נפרד מציבור של רבבת האחיות ולא לפרוש מציבור זה. הופעה מפוצלת של ציבור עובדים, גם אם היא נראית לפעמים כמצליחה בטווח קצר, פוגעת באותו ציבור בטווח ארוך.

מ„ווטרגייט" יצא מתוק

ניקסון זכה בצוות היועצים המעולה ביותר שהיה לו אי־פעם

מיוחד ל„דבר" מאת ג'וזף אולסופ

למרבה האירוניה, זכה הנשיא ניקסון ש„בזכות" פרשת ווטרגייט יש לו עתה הממשל הטוב ביותר מבחינת הרכבו האישי שהיה לו מעולם. נראה שאיש לא שם עדיין לב לתמורה זו, שיש לה משמעות נוספת עם מינויו של ד"ר קיסינג'ר לכהונת שר החוץ.

אין זו התפתחות ללא תקדים. בשנים האחרונות של שלטון אייזנהאואר היה הנשיא חולה, זקן תשוש, ולמעשה נשיא למחצה משך תק. הוא לא היה מסוגל עוד לגייס לשירותו את „הכוכבים" מהעולם העסקים הגדולים כפי שהיה רוצה. ולכן היה על הנשיא אייזנהאואר להסתפק בערוב כהונתו במזכיר מדינה כמו כריסטיאן הרטר הטובא עליו ובשר ההגנה כתומאס גייטס, אשר עמו לא הסכים מעולם. היו אלה אנשים בעלי יכולת מעשה, בעלי דיעה עצמאית והכרה לאומית מבוססת. הם שמנעו בשנים האחרונות של נשיאות אייזנהאואר „כשלון חמור", אף שהמתיחות הבינלאומית על רקע המשבר בברלין איימה באסון כזה.

הנשיא ניקסון גילה מאז ומתמיד הערכה ואמון אישי רב בשר החוץ הנבחר, קיסינג'ר, ובשר ההגנה החדש, שלזינגר. הצרה היתה רק בכך שאנשים אלה לא נמנו כמאמנם של היועצים הראשיים של הנשיא בבית הלבן בתקופה שניתן לכנותה בשם „תקופת הלדמן — ארליכמן — מיטשל".

ייתכן שמצות יועציו הקודמים לנשיא רצון — בתקופה של „פרום ווטרגייט" — כי בהוצאת הנשיא יימצאו פחות אנשים בעמדות מפתח שאינם כפופים לפיקוחו היועצים הראשיים כמותם. לעתים נהלו אלה אכזבה. כגון במקרהו של הד"ר שלזינגר, או אליוט ריצ'ארדסון, שקיבלו את מינוייהם להחזיקתיהם בראשות הס.י.איי. ולמשרד ההגנה ללא התנגדות היועצים הבכירים. אולם ריצ'ארדסון ממילא לא היה מקבל את הסכמתם של היועצים הבכירים למינויו כתובע הכללי. והשיא נראה באמת מתאים יותר לעמוד בראש משרד המשפטים מאשר בראש משרד ההגנה. עתה אשר שלזינגר עומד בראש משרד ההגנה וויליאם קולבי תפס את מקומו בראש הס.י.איי., אפשר לומר שהנשיא ניקסון רכש שני „כוכבים" נוספים לתפקידים הקשים ביותר.

אשר למינויו של ד"ר קיסינג'ר, לו ציפו זה מכבר. נעצרו חילופי הגברי תוך התנגדות מרה של יועצי הבית הלבן לפני פרוץ שערוריית ווטרגייט ומניעיהם של המתנגדים היו אפלים ומזוהמים.

בעבר נהג מימשל ניקסון לסמוך על הפגנת כוח כדי להשיג את מבוקשו. הדמוקראטים הליבראליים סיפקו לו את ההזדמנות והקלו עליו את הפעלת הלחצים כאשר מינו את המועמד לנשיאות ג'ורג' מקגאוורן. בצורה כזו בנצו הדמוקראטים יכלו הריפובליקאים לבחור אף בנשיא כלשהו. אפילו מפלצת האוכל אדם. בתנאי שהוא מצטמד יגונוף בדגלון אמריקאי קטן.

לפי שעה, אין סימן שראשי הדמוקראטים למדו את הלקח מפסיונה. נהפוך הוא: נראה שהם עודם „שיכורי ווטרגייט". בפרס בסינאט, וכינויים איבד הנשיא את מרבית כוחו מהקיפי עברה. ויצוב בגלל ווטרגייט. במיוחד בתחום החיוני של מדיניות־חוץ ובהגנה: מנהיגי הדמוקראטים בתחומים חיוניים אלה, מקווים עתה לזמות „בחיים קלים" בסינאט במיוחד. אך הם לא הבחינו, כנראה, במספר עובדות בעלות משמעות רבה. ראשית, יש עתה לנשיא צוות כמוכד המסוגל לדבר אל העם. המצב מזכיר את ממשל טרומן בכהונתו הראשונה. שונאי ניקסון אינם מסוכנים יותר משונאי טרומן בזמנו. פופולאריותו של ניקסון עדיין לא ירדה לשפל המדרגה אליה ירדה זו של הנשיא טרומן. ובכל זאת נאלץ הסינאט, לסגינת לבו הרבה, לקבל את יוזמות הנשיא טרומן בתחום מדיניות החוץ וההגנה, מכיוון שהמדיניות שובצה על ידי האישים כמארשאל, אצ'יסון, פורסטל והדבאטם־שיש לעצות את רצון הנשיא.

לפי שעה אין למימשל ניקסון בן ברית פוטנציאלי בגבעת הקאפיטול כפי שהיה לנשיא טרומן באישיותו של הסינאטור ארתור ואנדנברג. אבל אם יעלה בידי הצוות החדש של ניקסון לשכנע את העם, נזכה גם לראות כיצד ימצא הממשל את נתיבו אל בתי הקונגרס. כאשר יתחיל העם להשתכנע, יבצבצו בעלי ברית לניקסון בכל עבר ופינה.

בארצות הברית קוראים לו TELLER (טֶלֶר) - ובישראל?

בנק דיסקונט

מזמין אתכם להשתתף בתחרות פרסים.

מצא שם עברי ל־TELLER וזכה בפרס כספי גדול!

פרס ראשון - 2000 ל"י

ועוד 10 פרסי עידוד בסך של 100 ל"י כ"א

מה זה TELLER?

ה"TELLER הוא פקיד הבנק שלך מאחורי הדלפק אשר מעתה ואילך יקל עליך ויקצר את תהליכי עבודתך היומיומית עם הבנק.

ה"TELLER הוא גם פקיד וגם קופאי. אתה גובה שיק, ה"TELLER רושם ומשלם לך בו במקום. אתה מפקיד כסף, ה"TELLER יקבלו ויאשר קבלתו. תשלומי חשמל, מים, מסים לעיריות ולממשלה וכו', את כולם תוכל לבצע במהירות וביעילות אצל ה־TELLER ללא צורך לגשת לקופה.

למעלה ממחצית סניפי בנק דיסקונט עובדים היום בשיטת ה"TELLER, ועד סוף השנה יוסבו כל יתר הסניפים לשיטת עבודה זו.

ה"TELLER — עוד שיפור בשרות ללקוח של בנק דיסקונט.

כיצד תשתתף בתחרות?

מצא שם עברי קצר וקולע ושלח אותו בכתב לפי הכתובת: בנק דיסקונט לישראל בע"מ, עבור „תחרות פרסים", ת.ד. 1836 תל־אביב 61000, לא יאוחר מיום 7.9.1973, ציין שם, כתובת מלאה וגיל.

ועדת השופטים תמנה את נציג האקדמיה העברית ללשון, נציג אגודת העתונאים, נציגי בנק דיסקונט ונציג חברת הפרסום.

אם מספר אנשים יציעו שם זהה שיזכה בפרס הראשון, תערך הגרלה לקביעת זוכה אחד בלבד בפרס הגדול, והגרלה נוספת של פרסי העדוד תערך בין הנותרים באם מספרם יעלה על 10. ההגרלה תערך בפקוח נציג רואי החשבון של הבנק.

החלטת ועדת השופטים תהיה סופית ובלתי ניתנת לערעור. ההצעות לא תוחזרנה לשולחיהן. עובדי בנק דיסקונט, עובדי פרסום „דחף" ובני משפחותיהם אינם רשאים להשתתף בתחרות. בנק דיסקונט שומר לעצמו את הזכות להשתמש בשמות שיזכו בפרסים.

זכור! המועד האחרון למשלוח הצעותיך הוא 7.9.1973.

בהצלחה!

דחף

„שביתת נשק' זמנית בירושלים

המחלוקת בין טדי קולק לבין משה ברעם עדיין לא יושבה

מאת ש. מנדלסון

בירושלים הכריזו אמנם „שביתת נשק" בין טדי קולק לבין משה ברעם וראשי ה„עבודה" בעיר, על כל פנים עד לאחר הבחירות להסתדרות, אך המחלוקת בין קולק לבין ברעם בעינה עומדת והסכסוך מחריף.

הצהרתו האחרונה של ברעם, שלפיה לא בכל תנאי יהיה טדי קולק ראש העיר בקאדנציה הבאה, מחזקת דעות שנשמעו בימים האחרונים מפי כמה אנשים בצמרת ה„עבודה" בעיר הסבורים כי המפלגה לא תיכנע להכתבים של קולק ולא תיענה לדרישות אולטימאטיביות. גורמים ב„עבודה" אף הביאו לפירסום את הידיעה, כי שמות של מועמדים אלטרנאטיביים לקולק הועלו שוב באחרונה. כך פורסם שיצחק נבון נזכר כמועמד „אפשרי ביותר" אם לא תימצא דרך לגשר על הפער בעמדות שני הצדדים בסכסוך. גם שמו של עוזי גדקיס הועלה שוב כמועמד אפשרי.

הטלת שמות של מועמדים אלטרנאטיביים היא חלק מהמהלך הפוליטי הלגיטימי שלפני הבחירות. אך דומה כי ראשי „העבודה" בעיר אינם ערים די הצורך לכמה עובדות. שבסיכומו של דבר הן שיקבעו אם „העבודה" תזכה ברוב קולות בעיר בירושלים או לא.

העובדה הראשונה שאינה מוטלת בספק היא — הפופולאריות הגדולה של טדי קולק ויכולתו למשוך מספר רב של קולות, בהם קולות של אנשים המצביעים בבחירות לכנסת למפלגות אחרות. לאו דווקא למערך. נדמה לי כי הביקורת והטרוניה, הנשמעות לעתים קרובות על טדי קולק, עלולה להטעות את מתנגדיו: אין ספק שחלק גדול ממותחי הביקורת על קולק נמנה עם תומכיו, אף שהדבר נשמע מוזר. באחרונה רבו ההפגנות לתמיכה הציבורית הרחבה שממנה נהנה קולק, בציבי שכונות. אנשי ה„עבודה", נפגשו עמו והודיעו על־ידו לברעם: הם הודיעו שלא יניחו לקולק לממש את איומו כי לא יציג מועמדותו לבחירות הבאות. קבוצה של אישים ירושלמיים בולטים פירסמה בעתונות קריאה לקולק להמשיך בתפקידו. בסקר שהוזמן על־ידי קולק התברר, כי 75% אחוז מהבוחרים נים הביעו תמיכה בהצמדותו לראשות העיר. נוסף על כך נהנה קולק בתמיכה ואהדה גלויה של הרחוב הערבי. בימים אלה פורסם ב„אל־קודס" וב„אל־אנבא", עתונים המופיעים במזרח־ירושלים, מודעת הקוראת לקולק לא לנטוש את איומו ולעמוד בראש העיריה בקאדנציה הבאה. על בדידעות אלו התמו למעלה ממאה תושבים ערבים במזרח־העיר. בהם אנשי עסקים בולטים וראשי שכונות.

טדי קולק

משה ברעם

על אף עמדתו המוקשה של משה ברעם ורצון אנשי הצמרת בעיר שלא להיראות כנכנעים לתכתיבי של קולק — דומה כי נתונים אלה, המדברים בעד עצמם, יחייבו את ברעם והן את עמיתיו לשקול היטב את צעדיהם. נראה כי אנשי „העבודה" יצטרכו לחפש פשרה שתשאיר את קולק כמועמד לראשות העיר.

גם בעניין מינוי ממלא־מקום לראש העיר ידו של משה ברעם על התחתונה: כנגד תביעת קולק למנות את מירון בנבנישתי, שהוא מהבולטים בחברי מועצת העיר, הציע ברעם למנות את צבי רוזן, מזכיר המפלגה בעיר. אפשר שצבי רוזן הצליח מאוד בתפקידו כמזכיר המפלגה, אך דומה כי גם ברעם צריך להיות מודע לעובדה, שלרוזן אין כל נתונים להיות ממלא־מקום לראש העיר. או סגן האחראי לפיתוח התכנון בעיר. טענת ברעם כי סגנים אינם צריכים להיות אנשי המקצוע דווקא, אינה מוצדקת; תביעת קולק למנות את בנבנישתי כסגן מקבלת חיזוק נוסף בטענה, שיש להפקיד את התיק החשוב בעיריה בידי אדם שלא יחזור על שגיאות שנעשו בעבר, כאשר תיק מהנדס העיר הופקד בידי „נציג המפלגה".

„העבודה" בירושלים שגתה גם בכך שנתנה לצבי רוזן להיות יו"ר ועדת הארבעה, שתכריע בשאלה אם לקבל את תביעת קולק לקבוע בעצמו את סגניו. אין זה מובן כלל, כיצד הסכימו חברי המפלגה שרוזן ישתתף בוועדה שצריכה להכריע אם הוא או אדם אחר יהיה סגן לראש העיר. כשם שאין זה מובן מאליו כיצד הסכים רוזן עצמו להיות יו"ר ועדה כזו.

מצד אחד תובעת מפלגת העבודה בירושלים מטדי קולק להיות נאמן למפלגה, לשתף את ראשיה בהכרעות הנוגעות לעיריה, לקבל החלטות בתיאום עם המפלגה, ומצד שני היא מעמידה את קולק, באורח שיטתי, „מחוץ למסגרת". קולק עצמו איננו איש מנגנון. האימפולסיביות שלו אינה מאפשרת לו להיות „מנגנוניסט". תכונה זו של קולק — המכירה על מרחק בינו לבין „המנגנון" — היא אחד מגורמי הפופולאריות שלו, הגם שתכונה זו היא היוצרת, חדשות לבקרים, מחלוקת בינו לבין ראשי ה„עבודה" בירושלים. המערך לא ייצא נשכר אם יגיעו הדברים לידי פרישת קולק; לדעת תושבים רבים, ירושלים כולה לא תצא נשכרת מכך. לפני בחירות, דומה, כדאי להתחשב בדעות כאלה, כל עוד שהן דעת הרוב המכריע בעיר.

הפתרון הטוב — חוק חדש

מאת א. קושניר

החוק לעידוד השקעות־הון אינו נוגע רק לקבוצה מצומצמת של בעלי מפעלים. המהגים מההטבות שניתנות במסגרתו למשקיעים, מתן זכויות מיוחדות לקבוצה נבחרת של אזרחים. כצורת ההטבות ניכרות בתשלומי המיסים ובמענקים ישירים מכספי ציבור — הוא עניין שיש לו נגיעה לכל אזרח ואזרח. ואין זו נגיעה תיאורטית בלבד, שאינה נראית לעין. כל פועל בעיירת־פיתוח או במרכז הארץ, העובד במפעל שהוכר כ„מפעל מאושר". יודע ללא ספק שכלשבודתו זכה בתמיכה מכובדת־משקל של הממשלה. כן בלי־דיוד לאותו פועל, שהכספים שהועברו לרשות המשקיע — חלקו בין הבאר גם ממשכורתו. וכי בשעה שהוא משלם מס בהתאם לרווחיו, משלם המעביד (מהכנסות בנתון גבוהה יותר) מס־על־פי השקעתו. מוקטנה דיפוניה. אנשי האוצר, המופקדים על ביצוע החוק לעידוד השקעות־הון, מודים למה שהם מכנים „האספקטים החברתיים" של החוק, הם מודים בגילוי־לב, שההחוק העניק להם סכמות היוצרות שני סוגי אזרחים. למעל בהם הוא תשלום המיסים.

בגלל ההכללות החברתיות של החוק לעידוד השקעות הון, כן הדין לבחון אותו כל שני והמשביר כדי לוודא, כי מה שניתן על־ידי המחוקק במסגרת החוק, הוא בדיוק מה שנחוץ לפיתוח המשק ולא יותר מזה; שהרי נתינה מצד לגורמים הראויים של המשק יש בה משום „פיתוי" לרעה בכספי הציבור ופתיחת פתח לרווחים וספקולציות על „התעשרות קלה" מכספי ציבור.

עתה נוסף לכך, שיש צורך חיוני בעדכון החוק לעידוד השקעות־הון הוא — להמחוקק ביקש לסייע, באמצעות החוק, במעבר במשקיעים לפתוח המשק. אולם, מאז הכבר נאמר בשלושת הקודמות, צרכי המשק משתנים ולצרכים משתנים דרושים משקיעים שונים. אם כדי אחת עושים הכל כדי לצמצם את הבניה, למיכל. אין זה אלא מגחיך (או יותר נכון עצוב) כשהיר הבניה במהירות אותה עלה עצמה בניה במסגרת החוק, אף שחסר כלס דכתחילים לפטר פועלי בניין.

אלא שעידכון תמידי של החוק לעידוד השקעות־הון עומד ב־

החוק לעידוד השקעות הון (ה)

סתירה לכל המסתבר מאחורי המיצב השקעה, מיכה של זה, שהיא מכוונת לטווח הארוך — לא למחר אלא לשנות למחרתיים. אם לא יותר מזה. אך אם כל סני המשיכי נבא לעדכן את מדיניותה של הממשלה בתחום ההשקעות, לא יימצא איש שיהיה מוכן להשקיע כספים בארץ. ולכלכלת ישראל דרושים המשקיעים. בכך אין איש מטיל ספק, אין גם חולקים על כך. שרק מדיניות ארוכת־טווח עשויה להביעם להשקיע בארץ. נמצא איפוא, שמול העידודים הקיימים בחוק לעידוד השקעות־הון כיום — עקב העובדה שהחוק נחקק ב־1959 — ניצבים הרצון והצורך להציג מדיניות עקבית שאינה משתנית, כשמבקשים לדעת מה שקול כנגד מה: סילוק העידודים או ניהול מדיניות שאינה משתנית, דומה שצריך לבחון את המחיר. יש להשוות את מחיר העידודים. כבחינת הנזק הנגרם למשק עקב הפעלת החוק (הנזק פורש בהרחבה ברשימות הקודמות) לנזק שעשוי להיגרם בעקבות שינוי המדיניות. דבר שישפיע על נכונותם של משקיעים להשקיע בטווח הארוך בישראל.

הצעה שהועלתה לאחרונה בבירורים פנימיים שקיימו פקידים בכירים העוסקים בחוק לעידוד השקעות־הון, מצביעה על דרך העשויה לפתור את בעיית העידודים תוך התחשבות בגורם העקביות. עטם מר־חיים. סמנכ"ל לענייני מימון והשקעות במשרד המסחר והתעשיה, שותף אף הוא לביקורת על החוק לעידוד השקעות־הון בצורתו הנוכחית. אולם לדעתו, בגלל הצורך לשמור על מדיניות השקעות עקבית ולא לערער את אמונם של המשקיעים, אין להכניס עתה בחוק שינויים בעלי משמעות. החוק לעידוד השקעות־הון נחקק עד 1975 ומר־חיים סבור, שעד מועד זה אין לשנותו. יחד עם זאת צריכה הממשלה להודיע, כבר עתה, כי באותו מועד יחוקק חוק חדש לעידוד השקעות־הון. וזהו יפעל בדרך שתסלק את הפגמים הקיימים עתה בחוק. כדי שלא תיווצר תקופת־ביניים בלתי־פעילה, יבוא החוק הנוכחי עדיין תקף אף כי ברור שתקפו יפוג בעוד שנתיים. ואילו החוק החדש עדיין לא נכנס לתקפו — מבצע להפעיל, בהקדם האפשרי. גם את החוק החדש. פירושו של דבר. עד 1975 יהיו בתוקף שני חוקים לעידוד השקעות־הון. החוק הישן, שיהיה בתוקף עד 1975. וחוק חדש, שיופעל בניה מ־1974. יהיה בתוך כנה לחוק שני לחוק הקיים, וב־1975 יהפוך לחוק בלעדי. במצב זה יאפשר למשקיעים

(המשך בעמ' 19)

„מחירי הדירות מרתיעים עולים מהמערב״

שיחה עם אריה דולצ'ין

מאת אריה כנרתי

בדיונים שהתפרסמו בימים אלה ב„דבר״ נאמר, כי בשמרה הי־ בחירה כהנהגה היציבה שאין להזיז את היהודית יו״ר ההנהלה הסוכנות היהודית עד לאחר הבחירות לכנסת. עוד נאמר באו־ תה ידיעה, כי „הכוונה היא שלא להשאיר את תפקיד היו״ר בפני על זמן רב מדי בידיו של ארי־ יה דולצ'ין, כראש בפועל״.

בראיון שקיימתי בימים אלה עם דולצ'ין, במשרדו בסוכנות, שמעתי ממנו, כי הוא מוכן בכל רגע למסור לאחר את תפקיד היו״ר בפועל, שהוא ממלא מאז מותו של אריה פינקוס ז״ל, כי־ ער על הפרעה כנבחר הסוכנות.

אריה דולצ'ין

עוידה עולמית בירושלים

איש דיחנו מגלה, כי הציע ל־ ראש הממשלה גולדה מאיר לכנס בירושלים ועידה עולמית יהודית ...

משבר בעליה מהמערב

...

היחס לעליה ולעולים

„יש לציין, אומר דולצ'ין, כי 90 אחוז מכלל העולים נקלטים בדירה, בתעסוקה ובחינוך ...

הדאגה לחינוך היהודי בגולה

באיזה נושא מטפל עתה דולצ'ין בסוכנות? „אנו מטפלים בנושא ...

השוודים והנורווגים הולכים לבחירות

תוך שבוע אחד של חודש ספ־ טמבר ייערכו בחירות לפרלמנט בשתיים ממדינות סקאנדינאוויה: בשוודיה ובנורווגיה. בשוודיה יתקיימו הבחירות ל„ריכסטאג״ ב־16 לספטמבר, ואילו בנורווגיה — בשבוע יומיים: ב־9 וב־10 לחודש. בשתי המדינות נערכות הבחירות במועד הקבוע מראש, דהיינו בתום תקופת כהונתם של בתי המחוקקים.

תוצאות הבחירות הן ל„ריכסדאג״ השוודי והן ל„סטורטינג״ הנורווגי יהיו רבות משמעות הן מבחינת ההתפתחויות הפוליטיות שבתוך המדינות עצמן והן מבחינת יחסן לקשרים עם מדינות חוץ, ובעיקר עם השוק האירופי המשותף ...

(על פי „יודישע אלגעמיינע״ — „די הלפט״)

יש לי שם: תנו·עוף

במסגרת תחרות „הבו לי שם״ הגיעו אלפי הצעות מאנשים רבים מכל רחבי הארץ.

מתוך רשימת השמות שהתקבלו החליטה ועדת השופטים, שכללה את נציגי „תנובה״ ונציגי פרסום „דחף״, לבחור בשם „תנו ○ עוף״

בהגרלת הפרסים שנערכה בהשתתפות חבר השופטים הועלו בגורל הזוכים הבאים:

פרס ראשון בסך ‎-.1,500‎ ל״י:

פלדמן פנינה, שד' דב הוז 46, חולון

חמישה פרסי עידוד בסך ‎-.100‎ ל״י

חולקו בין:

1. רוזינסקי צבי, גן רחביה 4, ירושלים
2. קריב עמית, קיבוץ ברור־חיל
3. מושקוביץ שפי, רח' ויצמן 96, ת״א
4. אלון יפה, רח' ר' בנימין 10, בית הכרם ירושלים
5. פלד אורי, שדרות יצחק 3, חיפה

הודעות על מקום ומועד קבלת הפרס יישלחו לבתי הזוכים בדואר.

ברכותינו לזוכים ותודתנו לכל המשתתפים

הכונו בקרוב למסע הסברה על הגברת אכילת תנו·עוף

טרי

תנו·עוף — נשחט במשחטות מודרניות ומשווק בו חבי הארץ ע״י „תנובה״, הוא העוף הטרי ביותר שאת יכולה לקנות.
מרגע השחיטה ועד לאריזתו בשקית, נמצא
תנו·עוף באויר ממוזג ובתנאים הקפדניים ביותר בהתאם לסטנדרטים הבינלאומיים. עם קנייתו את מקבלת עוף טרי באמת.

צעיר

תנו·עוף לא רק טרי אלא גם צעיר.
העוף הנקנה באריזה, הוא העוף הצעיר ביותר. הניתן להשגה, בן 9—8 שבועות לכל היותר, דל שומן ומכיל בשר נקי, מזין ובריא.

נקי

תנו·עוף שאת קונה, עובר תהליך הכנה ממוכן, חדיש, אוטומטי ותוך הקפדה מירבית על כללי ההיגיינה.
השחיטה, ההכנה, האריזה, כולם בפקות מומחים לתברואה וכשר בהשגחת הרבנות. קניית „תנו ● עוף״ פירושו בטחון לך ולבני משפחתך, כי את מגישה להם מזון נקי ובריא.

קל להכנה

תנו·עוף מוצא מן המקרר, מופשר ומוכן מיד לבישול. את יכולה להשיג לפי בחירתך גם חלקי עוף (רגליים, כנפיים, קורקבנים, כבדים ועוד) ובכך את חוסכת כסף. „תנו ● עוף״ הינו אידיאלי לעקרת הבית הצעירה והמודרנית.

דחף

מפלגות רדיקליות דוחקות הנוצרים־דמוקרטים באירופה

מאת יוהאנס גרוס

מאז נשלל השלטון בגרמניה ה־ מערבית מהקואליציה של הנוצרים־ דמוקראטים והמפלגה־האחות הבוו־ רית שלהם, הללו עברו אל ספסלי האופוזיציה. אין חולים ראשי שתי המפלגות (שהיו באחדות בשלטון) לבכות מרה את מצב השפל אליו הגיעו.

אולם מנהיגי שתי מפלגות אלה במערב־גרמניה, וכן אחיהם הרי־ בים, אינם תופסים כנראה שכה ש־ קרה להם אינו „אסון״ גרמני בלבד או אסון שלהם דווקא ...

(„פראנקפורטר אלגמיינה צייטונג״)

השתתף בבחירות לועידת ההסתדרות ה־12 11.9.73

קולך קובע!

דין פרוטה

מאת הגר אנוש

שאלה: 20% „רבית בנקאית" כמה זה? תשובה: אי אפשר לדעת

היה היה פעם, כמו באגדה, אנשים הרבה שקנו דברים הרבה, וכיוון שלא היה להם כסף הרבה, התמו על תשלומים הרבה ושילמו ריבית הרבה־הרבה.

ראה זאת משרד המסחר והתעשיה הטוב ואמר: לקחת ריבית הרבה־הרבה מותר, אבל צריך להגיד כמה, כדי שאנשים הרבה, שקו־נים דברים הרבה הכר, וידעו כמה זה ריבית הרבה־הרבה.

ומאז חיים כולם באושר ובעושר, והסיפור תם ונשלם?

להיים.

הסיפור רק מתחיל כעת: לאחר עיכובים רבים ותיקונים נוספים נכנס לתקפו, כזכור, צו מכירות באשראי והלוואות באשראי, ב־1 ביולי השנה. מזמן שנכנס הצו לתקפו התחולל רק שינוי אחד: מי שאפשר להפטם אותו בקלות בנסיון של אי־מילוי הוראות הצו, מוצא דרכים לעקוף אותו. לבד מזה, עולם כמנהגו נוהג: חברות הגונות ומקובלות מוכרות באשראי, בתנאי ריבית שהם בגבולות הסביר בישראל (גבולות אלה, כמובן, נמצאים הרחק הרחק מגבולות כל ריבית סבירה, על־פי אמת־מידה בין־לאומית) ואילו חברות אחרות בוחרות באחת משלוש האפשרויות העיקריות:

א) הן מעלות את המחיר במזומן ומכריזות על מכירה בתשלומים, ללא ריבית כביכול. יחד עם זאת, כדי לשכנע אנשים לקנות בכל זאת במזומנים (במיוחד אם החברה או הסוחר זקוקים לכסף מזומן בדחיפות), ניתנת הנחה מיוחדת למי שמשלם ב„קיש". במקרה, או שלא במקרה, שיעור ההנחה הזה כמעט כשיעור הריבית. ההבדל הוא, שקודם הוסיפו למחיר הריבית, וכעת גורעים מן המחיר הנחה. מובן שאין זה אלא להטוט לשוני, שכל מגמתו לעקוף את דרישת הצו.

שיטה זו, לבד מהיותה מתנגשת עם רוח החוק, אף עם לשונו, גם פוגעת בקונה: אם הוא קונה בתשלומים, שוב אינו יודע מהו גובה הריבית שעליו לשלם. אם הוא קונה במזומנים, הוא מקבל אמנם הנחה על המחיר המנופח, אך מפסיד את ההנחה הממשית על המחיר הריאלי (בגובה 5 אחוזים בדרך כלל), שנהוגה היתה קודם לכן ברוב בתי־העסק הפרטיים.

ב) האפשרות הבאה פשוטה עוד יותר. חברה, או חנות, או בית עסק — או יהיו אשר יהיו — מחליטים ומודיעים, שאינם מרבים למכור בתשלומים. המחיר הוא מחיר במזומנים ותוק פסוק. הסירוב למכור באשראי אינו, כמובן, עבירה על החוק, כך שהכל בסדר. אלא מה? כאשר הקונה בודק סחורה, מעיין, בוחר, ומתברר כדרכו שהמחיר גבוה מדי ואין ידו משגת לשלמו, בא המוכר לקראתו, כפי שזה קורה בצנה המסחרית. והוא אמנם אינו מוכר בתשלומים וכו'. אבל לאחר שהקונה הוא איש נאמן, לא אחרבן הרהוב ובאר ביצורים מסוג זה, מוכן הוא, המוכר, לתת לו חלק של המחיר בתשלומים. את מחציתו, נאמר. אבל זה כמובן יעלה „בהבה", ועם „הכבהר". וזה חוזר למקום שבו היינו קודם, לפני פרסום צו המכירות באשראי. תוספת זו למחיר, המודה נכונה זו של המוכר למכור בתשלומים, אף שאינו נוהג כך כביכול, היא הריבית כפשוטה. בדרך כלל היא ריבית גבוהה למדי — ככל ריבית שנוהגים לגבות אצלנו במכירות אשראי. ושוב, הקונה אינו יודע כמה ריבית היא בכלל, מפני שבעל העסק, המוכר באשראי רק באופן יוצא מן הכלל כביכול, מצא דרך בכלל לבטל את הדעתו הברכטת של הצו.

במקרה מסוג זה, שפרטיו במערכת, אירע לא כבבר בחיפה. זוג צעיר, שקנה מכשיר חשמלי ב־2000 ל"י, שילם 1000 ל"י במזומנים ונתן צ'קים דחויים על היתרה. בעל העסק ביקש מהם 11 המחאות. עשר ע"ס 100 ל"י כ"א. עוד צ'ק אחרון ע"ס 80 ל"י. לא פורט מהו גובה הריבית. בהר־בך החודש הזוג, אסף את הל"י (מחסרות בהלוואה פרטית, ללא ריבית) וביקש לשלם את היתרה במזומנים (ולקבל, כמובן, בחזרה את הצ'קים הדחויים). להפתעתו הרבה של הזוג, סירב עתה בעל החנות. שקרים לכן לא רצה למכור בתשלומים, לקבל תשלום במזומנים ונצטר לבסוף לבקשתם רק בהתערבות גורמים וצי־ציבוריים. אך רצונו של בעל החנות מובן למדי: צ'ק דחוי הוא טוב כמעט כמו כסף מזומן, אין עליו הוצאות גביה בדרך כלל, והוא מתקבל כאמצעי־תשלום על־ידי בנקים ובתי־חרושת. ומצד שני, על אשראי זה, שאין בו סיכון למעשה, גבה בעל החנות ריבית שנתית של 36 אחוז!

ג) האפשרות השלישית היא ההפתעה־המכובדת לדעתי. עיקרה של שיטה זו הוא — לפרסם מהו גובה הריבית, אבל לעשות זאת בצורה שאולי איננה שקר, אבל גם איננה משקפת נאמנה את המציאות.

דוגמה טיפוסית לשיטה זו — אף כי ודאי וודאי לא דוגמה יחידה — היא מודעת־מכירה מטעם חברה מסחרית, המשווקת מוצרים שונים באמצעות הדואר. יש להודיע, כי החברה שולחת את מוצריה לנסיון ובלי התחייבות למזמינים, הם יכולים להחזירם, אם רצונם בכך, תוך 10 ימים, בלא שהדבר יהיה כרוך בתשלום מצדם. ברור כי ניהול משלוחים, שלא תמיד מסתיימים במכירת המוצר, עולה לחברה בכסף. וכן ברור, כפי שמסביר זאת העוזר למנהל החברה — זאב יפה — כי יש בעיית המזורות בגביה וכי רוב הקונים מפגרים בתשלומים חדש־חדשיים ואף יותר, בתשלומיהם. כל זה נכון. אבל אין פירושו של דבר, כי בשל קשיים המיוחדים בניהול מכירות באמצעות הדואר, רשאית חברה כזאת לגבות ריבית מוגזמת ולהציגה כאילו היתה ריבית בנקאית.

כדאי להעיר כאן, כי המודעה כולה, שהשובר זה הוא חלק ממנה, אינה מניחה את הדעת במאת האחוזים:

● הצילום של פרטי המערכת (ואולי זה ציור בחלקו?) אינו מדוייק, לא מבחינת השוואתו לתיאור המערכת שמופיע בחלקים אחרים במודעה ולא מבחינת הפרספקטיבה. קשה לדעת מהי זוית הצילום או הציור, אבל בעוד הסירים שבמערכת מופיעים בתמונה בשליש מגודלם הטבעי (בערך), מופיעים הסכינים, שאף הם חלק מן המערכת, במסדים שהם 60 אחוז ל־100 אחוז של גדלם הטבעי. הפועל היוצא מאי־התאמה זו הוא — הרושם מוטעה: הסכינים נראים ארוכים יותר מכפי שהם באמת.

● יש אי־התאמה לא רק בין הצילום לבין התיאור במלים, אלא גם בין שני חלקי התיאור עצמו — פעם אחת נתנים שי חינם של ארבעה חלקים ופעם אחת של ששה חלקים. לפי הסברו של העוזר למנהל החברה יוצא, כי בשי יש לעשה חמישה חלקים ובחלק שישי משמש הקרש, שעליו ניתן לתלות את יתר חמשת האביזרים הניתנים במתנה (כדאי כאן להעיר בסוגריים, כי שי חינם הוא לא תמיד חינם באמת).

לכאורה בעניין אי־התאמות אלה אמר זאב יפה, כי חלה אכן טעות דפוס, שהמגיה לא השגיח בה כראוי.

ובהמשך לשובר עצמו ולתנאי העיסקה:

ליד המשבצת הריקה השניה (בגלופה לעיל) מפורטים תנאי הרכישה באשראי: 60 ל"י תשלום ראשון ועוד שמונה תשלומים, 38 ל"י כל אחד. „מיילקס" איננו מציין מהו המחיר הסופי (וזה בניגוד לצו) ועל כן נעשה זאת אנחנו:

מחיר במזומן: 295.00 ל"י + 10 ל"י דמי משלוח.

מחיר בתשלומים: 364.00 ל"י + 10 ל"י דמי משלוח.

גובה הריבית: 69.00 ל"י לשמונה חודשים!

בחישוב מעוגל, מהיר (אבל לא הפוך), מדובר כאן בריבית שנתית של כ־64 אחוז. כן, ששים וארבעה אחוז, ואין זו טעות דפוס, אבל מיילקס כותב כי המדובר ב־20 אחוז ריבית בנקאית! ועכשיו השאלה היא, כיצד הגיעו למספר זה? אגב, 20 אחוז ריבית שנתית אינם ריבית בנקאית כלל: ריבית בנקאית נעה כיום, בהלוואות קטנות לאנשים פרטיים, בין 14 ל־18 אחוז, תלוי בבנק, במהימנותו של הלקוח, בסכום ההלוואה וכו'. אבל אפילו נניח, כי עם כל ההוצאות, הגבלה ושאר צרות מגיעה חברת „מיילקס" למספר זה. המודעה מציינת אמנם 2.50 ל"י דמי ניהול לחודש, כלומר 20 ל"י לתקופת האשראי. אבל:

א) דמי ניהול בגובה כזה אי־אפשר להעלות על הדעת. ההוצאות הממשיות על חברה על ניהול כלולות, כרגיל, במחיר או בריבית;

ב) אפילו מכנים זאת דמי ניהול, או כופר הישוב או לא חשוב מה, העובדה כי אשראי של פחות מ־300 ל"י לשמונה חודשים עולה לקונה 69 ל"י, בעינה עומדת;

ג) גם אם נחסיר מן הסכום הכולל של 69 ל"י את 20 ל"י דמי הניהול (לצורך ההסבר בלבד), עדיין יש לנו 49 ל"י ריבית, שהן עדיין כמעט 50 אחוז ריבית לשנה.

המסקנה: אין זו ריבית של 20 אחוז ודאי שאין זו ריבית בנקאית.

„עוד טעות"

זאב יפה מסביר את העניין אחרת:

2.50 ל"י דמי ניהול לחודש, כפי שזה מופיע במודעה, זו טעות. צריך להיות 5.50 ל"י דמי ניהול לחודש. מלבד זאת, פרטי מועדי התשלום גם הם טעות. התשלומים אינם ניתנים לשמונה חודשים אלא לתשעה חודשים, וזה משנה את גובה הריבית.

עד עתה ארבע טעויות דפוס במודעה אחת. אין ספק שיש בעיות בכוח־אדם בארץ ובתי־דפוס אינם יוצאים מכלל זה. אבל כמו שאמר מחבר „כיצד לשקר בעזרת הסטאטיסטיקה", דארל האף, „כאשר כל הטעויות הן לטובת הקופאי, אינך יכול שלא לתהות".

אבל הבה נקבל את הטענה, כי אכן נפלו כאן טעויות מצערות באמת.

אז מה?

א) 5.50 ל"י דמי ניהול לחודש או 49.50 ל"י דמי ניהול לתשעה חודשים על אשראי של פחות מ־300 ל"י, זה דבר שאינו קיים — לא בעולם, לא בישראל ואני מאמינה שגם לא ב„מיילקס".

ב) אם נחסיר את „דמי הניהול" הללו מן הריבית הכוללת, נקבל אמנם ריבית, שהיא רק במקצת גבוהה מן הבנקאית: 18 וחצי אחוז.

ג) נקרא לדבר כפי שנקרא. עדיין הקונה משלם הוצאות שהן בגובה 65—70 אחוז (אם לא למעלה מזה) מסכום האשראי בחישוב ריבית שנתית.

השאלה היא, מה מבקשת להשיג

(המשך בעמוד 14)

ריבית למתחילים

1. סכום הריבית הוא ההפרש שבין המחיר במזומנים לבין המחיר בתשלומים. אם המחיר במזומנים הוא 800 ל"י והמחיר בתשלומים לשנה 940 ל"י, גובה הריבית הוא 140 ל"י לשנה.

2. מן המחיר במזומנים מחסירים את סכום המקדמה, שאותה יש לשלם במזומנים על כן אין על כך ריבית. אם המקדמה היא 50 ל"י, הקרן, כלומר החוב, הוא 800 ל"י פחות 50 ל"י, כלומר 750 ל"י. על סכום זה משלמים את הריבית בגובה 140 ל"י.

3. 750 ל"י, שהן הקרן, אינן מהוות קרן עומדת אלא קרן פוחתת, מפני שהחוב קטן כל חודש, עם פרעון התשלומים החודשיים. למעשה, החוב האמיתי אינו אלא קצת יותר מאשר מחצית החוב המקורי. חוב אמיתי זה מחשבים (רק לצורך פרטי, לא בחישוב רשמי) כך: מחלקים את הקרן ל־12. החלק ה־12 הוא גובה תשלום אחד, ללא ריבית, וזהו כל החוב שיש לקונה בחודש האחרון. מחברים את החוב המקורי ואת החוב בחודש האחרון ומחלקים ב־2. התוצאה היא החוב הממוצע. במקרה שלנו: 750 ל"י לחלק ב־12 = 70.83 ל"י. 70.83 ל"י הן החוב בחודש האחרון. נעגל זאת ל־70.40 ל"י ונחבר עם החוב המקורי: 820.40 ל"י. סכום זה מחלקים לשניים: 410.20 ל"י, זהו החוב הממוצע.

4. כעת מחלקים את סכום הריבית בחוב הממוצע (ונעגל למען הפשטות): 140 לחלק ב־410=0.34. כלומר, הריבית השנתית היא 34 אחוז במקרה זה.

5. לאנשים המוכנים להסתפק בחשבון גס (משגיאות בקשת של 2 עד 3 אחוזים) לצורך התרשמות כללית בלבד: לירה אחת של ריבית על 100 לירות חוב, שווה 2 אחוזים ריבית. 10 לירות ריבית על 100 לירות חוב שוות ל־20 אחוז ריבית. כלומר: גובה הריבית הוא פעמיים הסכום שיש לשלם על כל 100 לירות של החוב.

שובר נסיון חינם - שביעות רצון - מובטחת

לכ' מיילקס (ישראל) בע"מ רחוב המלאכה 3, חולון 58—851

כן! רצוני לנסות, חינם, את המערכת בת 22 כלי האיכות של משבצת החלום למשך 10 ימים, יחד עם מערכת אביזרי המטבח בת 6 החלקים הניתנו חינם. אם לא אהיה מרוצה בתכלית, אני רשאית להחזיר את כל מה שקבלתי ולא אהיה חייבת דבר. באם לא אחזיר לכם את הכל תוך 10 ימים מיום קבלתם — יהיו 22 החלקים שייכים לי ותלי. יהיה לצבור בתנאי התשלום אותם ציינתי למטה. חתימתי במקום המסומן מהווה הסכמה לתנאים המוצעים על ידכם.

☐ תשלום חד־פעמי: תוך 14 ימים מיום קבלת המערכת אשלם לכם סך — 295 ל"י במזומן (וכן סכום נוסף של —.10 ל"י לכיסוי הוצאות האריזה והמשלוח)

☐ קניה בתשלומים: תוך 14 ימים מיום קבלת המערכת אשלם לכם סך —. 60 ל"י (וכן סכום נוסף של — 10 ל"י לכיסוי הוצאות האריזה והמשלוח). ואחרי כן אשלם לכם 8 תשלומים חדשיים רצופים בסכום של — 38 ל"י לכל תשלום, החל בחודש שלאחר קבלת המערכת.

(כולל 20% ריבית בנקאית ודמי ניהול חשבון בסך 2.50 ל"י לחודש).

מקום התשלום: במשרדי מיילקס (ישראל) בע"מ

או בכל סניף של בנק לאומי לישראל בע"מ

חתימת המזמין:

שם משפחה ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

שם פרטי .... עיר ....

רחוב .... מס' ....

מס' תעודת זהות .... גיל: ....

3 יצרני רהיטים תחת גג אחד

אולמי תצוגה ותצרוכה מתמדת של גדולי יצרני הריהוט בארץ, בשם „קיסרי" נפתח בסוף השבוע שעבר ברחוב אבן־גבירול, פינת קפלן בתל־אביב.

לצורך שיווק משותף התאחדו שלושת המפעלים המובילים בארץ בשטח הריהוט: אליאנס קיסריה — יצרן למזרונים ומוצרי ספוג להרהיטים; סולב (סול־עץ) מפעל רהיטים בבעלות חטיבת המפעלים של סולל בונה ליצור רהיטי עץ; שרוני ושות' — יצרני רהיטים מרופדים.

השיווק המשותף הוקם כדי לאפשר ללקוח, בין אם הוא מוסד, בין מלון או אדם פרטי, לרכוש במקום אחד את מגוון הריהוט השלם, ללא צורך לחפש את מבוקשו במספר חנויות.

ב„קיסרי" ימכרו מלבד הרהיטים הרבים המגוונים, אף אמצעי תאורה, שטיחים, טאפטים, וילונות, קישוטים, כלי־אוכל, מכשירי טל־ביזיה וכד' — וכן ציורים ופסלים כדי שהלקוח יוכל לרכז את קניותיו במקום אחד. ראווית התצוגה

כסא לפינות ישיבה, מסתובב על רגל דיסק שנראה כחלק אינטגראלי מהכסא: החומר נמיש־הצבע לבן והריפוד עור או סקאי. אפשר להחליף הרגל לרגל מתכת עם גלגלים. המחיר 625 ל"י (תוצרת „שרוני").

הן פינות אוכל בגוונים עליזים כמו צהוב וירוק והן רהיטי הכרום + זכוכית.

אולמי התצוגה משתרעים על שתי קומות. כשבקומת הקרקע מוצג מבחר של פינות אוכל ופינות ישיבה לסלון ובקומה העליונה פינות ישיבה לסלון, ללובי ולחדרי המתנה ושלוש מערכות שלמות של חדרים לדוגמא: חדר סלון, חדר שינה וחדר ילדים.

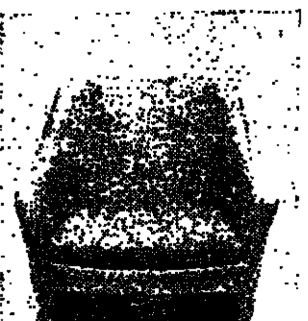

כורסת אביטל, כורסה סלונית קלה; השלד מוצר ע"י אליאנס קיסריה מפוליסטרן מוקצף מצופה ספוג עם ריפוד סקאי. יש גם כרית בדי מצוי בכל הצבעים. המחיר 400 ל"י.

כסא הנקרא יוהנה בסגנון סקנדינבי עם גב אורטופדי; מוטות המשענת מעץ שכופף באדים והגיע למצב המאפשר ישיבה מאד שכת נוחה ביותר ובלתי מעייפת. המושב מרופד בסקאי או בדי הצבעים שחור, אדום, ירוק, כחול, פוליסנדר או תיק (תוצ' „סולב"). המחיר: 195 ל"י. שולחן תואם עולה 840 ל"י.

על קצה המזלג

שקדים וחומץ

החומרים: ½ ק"ג דגים, 1 בצל, 1 גזר, ½ סלרי, 50 גרם שקדים, 2—3 כפות חומץ, קצת צימוקים, ½ כפית סוכר, מלח, פלפל — לפי הטעם.

אופן ההכנה: המליחי את הדג ותני בסיר מים, שימי את הגזר והבצל ובשלי כרבע שעה. הוסיפי את הדג ואת הצימוקים ובשלי אותם יחד עוד רבע שעה. הכיני רוטב מהחומץ, מן השקדים הקלופים ומעט ציר דגים והוסיפי את יתר התבלינים. בשלי עוד כמה רגעים יחד.

מרציפן שקדים

החומרים: 200 גרם שקדים, 350 גרם סוכר, 1½ כוסות מים, 2 כפיות לימון.

אופן ההכנה: חלטי את השקדים במים חמים עד שהקליפה העליונה יורדת. שימי אותם במקום קריר למשך רגעים אחדים. יבשי היטב וטחני. הרתיחי את המים עם הסוכר עד שיסמיך, הכניסי את השקדים הטחונים לסירופ ובחשי. הוסיפי תוך בחישה שתי כפיות לימון. השאירי את העיסה להתקרר, צרי צורות שונות והניחי במקום קריר.

לא, אין זה צילום מלמני דורי. זהו אחד הכובעים החדישים ביותר המציג את שובו של הצעיף השקוף המכסה את הכובע והעיניים. טוב לפחות למתכוננות ללכת בימים הנוראים לבית־הכנסת.

אשליה ומציאות בשוויון האשה בישראל

שמרנות בחלוקה למקצועות וחסימה בהתקדמות בעבודה

מאת מרים גורן

האם הדימוי שיש לישוב היהודי מאז ימי העליה השניה, דימוי של חברת שוויון בין המינים שהיתה מלא, מוצדק לאור העובדות של ימינו, או שמא הגיע למגו עין מן המציאות?

על שאלה זו מנסה להשיב הסוציולוגית ד"ר דורית פדן־איזנשטרק, במאמר שלה שפורסם בחוברת האחרונה של „עיונים". היא עושה זאת על סמך סטאטיסטיקות ומחקרים, שלה ושל אחרים כשהיא מנתחת את המצב בשנים האחרונות, משווה עם נתונים מארה"ב ומבריה"מ ומגיעה לכלל מסקנה שאנו משלים את עצמנו בחשבנו כי השוויון שאנו דוגלים בו קיים והלכה למעשה.

הרי עיקרי העובדות, המפריכות את האגדה על הישראלית השווה בכל.

שיעור השתתפותן של נשים (כל הנתונים מתייחסים ליהודיות) בכוח־העבודה בישראל הוא נמוך, יחסית לגברים, ומגיע לכדי שליש בלבד; הוא נמוך משיעור השתתפותן של נשים בכוח העבודה בארצות תעשייתיות מפותחות בתחילת שנות ה־60.

האם זוהי תולדה של תהליכים חברתיים שחלו אחרי קום המדינה (העליה ההמונית מארצות האיסלאם וכו')? מתברר, להפתעת החוקרת, ששיעור השתתפות הנשים בכוח־העבודה בתקופה של טרום־מדינה היה נמוך אף יותר משהוא כיום. ב־1930, למשל, היו רק 20% מחברי ההסתדרות שהשתתפו בכוח העבודה, נשים. במלחמת העולם השניה היוו הנשים רק 29% מכוח זה.

נתונים לטעון שההשתתפות הנמוכה של נשים יוצאות אסיה־אפריקה בכוח העבודה, מורידה את הממוצע (ב־1971 עבדו 27.7% מהן, לעומת 34.4% יוצאות אירופה־אמריקה). אבל האחוז נמצא בעליה מתמדת. חשוב לציין שאחוז גבוה יחסית של נערות יוצאות ארצות המזרח נכנסות לשוק העבודה כבר בגיל 14, אחרי חינוך חובה — 20.8% יוצאות אסיה־אפריקה בגיל 14—17 עובדות, לעומת 6% בלבד של בנות גילן ממוצא אחר. בגיל הנישואין [illegible] שיעור [illegible]

בין שתי קבוצות המוצא, בגלל הדפוס המסורתי בקרב עדות המזרח, כי מקומה של האשה בבית. מספר הילדים גם הוא משמש מכשול לפני היציאה לעבודה וכן השכר הנמוך והסיפוק המועט בעבודה הלא־מקצועית. בגיל 18 ומעלה מגיע שיעור העובדות בקרב יוצאות אפריקה־אסיה למחצית ממספר העובדות בנות־גילן יוצאות אירופה־אמריקה.

ההבדל בין שתי הקבוצות גבוה במיוחד בגיל 55 ומעלה. בני גיל זה נחשבים בעדות המזרח כזקנים מכדי לעבוד. רק 5.3% בקבוצת

ד"ר דורית פדן־איזנשטרק

גיל זו עובדות, לעומת 28.6% עובדות יוצאות אמריקה־אירופה.

ד"ר פדן מדגישה כאן פרט מעניין: שיעור העובדות ילידות ישראל, שהן בנות להורים המשתייכים לקבוצות מוצא שונות, הוא כמו זה של יוצאות אירופה־אמריקה.

הרבה תלוי בהשכלה

היציאה לעבודה כרוכה, במידה רבה, ברמת ההשכלה של האשה. רק 10% מבין חסרות השכלה עובדות. בכוח־העבודה נמצאות 25% מבעלות ההשכלה העממית, 36% מבעלות ההשכלה התיכונית ו־61.23% מבעלות ההשכלה העל־תיכונית. בקרב בנות 35—54 — כלומר בגיל שבו ילדי האשה הם [illegible] העל־תיכונית [illegible] בעלת

השכלה גבוהה נוטה גם להתמיד בעבודה, בלי קשר למספר הילדים. 70% של בעלות השכלה על־תיכונית ואמהות לשלושה־ארבעה ילדים משתתפות בכוח־העבודה, לעומת 23% אחרות, בעלות השכלה נמוכה יותר.

אולם גם בין הנשים המשכילות ובעלות המקצוע פורש שליש מבנות 18—43 מהעבודה, בגלל גידול ילדים, וזה — מציינת ד"ר פדן — הפסד למשק ולהתקדמות המקצועית של הנשים עצמן. הבחירות לעבוד כל השגים אף הן מחופשות, בתקופת גידול הילדים, עבודה חלקית או תפקידים נוחים, דבר המונע מהן התקדמות לתפקידים בכירים.

חלוקה מסורתית למקצועות

בישראל עדיין מהוות נשים רוב בעיסוקים נשיים „מסורתיים" — כגון הוראה, סיעוד, עבודות־עזר משרדיות, טיפול בביגוד ובמזון — ומיעוט בתפקידים „גבריים", כמו טכנולוגיה, פוליטיקה, מינהל הכלכלה.

נשים הן 85% של המזכירות הכתבניות, 80% של עובדי הסיעוד, 68% של מורי בתי־הספר היסודי, 31% של הרופאים ורק 8% בקרב ממלאי תפקידים פוליטיים, 7% בקרב המשפטנים ו־5% בקרב המהנדסים (פרט פיקנטי: „אגד" אינו מקבל, עקרונית, אשה כנהגת אוטובוס).

החלוקה המינית בולטת ביותר בקרב עובדי המדינה: אין כמעט נשים בתפקידים עתמאיים, אף לא בתפקידי דוברים, אלחוטאים, מנהלי משק, מחסנאים, מפקחי מכס ומס הכנסה ועובדים בשירות המדינה.

כל הנתונים הללו, מדגישה ד"ר פדן, מצביעים על שמרנות בהשוואה לארצות מערב־אירופה, בעיקר ברוה"מ, לא כן לגבי ארה"ב. אולם גם במדינות קומוניסטיות, כמו בעולם כולו, נעצרות נשים ברמות הביניים של ההיירארכיה התפקודית בכל התחומים המקצועיים. אפילו בהוראה ובעבודה סוציאלית, הגברים הם המחזיקים ברוב משרות הניהול והפיקוח.

ככל שעולה רמת התפקיד מצטמצם אחוז הנשים שבו.

בישראל רק 7% של המנהלים והמפקחים בחינוך היסודי הם נשים; במוסדות־להשכלה הגבוהה — באוניברסיטאות — נשים הן רק 2% בקרב הפרופסורים מן המניין, אף כי כמחצית הנרשמים לאוניברסיטה הם נשים וכך גם בין מקבלי תואר ראשון, הרי בקרב מקבלי תואר שני הפרופורציה יורדת ל־27% ובקרב מקבלי תואר דוקטור, רק 13% נשים.

צעד נשיה אפיינית לנשים היא — להתרכז בתפקידים הנמצאים בשולי היירארכית הדרגות המרכזית. לדוגמה: בין עובדי המדינה מהוות נשים בדרגות הגבוהות 9 אחוזים בלבד (לעומת 27 בדרגות הבינוניות) וגם אלה רק במקצועות נשיים.

על מעמדן של הנשים בצמרת הפוליטית אין צורך להרבות מלים. פרט לגולדה מאיר לא כיהנה שום אשה בישראל בתפקיד שר או יו"ר הכנסת, אף כי אחדות היו סגן־יו"ר. רק עתה מכהנת חברה, זו הפעם הראשונה, בוועדה המרכזת של ההסתדרות. בשירות החוץ אין כיום אף שגרירה או צירה (בעבר היתה אחת). בכנסת ירד מספר החברות מ־11 ל־8; מאז הכנסת ה־6 אין נשים בוועדת חוץ ובטחון ואין חברה בוועדת הכספים. הן נעדרות גם מהשלטון המקומי (1% בלבד).

צה"ל הוא אחד הגורמים לדימוי בדבר מעמדה השוויוני של הישראלית, אבל למעשה החלוקה למקצועות־חזית קרביים ולמקצועות־עזר בצה"ל בצורך לנשים, וכן השירות המקוצר לחיילות, יוצרים אי־שוויון לגבי מסלולי הקידום והנסיון הנרכש.

לטיס אין נשים מתקבלות כלל (חיל־האוויר האמריקאי קיבל באחרונה מספר נשים כטייסות־קרב) וזה מוציא אותן אף מהשתתפות בטיס אזרחי. גיוס קצינים בכירים משוחררי צה"ל לדרגות ניהול אזרחי, מקטין את סיכויי הנשים להגיע למשרות אלה.

(מאמר ראשון בסידרה)

עלה מחיר הדבש

דבש הנתון לפיקוח נמכר בצנצנת מיוחדת

מאת א. סדומי

מנהג הוא לטבול בראש־השנה פרוסת חלה בדבש ולברך „שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה". למעשה, במשפחות שומרות מסורת נהגים דבש לכל ארוחות הימים הנוראים עד אחרי שמחת־תורה. עקרת־הבית, שתלך בימים הקרובים לערוך קניותיה לחג, לא יקשה עליה למצוא את דבש הדבורים המתוק הישראלי כהיבול שנרדה זה לא כבר על־ידי מגדלי הדבורים.

המחיר של הדבש הועלה באחרונה. לאחר מאבק ממושך בין מועצת־הדבש לבין משרד המסחר והתעשיה; הראשונה איימה כי אם לא יותר לה להעלות את המחיר, היא תיאלץ למכור את כל התוצרת בחו"ל ולהשאיר את הצרכן הישראלי ללא דבש. אנשי משרד המסחר והתעשיה ניסו להערים על מגדלי הדבורים ו„להפחיד" אותם ביבוא דבש, אך אלה לא נבהלו. בידעם כי לדבש הישראלי יוצא מוניטין בעולם ושום יבוא לא יוכל להתחרות בו. ואכן, משרד המסחר והתעשיה אישר במשאי לחברה ירושלמית לייבא עשר טונות דבש מרומניה ובה בעת הוריד את המכס על הדבש מלירה לחצי לירה לק"ג. אולם לאחר כל זה נמכרה לצרכן צנצנת הדבש המיובא — 450 גרם משקלה — ב־6.40 ל"י, ואילו צנצנת המכילה אותה כמות של דבש ישראלי נמכרה לצרכן, לאחר העלאת המחיר, ב־4.50—4.70 ל"י. כמובן, שאין להשוות כלל

את הטיב. הדבש המיובא מקורו בפרחי שיטה, פרחי תבניות ופרחי־בר שונים. מומחים לדבש אומרים, כי רק דבש פרחי השיטה ראוי לשם דבש; כל מה שבא ממקורות אחרים, טיבו יורד בכמה דרגות מדבש ההדרים או מדבש פרחי־הבר מישראל. ובכן, עצה ראשונה לעקרת־הבית: אל תרוצי אחרי ה„אפנה" של תוצרת־חוץ. אם תסעי לאנגליה או לגרמניה, לשווייצריה או ליפאן, תראי שם את „תוצרת־החוץ" — דבש ישראלי טהור (כמות הדבש הישראלי שנמכרה השנה לאותן ארצות מגיעה ל־350 טונות).

עליה בצריכה

מנהל מועצת הדבש צבי המאיר אמר, כי נתוני הייצור והצריכה של הדבש בעולם מעידים, שהייצור נמצא בירידה והצריכה — בעליה בלתי־פוסקת. מכאן הביקוש הרב לדבש בעולם ועליית מחירו.

כדי להקל על עקרת הבית להכיר את הדבש הטבעי, המיוצר והמשווק בפיקוח מועצת הדבש, עיצבה המועצה צנצנת מיוחדת עם משושים (לא חלקה), המכילה 500 גרם; צנצנת זו נבחרה — בסקר שנערך בין הצרכנים — כסוג אריזה פופולארי ביותר. הדבש שבה נמצא רק בידי משקים הנתונים לפיקוחה של מועצת הדבש. יש בארץ 17 משווקים מורשים של דבש; משרד המסחר והתעשיה מפקח רק על היצרן והאורז ולא על המחיר לצרכן.

בחו"ל משלמים בעד דבש הדרים יותר משמשלם בעד דבש פרחי בר, אך בישראל אין הבדל במחיר. דבש ההדרים נראה בהיר יותר מדבש פרחי הבר. טעם גוונו הכהים יותר של האחרון נקבע על פי סוג הפרחים שמהם יונקות הדבורים את הצוף. על הצנצנת מסומן, אם זה דבש הדרים או דבש פרחי אביב. מחירו של הדבש בצנצנת זו (שאינה להחזרה) הוא מ־4.00 ל"י עד 4.70 ל"י לצרכן, לפי האזורים השונים. יש גם אריזות של 1 ק"ג במיכל פלאסטי או בפחית, במחיר 6.80 ל"י—7.30 ל"י. נוסף על כך יש גם אריזה של 3 ק"ג, במיכלים או בפחיות. המחיר הוא 21 ל"י—24 ל"י. רק יצרן משווק אחד מוציא לשוק דבש גם בשפופרות של 200 גרם, אך כמות השפופרות אינה גדולה. כל כלי אריזה אחר, לבד מן הצנצנת עם המשושים, נושא חבק (בגדרולה) כמו זה שבתמונה כאן.

ד"ש מועצת הדבש
דבש דבורים טהור ומובחר־מבוקר ומאושר ע"י המועצה לייצור ולשיווק של דבש

זהירות מתחלפים

עקב עליית המחירים, מספר מנהל מועצת הדבש, שוב הופיעו בשוק סוגי „דבש" בלתי מורשים, כעין תחליפים לדבש הדבורים הטהור המיוצר בארץ. את המוצרים הללו קל מאד לזהות ואין הם עומדים בשום תקן. רשות הפיקוח על המזון ומועצת הדבש משתדלים למנוע שיווקם תחת השם „דבש דבורים".

מהו בעצם התקן לדבש? בתקן נאמר כי דבש הוא חומר מתוק הנאגר על ידי הדבורים מהפרחים, מכיל סוכרים טבעיים בלבד ונמכר ללא כל תוספת של חומרים אחרים. ומהו ההבדל בין דבש נוזלי לדבש מתקרש? מתברר כי דווקא הדבש הטבעי של הדבורים מתקרש במשך הזמן, כי יש בו כמות גדולה של אנזימים. אך ההתקרשות שלו היא עדינה. יש הבדל גדול בין התגבשות הדבש הטבעי לבין הסתכרות הדבש הלא טבעי, הנוצר מסוכרים ופולפות, שהוא גסה וגבישית. את הדבש אין צורך להחזיק בקירור. אם התקרש הדבש ורוצים להמיסו שוב, קל לעשות זאת על ידי הכנסת כל הדבש לתוך כלי מים מחוממים, אך לא יותר מ־45 מעלות. בחום גבוה יותר אין הדבש מתקלקל, אך הוא מפסיד מערכו המזוני (האנזימים).

„טיפ" גם חסכונית

מאז האריזה הגדולה אין לטיפ מתחרה גם בחסכוניות.
קילוגרם וחצי מספיקים ל־10־12 כביסות עולה 4.92 ל"י.
כל כביסה עולה לך 41 אגורות בלבד. „טיפ" של קלין עוד יותר חסכונית.

חברת הסתדרות

זכרי —
זכותך וחובתך להצביע
לועידת הפועלות ה־11
ולועידת ההסתדרות ב־11 בספטמבר 1973.
עליך להביא עימך את פנקס ההסתדרות האישי.

ועדת הבחירות לועידת הפועלות ה־11

אשה יוצאת תימן במכנסיים אופייניים הנלבשים תחת השמלה מכינה את הבצק לאפיית הלהוח (הפיתה התימנית) בסעודת מלווה־מלכה מסורתית. התנור הפרימיטיבי מונח על מדורת עצים.

עורי צפון (ומערב) ובואי תימן

מאת מרים גורן

כמה מבני הדור הצעיר של יוצאי תימן מבחינים בין בשר שהיה לבשר מהנות, בין לחוח לצלוף, או יודעים מהי ברכת הבכבים? האם לא הרהקנ־לכת בלהיטותנו למיזוג גלויות, עד כדי להשכיח את המסירת והחיוי המיוחדים של עדות ישראל?

באהדתה ניכריב שיבני ההעירות ורצון להחיות את הפולקלור של יוצאי עדות המזרח. לא מכבר נערכה הערוכה מרוקאית זנהוג הג המימונה; שבענו בניי יוצאי־פרס בתכוננות לאירוע פר לקלוריסטי בכולהן, ועתה בשיבים גם התימנים מבצע מיוחה, בשם „בואי תימן" — בנס הגיגית אדני שייערך ב־18 בהודש לציון עליית יהודי תימן במסגרת תערוכת המאה להתיישבות.

הוועד הציבורי המארגן את ההגיגות, שבראשו עומד ישראל קיסר מהוועד הפועל של ההסתדרות, ערך במוצאי־שבת „חורה כללית" לקראת ההגיגות, בצורת ערב תימני (שירה, ריקודים וסעודת „מלווה־מלכה" בגינת ביתו של חזי שבזיה (למי שזוכר את הרס״ר המפורסם בצה״ל) בצהלה. להקת קריית־אונו רקדה, הזמר אהרן צפרם והזמרת נחמה סוביפרו מבירי גבי בנצא, מהב בירי חתונה רבים, בעל המכבדה התימנית בפתח־תקוה, בדיחי, בניי של חליה אביזמר ניצחה על המלאכת, מי שנהנה יותר מכל היה

ללא ספק החימבי מספר אחד שלנו, יו״ר הכנסת ישראל ישעיהו.

אנחנו הלכנו לראות בחצר כיצד מפבילות נשי תימן בהידלים והתכונות לאפות פיתות הרבניות, לפי מיטב המסורת, על אש פתוחה עם תנור בצורת גליל. ערבבו המים, הקמח והסוכרים, לשו הבצק והדביקו פיתות גדולות, הקרויות להוח, לדפנות הפנימיות של התנור. קבוצה אחרת עסקה בהכנת בליצ׳עס נוסח הרבן: מערבבים קמח שהור, פירורי להם, מים ושמרים ומטגנים הבצק במחבת, כמו פיתה דקה. הפיתות היו תאוה לחיך, ויש להניה שגם ברק הבשר — למי שיכול היה להתגבר על ריח הדבלים (קיבתי היהודית סירבה). היו בשרים שונים, כמו שוריקה צלוי, וכן הוגשו פולים, פירות וגרעינים; חילבה וסחוג זרמו כמים ודק צר היה לראות שהבור יוצא תימן, כמו אותה קבוצת סטודנטים שישבה מולי, כבר אינו מתמצא בשמות ובהרכב המאכלים. אחד סיפר לי שאמו עדיין מכינה סחוג כמו שצריך, ומצוידה אותו למעונו באוניברסיטה. אבל הוא אינו נהנה מן המאכל. לצרמת זאת המלאי שלו נחטף על־ידי החברים האשכנזים.

גם הריקודים המקוריים הולכים וכלים. על כך דווי במיוחד לבה של גורית קדמן, המורה הוותיקה לריקודי־ העמים, המתמחה לריקודי כורדיסטן ותימן, שהסריטה לפני שנים בעצמה את הרוקדים.

בשביל ההיסטוריה. והיא בקווה שהלהקה שהתארגנה בזה בחודש, להגיגות „בואי תימן", יוסיפו לדקור על טוהר הריקוד.

מי שיבקר בגני התערוכה ב־18 בחודש, בתערוכה ההתיישבות, יראה בביתן מיוחד אבנות תימנית — יהיה זה בית שהוזהר על כל פרטיו, כולל חדר האורחה („הדיואן"). צם שבויי הרצפה שעליהם נהגו לישון, חדר יולדות, בית־כנסת, המכווה, הכלביעיב רעה.

מטרת ההגיגות היא, בין השאר, לעורר את הנוער מיוצאי תימן, שהפך להיות תלוש, להכיר את המורשה ואת תרומת העדה לתרבות הישראלית. יש לקוות שעוד לא מאוחר מדי. אבל רבים, כל מה שנשאר מהווי המיוחד הוא טקס צביעת הכלה בחינה ערב החתונה. כלה יוצאת תימן אינה מוותרת על כך גם היום.

אב ובנו רוקדים מריקודי תימן

ריבית בנקאית

(המשך מעמוד 13)

בכך „מיילקס"? האם סומכת היא על כך שהטיעון בדבר הטעיית שאין־להן־סוף יתקבל ברצינות? או שמא בטוחה היא, שעל־ידי ציון אותו הריבית (ואין זה משנה אם היא אמיתית או לאו) היא יצאה ידי חובתה כלפי הצו וכלפי המוסמכים על אכיפתו במשרד המסחר והתעשיה? או שמא דעתה היא, כי רוב קוראיה על מרדעה זו אינם מצלים על הדעת שיש לבדוק אם חשבון החברה נכון, או אינם מסוגלים לעשות זאת?

סיכום: משרד המסחר והתעשיה חייב לבדוק אם המסחר „מבצעית לצו וחייב לאכוף אותו — גם באמצעים משפטיים, אם אין דרך אחרת.

קהל הצרכנים חייב ללמוד כיצד לעשות חישובי ריבית בעצמו.

שוק פרסי בכל־בו שלום

מאת סופרת „דבר"

השבוע יפתח ב„כל־בו שלום" מרכז קניות פרסי, שייקרא בשם „השוק הפרסי". הוא ינוהל על־ידי חברת „פרספוליס" בע״מ, שמונתה לנציגה בלעדית בארץ של מוצרי „איראניאן הנדיקראפטס סנטר", מטעם משרד התיירות של פרס.

מוסדות „איראניאן הנדיקראפטס סנטר", מסונפים למשרדי התיירות והכלכלה הממלכתיים של פרס ומעודדים על־ידי בית המלוכה והמלכה פארה דיבה. מוצרים פרסיים זכו בבקומות ראשונים בתחרויות ובתערוכות בין־לאומיות למלאכת מחשבת, בארה״ב ובאירופה. מרכזי הפצה של אמנות פרסית נמצאים כבר בניו־יורק, לונדון, פאריס, טוקיו, פרנקפורט ועוד.

המוצרים מיוצרים ברחבי איראן בכפרים, בעיירות ובמאהלי הקש׳קאים, בבתי־מלאכה בני כ־אות שנים שטופחו באחרונה בסיוע ממלכתי, כדי שיוכלו להגביר את הייצור ולספק את הביקוש.

אקלימה הקשה של אירן מכתיב את אופי המוצרים: יש בהם בדי כותנה, בסיס ומשי — קלילים ואווריריים — לקיץ; צורות אטומים ופרוות כבשים וצמים רקומות, לחורף הקושה. נוסף לשטיחיה המפורסמים של איראן יוצגו במרכז גם עבודות רקמה מבדי־משי, שנשזרו ונארגו בנוליים פרימיטיביים וצוירו בידי אמנים.

מבוקשים מאד הבאטיקים המקוריים של איראן המיוצרים בידות 90 ס״מ־110 ס״מ רוחב ו־3־4 מ׳ אורך, ומנוצלים גם לייצור צעיפים, עניבות, מפות שולחן וכו׳. אחד מסודותיהם הנשמרים ביותר של אמני פרס הוא ייצור הצבעים הטבעיים בני־היבי־הצין, לצביעת המשי ויתר הבדים. צבעים אלה מיוצרים מחיות, פירות־ים, פירות שונים וכו׳.

במרכז יוצגו גם היקים, ארנקים, תגורות וכו׳, רקומים או שזורים כתבל באלוצ׳יסטן; עבודות שילוב של עצם, עץ ונחושת; מראות עתיקות; מסגרות חרישות לציורי המיניאטורות, המצויירים על גבי שנהב או עצם; צלחות וכלי־נחושת וגרותים, כלי זכוכית וקרמיקה, שהם — לדברי היבואן — העתק נאמן של כלים שנתגלו בחפירות שושן, ריי, סוזה וני־שבור.

גם הכלים המיוצרים כיום באיראן נעשים לפי השיטה העתיקה, כשהאומן כורע על ברכיו ליד תנור שריפה וכור עתיק.

בין המוצגים החדישים יהיה הריהוט המסוגנן, בעזרת הרשות הממלכתית לעידוד התיירות באיראן שוקם בעיר איספהאן האנעק, שבראשו עומדים הארכיטקט אברהמיאן והיצרן צאיצי. יצרני ריהוט מסוגנן זה הצמידו לרשות החברה, להצגה, דוגמאות המאפיינות את מוצריהם הרבים, העשויים ברובם מעץ אגוז.

יבואן המוצרים הפרסיים הוא שמעון סלומון, ישראלי המתגורר בטהראן ועומד לפתוח מרכז נוסף למוצרים פרסיים ביפו העתיקה. סלומון מדגיש, שבפרס נחטפים מוצרי מלאכת־המחשבת המקוריים על־ידי תיירים זרים ומחירם עולה כיום פי עשרה על מחירם לפני שבע שנים.

אגב, הפרסים רואים את התיירות הישראלית כקונה טובה ובזבזנית ומעוניינים בהרחבת התיירות הישראלית.

מי שאינו יכול לנסוע לפרס, יוכל עתה לרכוש ב„כל־בו שלום" וסט רקום ב־150 ל״י, מעיל עור קצר עם פרוות־כבש ב־430 ל״י, עניבות משי באטיק ב־40 ל״י, צעיפי משי ב־60 ל״י, כתונת לגבר (מכותנה אריגת־יד) ב־39 ל״י, גביעי זכוכית ב־15 ל״י (יש זכוכית יפה מאד) ועוד. כדאי לבדוק אם יש הווית־סימון של משרד התיירות הפרסי על כל מוצר.

זכוכית דקוראטיבית וכלי נחושת עתיק מהשוק הפרסי

עכשיו

1000 דירות בשכירות לזוגות צעירים

חברת „בנייה להשכרה מיסודם של סולל בונה ושיכון עובדים בע״מ" הינה יוזמת התכנית לדירות להשכרה לזוגות צעירים.
יוזמה זו מוסיפה מסלול נוסף לאפשרויות הנתונות לזוגות צעירים לפתרון בעיית המגורים.

הדירות הן בגודל 60–65 מ״ר בנות 2½–3 חדרים עם כל השירותים. בכל בית יותקנו חדר־כביסה עם מכונות־כביסה וייבוש אוטומטיים.
הבנייה תהיה בטיב מעולה והבתים ייבנו בשכונות מגורים חדישות ומתוכננות עם השירותים הדרושים.
החברה תקפיד על אחזקה של הבתים והחצרות ברמה גבוהה.

תנאים והרשמה:
יוכלו להרשם זוגות צעירים הרוצים להיכנס לדירה מיד לאחר הנישואין.
תקופת השכירות המירבית תהיה עד 5 שנים.
שכר הדירה יהיה בין 250–300 ל״י לחודש, צמוד למדד.
שכר הדירה הוא מסובסד ומבוקר על־ידי משרד השיכון.
ההרשמה תיעשה באמצעות העיריות ומועצות הפועלים המקומיות.
פרטים נוספים, תנאים ומועדים — במודעות משותפות עם הרשויות המקומיות.
עד עתה הושלמו ההכנות והוחל בבניית 1000 דירות בערים בכל רחבי הארץ.

להלן הפירוט:

בחולון	208 דירות	בפתח־תקוה	100 דירות	ברחובות	48 דירות
בחיפה	176 דירות	באשקלון	72 דירות	בערי הפיתוח	200 דירות כולל ערד
בירושלים	116 דירות	בבאר־שבע	80 דירות		קרית־גת, מגדל העמק ונצרת־עילית.

בנייה להשכרה
מיסודם של סולל בונה ושכון עובדים בע״מ

לחברינו
שרה וזבולון הראלי
עטרת ברכות
להולדת הבת

ההנהלה וכל העובדים
בקופת חולים מחוז השרון רעננה
ועד הסגל קופת חולים מחוז השרון רעננה
ההסתדרות הרפואית בישראל אזור השרון
ועד עובדי קופת חולים מחוז השרון רעננה

מכירת ספרי לימוד

משעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.
נצלו את השעות השקטות (1—3) לקניותיכם ותזכו בשירות אישי וסבלני.

ספרית הפועלים
אלנבי 73
תל־אביב

אמת

המערך
מפלגת העבודה הישראלית
מפלגת הפועלים המאוחדת
ובלתי מפלגתיים

השתתף בבחירות לועידת ההסתדרות ה־12
קולך קובע!
11.9.73

עיריית חיפה
מכרז עירוני מס׳ 57/73
לביצוע עבודות

1. נושא העבודה המוצעת סלילת רחובות סלמן שוקן ורחוב מס׳ 573 בכיסה מזרחית לנמל.
2. מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס׳ 407 בהיכל העיריה תמורת — 200.— ל״י.
3. פרטים והסברים נוספים אפשר לקבל בחדר מס׳ 407 בהיכל העיריה.
4. ההצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר 321 בהיכל העיריה. לצרף ערבות בנקאית בסך — 50.000 ל״י.
5. המועד האחרון להגשת הצעות — שעה 12.00 ביום ה׳ כ״ג אלול תשל״ג 20.9.73.

ירוחם צידון
ראש העיריה

גבינות בלקניות – מאשדוד

מאת דני צדקוני

אשדוד היא עיר של מפעלים גדולים — נמל, בתי־הזיקוק, תח־נת־הכוח, אלתא, מפעלי הרכב, הר־בדון — אך גם של מלאכה. באיזור התעשייה שלה יש עשרות בתי־מלאכה ומפעלים זעירים. מפעל א־חד מהם הוא „מחלבת אשדוד", המייצרת גבינות רומניות ובולגריות ולאחרונה גם גבינה מלוחה, בטעם הערב לחיכם של תושבי הרצועה.

המחלבה שהוקמה לפני חמש ש־נים בבניין ששטחו 250 ממ"ר מע־סיקה בסך הכל חמישה עובדים. שניים מהם הם הבעלים — עסקן הפדה הרומנית וחבר הפירמה מ־טעמה דוד מוסקוביץ, ועולה מבול־גריה רפאל סמואלוב, שהוא הגבן.

אחרי סגירת המחלבה „רענן" החלו עסקיה של מחלבת אשדוד לשגשג. מגיעים אליה „רומנים" מ־רמת־גן, „בולגרים" מיפו ו„תור־כים" מרמלה, כדי לקנות את ה־גבינות במחיר בית־החרושת.

בגלל המחסור בחלב צאן — שרק בו משתמשת מחלבת אשדוד לייצור הגבינות — היא מייצרת רק כשליש בכושר תפוקתה. החלב ה־צאן שמספק לה מושב אביגדור בד־רום. מייצרים במחלבת אשדוד גבינת קצ'קבל, שמחירה בחנויות 22 ל"י הק"ג. גבינה בולגרית וגבי־נה צפתית, שאותה מעצבים בכ־כרות בסלי נצרים מיוחדים (מחירה בבית־החרושת 4 ל"י הק"ג). כן מייצרים בה גבינת אורדה או קש — גבינת צאן רומנית שטעמה מ־תוק משום שאין מוסיפים לה מלח, וברינזה — גבינת הצאן הידועה.

מחלבת אשדוד, שעל קיומה מ־כעותי בזה אף שאני מתגורר באש־דוד, מספקת באחרונה גבינות ל־רצועה. פוטנציאל חלב צאן ובקר ברצועה זעום. ועד למלחמה ייבאה את גבינותיה המלוחות מלבנון ו־מצרים. את הגבינות לרצועה מייצ־רים במחלבת אשדוד לפי מתכון מיוחד (שהרי טעמם של תושבי הרצועה אינו בהכרח טעם בלקני) ולפי החשיב מיוחד המבטיח שמ־חיר הגבינה המלוחה (המיוצאת מ־אשדוד גם לשוקי הגדה) יהיה נוח לצרכן המקומי שם. היקף הייצור של המחלבה האשדודית, שמחזורה מתחכם בכ־400,000 ל"י, צנוע. ב־עזה למשל היא מוכרת כ־80 פחים של גבינה מלוחה בשבוע. התרשמ־תי שהמחלבה האשדודית נקיה יח־סית למפעל מזון בסדר גודל שלה. בקשתי לעיין בדוחות הביקורת של הביקורת התברואתית ומתבצעת בה מדי שבוע ואלה הניחו את הדעת.

כמה ממוצרי המחלבה יקרים מ־מוצרים זהים של מחלבות גדולות וידועות. מוסקוביץ אומר שזה מ־שום שאת הגבינות עושים אצלם ב„עבודת יד", ובגבינות „זה הבדל גדול, וסתם אחר". מחלבת אשדוד מבקשת להתרחב ובעליה מנסים ל־גייס חצי מיליון ל"י להשקעה ב־ציוד חדיש ומשוכלל.

בינתיים נוצר חוג גדול של גב־רים ונשים, שבאו לקנות אצל מוס־קוביץ גבינות לשבת, והיו גם שבאו לקנות שיירים (פינות), שאותם מו־כר מוסקוביץ בחצי המחיר, כלומר כרבע מן המחיר הקמעונאי של אותה גבינה בחנות.

פסל זה, המוצב בגן הפסלים של המוזיאון לאמנות מודרנית בניו־יורק, מול קו הרקיע של הכרך, עשוי לבטא את החלטיותה של התנועה לשחרור האשה. הארגון הארצי למען האשה באמריקה נתן בימים אלה ביטוי סמלי למחאתו נגד עולם הגברים, כאשר חברותיו עיטרו את פסל אטלס ב„מרכז רוקפלר" בסרט ועליו הכתובת: „אטלס, נשאת אותנו על כתפיך זמן רב מדי". (צילום: יו. פי.)

מקדשים פלשתיים בתל־קסילה

מאת צבי אילן

מקדש פלשתי קדום יותר ובקרבתו זעיר הצמוד למקדש הפלשתי הגדול נתגלו בחפירות תל־קסילה בעונת 1973 שנס־תיימה בסוף השבוע שעבר. ב־עונה זו התברר, כי המקדש הפלשתי שנחשף אשתקד בנוי על שרידי מקדש קדום יותר.

בנוי קירות אבן. תבנית ה־מקדש הקדום הוא אולם מרובע שבפינתו ניבנה חדר מרובע קטן. על רצפתו נמצא אוסף כלי־פולחן ובהם שברי מסכה המתארת פני אדם בגודל טב־עי. ליד המצבה נמצאה קונכיה מעובדת ששימשה כשופר. בו ניתן לתקוע אף כיום. כן נמצאה סירה זעירה עשויה שנ־הב, כהגמת סירות דומות ש־נמצאו במגידו ובתל־דן. ה־מקדש הזה זמנו סוף המאה הי"ב — תחילת המאה הי"א לפנה"ס.

גולת־הכותרת של הממצאים הוא מקדש זעיר שנמצא צמוד למקדש הגדול, מדרום־מערב לו. זהו בנין קטן, בנוי קירות לבנים מטוייחים שנשתמרו ל־גובה מטר. לאורך הקירות נמ־צאו ספסלים ששימשו כנראה להנחת מנחות. מוקד הפולחן („הדביר") היתה במה במערב החדר, העשויה שתי מדרגות מטוייחות. נשענו אליה שול־חן כלי־פולחן מחרס, בצורת כנים גליליים גבוהים מעוט־רים עיטורים גיאומטריים צב־עוניים, שעליהם ניצבו קערות מקרסמות בדמות ציפור, האופ־יינית לתרבות הפלשתים. ליד הבמה נמצאו מספר כלי־חרס, מהם נדירים ביופים וציצובם.

מתחם מקודש

במסיבת עתונאים שנערכה השבוע במקום מטעם האוני־ברסיטה בירושלים ומוזיאון הארץ, השותפים לחפירה, נט־לו חלק עמיחי מזר, מנהל ה־חפירה, ויוסף אבירם, מנהל ה־מכון הארכיאולוגי באוניברסי־טה העברית ומזכיר החברה ל־חקירת ארץ ישראל ועתיקותיה, השתתפה אף היא לחפירה.

ב' מזר מסר שהמקדש הזעיר היה חלק מהמתחם המקודש („טמנוס") של תל־קסילה והיה קשור למקדש העיקרי ע"י חצר פתוחה גדולה, בה נמצא חדר מרובע ובו כלי־חרס פלשתיים וכלי פולחן נוספים. אולי היה זה חדר הכוהנים או המשמשים במקדש. חצרות המקדש נתחמו ע"י קירות אבן וכך נוצר ב־עיר הפלשתית שטח מקודש שכלל מקדש מרכזי, בו עבדו לאל הראשי של העיר (אולי האל הדגון) ומקדש זעיר ששי־מש לעבודת אל משני או אולי לפולחן המשפחתי של שליטי העיר.

בחפירה מדרום לאיזור המ־קדש נחשף איזור מגורים ש־כלל בנין עם חצר גדולה, ש־נתמכה ע"י שורת עמודים עם בסיסי אבן. באחד משני חד־רי המבנה נמצאו למעלה מ־100 קנקני אגירה. בחפירות ל־עומק, מתחת למקדשים הפלש־תיים, נחשפו מבנים ורצפות של העיר הפלשתית הקדומה ביותר במקום (שכבה 12). היא חרבה בחלק האחרון של ה־מאה הי"ב, בשריפה שתאריכה כנראה 1130 לפנה"ס. קירות לבנים מאסיביים מרמזים אולי שבמקום היה אולי כבר אז מקדש. אך לא נמצא בשכבה זו כלי־פולחן. עיריית תל־אביב ומוזיאון־הארץ דואגים היטב לשימור ושיחזור שטח החפירות ולפתיחתו לקהל ה־רחב.

כלי פולחן שנתגלו במקדשון הפלשתי בתל־קסילה. (צילום: אברהם חי)

פרישה אך לא בטלה

מאת גרשון גלעד

כרבע מליון מתושבי מדינת ישראל נמנים כיום עם הציבור ש־פרש מעבודתו מטעמי גיל. רובם נמצאים בשולי החברה — ללא כל תפקיד אחראי. הם רואים את יור־שיהם עושים במפעלים ובארגונים החמריים, שהם היו ממייסדיהם ו־ממפעיליהם. תוך התעלמות מחול־שת מ„זקנים ומבלי עולם" שכמו־תם. רבים הפנסיונרים המוכנים — ומסוגלים — לפעול עוד שנים רבות להעשרת החברה שבה הם חיים. רבים בהם מוכנים לפעול בהתנד־בות ורובם ככולם זקוקים לכך, כדי להינצל מדכאון ומן התחושה שהם לפתע מיותרים בעולם. אלא שאין הם יודעים כיצד ישתלבו מחדש ב־פעילות חברתית.

אם נקים מסגרות של פעולה־בהתנדבות, שכל פנסיונר יוכל למ־צוא לו בהן מקום לפי נטיית לבו, ייחלצו מפאסיביותם אנשים רבים, שגלומים בהם עדיין כוחות יצירה; במסגרות אלה ישמשו גם לקליטת הדורות הבאים של קשי־שים ופנסיונרים, שכולם עומדים להצטרף אליהם במוקדם או במאו־חר.

מדי עשר שנים עולה, במידה ני־כרת, אחוז הזקנים והפנסיונרים ב־חברה. אנו מאריכים את תוחלת החיים ומקצרים את תקופת העבו־דה שעד היציאה לפנסיה. אולם כל עוד אין אנו מציעים לבני־אדם אפשרויות ואתגרים לחיים פעילים, אין אנו מיטיבים עמם. ההכנה לקראת פרישה צריכה לתפוס מקום נכבד בחינוך, על כל שלביו ובכל מסג־רותיו. הכנה זו חייבת להחדיר ב־כולנו את ההכרה בזכותו של אדם לפעול למען זולתו ולמען החברה, ואת ההכרה בחובתה של החברה לספק לו אפשרויות, מסגרות־פעו־לה ואתגרים לפעילותו.

תקופת הפרישה מהעבודה, והפו־[illegible] לרבים ורבים, ראוי לה שתהיה לת־קופה של פעילות מרגשת ומרתקת. על הפנסיונר להיות עסוק יום יום בפעולה התואמת את כישוריו ו־יכלתו ושערכה אינו נמדד בכסף אלא בתועלת הממשית שהיא מבי־אה. דברים אלה נכונים בכל חברה. לא כל שכן בחברה שלנו. נוכח המשימות הרבות והמגוונות של קליטת עליה ומיזוג־גלויות המוטלות על החברה שלנו. אסור לה לבזבז כשרונם של אנשים בעלי־נסיון המבקשים לפעול בה. זאת ועוד: חברה שבה ציבור המדוכאים והמבודדים גדל בלי הרף חייבת להתמודד עם בעייתם, למען הטבת איכות החיים של כל החיים בה. אם תשכיל החברה להעניק הרגשת יתרון לאיש הפועל בהתנדבות, היה זה לתועלת החברה כולה.

ברוח זו התקבלה החלטת ארגון הפנסיונרים ב־6.8.73, בדבר הקמת תנועת מתנדבים והקמת אגף מיו־חד להדרכת ההתנדבות לעניינים חברתיים. אגף זה יעסוק בכמה שט־חי פעולה, שהעיקריים בהם: עזרה בקליטת עליה; עזרה בטיפול בנוער במצוקה; עזרה בהכנה לקראת פרישה; הכשרת מתנדבים לתפ־קידים.

אם יתגשמו ההחלטות הללו עשו־יות הן להביא להקמת גוף על־מפ־לגתי ושאינו הולך בדרך של הט־פת מוסר לאחרים אלא בדרך ההג־שמה העצמית.

ה„סטן" שהציל את רמות־נפתלי

סיפורה של חטיבה 9 — „עודד"

מאת דוד שליו

שנת מחצית היובל למדינת יש־ראל היא גם שנת מחצית היובל לייסודן של מרבית חטיבות צה"ל ואחדות שקדמו לצה"ל. טבעי הוא שכל לוחם ותיק יש לו סנטימנ־טים נוסטאלגיים דווקא לחטיבתו שלו ויש המתפארים: „החטיבה שלנו היתה הטובה מכולן"...

כל חטיבה והסיפור שלה, ה־היסטוריה שלה, קרבותיה, חוויו־תיה ותכרונותיה שלה. אך דומני שחטיבה 9 (חטיבת „עודד", על שמו המתתרהי של מפקדה הרא־שון אורי יפה) היתה באמת מיו־חדת במינה, משום שהיותה „בת־הזקונים" של צה"ל ומשום ש־הוקמה בעיצומן של הקרבות ה־מרים, קרבות־הדמים בגליל.

בכנס לוחמי החטיבה (רובם בני חמישים פלוס) שנערך בימים אלה בחורשת של בגליל לציון כ"ה שנה לייסודה, הועלו זכרונות ו־„צ'יזבאטים" ושוחזרה ההיסטוריה הרשמית של החטיבה. וכך מס־פרת ההיסטוריה „הרשמית": מל־חמת השיח"ח היתה בעיצומה. ה־צבאות הערבים פלשו לשטחה של ארץ־ישראל וכוחות צה"ל, ש־מנו אז 11 חטיבות (3 חטיבות הפלמ"ח, 8 חטיבות צה"ל וה־השיעית היא חטיבת עודד), בלמו את הפולשים הערביים והתארגנו להתקפות־נגד מתוכננות. קשה במ־יוחד היה באותם ימים המצב בזירה הירושלמית ובגזרת לט־רון. נוכח מצב זה הוחלט במטה הארצי להוציא מהגליל את חטי־בת יפתח של הפלמ"ח ולהעביר אותה לחזית המרכז. באותו לילה הוזעקו למטה הארצי יגאל אלון (אז מפקד הפלמ"ח) ואורי יפה, להתייעצות, בה הוחלט להקים חטיבה חדשה, הי"ב במניין חטי־בות צה"ל, כדי שחטיבה זו תת־פרש במרחבי הגליל ותסתום את „החלל" שנוצר עם העברת חטי־בת יפתח לחזית ירושלים. כגר־עין לחטיבה החדשה שימש גדוד 11 של החי"ש (חיל שדה), שנת־פנה אז מחזית הגליל המערבי. הגדוד היה מורכב מבני חיפה, הקריות, ומבני ישוב הגליל; יחי־דותיו היו כבר מוצבות בביהוד־הגבורות בקיבוצי הגליל.

את חטיבת עודד הוחלט להקים ב־1 ביוני 1948, כלומר ארבעה ימים לפני שנפתחה המיתקפה ה־גדולה של כוחות־צבא סוריים ו־לבנוניים בארבע גזרות ברחבי הגליל. לאחר־מכן התברר, כי תנו־עת החטיבה — שפינויה מהגליל נעשה לאור היום — נתגלתה על־ידי התצפיות הסוריות ברמת־הג־ולן. הסורים החליטו אז לנצל את החלל הריק שנוצר בהגנת הגליל עם פינוי יפתח, ופתחו במיתקפה רבתי.

לאחר ימימה של קרבות מרים עם האויב שעלה עליהם פי 30 במספרו, נאלצו אנשי פלוגה א' של הגדוד לסגת ממלכיה לרמת־נפתלי. עוד החטיבה מלקקה את פצעיה וכבר חידשו הסורים את מיתקפתם בנסותם ליצור עובדות מוגמרות ערב ההפוגה הראשונה (ב־11 ביוני 1948). ב־10 ביוני פתחו הסורים בהתקפה על משמר הירדן, כדי להציב ראש גשר על הירדן, להגיע לראש־פינה ולנתק את „אצבע הגליל" משאר חלקי הארץ. הסורים תקפו בכוח של שתי חטיבות רגלים — ובסיוע תותחים ושריון. לאחר קרב דמים כבשו הסורים את משמר הירדן, אך לא עלה בידם להעמיק את חדירתם עד ראש־פינה והם נב־למו ליד גבעת ירדה שבין מח־ניים ומשמר הירדן.

צבא יחפים ומשוריין בוער

בתולדות חטיבת עודד מתהלך כאגדה סיפור הגבורה של עדה בן־נחום, ברמות נפתלי. היא הי־תה בשמירה ליד שער הכפר, כאשר כח־שריון לבנוני תקף את המושב והגיע עד השער כמעט. עדה בן־נחום כיוונה היטב את „הסטן" (תת־מקלע) שבידה וירתה צרור כדורים לתוך מיכל הדלק של המשוריין הלבנוני הראשון. ה־שריון התלקח ומייד נסוגו יתר המשוריינים הלבנונים. מבצע־יחיד זה של עדה בן־נחום, קבע בעצם את גורל הקרב על רמות נפתלי.

חטיבת עודד, שהיתה החטיבה האחרונה שהוקמה בצה"ל בשנת הקמ"ת, נוסדה בחפזון רב. בסך הכל מנתה כגדוד חצי, כאלף לו־חמים, שהיו פזורים במשלטים במרחבי הגליל. החפזון שבו הוק־מה החטיבה כמובן, נתן אותותיו, באפיה ובהגאי לחימתה. על כך סיפרו בכנס בחורשת של מפקדי גדודים, בהם אביעזר פרידמן מ־ראש־פינה, מפקד גדוד 11:

„...הגדוד שלי לא מנה יותר מ־פלוגה וחצי. רוב החיילים היו צעירים שגויסו בישובי הגליל. היו חיילים שלא היו להם נע־ליים, הם פשוט הלכו יחפים. אחד־רים נאלצו ללבוש חולצות מוכה־מות בדם חבריהם שנפלו בקרב, משום שלא היו חולצות להחלפה.

(המשך בעמוד 16)

לכל מכונית אירופאית יוקרתית יש יתרונות.
לויקטור יש הרבה יותר!

כל היתרונות הטכנולוגיים תוכל לשמוע ישר מפי סוכני המכירות שלנו.

אשר למחירים!!

שינוי שיטות המיסוי והתנודות בשערי המטבעות האירופיים שהיו נמוכים בלירה שטרלינג, הפכו את ה„ויקטור" ממכונית יקרה יחסית **לקניה הטובה ביותר!!**

ראה והשווה:

מכונית	מחיר (אוגוסט דגמי 73)
אופל רקורד 1700	43,840 ל"י
פיז'ו 504 2000	46,535 ל"י
פורד קונסול 1700	46,750 ל"י
פורד קונסול 2000	55,000 ל"י
ויקטור 1800	37,800 ל"י*
ויקטור 2300	42,900 ל"י

*) מחירי דגמי 74 בתוקף היום. מלאי דגמי 73 אזל!

Victor
VAUXHALL GM
נהיגה שכולה הנאה!

חברת המזרח למכוניות בע"מ ת"א, דרך פתח תקוה 76, טל. 35235
ירושלים, רח' יפו 78, טל. 232693 • חיפה, רח' הנאמנים 2, טל. 523086, סוכנות משנה נצרת: רכב גלמבו טל. 54449

משרד התקשורת

מודיע כי
ביום ו' י' אלול תשל"ג 7.9.73 בשעה 14.00
יוחלף מספר הטלפון של השרות למשלוח מברקים באמצעות הטלפון
המספר החדש של השרות יהיה
171
(במקום 17 עד כה)

המחייגים לשרות זה מתבקשים לחייג את המספר עד סופו. חיוג המספר „17" בלבד לא יתן את הקשר המבוקש.

עשרים וחמש שנות המדינה

ארצי
מאת
אבא אבן

„ארצי", בגא סיפורה המלא של מדינת ישראל, המסכם את הדרך שעברה בניה שנותיה בתחומים פנים וחוץ, ואת האתגרים שעליה להתמודד אתם בעתיד.

אבא אבן מבאר את מאבקיה של המדינה בבטחון, עליה וקליטה, את התמורה הכלכלית לשלום ולקום לבד הבעיות הדיפלומטיים לחיזוק מעמדה של המדינה בין העמים.

מחיר הספר 28.50 ל"י

להשיג בסניפי „דבר" ובחנויות הספרים.

לכבוד
ספרית „דבר"
ת. ד. 199 ת"א

נא לשלוח לביתי את הספר „ארצי" מאת אבא אבן.
רצ"ב שיק ע"ס 28.50 ל"י.

שם ____
כתובת ____
חתימה ____

ספרית דבר

צ
העובד הדתי
חטיבת החברים הדתיים בהסתדרות

לקיצור שעות העבודה ותוספת יום מנוחה

Dimplex
MADE IN ENGLAND

הודעה חשובה לעולים חדשים

ביום 1.1.74 תיכנסנה לתוקפן תקנות מכס חדשות בדבר יבוא אישי של עולים חדשים.

הרינו מתכבדים להודיע כי במסגרת **ההסדר הישן** נקבל הזמנות שתגענה למשרדנו עד ליום **31.10.73**, כך שהעולים יוכלו לשחרר את התנורים לפני 1.1.74 מבלי לשלם את המס החדש.

לאחר 31.10.73 נקבל הזמנות לתנורי דימפלקס בהתאם לתקנות המכס החדשות.

תוכלו להשיג תנורי דימפלקס ללא מס בחנויות החשמל המובחרות ובחברות העוסקות במכירה לעולים.

ת.ע. קולטון בע״מ

שביל המפעל 3 · קרית־המלאכה · ת״א

אורי אבנר

למכירה מלגזות

3 מלגזות מסוג קלרק

1 מלגזה מסוג וול דיזל 2 טון.

*

בדבר פרטים נא לפנות לה' שלמה יורצאלי בתגובה אכספורט רוד ליבקולן 17 ת״א, טלפון: 283211.

הודעות לציבור

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים
רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים
מכרז 19/73 לאספקת מדליות לאליפות בתי־הספר העל־יסודיים

1. משרד החינוך והתרבות מבקש הצעות לאספקת מדליות לאליפות בתי הספר העל־יסודיים.

תנאי המכרז ורשימות הפריטים אפשר לקבל במחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים, חדר 405 ובבנין הדר־דפנה, שדרות שאול המלך, תל־אביב, חדר 308.

2. הצעות מפורטות בהתאם לתנאי המכרז, בצרוף ערבות של בנק מוכר לפקודת משרד החינוך והתרבות בשיעור של 10% מערך ההצעה, למילוי תנאי המכרז, יש לשים במעטפה סגורה המסומנת במלים מכרז מס' 19/73. מעטפה זו תוכנס למעטפה שניה שתמוען: משרד החינוך והתרבות, המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34 (לתיבת המכרזים חדר 405) ירושלים.

על ההצעה להתקבל במשרד החינוך והתרבות לא יאוחר מיום 20.9.73.

3. אין משרד החינוך והתרבות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או הצעה כל שהיא, או להזמין את כל הכמות מכל פריט ממציע אחד.

א. ליברנב
מנהל המחלקה בפועל

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים
רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים
מכרז 16/73 לאספקת ציוד לימודי ומעבדתי להוראת עבודת גינה וחקלאות — עיונית

1. משרד החינוך והתרבות מבקש הצעות לאספקת ציוד לימודי ומעבדתי להוראת עבודת־גינה וחקלאות — עיונית.

תנאי המכרז ורשימות הפריטים אפשר לקבל במחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים, חדר 405 ובבנין הדר־דפנה, שדרות שאול המלך, תל־אביב, חדר 308.

2. הצעות מפורטות בהתאם לתנאי המכרז, בצרוף ערבות של בנק מוכר לפקודת משרד החינוך והתרבות בשיעור של 10% מערך ההצעה, למילוי תנאי המכרז, יש לשים במעטפה סגורה המסומנת במלים: מכרז מס' 16/73. מעטפה זו תוכנס למעטפה שניה שתמוען: משרד החינוך והתרבות, המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34 (לתיבת המכרזים חדר 405), ירושלים.

על ההצעה להתקבל במשרד החינוך והתרבות לא יאוחר מיום 26.9.73

3. אין משרד החינוך והתרבות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או הצעה כל שהיא, או להזמין את כל הכמות מכל פריט ממציע אחד.

א. ליברנב
מנהל המחלקה בפועל

האמריקאים חוגגים את חג העבודה

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה״ב

ב־41 שנות עבודתו קלע לסלי ג'ונס ממיסורי 100,000 סלים

החום הכבד — קרוב לארבעים מעלות צלסיוס — בחלקים של החוף המזרחי של ארה״ב, הלחות, היתושים המתאווים, כל אלה לא הרתיעו מיליוני אמריקאים מלצאת כדרכם כל שנה לדרכים, לחגוג את סוף השבוע הארוך של חג העבודה. כבכל שנה ישלמו רבים מחיר כבד תמורת שלושת ימי הבילוי בחיק הטבע. בסיכום החג צפויים מאות הרוגים ואלפי פצועים בתאונות דרכים. הרבות בתוך נגרמות באשמת נהגים ששתו יותר מדי. פקקי התנועה בדרכים הראשיות בימי החג — יום ראשון, יום שני ויום שלישי — הם הגרועים ביותר בשנה.

האמריקאים חוגגים את האחד במאי שלהם בעיקר על גלגלים. זהו חג המסמל את סיום החופש הגדול, יום החופשה האחרון לפני השיבה למקומות העבודה ולבתי־הספר.

פרט לטיולים בגליל מיליונים במגרשי ספורט, בביקורים אצל קרובים ובפסטיבאלי־רוק המונים; אחד הפסטיבאלים הללו הסתיים אתמול בכפרות מצדיע, בעקבות תיגרה המונית. אך רובם עוברים בשמחה ובשקט יחסי. מיליונים יצאו לפארקים הלאומיים. אך בעיקר מרבים לצאת אל החופים בקוני־איילנד. באחד מחופי ניו־יורק היו ביום ראשון למעלה ממיליון איש. גם שנים מהמועמדים לראשות עיריית ניו־יורק — אברהם בימה, המועמד היהודי של הדמוקראטים, ומאריו ביאג'י, מועמד השמרנים — הלכו אל חופי קוני־איילנד, לנאום וללחוץ ידיים.

בתוך הערים, בפארקים ובכיכרות, ניגנו תזמורות מוסיקה עממית, קלאסית וג'ז. בברוקלין שבניו־יורק, צעד „מרדי גראי", פסטיבאל של עבדים תזמורות דרום־אמריקאית. בגריניץ' וילג' הבוהמי התקיימה תערוכת־רחוב של יצירות אמנות ובגן החיות של סנטראל פארק חגגו המוני ילדים את יום־הולדתו הראשון של הגורילה, פאטי קאק.

רוב האמריקאים שביקשו בערים ניצלו את חג העבודה להשתתפות בספורט הלאומי האמריקאי: קניות בבתי הכלבו הגדולים, שפתחו את שעריהם ביום שבתון זה בהצעות מחירים כמעט הזולים, בלאים עד אפס מקום.

בילויים אלה הם רק מעט במה שמציעים האמריקאים לעצמם בחג העבודה — וכראוי. אילו לשאוב ממנו הכראה. בחג העבודה נושאים דבריהם גם מנהיגי העובדים. השנה היה זה ג'ורג' מיני, נשיא אפ־אל־סי. אי. או. שביקר בחריפות רבה את מדיניותו הכלכלית של הנשיא ניקסון. בראיון טלוויזיה כינה מיני את ניקסון „אחד הנשיאים הגרועים ביותר שידעה אמריקה". אם היה ישראלי שהתעקש למצוא משהו בחג העבודה האמריקאי שיזכיר לו את הבית, יכול היה אולי למצוא בנאום הזה.

קיצוניים — אך לא אלימים

ארגון יהודי ימני חדש קם בארצות־הברית

מיוחד ל„דבר"
מאת בן ... ניו־יורק

מנהיגים יהודים באמריקה מביעים כי בקו האשי של חילוקי הדעות במיגזר ... נמצאת לאחרונה קבוצת יהודים חרשות. עם קבוצות אלו נמנים אנשים שהיו מעורבים במחלוקת סביב פורסט הילס וביניהם על שביתת המורים לפני שנים מספר. הם ידועים בציבור הרחב כ„אנשי האתניקה היהודית". רובם שייכים למעמד ה„עני עד הבינוני", רובם אורתודוכסים ולדעת פרופסור סיימור זיגל (פרופסור לתיאולוגיה ואתיקה בסמינר התיאולוגי היהודי, המכהן גם כנשיא הארגון החדש המתקרא „הועד לזכויות היהודים"), ניתן לייחס להם השקפות הקרובות לאלה של „הליגה להגנה יהודית", של „איגוד המורים האורתודוכסים", של „ישראל הצעירה" ושל חוגי מועצת הרבנות האורתודוכסית באמריקה.

הרעיון להקמת הארגון החדש נולד מהמחלוקת סביב השיכונים בפורסט הילס וה„ועד לזכויות היהודים" שם לו למטרה לפעול למען הגנה על זכויות היהודים ומעמדם. הועד מתנגד לתכנית השיכון בפורסט הילס, שולל את מדיניות ה„באסינג" (הסעת ילדים לבתי־ספר המרוחקים מבתיהם) וחולק על אלה התובעים פעולה למען אבטחת מקומות עבודה לקבוצות מיעוטים על בסיס של מכסות דבר שיש בו „הפליה לטובה".

רבי וולף קלמן, סגן נשיא איגוד הרבנים הנמנה עם מייסדי ה„ועד לזכויות היהודים", יודע לספר כי לארגון החדש 500 עד 600 חברים. הוא מסביר כי נתן ידו להקמת הארגון בגלל רצונו „לדאוג לבני אדם הנתונים בצרה".

בימי המשבר בפורסט הילס אמר הרב קלמן בראיון לעתונאים, כי „קיימים סוגים שונים של ארגונים הנחלצים לעזרת יהודים ברחבי העולם כולל ברית המועצות. אך איש אינו נחלץ לעזרת היהודי הנתון במצוקה בברוקלין או לעזרת היהודי המבוהל בפורסט הילס". עם זאת מיהר הרב קלמן להכריז כי אינו מתנגד לעצם הפעולות של ארגונים אלה.

פרופסור זיגל (הוא הרב שערך את התפילה בכנס ההשבעה של הנשיא ניקסון) אומר, כי ארגונו החדש מסתייג מהמדיניות שנקטו „הארגונים היהודיים הגדולים, המבוססים, העשירים ובעלי ההשפעה" בתחום האינטרסים היהודיים בארה״ב.

רבי קלמן סבור, כי הועד לזכויות היהודים משקף את התמורות שחלו בהשקפות הפוליטיות של חוגים רבים ביהדות אמריקה. לדבנו כמוהו של הציבור היהודי באמריקה השקפות ליבראליות — אומר הרב — אך קיימים גם חוגים שאינם ליבראליים.

פרופסור זיגל ואנשי ארגונו אינם רוצים להיות מוגדרים כ„ימניים". אך אין ספק כי השקפותיהם ימניות בכל הנוגע לנושאים בוערים כמו „פורסט הילס" או „הסעה". אנשי הועד לזכויות היהודים היו רוצים „להפיח רוח של רגישות" במוסדות היהודיים ולאלצם להקדיש תשומת־לב גדולה יותר לבעיות היהודיות מקומיות. גם את „המועמדים למשרות פוליטיות הם „בוחנים" על פי יחסם של המועמדים אל נושאים מקומיים, הנראים להם כחשובים לקהילה היהודית. במערכת הבחירות של המפלגה הדמוקראטית על המועמדות לראשות העיר ניו יורק „הציב" הועד לזכויות היהודים את מאריו ביאג'י במקום הראשון, את אברהם בים, במקום השני. ואת הרמן באדילו וא. בלומנטל הליבראליים — במקומות השלישי והרביעי. ביאג'י (העומד להתמודד במירוץ כמועמד מטעם השמרנים) ידוע בציבור הרחב כאיש הימין ורבים מגדירים אותו כריאקציונר. (פרופסור זיגל עצמו מוכן להודות כי בשלב הראשון של המערכה תמך במועמדותו של אברהם בים, האיש שניצח במירוץ ביולי השנה).

סגן נשיא הועד לזכויות היהודים, ד״ר ארווין לשינסקי, (רופא עור הגר בקווינס, שיש לו בית גם בתל־אביב והוא משקיע את כספו באכסניות ובבתי־מלון בישראל) הוא הרוח החיה בארגון החדש. ד״ר לשינסקי כיהן כיו״ר ועד הקהילה היהודית בקווינס בימים בהם התסיס ג'רי בירבאך את הרוחות ... להתנגד לתכנית השיכון בפורסט הילס. ד״ר לשינסקי סבור, כי ה„ועד" חייב לשקול כל צעד לגופו ולשאול את עצמו בכל מקרה: „האם טוב הדבר ליהודים ולמעמדם של היהודים בחברה האמריקנית".

בעוד שליבראלים יהודים רבים תומכים בתכנית ה„הסעה" ורואים בה אמצעי לשילוב בין הלבנים והשחורים בבתי־הספר ושיטה יעילה להענקת רמת חינוך טובה יותר לשחורים, מתנגד הועד לזכויות היהודים לתכנית ה„הסעה". ד״ר לשינסקי מספר בגאווה, כי הועד „מבצ׳ע" הסעה משכונת ג'מאיקה בקווינס (המאוכלסת שחורים) אל גריים נק בלונג איילנד (שמרבית תושביה לבנים, כולל יהודים עשירים).

עם זאת מצא ד״ר לשינסקי לנכון להדגיש, כי אין לועד שלו קשרים עם ה„ליגה להגנה יהודית". „אנו קיצוניים" — אומר הרופא — „אך איננו אלימים. הקיצוניות שלנו מתבטאת בפעולות פוליטיות". ד״ר לשינסקי סבור כי „הליבראלים צרי אופק לא פחות מהשמרנים האמיתיים". הכינוי „האגף הימני" המודבק לארגונו אינו לרוחו. הוא יודע לספר, כי כמה מחברי ארגונו תמכו בסנאטור הדמוקראטי ג'ורג' מקגוורן בבחירות 1972, וכי גם בבחירות למועמדות לראשות העיר ניו־יורק היו חברים שתמכו בציר הקונגרס הרמן באדילו (הפוארטוריקני) שהובס בהתמודדות עם אברהם בים).

ד״ר לשינסקי שותף לדעה האומרת, כי מחובתם של היהודים באמריקה להושיט עזרה לכל קבוצות החלשים המקופחים. אך הוא סובר כי הקהילה היהודית „אינה חייבת לשאת בעול לבדה".

בבנין פורסט הילס — זוקפים חברי הועד לזכויות היהודים — הישגים מסויימים לזכותם. „ראו נא" — אומרים אנשי הועד — תכניות הבניה קוצצו ב־50% לעומת התכנית המקורית: בשיכונים החדשים יגורו לא 840 משפחות כי אם 430 והם ישוכנו בשלושה בניינים בני 12 קומות כ״א.

„הובטח לנו" אומרים אנשי הועד, „כי שני שלישים מהדיירים יהיו אזרחים קשישים". (הם אמורים לעזור ... בעיית ה צעירים).

פרשת השיכונים בפורסט הילס (כמו שביתת המורים שפרצה בזמנו בניו־יורק) קוממה את היהודים יותר מכל בעייה מקומית אחרת. 75% מתושבי פורסט הילס הם יהודים. תכנית השיכונים הסעירה את הרוחות והיהודים איימו לצאת ולהשתטח „תחת גלגלי הדחפורים".

חרף המחאות וההפגנות נמשכת הבניה. זה עתה הושלמו הקומות הראשונות בשלושת רבי הקומות. לכאורה, קוצצו תכניות המפעל הזה, אך כיום אין ספק כי הבניה תושלם והדיירים החדשים ישתכנו במקום.

מן הראוי לציין, כי גם אלה המסתייגים מהועד לזכויות היהודים ומטרותיו, נאלצים להודות כי לארגון זה מנהיגים מוכשרים, בעלי תושייה, הדבקים במשימותיהם ומוכנים לעמול ולבצע.

על המסתייגים מהועד לזכויות היהודים נאמר, כי הסתייגותם נובעת מהעובדה, כי ארגון זה „נותן ביטוי גלוי לדעות הקדומות ולרגשי האיבה החבויים בנפשו של כל אחד".

מאליו מובן, כי רובו ככולו של הצבור היהודי אינו שותף להשקפות הועד לזכויות היהודים. אך לאחרונה מסתמנת בחוגים מסויימים הנטייה להתקרב אל הארגון החדש ומספר אוהדיו גדל והולך בהדרגה.

ה„סטן"

(המשך מעמוד 15)

הנשק לא הספיק לכולם. רבים מחיילי הגדוד לא ידעו עברית ו לא הבינו את הפקודות.

אחד ממפקדי גדוד 91 סיפר: „קיבלתי מחצית מאנשי גדוד 11 מחיפה, צירפתי אליהם כמה אנשים מהקיבוצים שלא הביאו אתם שום כלי־נשק, בידים ריקות הם באו לגדוד. לגדוד היו 250 רובים בסך־הכל, כלומר רובה אחד לכל שני חיילים, ושלוש מרגמות של 3 אינטש. הזרמנו אוטובוס וזה היה כלי־הרכב שלנו. כאשר כבשנו את חלסה, היא קרית־שמונה של היום, רווח לנו. רבים מחיילי היו עולים חדשים ולא ידעו עברית, אולם הם היו לוחמים אמיצים"!

קיבוץ מנרה היה אז במצור ו־הוחלט לפנות ממנו את הילדים לכפר־גלעדי. אולם בין מנרה לכפר־גלעדי היו שני כפרים ערביים. לכן נעשה הפינוי בלילה. הילדים, שהורדמו בעזרת סם מרדים, הורכבו על כתפי הלוחמים ולאחר מבצע לילי קשה הם הובאו בשלום לכפר־גלעדי. קרב לילי קשה נערך על כיבוש המשלט הסורי תל־עזזיאת. הסורים תקפו במשך 10 ימים. למעלה ממאה לוחמים שלנו נפצעו ושנים־עשר נהרגו. לבסוף כבשו הסורים את התל והוא נשאר בשליטתם עד קרבות מלחמת ששת הימים. רק אז נכבש תל־הדמים. גואל לויצקי, שלפקודתו עבר הגדוד, מספר כי מצבו שלו היה שפיר יותר: בקרב על כיבוש הכפר הערבי תרשיחא, הוא הורשה לירות 40 פגזי מרגמה...

ב־9 ביולי 1948 תמה ההפוגה הראשונה והחלו קרבות עשרת הימים והנסיונות העתידים לכבוש שוב מידי הסורים את משמר הירדן ואת תל־עזזיאת. לאחר־מכן ירדה החטיבה להתארגן בחיפה, לפני צאתה לקרבות „מבצע יואב" בנגב. מייסדה ומפקדה הראשון של החטיבה, אורי (ערדו) יפה, חבר קיבוץ מעוז־חיים, מסר את הפיקוד על החטיבה לידי יצחק פונדק. בחורף תש״ט חזרה החטיבה לגליל והשתתפה ב„מבצע חירם" לשחרור הגליל המערבי ולשיבוש מערכות קאוקג'י. בפברואר 1949 באה לקיצה תקופת הלחימה של החטיבה שישיכלה בקרבותיה 76 מלוחמיה. אולם סיפור החטיבה לא תם — הוא נמשך במסגרת החטיבה הסדירה 9 של צה״ל, שרבים מחייליה הם בנים למייסדי החטיבה ולוותיקי הלוחמים בגליל.

דוד שליו

אוניברסיטת חיפה

מודיעה
כי לרגל העברת הספריה
למשכנה החדש
יהיו השרותים לקהל סגורים

בתקופה שבין ה־16 בספטמבר ל־15 באוקטובר.

קוראים יכולים לשאול ספרים החל מה־9 בספטמבר ולהחזירם לאחר פתיחת הספריה ב־15 באוקטובר.

עם קוראינו הסליחה על אי הנוחיות.

השתתף בבחירות לועידת ההסתדרות ה־12 11.9.73

קולך קובע!

דבר לפרסום
הלוח החדש בדבר

הקדם ברכותיך לחגים
כדי שיגיעו בזמן

משרד התקשורת
המח' ליחסי ציבור

חוק התכנון והבניה, תשכ״ה — 1965
מרחב תכנון מקומי, קריות

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה — 1969, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות, הופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מס' ק/236 — חלוקה חדשה ובינוי בגושים 11553, 11554, קרית ביאליק" — המהווה שינוי לתכנית מס' ק/130 — תכנית מיתאר לשטח הועדה המקומית לבניה ולתכנון עיר קריות — ביחד עם התשריט ונספח מס' 1 המצורפים אליה.

כן נמסרת בזה הודעה, כי שינוי התכנית האמור משפיע, בשטח תחולתו, על תכניות מפורטות מס' ק/123 — קרית שמריהו ומס' ק/135 — תכנון מחודש בצידי כביש חיפה—עכו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

גוש 11553 חלקות 11—14, 35—43, 58—90, 102—117; חלקי חלקות 30, 47, 122.

גוש 11554 חלקות 2—15, 22—32, 158, 166—170, 172—175, 180, 182, 190—194; חלקי חלקות 159, 179, 183.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד״ר נפתלי אילתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז חיפה

חוק התכנון והבניה, תשכ״ה — 1965
מרחב תכנון מקומי רמת־גן

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „תכנית מס' רג/526 שינוי לתכנית מפורטת מס' „DE" גוש: 6127 חלקות: 162, 776, שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1616, מיום 9.4.70, עמ' 1717.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, רמת־גן, וכל מעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים הנ״ל פתוחים לקהל.

ע. זמיר
מ״מ יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
כ״ג אב תשל״ג
21.8.73

עיריית חולון

מכרז מס. 137/73

עיריית חולון מכריזה על מכרז הצעות להקמת תחנה לאם וילד ברח' אלופי צה״ל בקרית שרת.

את חומר המכרז אפשר לקבל באגף ההנדסה בעיריה, חדר 108 תמורת תשלום של 75 ל״י.

יש להגיש ערבות כספית או בנקאית בהתאם לדרישות מכרז העיריה בשעור של 6% מערך ההצעה לתקופה של 3 חודשים, אחרת לא תובא ההצעה לדיון.

רשאים להשתתף במכרז זה רק „קבלנים רשומים" לעבודות נשוא המכרז, בהתאם ל„חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ״ט 1969" ותקנותיו.

על המציע לצרף אישור מתאים על רישומו וסיווגו, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות למזכיר העיר לא יאוחר מ־17.9.73 שעה 17.00.

העיריה משאירה לעצמה את הזכות לחלק את העבודה בין שני קבלנים או יותר, לפי ראות עיניה.

המומחיות והנסיון של המציעים יהוו שיקול בעת הדיון על מסירת העבודה ואין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

פ. איתן
ראש העיר

תחרות בינלאומית חמישית לנבל

פתיחה חגיגית
יום ב׳, 10 בספטמבר 1973
בשעה 20:30 בתיאטרון ירושלים

הצגת המתחרים וחבר השופטים

רסיטל לנבל
שאנטל מטיאה
הזוכה בפרס ראשון בתחרות הנבל הבינלאומית הרביעית

בתכנית:

Sonate en Do mineur — Giovanni Battista PESCETTI
Divertissements — Andre CAPLET
Sicilienne — Otorino RESPICHI
Etude de Concert "Au Matin" — Marcel TOURNIER
Toccata — Ami MAAYANI
Theme et Variations — Niccolo PAGANINI-MCHEDELOV

כרטיסים במחיר: 6, 8, 10 ו־12 ל״י להשיג במשרדים: כהנא ובן־נאים ובקופה בערב הפתיחה.

הפסטיבל הישראלי 1973

מפלגת העבודה הישראלית — מפלגת הפועלים המאוחדת

המערך

אסיפות וכינוסים

יום רביעי, ח' אלול תשל"ג — 5.9.73

אור יהודה, סיור — בשעה 17.30 — ויקטור שמטוב
אור יהודה, במועדון מפ"ם, פעילים — בשעה 19.00 — ויקטור שמטוב
אור יהודה, קולנוע „אור יהודה", עצרת — בשעה 20.00 — ויקטור שמטוב ומרדכי בן-פורת
אזור, במועדון הגמלאים — בשעה 19.30 — אהרן אפרת
אשדוד, במועדון מפ"ם — בשעה 18.00 — רפי כהן
אשדוד, אזור ו' — בשעה 19.00 — שאול בן-שמחון, רפי כהן
בית גוברין — בשעה 21.15 — משה כרמל
בארי — בשעה 21.00 — סגנסה יוספטל
באר יעקב, בית שפרינצק — בשעה 21.00 — זאב הרינג
גבעת-שמואל, במפלגת העבודה — בשעה 20.00 — חייקה גרוסמן
הוד השרון, בבית הפועלים — בשעה 20.00 — יעקב הזן
חורשים — בשעה 21.00 — אסף נהיר
הרצליה, נוה עמל, מפגש מורחב — י. נבו, ש. לנגר
הדרה, בית אליעזר, בהסתדרות — בשעה 20.00 — מרדכי ביבי
ירוחם, מועדון מפ"ם — בשעה 19.00 — דב זכין
ירושלים — בשעה 10.00 — לובה אליאב
ירושלים, מועדון מפ"ם — בשעה 19.00 — א. יהו אברהם, סימנטוב, יוסף מיוחס
מגדל העמק — בשעה 10.00 — פנחס ספיר
מעגן — מאיר זרמי
משמרות — בשעה 21.00 — דוד גולומב
נאות-מרדכי — בשעה 21.00 — שמעון פרס
נס-ציונה — בשעה 19.30 — שמעון אביזמר
ניר-עוז — בשעה 21.00 — גרשון זילן
עין-המפרץ, כנס אזורי — בשעה 21.00 — חיים בר-לב
עכו, בבית התרבות — בשעה 19.00 חיים בר-לב
פתח-תקוה, גני-תקוה, קולנוע „רחלי" — בשעה 20.00 — ש. הלל, ל. מנחם, פ. סבן
פתח-תקוה, מפלגת העבודה, יוצאי תימן — בשעה 19.00 — אושרי חיים
קרית-שמונה, מלון „גילי" — בשעה 19.30 — שמעון פרס, המי באר
קיבוץ דן — בשעה 21.00 — ראובן ארזי
ראשל"צ, רמת-אליהו, אולם „ביתגר", כנס יוצאי רומניה — בשעה 19.30 — יצחק קורן
ראשל"צ, סירת-שלום, כנס יוצאי תימן — בשעה 19.00 — שמעון אביזמר
רגבים — בשעה 21.00 — ישראל גלילי
רביבים — בשעה 21.00 — אהרון ידלין
תל-אביב, שכ' שפירא — בשעה 19.30 — יצחק בן-אהרון, לילי מנחם
תל-אביב — בשעה 19.30 — צבי דינשטיין, יעקב ונה
תל-אביב, סניף ד', במפלגת העבודה — בשעה 19.30 — חיים צדוק
תל-אביב, מלון „בזלי", כנס אקדמאים — בשעה 19.30 — גד יעקבי
תל-אביב, יפו, כנס פעילים — בשעה 19.00 — צבי נתנזון
תל-אביב, גבעת-עליה, יוצאי תימן — בשעה 19.00 — ישראל קיסר

יום חמישי, ט' אלול תשל"ג — 6.9.73

אבן יהודה, בהסתדרות — בשעה 19.30 — רפאל כ"ש
בית שאן, סיור בעיר — בשעה 18.30 — דב זכין
בית שאן, במפלגת העבודה, אסיפת פעילים — בשעה 20.00 — דב זכין
גבעות — אליעזר גרנות
גבעתיים, בית מנדלבלט, עצרת סיור — בשעה 20.00 — יצחק רבין, שושנה צהורי
גדרה — בשעה 18.30 — נחמיה סיכאלי
בן דרום, בבית התרבות, כנס — בשעה 20.30 — מרדכי בן-פורת
גן שמואל — אברי רון
הדרה, קולנוע גיל, גבעת אולגה — בשעה 19.30 — שמעון פרס
חיפה, קרית ים, בבית ההסתדרות, אסיפה — בשעה 19.00 — יוסף אלמוגי, בנימין אפרת, בנימין שנר
חיפה, קרית חיים, בבית ההסתדרות, כנס פעילים חברות — בשעה 19.30 — א. מוקן, ז. שושני, ג. פישר, בן יואש
חיפה, במועדון המפלגה, כנס מועצות — בשעה 20.00 — משה שחל, בן-ציון רייפר
ירוחם, סיור — בשעה 09.30 — ירוחם משל
ירושלים, מוסררה, סיור — א. אברהם, י. לוי, סלע, יהודאי
ירושלים, מועדון זכרונות, חוגות צעירים — בשעה 19.30 — ר. ארזי
כפר גלעדי — מאיר זרמי
משמר העמק — בשעה 21.00 — נחמן רז
[illegible]
רמת השרון, [illegible] — בשעה 19.30 — יוש מריום
תל-אביב — בשעה 19.00 — אבא אבן

המטה הצעיר

יום רביעי, ח' אלול תשל"ג — 5.9.73

אשדוד חוג בית — בשעה 20.00 — יוסי מרציאנו
אשקלון, חוג בית — בוגרי נוער עובד — בשעה 20.00 — א. הייבי, א. מועלם
בית שאן, במפלגת העבודה (בוגרי נוער עובד) — בשעה 20.30 — חיים פינגרהוט
דימונה, חוג בית — בוגרי נוער עובד — בשעה 20.00 — אלברט, אבוטבול
הרצליה, חוג בית — בשעה 19.30 — י. נבו, ש. לנגר, ש. תנעמי, י. גרמה
חולון, במפלגת העבודה — בשעה 20.00 — נתן רענן, גיורא מבצ'ניק
חיפה, קרית אתא, אולם „מועדי" (בוגרי נוער עובד) — בשעה 20.30 — ר. קרוב, ג. איזן
ירושלים, במועדון הנוער העובד קרית יובל (חוג בית — בוגרי נוער עובד) — בשעה 20.00 — שמעון צוריאלי
כפר סבא, חוג בית — בוגרי נוער עובד — בשעה 20.00 — נסים בכר
כפר זכרי, במועדון המפלגה (בוגרי נוער עובד) — בשעה 18.00 — אחמד מחמוד
נהריה, סטודנטים — בשעה 20.00 — שולמית אהרני
נתניה, חוג בית — בשעה 20.00 — עוזי ברוך
נתניה, חוג בית — בשעה 20.00 — אסף אגין
נתניה, חוג בית — בשעה 20.00 — דני ויכמן, משה זילנקו
נצרת עילית, חוג בית — בשעה 21.00 — מיכה הריש
פתח תקוה, בסניף מפ"ם — בשעה 20.00 — דוד פינקלשטיין
רמת השרון, חוג בית — בשעה 22.30 — נתן רענן, גיורא מבצ'ניק
רחובות, חוג בית — בשעה 20.00 — קיסרי צמח, מתניה עומר
רחובות, חוג בית — בשעה 20.30 — שירון סלע, אבי דוידי
ראש העין, חוג בית — בשעה 19.30 — רן כרמלית
ראש העין, חוג בית — בשעה 20.00 — אפרים קורן
תל-אביב, נווה צה"ל — בשעה 19.00 — א. פרבר
תל-אביב, בית ברל (סטודנטים) — בשעה 20.00 — גד יעקבי
תל-אביב, מועדון „בוטף" (בוגרי נוער עובד) — בשעה 20.00 — מלביאל דהן

המטה הצעיר

המשך

יום חמישי, ט' אלול תשל"ג — 6.9.73

אשדוד, איזור ו' (חוג בית) — בשעה 19.00 — יוסי כהן
אשדוד, אזור א' (חוג בית) — בשעה 21.00 — יוסי כהן
גבעתיים, חוג בית — בשעה 21.30 — יצחק רבין
הרצליה, חוג בית — בשעה 19.30 — יוסף נבו, דב ינאי
הדרה, חוג בית — בשעה 20.00 — אסף אגין
ירושלים, חוג בית — בשעה 20.30 — שלמה לוריא
יקנעם, 4 חוגי בית — בשעה 20.00 — א. זכריה, ה. חיים
לוד, במפלגת העבודה — בשעה 12.30 — אהרון ידיב
לוד, במפלגת העבודה — בשעה 16.00 — אהרון ידיב
משמר השרון — בשעה 21.00 — נחמן רז, סוסי תירוש
נס-ציונה, במועצת הפועלים — בשעה 09.00 — אהרון ידיב
נתניה, חוג בית — בשעה 20.30 — יצחק בן-אהרון
גוף-ים, חוג בית — בשעה 20.00 — עוזי ברוך
ראש העין, במפלגת העבודה — בשעה 20.00 — אהרון ידיב
רמת-גן, חוג בית — בשעה 20.00 — אורי גורדון
תל-אביב, משמרת — בשעה 21.30 — אבא אבן

חברות

יום רביעי, ח' אלול תשל"ג — 5.9.73

באר שבע, בית המפלגה, בשעה 19.30 — שולמית גורדון
הדרה, גבעת אלגה — בשעה 20.00 — מתילדה גז
ירושלים (חוגי בית ופגישות עם חברות) — בשעות 09.30—22.00 — אסתר הרליץ
ירושלים, מרכז הנופש יער ירושלים, יום עיון — בשעות 08.30 — 14.30 — משה ברעם, צבי רוזן, מאיר אבירם, אסקה כרמון
ירושלים, רוממה, חוג בית — בשעה 19.30 — חיים מרינוב
נצרת עלית, אסיפת חברות — בשעה 20.00 — ריקל לב
נס ציונה, מועצת הפועלים, אסיפה — בשעה 19.45 — בבה אידלסון
פתח תקוה, בית נסע, אסיפה — בשעה 20.00 — דרורה מאיר
רחובות, מרכז — בשעה 20.00 — נאוה ארד
רחובות, מרכז — בשעה 20.00 — נאוה ארד
רמת גן, בית התרבות — בשעה 20.00 — לאה רבין

יום חמישי, ט' אלול תשל"ג — 6.9.73

ירושלים, רוממה, חוג בית — בשעה 19.30 — חיים מרינוב
לוד, מרכז קהילתי — בשעה 19.30 — דרורה מאיר
תל-אביב, חוג בית — בשעה 20.00 — שושנה ארבלי

מושבים

יום רביעי, ח' אלול תשל"ג — 5.9.73

בית נקופה, חוג צעירים — בשעה 19.30 — צ. שפינגר, י. דניאל
בית חריף — בשעה 20.00 — ב.צ. חלפון
בניה — בשעה 20.30 — סנדו דוד
תגור, — בשעה 20.30 — ש. אסף
נוה-ימין — בשעה 20.00 — א. זילברברג, מ. אוזלובסקי
עזריקם — בשעה 20.00 — ליוזה רפאל
שתולים — בשעה 20.00 — הלפון אברהם

יום חמישי, ט' אלול תשל"ג — 6.9.73

עגור — בשעה 19.30 — י. זכאי, ב. כהן
בית-שקמה — בשעה 20.00 — א. זילברברג
צופית, צעירים — בשעה 20.00 — מ. אוזלובסקי
נטעים — בשעה 20.30 — ע. פיינרמן
שדות מיכה — בשעה 20.00 — י. דניאל, אלקיים שמעון, דדון ימין
שואבה בשעה 20.00 — סנדו דוד

יום שישי, י' באלול תשל"ג — 7.9.73

אורה, חוג צעירים — בשעה 20.00 — י. זכאי
רם-און — בשעה 20.00 — א. נחמקין
קיסריה, יום עיון לצעירי המושבים — ג. זוילי

איגוד מקצועי

יום רביעי, ח' אלול תשל"ג — 5.9.73

בית שאן, מועצת הפועלים, אסיפת פועלי בנין — בשעה 19.00 — מרדכי אמסטר
בית-שאן, סניף המפלגה, סיור ופגישות עם פעילים בשעה 10.00—18.00 — אפרים אידם, משה בית-דגן
בית-שאן, חוג בית לעובדות תעשיה (עובדות טכסטיל) — בשעה 16.00 — עליזה תמיר
בנימינה, מועצת הפועלים, אסיפת פועלי אליצו — בשעה 19.00 — יצחק בר-אבא
בנימינה, בהסתדרות, פועלי מזון — בשעה 19.00 — יצחק בר-אבא, בלה שמעון
בנימינה, במפלגת העבודה, פועלי מתכת — בשעה 19.30 — י. שזר, י. קובו
חולון, אזור תעשיה, אסיפת פועלי „ביתורי" — בשעה 12.30 — י. יודין
ירוחם, סניף מפ"ם — ועדי עובדים — בשעה 18.00 — דב זכין, דוד אלפסי
נהריה, מועצת הפועלים, אסיפת פועלי „מילוז" — בשעה 17.00 — אליעזר בר-חיים
עקיר, מועדון פועלי „הדרך" — בשעה 19.00 — חיה גרסטלר
פתח-תקוה, שיכון אחדות, חוג-בית — עובדי „אלדי" — בשעה 19.30 — שאול הרנם
פתח-תקוה, מועדון „יחדיו", עובדי קופת-חולים — בשעה 19.00 — י. פינברג
רמת-גן, סיור במפעלים — בשעות 10.00—16.00 — יצחק בן-אהרון
רעננה, מועצת הפועלים, כנס ועדי עובדים — בשעה 19.00 — חיים ברנשטיין
תל-אביב, עובדי בנקים — זאב שרף
תל-אביב, „יחדיו", כנס מורים — בשעה 20.30 — ירוחם משל

יום חמישי, ט' אלול תשל"ג — 6.9.73

אשדוד, בית מגל, כנס טקסטיל דלק כימיה — בשעה 19.00 — אפרת
הרצליה, בית סולל בונה, פועלי סולל בונה — בשעה 18.00 — י. קריצבסקי, י. עזיז
ראשל"צ, סיור — בשעה 13.00 — אהרן ידלין
ראשון לציון, בבית ארלוזורוב, כנס עובדי צה"ל — בשעה 19.45 — ישראל גלילי, א. כהן, ש. איל, ת. הברפלד
רמת-גן, בית התרבות, אגודת פועלי מזון ומתכת — בשעה 19.30 — אליעזר אלקס, עקרם בלס, לבן יורית, אליעזר בורשטיין
רעננה, שיחה עם אנשי אגד — בשעה 08.30 — ראובן גבע, עזרא בן יעקב
תל-אביב, מלון „סמואלי", עובדי מדינה — בשעה 19.30 — נתן פלד

עולים

יום רביעי, ח' אלול תשל"ג — 5.9.73

רמת אליהו, במועדון, עולי רומניה — בשעה 19.30 — ח"כ יצחק קורן, אנג'ל ליפא
היפה, נוה שאנן, חוג בית, עולי רומניה — בשעה 19.30 — אמיר איתן, לבים אלכסנדר
חיפה, חוג בית, עולי רומניה — בשעה 20.00 — לבים אלכסנדר
רעננה, חוג בית, עולי רומניה — בשעה 20.00 — צדויק מאיר
בית שאן, חוג בית, עולי רומניה — בשעה 18.00 — א. סובל
בית שאן, חוג בית, עולי רומניה — בשעה 18.00 — ז. ויסנר
חיפה, חוג בית, עולי רומניה — בשעה 19.30 — פ. הורביץ
שדרות, חוג בית, עולי רומניה — בשעה 19.30 — ביבי ינקו
שדרות, חוג בית, עולי רומניה — בשעה 19.30 — מינה כהנא
מחנה דוד, חוג בית, עולי רומניה — בשעה 19.30 — זאב מירר
כפר סבא, חוג בית דוברי אידיש — בשעה 19.30 — אלי רביד
ירושלים, יום עיון, עולי פרס — בשעה 10.00 — ש. סימן-טוב
מבשרת, במירמר, יום עיון, עולי פרס — בשעה 10.00 — מ. אומידור
תל-אביב, מועדון בשה, פרישה, עולי לטביה — בשעה 20.00 — בני מרשק

יום חמישי, ט' אלול תשל"ג — 6.9.73

הדרה, אסיפת עולים — בשעה 19.30 — שלמה רוזן
נצרת עילית, דוברי רוסית — בשעה 19.00 — חיים היפהפרב
רמלה, חוג בית, עולי רומניה — בשעה 18.00 — א. סובל, ז. ויסנר

חוגי בית

יום רביעי, ח' אלול תשל"ג — 5.9.73

אור עקיבא, במפלגת העבודה — בשעה 20.00 — מרדכי סורקיס
הרצליה — בשעה 19.30 — יהודה מאו
הרצליה, נוה עמל — בשעה 20.00 — ש. לנגר
הדרה, 4 חוגי בית — בשעה 19.30 — ש. אביזמר, ש. מדר, מ. קוסובר, ע. דהרי
חולון, קרית שרת, „עולי ברה"מ — בשעה 19.00 — י. יודין
יקנעם, 6 חוגי בית — בשעה 20.00 — מ. עמוס, ע. שור, בר-כוכבא, א. זכריה, ש. בשן, א. שמרן, ש. ליבו, א. מועלם, א. סימון, א. שפרית, מ. ויקטור, מ. גבריאל, יצער
ירושלים — לובה אליאב
ירושלים — בשעה 20.30 — י. קרגמן
ירושלים, קרית-משה — בשעה 20.00 — ש. הולבסקי, עין-דור
ירושלים, — בשעה 20.00 — א. קובלגוב, הרש
כפר-סבא, שכונת גבעת-אשכול, עולי אמלי"ם — בשעה 20.00 — בלפור זאב
כפר-סבא, 3 חוגי בית — בשעה 20.00 — ז. גלגב, א. רביה, מ. אלמוג
נתניה, קרית-נורדאו, 2 חוגי בית — בשעה 20.00 — א. בר-מנחם, מ. לביא, י. עמר
פתח-תקוה, נוה-כיבוש — בשעה 19.00 — מ. פרגס
פתח-תקוה, נוה-עוז — בשעה 19.30 — יעקב הדסי
פתח-תקוה, כפר-קאסם — בשעה 19.00 — ציון צאלה
קרית-גת, דוברי-אידיש — 19.30 — צבי בן-הורין
ראשון לציון, ארלוזורוב, 2 חוגי-בית — בשעה 19.30 — ש. איל, מ. גת, א. כהן
ראשון-לציון, רמת אליהו — בשעה 21.30 — שמואל איל
ראשון-לציון, רמת אליהו, דוברי אידיש — בשעה 19.30 — מנחם ייגר
רמת-השרון — בשעה 20.00 — מריום, יצחק דהר
רמת-השרון — בשעה 21.00 — יוש, מריום
אשדוד, אזור ו' — בשעה 18.00 — רפי כהן
אשדוד, אזור ו' — בשעה 19.00 — שאול בן שמחון
גאולי תימן, במפלגת העבודה — בשעה 19.00 — אושרי חיים
גבעתיים — בשעה 21.30 — שושנה צהורי
הוד השרון, מגדיאל — בשעה 20.00 — ברומשטיין
תל-אביב, תכנית ל' — בשעה 20.30 — שלמה רוזן
תל-אביב, רמת הטייסים — בשעה 21.00 — עדי אמוראי
תל-אביב, רמת הטייסים — בשעה 20.00 — כץ, בן שאול
תל-אביב, שכונת התקוה, במפלגת העבודה — בשעה 19.30 — ישראל כץ
תל-אביב, 4 חוגי בית — בשעה 19.30 — מ. שר, א. צור, ז. נהום, ד. רוסמן
תל-אביב, קרית שלום — בשעה 19.30 — צבי דינשטיין
הדרה, — בשעה 21.00 — שלמה רוזן
חיפה, קרית טבעון — בשעה 20.30 — יוסף לובן
חיפה, עיר תחתית — בשעה 20.00 — י. קצניק
טבריה, אחוזת כנרת — בשעה 19.45 — עדי אמוראי
יקנעם, 6 חוגי בית — בשעה 20.00 — י. צערי, צ. זהר, א. גבריאל, א. מויאל, א. שמרן, מ. עמוס, מ. ויקטור, בר-כוכבא, אשור, צ. גבריאל, א. שמרית, ש. בשן, א. סימון, ש. ליבו
כפר-סבא, — בשעה 20.00 — בלפור זאב
כפר קרע — בשעה 19.00 — נהום סוקן
ראשל"צ — בשעה 19.30 — יעקב רום, מאיר גת
ראשל"צ — בשעה 19.30 — סעדיה מזרחי
ראשל"צ — בשעה 19.30 — מנחם ייגר
ראשל"צ — בשעה 19.30 — אלישע כהן
ראשל"צ — בשעה 19.30 — נחמיה מכבי
ראשל"צ — בשעה 19.30 — משה לוי
ראשל"צ — בשעה 19.30 — נתן פלום
עקרון, במפלגת העבודה — 19.30 — ישראל קיסר
פתח-תקוה, שעריה — בשעה 19.30 — דוד מבצ'ניק
פתח-תקוה, פועלי עין-גנים — בשעה 19.30 — יעקב הדסי
פתח-תקוה, פדויה — בשעה 20.00 — יעקב שרגל
פתח-תקוה, גני תקוה — בשעה 20.00 — גד פרישברג
רמת אילן, — בשעה 20.30 — ישראל כץ
רמת-גן, רמת-חן — בשעה 19.30 — זאב שרף
רמת גן, — בשעה 21.00 — זאב שרף
רמת-גן, גולת גנים — בשעה 20.00 — עובדיה כהן
רמת השרון, שיכון עממי — בשעה 21.30 — מריום, יוש
תל-אביב, יוצאי תימן — בשעה 19.30 — יעקב ונה
תל-אביב, יפו — בשעה 18.30 — וילי ברנהולץ
תל-אביב, יפו — בשעה 18.00 — ג'קי ירון

אמת
המערך / מפלגת העבודה הישראלית-מפ"ם

אמת
המערך / מפלגת העבודה הישראלית-מפ"ם

עם הפעלת שלב א' של

מפעלי שפרעם

הגדולים והמשוכללים במפעלי החציבה, הגריסה והאספלט בארץ

שלוחה ברכה

להנהלה ולעובדים של

תעשית אבן וסיד בע"מ

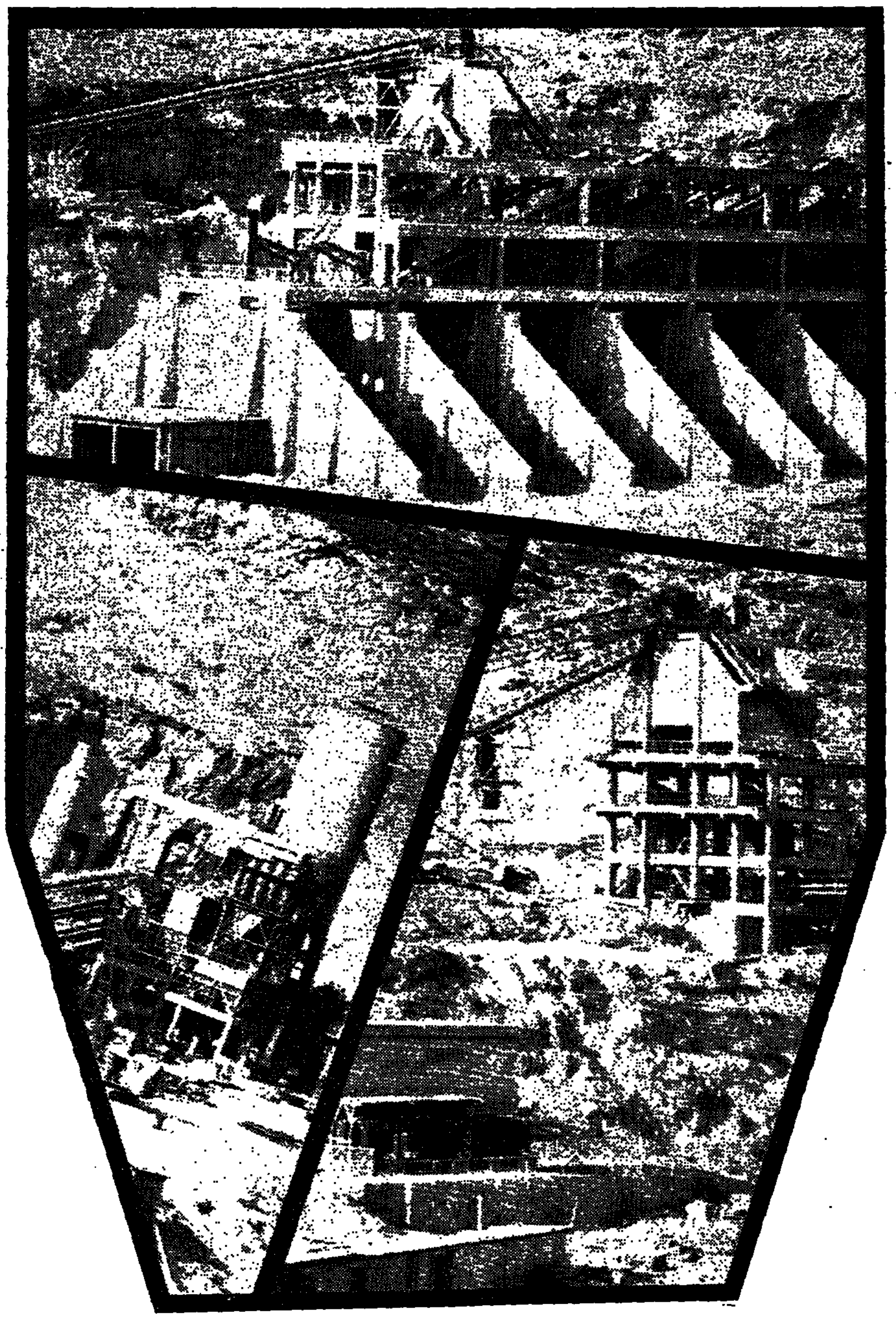

אדרס חמרי בנין בע"מ
חיפה, הק"מ ה-4½ מול המחצבה.
טלפון 224132 (04)

אחים אלקון בע"מ
תל-אביב, רח' המשביר 7, טלפון 822149 (03)

אחים לוינסון מהנדסים בע"מ
תל-אביב, רח' החשמל 33, ת.ד. 390,
טלפון 622671 (03)

אחים רויכמן [שומרון בע"מ]
חדרה, רח' ירושלים 26, טלפון: 23263 (063)

איטקו בע"מ
תל-אביב, רח' לילינבלום 29, טלפון 57645 (03)

בייצר חיים
קבלן לביצוע עבודות מסגרות וקונסטרוקציה.
מפרץ חיפה.

המשביר המרכזי בע"מ
מפרץ חיפה, טלפון 662161 (04)

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ
חולון, רח' המנור 8, טלפון 856125 (03)

הנדסת חשמל בע"מ
תל-אביב, ת.ד. 33300, טלפון 254719 (03)

י. טורנהיים ובניו בע"מ
משרד הנדסה
תל-אביב, רח' לינקולן 12, טלפון 613052 (03)

חברה להנדסה ולתעשיה בע"מ
תל-אביב, שד' רוטשילד 7, טלפון 51511 (03)

חברת לפט סובנויות 1970 בע"מ
תל-אביב, שד' רוטשילד 43, טלפון 621814 (03)

חברה מסחרית למזרח התיכון בע"מ
תל-אביב, ת.ד. 33183, טלפון 259213 (03)

ייצור מכני
יפו, רח' רבי פנחס 3, טלפון 826718 (03)

מוסך ש. ביליה
חיפה, רח' בר-יהודה 142, טלפון 233369 (04)

מזינים מגנטיים - ERIEZ
טקסמה מכונות והספקה טכנית בע"מ
תל-אביב, רח' פינסקר 10, טלפון 54796, 54021 (03)

מכתש - חברה ציוד מחצבות ומכרות בע"מ
מפיצי ציוד קידוח ומדחסים
תוצרת JOY MANUFACTURING Co.

פיק את אייזנברג בע"מ
חיפה, רח' הנמל 53, טלפון 664089 (04)

פרמט מפעלי פלדה ומתכת בע"מ
קרית-אתא, ת.ד. 76, טלפון 721536 (04)

רקמת פלדה בע"מ
קרית-אתא, ת.ד. 10, טלפון 725254 (04)

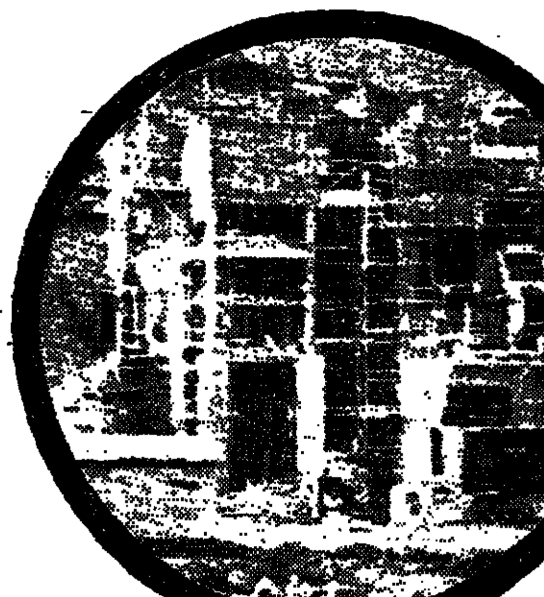

גפן יחסי ציבור בע"מ

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

קולנוע

ירושלים:

★ „זמנים מודרניים" (אדיסון) צ'אפלין בגדולתו — פארודיה על העולם המכוני ההורס את האדם האינדיבידואלי. סרט מזהיר. פי הוא תוצאה מבושלת־מושכלת דק ינוקש על התפשטות התיעוש, מבלי להעמיק דבר. כוחו האמנותי של צ'אפלין הוא כה רב, עד ש־אתה עצמך מסוגל להשלים את התמונה ההכרחית. עם זאת, צ'אפלין מפגין כאן אופטימיות תלושה. הנגדת לא רק את „הד־ברהראיה" אלא גם את יסודות הקטעות שלו.

★ „קובלן" (ציון) — מתופר ישראלי שאפתני, תוסס ודינאמי, על רקע של יפו „תאורטית" עם גיבוב בלתי־מעוקם ובסגנון יהו־אמריקאי. סרט פרובינציאלי טובי הם שאין לו עודה. שיש בו צבעי מציין של הצייר שלמה צפיר. עיסוקה סבירה של דב זלצר. משחק מלבב ומשכנע של יהורם גאון, אריה אליאס וכמה אחרים. הרבה כשרון, הרבה מאד מן. הרבה כסף — התוצאה מפוקפקת.

★ „חבגת הקולנוע האחרונה" (כפיר) — מרעקה ניית, תור־כריתיקה בעיירה טקסאית קט־נה בתחילת שנות החמישים. פיטר בוגדאנוביץ' מציג בסקביל — בזרת הדרנתי של הקולנוע המקומי היחיד וזה של הצעירים שאין להם לאן ללכת ומה לעשות. סרט מסוגנן, אולי יתר על המידה, אך משאיר אותך שבוי באווירה כנה ונוגה של התקופה והמקום.

★ „האלוף" (אורגיל) — פיקינפא מציג נוסטאלגיה מערבונית בימינו אנו — קצת רומאנ־טיות־מסורתית. מאוד גברית. לא כעס אבהות, כפל לכל ריאליסטית — המלאכה היא מלאכה, בעל ומעבר ליעוד — האנשים אינם נעברים — הם במשיכה. הופעה מרכזת של סטיב מקווין, גם בשחם רק צל של עצמו.

תל־אביב:

★ „אתה חי רק פעמיים" (אופיר) — אחד מסרטי ג'יימס בונד הטובים ביותר — את הנוסחה ה־שיגרתית אנו מכירים כבר היטב. אך הביצוע גודש הפתעות טובות ומשעשעות. „בצעצועים" מודרניים בתוספת דונאלד פלזאנס, המשחק מול שון קונרי.

★ „בריין ההתנדי" (אורדיה) — הכוונה הסאטירית נהיית פארסה פראית. שאינה מצאירה שום הלי־קה טובה. לכן אין בה איהק. סרט מצוייר ארוך בעל סגנון מוזר ומצי־הלי. צעיר ומשעשע. אך הגר רצה דראמס סביר ומציג גיבור חוויר, והוא פונקציה סבירה של תמא־הקיום.

★ „הגנב שבא לסעוד" (פאר) — סרט בידור נעים ובלהרפתייס, המשלב עם סאטירה חברתית, דראמה של מתח ומלודראמה של אהבה בבלי להיות כצפוי. אך נשאר בי־תום הטעם הטוב הממ־הגאה. יש בו כמה רגעים נהדרים (בייחוד משחק השח) והופעה משכנעת של ריאן אוניל. ודו אוזים ואושטין פונדלסון.

★ „האנגו אחרון בפאריס" (שבדיה) — הפרשנות הרצסונית עשתה שרות דב. סרט מפצפיק בעל איריה נפלאה ביטוי אישי כל־תיירני. סרט על בדידות על אהבה, על מין על בלבול מושגים. סרט על־זקיפות עליי־ניא־גראצי על הסבר הטנים של האנשים הבודגני. קצת יותר בדי קיצונויות. סבלית בכל השישודים. נכון הכל — סרט חשוב ברתע ומזה — גם אם אלה שהוליטו כי הוא „עגעל" — ויהיו כאלה.

★ „סיור דהאולי" (צפון) — סרט עליה על אנשים קים יצשי־רים. משולש הפוך שבאיבה הגשר שה בין שני גברים הם נעשים חב־רים במקום כשבאשה נאלצת לי עוזבם. אב מנגסאן. מאפי פריי ירוט שניהר מרכיבים אך הבשר לש בסרט והופה של קליד סוסה.

★ „קובלן" (הוד, סינרמה) — ראה „ציון", ירושלים.

★ „סוד הקסם של הבורגנות" (תכלת) — יצירה מושלמת של לואיס בוניואל. התקפה חזי־תית על החברה הבורגנית. האדי־שה, והצביעות האבזרית המהפעת ישותיות, מוהדות, וזלילות, הסוחרים סרטים הדיפלומטים בבריתים. ה־צבא רוצה, המשטרה מבננה. הכ־נסיה בתחסדות ועזרה להוסים. ר־אבנם על הפרית מרחף מעל לכל החברה הזו. אך עדיין מוקדם. עדיין אין לה תחליף. הסמם הסו־פי שלה מצרת אותה הבטיבה.

★ „הדף עם הורדה" (אורלי). הסרט ההוליבודי הנצחי (נוצר ב־1939), ההוזר ומוקרן בפני כל דור חדש. סרט ריאקציוני מבחינה פו־ליטית־חברתית, שיש בו ההוד ה־בארסטכלי של „עיר הזלוולות" זו"ל. שכנראה תופס ויהפוס תמיד.

★ „זמנים מודרניים" (גת) ראה „אדיסון" ירושלים.

★ „טנגו אחרון בפאריס" (חן) — ראה „סבודיה" תל־אביב.

★ „המכונית המעופפת" (אורלי) — בעין אדהתאוס של „מרי פופינס". סרט מלבב ומשעשע ומפשי סרי עונים לראותו.

★ „קובלן" (עצמון) — ראה „ציון" ירושלים.

★ „מעשיות קאנטרברי" (פאר) — פאזוליני כצוסר, באלתור את אגדות צוסר — היזור עם־ני. גם. אומלקי באוד. מקורי באוד. והאפס של דבר מפורד באוד. אולם ההותם על כבודון בדול בעל־רעיונות — נשאר.

★ „היהודיה שרה בלוז" (חן) — הופעה נהדרת, בעלת עוצמה דראמטית והוש מוסיקלי־קולנועי של דייאנה רוס בתפקיד בילי הולידיי. זמרת הבלוז האגדית שמתה בגיל 44 כ־נמורפינית בסמים. אולם מסביב — „ביהוד־אירוה" בגונה כיליך הוליבודי־מקובל, גלופות שוזפות, פשטנות מהודות.

חיפה:

★ „הקונפורמיסט" (בית־רוטשילד) — סרטו של ברנארדו ברטולוצ'י, על פי ספרו של אלברטו מוראביה — סיפורו של פאשיסט מבנוי — נביא, בוד, קבן, בקרי הלולשון, בבחינה דראמטית־הכבדתי הוהיה — יצירה כוללת בהשוואה לספר, אולם כסרט־אומנות, כיצי־רת־קולנוע. במוצר של הקופה — ובאוצר לשהתהפים — טרנטיניאן, סאנד, ה. סאנדרלי — סרט ברמה גבוהה.

תיאטרון ובידור

★ „החתולה על גג פח לוהט" תל־אביב („הבימה") — אחד ה־מחזות הטובים אך היותר אחרים של טנסי ויליאמס. שכתב אותו. מלודראמה בהפוצצת ברוב רגשות: אהבה, קנאה, שנאה ו־תאווה, ושופעת כבנבים ויליאמ־סיים אופייניים. בייקל בימים בכה הצגה ריאליסטית וחמה מאוד. על אף הקוליות המבוזות לפעמים עצה, בשחק טוב של אלי כהן, יפל דרווישוב. דליה פרידלנד ושבנון פינקל.

★ „ציפורי פתי" — „בולדרגים" — יהז ; תל־אביב (הקאמרי) — להקת ה„בורות" בכי שה עוב נפלא של הצבור מהוסי־מל. סקטים טובים ונגינות מצו־ינות של דני סנדרסון, בגוצצים להפליא על־ידי שבגה במהוקי בחורינה.

טלוויזיה

★ 17.32 — „כרמים מצוירים".

★ 18.02 — „ביבר" — „בילבי בכפלילא" לחזור למצורת שוחרי הים".

★ 20.00 — „קלעים" — שבועון לענייני תרבות ואמנות.

★ 21.00 — „הרס קלקוע" — „אחד ממטוסינו נעדר". סרט־מתח מלחמתי על צוות של מפציץ ש־הופל, ומנסה לשוב לאנגליה מ־מקום נחיתתו בהולנד. עם אריק פירסמן, היו ויליאמס, פמלה בראון, גיים רדמן.

רדיו

★ 21.30 — „פינת הג'אז" — „הסקסופון של ג'ין אמונס". בגן בן העיר שיקגו ואיש ג'אז ידוע (ב).

★ 22.05 — „גל לסטודנטים" — הפעם: מבט אל עולמם של ה־סטודנטים לרפואה. עורך ומגיש: יובב כץ (ב).

★ 23.05 — „המנצח אומר: קלמפרר" — תכנית לזכרו של האמן ובה נשמע את קולו של קלמפרר מספר על ראשית דרכו המוסיקלית וכן נשמע הקלטות כ־קונצרטים שונים בניצוחו (א).

4 חברי ועדת־הפנים של הכנסת ביקרו בכלא שאטה

מאת יואל דר, סופר „דבר"

ארבעה מחברי ועדת־הפנים של הכנסת, ביקרו אתמול בבוקר בכלא שאטה ש־בעמק בית־שאן וניהלו זמן־מה מגעים על הסיבות ש־גרמו להתלקחות הקטטה ב־שבוע שעבר בין האסירים היהודים לבין האסירים ה־ערבים. במהלך אותה קט־טה, נפצעו כזכור 18 אסי־רים יהודים אחד.

ארבעה חברי הוועדה — מר־דכי סורקיס, יו"ר ועדת הפנים של הכנסת, דוד קורן, יוסף טמיר, שבתאי ובן־ציון קשת, סיירו בחד־רים ובבית־קנים ובחצר בית־הכ־לא, במקום שבו אירעה הקטטה, ושוחחו עם מספר אסירים ערבים ויהודים, שסיפרו על השתלשלות המאורעה. השיחות התנהלו ללא נוכחות נציגי בית־הכלא.

בין המבקשים להתקבל לראיון, היה דן ורד, אחד מחברי רשת הריגול היהודית־ערבית (שנידון לעשר שנות מאסר, לאחר שהודה שם בין־היתר בבקשה לקיים פגישות עם סוכנים סוריים).

בתום הראיונות אמר לי חבר הכנסת מרדכי סורקיס, כי ביקו־רה של הוועדה בא על־פי בק־שתם של האסירים עצמם. חברי הוועדה הגבילו את הראיונות עם האסירים רק לסיבות שהביאו ל־קטטה, והוסיף, כי בדעת חברי ה־ועדה לבקר בשבוע הבא בכלא רמלה ולשוחח עם כמה אסירים שנפצעו במהלך התגרה בשאטה והועברו לטיפול בכלא זה.

נציב בתי־הסוהר גונדר אריה ניר אמר לי, כי החיים בכלא שאטה חזרו במדרגה לתיקנם. לדבריו, הביעו כמה אסירים כי־שני המחנות חרטה על מה שאירע. בתשובה לשאלה אם ימשיכו של־טונות הכלא בקיום ההפרדה בין האסירים היהודים לבין האסירים הערבים, השיב, כי ההפרדה אינה סוטאלית, וכבר היום הועברו חלק מהאסירים לתאים שבהם התגוררו עד להתגרה האחרונה. עוד אמר, כי הוועדה שמינה בשבוע שעבר השלימה את עבודתה והיא הגי־שה אתמול את מסקנותיה לשר המשטרה.

חודשה חלוקת החלב בחיפה ובאזור הצפון

מאת סופר „דבר" בחיפה

חלוקת החלב בחיפה ובאיזור הצפון חודשה אתמול בבוקר, לאחר שמובילי החלב נענו לפנייתה של מועצת פועלי חי־פה וחזרו לעבודה הקבועה.

בעקבות שוב המובילים לעבו־דה התכנסה אתמול בבוקר ועדת המזכירות של מפ"ח, דנה בסכ־סוך ב„תנובה" והחליטה לתבוע מהנהלת „תנובה" לשלם תוך חמי־שה ימים בקבלת מסקנות המחל־קה לאיגוד מקצועי מקדמה על חשבון התוספת שתשולם למובילי החלב. שיעורי התוספת המגיעים למובילים ייקבעו עם הוצאת ה־מסקנות על־ידי המחלקה לאיגוד מקצועי עדה בצירופים על ה־תעריף שישולם להם על פי פסק קתו של נציג מפ"ח.

מזכירות מפ"ח הביעה דעתה, כי הנהלת „תנובה" לא היתה רשאית לקבוע תחשיב חדש ל־מובילים, כל עוד קיים ערעור על תחשיב זה ובטרם הוצאו מסק־נות המחלקה לאיגוד מקצועי. מז־כיר מפ"ח א. מולק הביע עם זאת צער, שבצעדם של המובי־לים, שנקטו בלי אישור המועצה, נפגעה מסורת של שנים הקיימת בין מובילי החלב לבין מפ"ח ושלפיה תיאמו המובילים צעדיהם עם המועצה. המזכירות רשמה לפניה את הודעתו של נציג ה־מובילים בה הביע צערו על ה־מעשה.

חיילי גבעתיים ייהנו מהנחה בכרטיסי קולנוע

ראש עיריית גבעתיים ק. קריי־כן, הודיע לבתי הקולנוע בעיר, כי הוא תובע לאפשר לכל הח־יילים בשירות חובה, תושבי גב־עתיים, לקבל כרטיסים בהנחה כ־נגד סמל מהכס העירוני. הסדר זה יחול על פי הנפקת אישורים מטעם עיריית גבעתיים, המעי־דים על היות החייל תושב גבע־תיים בשירות חובה. החלת ההס־דר באמצע ספטמבר.

נוכח תביעות חוזרות ונשנות של ראש העירייה למשרדי התח־בורה והמשטרה, להתקין סדרי תנועה בטוחים בין רחוב מודי־עין להרצוג, סוכמו בין סגן שר־התחבורה אהרן גרא, סגן ניצב במשטרת־ישר־אל — פ. שחר, נציג המפקח על התחבורה בברכה, וראש עיריית גבעתיים — הסדרים הקובעים: רחוב הרצוג יהיה חד סיטרי מ־צפון לדרום; תותר חנייה רק בצד המערבי, יוצבו שלטים ותמרו־רים המתחייבים. מפני הנועצה כ־הירה. המשטרה תציב דרך קבע שיטור במקום; יוצבו פנסי־אתור את המהבנים; תוגבר התאורה ב־רחוב הרצוג; ייסלל כביש ה־גבורה.

ראש עיריית גבעתיים הודיע, כי הסכים להסדר זה עד גמר סלילת כביש הגבורה לכיוון רחוב מודי־עין ולאחר־מכן ייחסם הדרך ב־רחוב הרצוג לרחוב מודיעין על־פי תכנית המיתאר. ההסדר יחול ביום ראשון 9.9.73.

סופרמרקט חדש ומשוכלל ייפתח ביום א' בקרית חיים

מאת סופר „דבר" בחיפה

מחזור המכירות של האגודה הצ־רכנית שיתופית „זבולון", ב־יסודה של קרית־חיים, המעסיקה כיום בסניפיה בקריות ובגליל ה־מערבי 400 עובדים, יגיע השנה ל־35 מיליון ל"י ריגדל, לפי אומ־דן מבוסס. בשנה הבאה עד 40 מיליון ל"י — על כך מסר אתמול בסיור של עתונאי חיפה בסופר־מרקט החדש והמשוכלל ביותר, שייפתח ביום א' הקרוב בקריה בשנת ה־40 לקיומה של האגודה הצרכנית במקום. מנכ"ל האגודה י. זהר.

הסופרמרקט החדש, בעלות שי־רות עצמי, שבבנייתו ובציודו הושקעו 3 מיליון ל"י, משתרע על שטח של 1000 מ"ר וגם ער־סף למחלקות מזון, תוצרת „ביתן־הלים, גם קונדיטוריה וכלי־ברז ל־צרכי הלבשה, כלי משבת, כלי עבודה, מתנות וצעצועים. למעשה ניתנה עתה האפשרות לעק־רת־הבית לקנות את כל הדרוש לה בתוך. ייפעל גם שירות משלוחים לבתי הלקוחות. עם פתיחתו של הסופרמרקט החדש ייסגרו 4 סניפים קטנים והגית הכל־בו בקריה המשרתים בבנייני אס ישנים.

„שטראוס" חונך מפעל חדש למעדני חלב

המפעל היחידי מסוגו בנהריה לייצור יוגורטים עם פרי טבעי ברקוורה, משותף לחברת „שטראוס" בנהריה ולחברת „גיבדי דנונה" למוצרי חלב, ייחנך היום בנהריה.

מנכ"ל „שטראוס" ד"ר ריכרד שטראוס מסר, כי בהקמת המפעל החדש הושקע סך של כ־4 מיליון ל"י. חברת „גיבדי דנונה" הצרפתית השתתפה במפעל ב־28 אחוז. מספקת את כל המהבנים והידע. המפעל החדש משתרע על שטח של כ־1,500 מ"ר. במפעל זה מועסקים כ־30 עובדים בלבד. עוד לפני חנוכת המפעל, החל המפעל החדש בשיווק מוצרי — יוגורטים „דנונה". בימים האחרו־נים החל המפעל לייצר גם מע־דני חלב (דהרונה).

מעברת נפוליאון בעכו תחוסל תוך 4 שנים

מאת סופר „דבר" בגליל המערבי

מעברת־נפוליאון בעכו תחוסל תוך ארבע שנים — הודיע אתמול מנהל משרד השיכון במחוז הצ־פון יחזקאל סגל, לחבר הכנסת הד לוין.

התערבותו של ח"כ קורן בענין חיסול המעברה באה בעקבות ההתפתחות בהזג בית הגעם מפר־לבנון — העברה. 200 המשפחות המתגוררות במעברה ביקשו להתעדכן לבנון חיסול המעברה ה־קיימת מטעם לנוח החדשים. כן ביקשו סילוק מזבלה הנמצאת בקירבת לקבה. בהתערבותו הב־קירה הפניה להרחיק את המז־בלה בתחום המעברה.

יצוין, כי דיירי מעברת־נפוליאון הפגינו בעבר בתביעה לחיסול ה־מעברה ולפני חבוציים פלנו ל־בויין בצפון העיר.

האופרה הישראלית
מנהלת ומייסדת אדיס דה־פיליפ
פתיחת העונה הרגש 1973 / 1974
מבצע ישראלית
ת"א: 15.9, 22.9
24.9, 29.9
ר"ג 17.9 חיפה: 20.9
מלכת שבא
אופרה רומנטית
מאת קארל גולדמרק
ת"א: 23.9, 30.9
פלדרמאוז
אופרטה מאת שטראוס
ת"א: 18.9
הנזל וגרטל
ת"א — 25.9
לה טרוויאטה
טל. 57227
כרטיסים: אלנבי 1.

פקודת פשיטת הרגל 1936
פ"ר 2830/
צו קבלת נכסים והכרזת פשיטת רגל
אסיפה ראשונה וחקירה פומבית

שם החייב, תיאורו ומענו: יעקב דגון, נגה, ת"ז 1063957, רחוב בר־יוחאי 23, ג. קרית היובל, ירושלים. בית המשפט המחוזי של: ירושלים. תיק אזרחי 315/72. תאריך צו קבלת הנכסים והכרזת פשיטת רגל: 11.2.73. תאריך האסיפה הראשונה, השעה והמקום: 16.9.73 בשעה 9.00 במשרד כונס הנכסים הרשמי, רח' ידידיה 4, ירושלים. תאריך החקירה הפומבית, השעה והמקום: 9.10.73 בשעה 10.30, בבית המשפט המחוזי בירושלים.

א. גרוספלד
סגן כונס הנכסים הרשמי
ביום אב תשל"ג
27.8.1973

תיאטרוני ישראל
הערב 5.9
הבימה:
החתולה על גג פח לוהט: תל־אביב האולם הקטן
הקאמרי:
כטוב בעיניכם: תל־אביב

הפתרון הטוב

(המשך מעמ' 11)

לתכנן עתה את השקפותיהם על־פי קני־המידה שליקבעו בעשור הבא ושיפורסמו כבר עתה.

הצעתי של צמוס בר־חיים, אי־נה האפשרות היחידה. דומה ש־בתוך החוק הקיים ישנן תקנות, שבשעת חקיקתן היה ברור ש־מקורן בסיבות שהזמן הקצר גר־מן. למשל, עידוד הבנייה להש־כרה. ספק רב אם שינוי התיקון להוק בעניין זה. לבטל, יביא ל־„ערעור" אמונם של המשקיעים בכדי־יותה ארוכת־הטווח של ה־ממשלה בתחום ההשקעות.

אולם דוכה שיותר מכל השוב עתה. ששר האוצר פנחס ספיר ושר המסחר והתעשיה חיים בר־לב יתנו דעתם על צביון ה־טווח הארוך של החוק לעידוד השקעות הון. הקריטריונים הקיי־מים עתה בחוק, כפי שהוכח ב־השקעות הקודמות, עומדים כיום בניגוד לכוונת המחוקק. אין צי־דוד מאקסימאלי של הוצאה. יש עיוותים בהקצאת המקורות. יש עירבוב־תחומים הפוגע ביעילות המשק, עירבוב שהוא פרי הנסי־יון לתפוס מרובה ולכרוך כדיניות המכוונות לעידוד היצוא יחד עם רצון לפזר את האוכלוסיה. וכ־מאמר המשל, תפסת מרובה — לא תפסת. כבר כיום חייבים ל־גשת לעיבודו של חוק חדש לעי־דוד השקעות־הון. חוק זה מן הדין שתהיה בו משום תשובה לדברי הביקורת החריפים שמש־מיעים בגלוי שר האוצר עצמו ופקידים בכירים בממשלה המופ־קדים על הנושא. שהרי בסופו של דבר מכוונים דברי הביקורת כלפי אומריהם. כשהשר ספיר או־מר שצריך לשקול אם מן הנכון לתת מעמד של „מפעל מאושר" למפעל המרחיב את עצמו, עליו לדעת שהדברים מכוונים בראש ובראשונה אליו. הביקורת הנמה־רת על החוק הקיים מתוך הממ־שלה עצמה עשויה לעורר רושם כאילו המדובר בחוק שאי־אפשר לשנותו. זהו רושם מוטעה: המפה שהתיר הוא המפה שיכול לשנות.

ועוד: ההכרה בחולשותיו של החוק הקיים ראוי לה שתשפיע על התייחסות של השר בר־לב להצע־תו של שר הבטחון בדבר הפיכת השטחים לאיזור פיתוח א', והצע־תו צרה ליד ברכה הארץ לאיזור פיתוח ב'. השר בר־לב ועוזריו מיהרו להגיש את ההצעה לאישור ועדת השרים לענייני כלכלה, ב־עקבות פנייתו של שר הבטחון באמצעות כתאם הפעולות בשט־חים, תת־אלוף שלמה גזית. כבחי־נת המדיניות בשטחים, אשר ש־רצוי שיוחלט להרבות בהשקעות ביהודה ובשומרון, ברצועת עזה, בצפון סיני ובגולן. להפיסה זו שותפים גם בעלי השקפות ה־מנוגדות כרחוקות כזו של שר הבטחון, הסבורים מטעמים „יר־ניים" שיש להרבות בהשקעות בשטחים, אבל גם אם אין חילוקי־דעות לגבי הצורך בהשקעה ב־שטחים, דומה שתהיה זו טעות להפעיל את החוק במתכונתו ה־נוכחית. הטעם לכך פשוט: זהו חוק שתוקפו פג ב־1975, חוק ש־אינו מתאים לצרכים העכשוויים של המשק ועל כן ראוי לשנותו. גם אם יחליטו על הפעלת החוק לעידוד השקעות־הון בשטחים, ראוי להחליט שהחוק שיופעל שם יהיה החוק החדש. אין צורך להח־יל את פיזורי הקו הירוק על כל השטחים.

כאמור, נוכח ההשלמות התבר־תית של החוק לעידוד ההשקעות ראוי לבחנו ולעבדו מחדש, כדי שיטפל למדיניות השקעה רצויה, והחיונית במיוחד בתקופה אינפלאציונית.

(רשימה השלישית ואחרונה בסידרה)
אברהם קרשניר

ספר חדש

יהודי דאנציג תחת השלטון הנאצי

מאת אליהו שטרן

במונוגראפיה הענפה של יכי השואה תופסת מקום מיוחד פרשת עכירתם ומאבקם של יהודי דאנציג.

העיר החפשית דאנציג הוקמה על־ידי חבר הלאומים לאחר מלחמת העולם הראשונה. אוכלוסיה לא השלימה עם הניתוק מהמדינה הגרמנית וראו עצמם קשורים בגור־לה. ההשתלטות של חבר הלאו־מים שהוטלה על דאנציג וערבונו לחוקה הדמוקראטית הקשו על ה־נאצים להשתלט עליה ולהגשים את המגמה הטוטאליטרית, כמו שבוצעה במדינה הגרמנית בשנת 1933. הת־ליך ה„האולנג" (Gleichschaltung) הושלם בדאנציג רק ב־1937.

בתמונת המדינה של ה„עיר החפשית" ובן הלכבן של הציבור היהודי (נמנו שם יוצאי מזרח־אירופה בעלי תודעה לאומית, ויהודים „גר־מניים" שהיו משורשים במקום) איפשרו ליהודי דאנציג להיאבק על זכויותיהם האזרחיות ועל אפשרות קיומם. במאבק שמשו מוס־דות המשפט המקומיים והבינלאו־מיים, מוסדות הקהילה נטלו על עצ־מם את התפקיד של אירגון החיים במצור — על־ידי מערכת רחבה של עזרה הדדית בתחום הכלכלי ועל־ידי הקמת מוסדות חינוך ו־תרבות — ושל ניהול המאבק המדיני.

בסאון הקהילה כתב — בגליון ראש השנה תרצ"ו, בשנה השלישית לשלטון הנאצים — שעל אף ה־קשיים בולטות נקודות־אור: הליכוד והחוק של הציבור היהודי וה־תחושה המוגברת של חיי עדה נתנו אותותיהם בתחום הדתי, התרבותי, הלאומי והסוציאלי. ואמנם זכ־תה הקהילה היהודית בדאנציג, ב־שלוש השנים הראשונות של השלטון הנאצי, לפריחה חברתית ותרבותית שהיו לה סימני־היכר של אוטונומיה. והיא עוררה תשומת־לב בעולם היהודי. „הליכוד היהודי ב־דאנציג הוא המעניין שבישובים ה־יהודים בעולם" — סיכם רשמי בי־קורו במקום העתונאי י.ב. ניכן. הוא ציין במיוחד את המזיגה ההר־מונית שבין היסוד המז־רח־אירופי לבין היסוד „הגרמני" וראה בה סימן מבשר טובות ומראה דרך לעם היהודי כולו.

אולם ראשי המשטר הנאצי ב־דאנציג לא השלימו עם כך. הם ביקשו להקדים את ערי גרמניה בתמיכת עירם ל„נקיה מיהודים". גם ללא שינויים קונסטיטוציוניים חל הרס הקיום היהודי, על־ידי סידור ובאמצעים שלטוניים.

משהתברר למעלה מכל ספק ש־אפס הסיכוי להחזיק מעמד בבית הישן ושאין לצפות לעזרה מחבר הלאומים, השלימה הקהילה עם כו־רח החיסול המאורגן של חיי היהו־דים והחלה באירגון הגירתם אל ארצות שמעבר לים ובעיקר לארץ ישראל. היתה זו משימה כבדה ב־יותר נוכח קשיי ההגירה לארצות דמוקראטיות ולמעשה נעילת שע־ריהן, לרבות שערי ארץ ישראל, בפני פליטים יהודיים באותה תקו־פה.

היציאה ההמונית נבוכה כשנ־תמה. עם פרוץ מלחמת העולם ה־שנייה נותרו בדאנציג, מרבבת יהו־דיה, כ־1400. כמחציתם הצליחה להימלט בחדשים הראשונים של ה־מלחמה. אלה עברו את נתיב הי־סורים של האוניה „פאטריה" וכל הגירוש למאוריציוס. הנותרים ב־דאנציג נספו בשואה.

יציאת היהודים מדאנציג היא ה־זיון מיוחד במינו בתקופתו. כאר־גונת — ראשי הקהילה — היו מוד־עים לכך. „ביצענו נסיגה מסודרת ומאורגנת" — כתב בסאון הקהילה בראשית 1939 — „בזכות העובדה שנטלנו את גורלנו לידינו כשכל העולם נטש אותנו". רגשותיו של הכותב פורצים מבין השורות. „בעד ההצלה" — הוא כותב — „שילמנו את המחיר הקשה ביותר שעדה יהודית יכולה לשלם: פירוקה ה־עצמי". ימים מעטים לפני פרוץ המלחמה, כשתהליך היציאה היה כבר בשלביו האחרונים, נכתבו בי־אותו בסאון דברי חשבון־נפש וסי־כום־דרך: „עמדתנו נקבעה על־ידי כבת ההתרחשות שמחוץ לנו ועל־ידי חולשתנו כיהודים. ניגוד זה עלול היה להביא אותנו ליאוש ופאסיביות, אולם הוא הוליד ריכוז כל הכוחות הפנימיים. מיעוט מספרנו וליכודנו איפשרו את מימוש ההתר־נות ליציאתה של הקהילה, תוך תיאום עם השלטונות".

ד"ר ארווין ליכטנשטיין, משפטן לפי מקצועו, שימש בשנים 1933־1939 כמזכיר הקהילה. בתוקף תפ־קידו ובעלותו האישית היה איש בנקודת־המוקד של ההתרח־שויות החשובות בציבור היהודי, בשנים הגורליות שקדמו למלחמת העולם. ספרו על יהודי העיר החפ־שית דאנציג תחת השלטון הנאצי — נציונאל־סוציאליסטי, נושא אופי מחקרי המתגים על־ידי ריבוי ה־תעודות והמסמכים המשקפים את המערכה הציבורית, מראשית ה־שלטון הנאצי ועד לחיסול הקהי־לה. התעודות שאצבת בארכיונים יהודיים וגרמניים. עניין רב יש בדיווחים השוטפים שהעביר הקונ־סול הגרמני בדאנציג למשרד־החוץ שלו, ושבילומים נמצאים בגנזי יד ושם, וכן במכתבים שהגיעו אל המחבר ובמסמכים שונים הנמצאים ברשותו. תיאור מפורט זה בא לכ־לל לא רק על קהילה יהודית מ־סוימת, שהגורל הציב אותה בנקו־דת־מוקד של אינטרסים בין־לאו־מיים — חשיבותו חורגת מיחסים מקומיים וערכו רב לכל המתעניין בתקופת השואה.

הספר שומר על נימה עניינית. רחשי לבו של הכותב — בן תקו־פתו וחניך הסביבה היהודית־גרמ־נית — באים לידי ביטוי במקומות מעטים בלבד. אחד מאלה הוא תיאור „הנלים" עם השלטונות על־מכירת בית־הכנסת לשם מימון ה־הגירה. נציגי הקהילה עזבו את ה־משרד (שבו התנהל המו"מ) והרגי־שו שהם נמצאים בחלום־בלהות: כדוגמאם היה מכשפונה שהיו קשו־רים בגרמניה זה דורות, בית־הכנ־סת היה בשבילם המקום המרכזי של העדה היהודית. ביום שהמסו־רת הדתית היתה בעיניהם הגורם המחייב המובהק ביהדות. לפתע ניצבו בפני ברירה שבין יציאה מ־ארץ שהחשבה למולדתם — לבין אבדון. מארטיריות למען קידוש השם היתה קו אפייני בהיסטוריה ה־יהודית. „האין זה הולם מסורת זו להיות נידון לכליה יחד עם בית־הכנסת?"

ההתחקות אחר צולם לוחני זה — שנחקק בחלקו בספר — היא משי־מה המחכה להשלמתה.

* Erwin Lichtenstein: Die Juden der Freien Stadt Danzig unter der Herrschaft des Nationalsozialismus. Schriftenreihe wissenschaftlicher Abhandlungen des Leo Baeck Instituts. S.C.B. Mohr (Paul Siebeck) Tübingen 1973.

קולנוע

ידידים שכאלה

מאת זאב רב־נוף

(„ידידים שכאלה"; אלנבי, ת"א)

אוטו פרמינג'ר (67), יהודי כש־ביל (עורך־דין) שמוצאו מוינה, הוא במאי אמריקאי הלגארי, קר, סנסאציוני. אך בעל חיות עצומה. תמיד רצה להיות חשוב, אך גם מצליח בבחינה קופתית. ספק אם היה אי־פעם חשוב באמת — תמיד היה יותר מדי שקוף ויותר מדי „מסחרי" — אולם הוא היה בלי ספק במאי מרתק, ואף עורר לא אחת שערוריות מתוכננות. די להזכיר את השערוריות שפרצו בעקבות „הירח הוא כחול" (מד־בת המאבר שבל נושא הבתולין), „בעל זרוע הזהב" (העלאת נושא הסמים בתקופה שבה חל איסור חמור על „מכת המבטיה), או „כרמן ג'ונס" („הלילה קודש" על המו־סיקה הצרפתית הגדולה). אלא שתקופת הזוהר של פרמינג'ר חלפה זה כבר. שנות „השנים ה־ראשונות („אנאטומיה של רצח", „אקסודוס", „הסנאט" ימלך ריאי־שרי" ו„הקארדינאל"), שנראו כת־קופת־השיא של פרמינג'ר, היו בעצם חבלי גסיסתו. הוא לא הצליח „להחליף את המהלך". הגם שהמבנים וזייפו זאת, השאר מאד־חור.

„ידידים שכאלה" (אלנבי, 1971, השם המקורי „ידידים טובים כ־שאלה") הוא עדות חיה לכך. יש בו חיות סוחפת, טכניקה רצופה ושנונה. אולם פרט לאלה הוא כמעט אפס. הדבר מתחיל בגוריי של רעיונות מבולבלים. נמשך ב־חירובים של סגנונות השבתיים בוולגאריזציה כהולכת, קיצונית, של הדברים. פרמינג'ר, כך נראה, ידע כי כזם להפשיט אשה עירו־מה על המסך, או להזר טוב וטוב „חראי": „אי „לדפוק". אינו עוד בחזקת הסנסאציה. לכן הוא מנסה להתבלט בהדרת חדשה זו בהת־אפקה אלגאנטית בניבול. האגר־רה לכסוך כפי שפורשבת אשה לבנושולוהצה על מכשתיה. ה־סיפור שייך לסביבה התמהיגית של היהודים בניו־יורק, על כל הטיפוסים היהודים, לחברה „ה־טובה" של היהודים ולסוגת העבי־מים — הדברים כל־כך טיפוסיים עד שהם מעוררים ספק לגבי טי־פוסיותם.

את התסריט כתבה הבגאויה אליין מיי (לשעבר אשתו של מייק ניקולס), תחת שם בדוי אסתר דייל, על־פי ספרה של לואיס גולד. ההתחלה רעשנית מאוד, ארוכה מאוד, מתייגעת מאוד — ולשווא תנסה לנחש לאן כל הדברים הללו מובילים: יש כאן תיאור של כמה שעות סוערות בחייהם של ריצ'ארד מסינג'ר (עורך אמנותי של שבועון מצליח ומחבר ספרי־ילדים) ואשתו ג'ולי (לבית ולכאן). פרמינג'ר בונה פס־קול מסובך כל־כך (כאן וגם ב־רוב חלק הסרט שלאחר־מכן), עד שהדברים נשמעים כמו שוק, ואי־לו ההתוסות הפסיכולוגיות של ה־אסוציאציות הם משהו בנוסח אלן רנה.

הבדיחות אינן „מתפוצצות", כ־מוס ביש כבר בתחילה פער עצום בין הטקסט הכתוב של מיי לבין הבימוי הקר המחושב של פר־מינג'ר. בחלק הראשון נדמה, כי זו תהיה סאטירה מוחצת על ה־רפואה בכלל ועל הרפואה היהו־דית בניו־יורק בפרט (ששת ה־רופאים הם ספקטור, כהן, בלאר־ויים, כאיר וכיו"ב). אלא שהרופ־אים הם שתם לאיוצלחים, והסרט, בהשאירו את הרפואה ברקע, עובר לפסים של ניאופים, בגידות, נא־בוה, מין, לסביות, אקסהביציו־ניזם. אך גם שם הוא אינו נשאר — הוא מתעכב הרבה על ידידים שהם ידידים כביכול, ועל משפחה שהיא משפחה כביכול, ובסופו של דבר, בסיכום, אותה הפסס את ה־עקרון: פרמינג'ר מנסה לתת את גירסת־קהלת שלו. במלים אח־רות: הכל אינו אלא — אתם יודעים מה — הבל הבלים וכו' וכו' וכו'. הוא גם ממחיש זאת מדי פעם על־ידי הצגת אוגר הכלוא בכלוב ומסובב כל העת גלגל. הוא עובד קשה — אך זו עבודת־סיזיפוס, משום שהוא אינו יוצר באמת.

הגודש נורא עד כדי כך, ש־הוא אוכל כל חלקה טובה; הגוד־שה היא בעוכרי הסאטירה. ובו בז־מן הורג הקור של הסגנון את הפארסה. הסרט הוא אינטליגנטי, יש בו רוח קולנועית מפוצצת ובל־תי־מזויפת ומורגשת ידו של מק־צוען מעולה. אולם הוא משחק עצמו, כחיבור, מתחסד — וזה אינו פועל כהלכה. השחקנית ה־יחידה שניתנה לה כאן (סוף־סוף) הזדמנות להתבטא, דיאן קאנון, כמעט מצליחה. בכך ונדמה שהיא באמת מסוגלת לכך — אך לא באווירה כזו ולא עם במאי כזה. אוטו פרמינג'ר המפורסם אינו אלא אנאכרוניזם, משהו שעייף כבר לעבר.

מימין לשמאל: ג'ניפר אוניל, סב לוין ודייאן קאנון

יעל
בת מינה ושלמה שמיר

ברי
בן נורה ורונלד דרייבר

נשואים

לונדון 5.9.1973

פקודת פשיטת הרגל 1936
צו קבלת נכסים והכרזת פשיטת רגל
אסיפה ראשונה וחקירה פומבית

שם החייב, תיאורו ומענו: 1) יעקב אבורי, ת"ז 282976, פרצל. 2) פרחה אשרף ת"ז 488567, רח' הרקפת 13/8, עיר גנים, ירושלים. בית המשפט המחוזי של: ירושלים, תיקים אזרחיים: 1) 396/73 2) 397/73. תאריך צו קבלת הנכסים והכרזת פשיטת רגל: 16.8.73. תאריך האסיפה הראשונה, השעה והמקום: 17.9.73 בשעה 9.00 במשרד כונס הנכסים הרשמי רח' ידידיה 4 ירושלים. תאריך החקירה הפומבית, השעה והמקום: 8.11.73 בשעה 10.30 בבית המשפט המחוזי בירושלים.

א. גרוספלד
סגן כונס הנכסים הרשמי

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות. תכניות ילדים: 17.32 — סרטים מצוירים; 18.00 — טוב לדעת; 18.02 — „בילבי"; תכניות ערבית: 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — סידרה על מלחמת העולם הראשונה; 19.00 — להיטה; 19.05 — הכר את ישראל; 19.27 — סקירת תכניות; 19.30 — חדשות ועניני היום; 20.00 — קלעים; 20.30 — מבט לחדשות; 21.00 — סרט קולנוע: „אחד ממטוסינו נעדר"; 22.40 פסוקו של יום / דברי חכמים על הקנאה; — חדשות.

הגל הקל

06.00 — מה טובו; 06.05 — חדשות; 06.10 — התעמלות בוקר; 06.20 — בוקר מוסיקלי; 06.59 — רגע של עברית; 07.00 — חדשות ו„הבוקר הזה"; 07.20 — זמר זמר לך; 07.35 — זמר לך; 07.55 — אור ירוק; 08.00 — חדשות; 08.12 — בוקר טוב; 08.55 — היום לפני 25 שנה; 09.00 — חדשות; 09.05 — בוקר טוב; 09.49 — פינת הבודעה הקטנה; 10.00 — חדשות; 10.05 — לעקרת הבית; 11.00 — חדשות; 11.05 — לעקרת הבית; 11.40 — לאן הערב ומוסיקה קלה; 12.00 — חדשות; 12.05 — במקצב יוצר; 12.30 — בחצי היום; 13.00 — חדשות; 13.05 — בחצי היום; 14.00 — חדשות; 14.10 — כאן אוהד בנור; 15.00 — חדשות; 15.05 — לי ולך; 15.53 — הדרן; 16.00 — חדשות; 16.05 — רגע של עברית; 16.07 — צד בצד; 16.30 — בתקווה כתי בין את הרמז; 16.35 — צד בצד; 17.00 — חדשות; 17.05 — רדידי עצירה; 18.00 — חדשות; 18.05 — שירים מבית אבא; 18.45 — היום בספורט; 21.00 — חדשות; 21.06 — שירים בתלמו; 21.30 — פינת הג'אז; 22.00 — חדשות; 22.05 — גל לסטודנטים; 22.52 — בנעימות קלות; 23.00 — חדשות; 23.05 — אדום עתיק; 24.00 — חדשות; 00.10 — אדום עתיק; 01.00 — חדשות.

רדיו רשת א

08.00 — חדשות; 08.05 — בהירות 1973; 08.10 — אנתולוגיה: הקונצ'רטו — גילגוליו ותמורותיו בהלך הדורות; 09.00 — חדשות; 09.05 — אנתולוגיה; 10.00 — חדשות; 10.05 — באוצר הסרט; 11.00 — „רשימות קבל"; 11.00 — עברית לעם; 11.15 — שידורים לתלמידים בבתי הספר היסודיים; 11.35 — שידור לחינוך המיוחד; 12.00 — חדשות; 12.05 — שיר ופזמון; 12.15 — שידורים לתלמידים בבתי ספר יסודיים: אנגלית למתקדמים; 14.00 — חדשות; 14.10 — לאם ולילד: א. מי רוצה לקנות אותי? — מאת סבה הרקוביץ'; ב. מה שרציתי לשמוע שוב; ג. שירים „בבקשתכם" לילדים הגדולים; ד. אי הילדים — מאת חיים לור; 15.00 — חדשות; 15.05 — היום לפני 25 שנה; 15.10 — שידור בבחירה — דוד דולן (פסנתר): באך: פרלוד ופוגה ברה מינור מתוך כרך ב' של הפסנתר המושווה; ברהמס: נוקטורן אופוס 20; מנדלסון: רונדו קפריציוזו; שופן: פולונז בסול דיאז מינור (מן העזבון); סקוט: לוטוס; 15.30 — שיעור באנגלית מופק על ידי הבי.בי.סי; 15.45 — מאוצר הספרים; 16.00 — חדשות; 16.05 — רגע של עברית; 16.06 — מהקלטות התזמורת הסימפונית של רשות השידור: יוהן גבהם: סויטה לכלי קשת; קונצ'רטו מס. 2 בפה־מינור לפסנתר ותזמורת; רימסקי־קורסקוב: „שהרזאדה"; 18.00 — חדשות; 18.05 — עזרא אלון מספר על גוף הארץ; 18.10 — על עבודה ועובדים; 18.40 — המשנה היומית — סכום שבועי; 18.55 — להקלאי — סקירת מגעים; 19.00 — חדשות ו„היום הזה"; 19.30 — תצפולת ההגהרות להפ־תדרות; 19.50 — פרקי היום בתנ"ך: עזרא, פרקים ה', ו'; 20.00 — חדשות; 20.06 — סיפורדים; 20.45 — פרקי חזנות; 21.30 — עולם המדע; 22.00 — חדשות; 22.06 — נגינה בהצוצא: הפסטיבל הישראלי 1973: הקלטה מתוך רסיטל באולם ...; 23.00 — חדשות; 23.05 — המנצח אומר קלמפרר: תכנית לזכרו של האמן; 24.00 — חדשות; 00.10 — רגע של שירה.

גלי צה"ל

שדורי צהרים

11.00 — חדשות; 11.05 — חמים ושפים; 11.15 — פגנת המצעד האמריקני; 11.30 — מופר — חדשות; 12.05 — חמים ושפים; 12.10 — הקולות שמאחורי הקרבי; 11.35 — חמים ושפים; 12.00 — שיר; 12.15 — חמים ושפים; 12.30 — מבט הבצבצה; 12.35 — חמים ושפים; 13.00 — חדשות; 13.05 — חמים ושפים; 13.30 — כי יצאה וכי יפשיר; 13.35 — חמים ושפים; 13.55 — הדרכה לחייל; 14.00 — חדשות; 14.05 — הודעות אישיות.

שדורי ערב

15.00 — חדשות; 15.05 — בא לצלצל; 16.00 — חדשות; 16.05 — בא לצלצל; 16.45 — האיש הזה הוא בסוכן; 17.00 — חדשות; 17.05 — ד"ש עם שיר; 17.40 — יומן צה"ל; 18.00 — חדשות; 18.05 — מה אבקש; 19.00 — חדשות; 19.05 — קוקטיל ל־; 20.00 — חדשות; 20.05 — פרקי מוסיקה קלאסית; 20.40 — איג־סרבצה; 21.00 — חדשות; 21.05 — בקצב הזמן; 22.00 — חדשות; 22.05 — הלילה; 23.00 — חדשות; 23.05 — הלילה; 24.00 — חדשות; 00.05 — בקורת חצות; 00.10 — שירים משוררים בחצות.

בתי־מרקחת

תל־אביב—יפו

הגבראים, רח' המלך ג'ורג' 22, טל. 286740; צפון, רח' יהודה הלוי 33, טל. 449995; בוטשן, רח' אחד העם 91, טל. 285301.

רמת־גן

צמית, מודיעין 130, רמת־גן. נגה גבעתיים ויצמן 17.

חולון

נאות שושנים, רח' גאולים 44 נאות שושנים, חולון.

הרצליה, כפר שמריהו, רמת השרון רעננה, כפר סבא רמתיים

רנדס יוסף הוד השרון, רח' האוסשקר 7.

קולנוע

תל־אביב
אופיר — אתה חי רק פעמיים
אסתר — גברים עם כבוד
אלנבי — ידידים שכאלה
בן־יהודה — דקמרון 69
גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה
גת — זמנים מודרנים
הוד — קובלן
המרכז — רחוב הגיהינום
זמיר — תאוה לנקמה
חן — הלילדי שרה בלוז
דיכור — טיפול בהלם
מוגרבי — קוראים לי שמיל
מתמיד — יד הרשם
מקסים — בוואנקה בגימנסיה
סינרמה — קובלן
עדן — מוטמו
פאר — הגנב שבא לסעוד
פריז — מי אשם
צפון — סיזאר ורוזלי
רמת־אביב — אהבה נוסח קופנהגן
תכלת — סוד הקסם הבורגני
תמר — הפיתוי לאהבה
תל־אביב — הרפתקה בסמטאות יפו
נגה — הסינים באים
צליל — הסמר הארוטי

ירושלים
אדיסון — האגרופן הקשוח
אוריון — קוראים לי שמיל
אורנע — האלוף
אור־גיל — הבלונדיני עם הנעל השחורה
הבירה — ביג בוס
חן — גבר עם כבוד
ירושלים — הקלפן הירצאגית
סמדר — הצגת הקולנוע האחרונה
עדן — קובלן
רון — משפוחי עם דוודי

חיפה
אוריון — גפה מלכת הגרוליים
אורה — המשכנע בע"מ
אורלי — המכונית המעופפת
ארמון — הביג בוס
בית רוטשילד — משפחת רובינזון — 5
חן — הטנגו האחרון
מירון — איש ושמו נמר
עצמון — קובלן
פאר — מעשיות קנטרברי
רון — וידוי של קצין המשטרה
שביט, הר הכרמל — אני אוהב את אשתי 6.45—9.15

קרית־מוצקין
זבולון — כוכב הדרום 6.15—8.45
זוהר — הרפתקה בפוסידון 6.30—9.00

רמת־גן וגבעתיים
אורדע — קוראים לי שמיל
אואזיס — המקצועי
ארמון — אונס בפרק
גל־אור — הסנדק
הדר — קובלן
לילי — הצגת הקולנוע האחרונה
רמה — כדור בלב
רמת־גן — קבארט
שביט — ליידי קרולין לאמב

נתניה
אסתר — הרפתקאה בפוסידון
סטודיו — פגור — המפתח זהא פתה, פתוח — עושה הצרות
שרון — סיפור נאהבים

הרצליה
דגניה — סרט תורכי

כפר־סבא
עממי — 8.15 יום לפני הכניסה
תל — המשכנע 8.30

חדרה
הוף — קובלן 7.00—9.30

פתח־תקוה
הדר — אהבה נוסח קופנהגן 4.00—7.15—9.15

חולון
היכל — מיסטר 7.15—9.15
אורה — חופן דינמיט 8.15

קרית שמונה
הרמון — יום הזעם והנקם 6.15—8.30
שביר — אל תקרא לי שחור

חולה קצרת! נשום לרווחה
בעזרת היונוטרון של אבקל, מכשיר אלקטרוני ראשון מסוגו המשפר את איכות האויר.
היונוטרון מעשיר את האויר בחלקיקי חשמל (יונים) בעלי מטען שלילי הרי זה כאילו האויר בביתך הוחלף באויר הרים צלול כיין.
היונוטרון מטהר את האויר המזוהם סביבך. הוא מונע מכך לנשום גזים מרעילים, פיח, עשן, אבק ולכלוך, ומאפשר לך לנשום אויר נקי. אתה חי בעיר גדולה, אולם תנשום אויר של מקום מרפא.
מחקרים רפואיים קפדניים קובעים כי לגבי קצרת ו־מחלות דרכי הנשימה הור־בשה ב־93 אחוזים מן המק־רים הסבה ניכרה. אם היו־נוסרון לא יקל עליך תוכל להחזירו אלינו תוך 30 יום ולקבל את כספך בחזרה.
התקנתו של היונוטרון אי־נה מסובכת. אין צורך ב־פריצת קירות או הרכבה. עליך רק לחבר את התקע המכשיר לשקע החשמלי ב־ביתך. תשיג את היונוטרון בסניפי אבקא ואצל סוכנים מורשים.

יונוטרון
אמקול

...עשיה בע"מ ...לפון 51511 (03)
...1970 בע"מ ...פון 621814 (03)
...תיבון בע"מ ...פון 259213 (03)
...ייצור מכו... ...ן 826718 (03)
...ש. בילי... ...ן 233369 (04)
...RIEZ - ... ...ה טכנית בע"מ (03) 54021, 54...
...ברות בע"מ ...ות ומדחסים ...OY MANUFAC...
...נברג בע"מ ...ן 664089 (04)
...תכת בע"מ ...ן 721536 (04)
...לדה בע"מ ...ן 725254 (04)
...י ציבור בע"מ

איך נתקף ראש העיר בשגעון גדלות והעיר הבריאה

* הנהלת העיר החליטה לפתח את יפו העתיקה, לשקמה ולעשותה למרכז בינלאומי לאמנות, לבידור ולתיירות. – "זהו בזבוז משווע, שגעון גדלות" – צעקה האופוזיציה – "תוכנית גרנדיוזית, שלעולם לא תתגשם".

* הנהלת העיר החליטה להקים קאמפוס אוני-ברסיטאי גדול ומתקדם. "זהו בזבוז משווע, שגעון גדלות" – צעקה האופוזיציה. "תוכנית גרנדיוזית, שלעולם לא תתגשם".

* הנהלת העיר החליטה לפנות את שכונת מחלול כולה, ואחריה – את שכונת מנשיה, ולהקים במקום שכונות אומללות אלו מרכזי תיירות, מסחר ועסקים. "זהו בזבוז משווע, שגעון גדלות" – צעקה האופוזיציה – וגו'.

* הנהלת העיר החליטה לבנות היכל ספורט מפואר ביד-אליהו, כראוי לעיר גדולה כתל-אביב. "זהו בזבוז משווע" – וגו'.

* הנהלת העיר החליטה להכשיר כיכר עירונית מרכזית, רחבת ידיים, את כיכר מלכי-ישראל, שתשמש מקום מתאים לירידים, לפסטיבאלים, לחגיגות ולאירועים מיוחדים. "זהו בזבוז משווע" (פזמון חוזר) וגו'.

* והנהלת העיר החליטה על הקמת קרית תרבות ועל נטיעת פארקים רבים – וכל התוכניות ה"גרנדיוזיות" התגשמו במלואן.

וכך, ככל שמחריף שגעון הגדלות של ראש העיר – הולכת העיר ומבריאה.

תנו להם לדבר - תן לו לעשות

אמת

המערך לעיריית תל-אביב יפו

המורשת של קיסינג'ר

בפרשנות בעתונות הישראלית על דברי קיסינג'ר, כי מורשתו הדתית והלאומית לא תשפיע על מילוי תפקידו כמזכיר המדינה (ראה גם טור של חיים גורי ב"דבר" מה-3.9) נתקרבנו אי-דיוקים.

בדברו על מורשת דתית ולאומית (הוא לא חיבר את המושגים הללו במקף) לא התכוון כלל קיסינג'ר ל"לאומיות" היהודית; גם יהודים בעלי הכרה עמוקה ממנו מצדדים, בדרך כלל, לדבר על מוצא אתני יהודי ולא על לאומיות. למעשה הפריד קיסינג'ר בכוונה בין מורשת דתית, שבה התכוון לזיקה לדת היהודית (אף כי אינגו נמנה עם באי בית-הכנסת), והמורשת הלאומית הגרמנית שלו. שהרי ב-1938 בא לארה"ב כאורח פליט גרמני ובעיני אמריקאים רבים נחשב עדיין לגרמני ולא ליהודי. ולבסוף, נוכח הייחוד שבמינוי יהודי ואדם שהתאזרח בגיל עשרים לתפקיד הבכיר בקבינט האמריקאי, אין לבוא אליו בטענות מיותרות.

ש. שפיר

עושים ומעשים לביעור העוני

פעם בפעם, בהפסקה של שנים אחדות, מתפרסמת ברבים הקהל "השמועה" על קיומן של שכבות עוני. השמיעה משררת בהלה בילורות ורגש אשמה: התיתכן כזאת בישראל?

מסתבר כי דווקא בארצות מפותחות מודע הציבור למציאותן של שכבות עניות. בארצות מפגרות אין כלל תודעה כזו, כי העוני, החולי, הבורות וכד' הם מנת חלקו של כל העם כמעט.

בימים אלה הגיעו לידי שני קבצים גדושים ובהם סקר מקיף של הפעולות תרבות במערכה לביעור העוני ולצמצום הפער וכן במערכה לבטחון סוציאלי של כלל העובדים. הקבצים הלל חתומים על ידי יהודה גבאי יו"ר המרכז לבטחון סוציאלי ועל ידי אהרן אפרת, יו"ר המחלקה לעזרה הדדית.

טוב אתה נכח לדעת, כי יש אנשים ומוסדות, שהבעיה של עוני אינה אצלם עיסוק של "אופנה", בהשפעת רפורמה מסחררה בסלידה או בתנודות, כי אם תפקיד המעסיק אותם כל ימות השנה. טוב אתה נכח לדעת, כי ההסתדרות "האחדות פונקציות" שהיית אינה אגודה, שכן עוסקת היא בפועל לא רק בהגנה של שכרם ועבודתם של העובדים, אלא היא ממלאת תפקיד ראשון במעלה גם בתחום הסוציאלי; שירותי הרפואה, טפולי עזרה הדדית, טיפול בנזקקי עזרה, בשיכון ודיור לנצרכים, בפנסיה וסעד לקשישים, במעונות יום וגני ילדים, בעזרה ישירה לנצרך (משכן) ועוד רבות.

פעולה זו אינה זוכה להדים כמו אחת השביתות. כי אמצעי התקשורת ערוכים יותר לספק את השלילה והבקורת באשר את הבשה הקונסטרוקטיבי. ואולי אשמה ההסתדרות היא, שאינה מצליחה לצמת סופרי לפעילותה המקיפה ולסתור את הדעה הרווחת, כי היא דואגת רק לחזקים (כלום הבכחת דבר מיניהם מכוונת לבעלי שכר גבוה?).

יתכן שבמשך שנים לא הקדישה תנועת העבודה תשומת לב מספיקה לשולי החברה, שהם מחוץ למעגל היצרנים, כי סמכה יותר על המידה על משרד הסעד. עם הקמת המרכז לבטחון סוציאלי (בראשית 1970) תוקן המעוות.

לא זו בלבד שהוגברה הפעולה העצמית של ההסתדרות בתחום הסוציאלי אלא היא גם מפעילה את משרדי הממשלה — בחקיקה סוציאלית ובביצוע. אחד הביטויים לשיתוף הפעולה היא "ועדת התיאום" המשותפת לממשלה, להסתדרות ולמרכז השלטון המקומי. אולם לא די בזה. ועל כן הוגשה הדרישה להקמת "רשות לשיקום משפחות במצוקה".

עלינו ללמוד ממדינות הסעד המפותחות בעולם, שלא הגיעו לביעור העוני ה"בדלי" מפסדות ואף יש ביניהן הנסוגות למשטר של פילאנטרופיה. דומה כי ראשי המרכז לבטחון סוציאלי מודעים לצורך, כי הסעד לא יבוא במקום קידום החברה והחלוקה הצודקת של ההכנסה הלאומית. אילם הם מיטיבים לעשות, שאינם דוחים את חיסול העוני עד לפתרון סופי ומוחלט, אלא פועלים להקלת המצוקה לאלתר.

ג. יהודה

טחנות הסוכר

ביריחו קיימים עד עתה שרידי "מטאחין אלסוכר", "טחנות הסוכר". אלה שרידי מיתקנים בהם מיצו בימי הביניים סוכר מקני סוכר שגידלו פה. כפי שלמדים גם מהמקורות ההיסטוריים, את קני הסוכר גידלו בבקעת הירדן הדמה המתחממת היצוב בפה מימי המעיינות הנובעים בבקעה. גם בבקעת בית שאן היו כמה מתקנות כאלה, ולא כבר נמצאה עדות מוחשית לתעשייה שנהגה בסמוך לה. החופר שעסק בחפירות טבע באתר הבצי כ-500 מ' מדרום לתל תאומים בעמק בית שאן, זה בעתר, ליד שדה הרומות, בשפה התחתונה רמי ערב דייה על הבקרה ובמקום נצרכה הפירה עיי עמאל אייר יגבר, בשם אגף העתיקות. המדווח על כך ב"חדשות ארכיאולוגיות" האחרון, אובחנו בבקום 5 שכבות יישוב. על הקרקע הבתולה נתגלו שרידי התקופה הקדומה ביותר, כלי חרס רוב מן המאה ה' לספה"נ. השכבה השניה היא מהתקופה הביזנטית, והיא המשיכה להתקיים בנראה עד לבאות ז'-ח' לספה"נ, ימי השלטון הערבי. נראה שעיקר פריחת האתר היתה בתקופה זו. בשרידי השכבה נחשף בניין בנוי לבנים על יסודות על אבני גזית והלוקים. הקירות נבנו בתפוי חרס. 3 השכבות העליונות הן מימי הביניים. גם בתקופה זו נבנו הבניינים מלבנים שהונחו על יסודות שהכילו אבני גזית, וחלקי עמודים בשימוש משני. פרט לכלי הבית האופייניים לתקופה זו נמצא שפע כלי חרס דמויי פעמון או צנצן, אשר בבסיסם הצר נקב חור. העפר בו נמצאו הכלים הכיל הרבה פחמים ואפר, בתוך הפחמים ניכרים סיבים ארוכים והם זהים לקני סוכר. כלים דמויי פעמון מסוג זה נמצאו בעמק בית שאן בריכוזים גדולים, בעיקר בסמוך לטחנות סוכר, שהקרובה שבהן נמצאת כ-1.5 ק"מ מצפון לתל.

נתברר שפרנסת תושבי המקום היתה מעיבוד הסוכר. כאן עובד החומר הגולמי בתהליכי שריפה וזיקוק וכאן יצקו את הסוכר לתוך הכלים. יש לשער שהחור בבסיס הכלים נועד להוצאת שארית המים מהסוכר לפני התגבשותו ולהוצאת גוש הסוכר מהכלי לאחר מכן.

המסבב האחרון ביותר שנמצא באתר הוא מהמאה הט"ו. נראה שהיישוב נעזב בערך באותה תקופה, כי ידוע שבסוף המאה הט"ו ובראשית המאה הט"ז פסק יצוא הסוכר לאירופה ובעקבו כך "נשבר שבר להם של מגדלי הסוכר בעמק בית שאן".

צבי אילן

תשובה לחיים איזראלוביץ' איזק

אני כשער שהמאמר המוזר שפורסם נגדי ב"דבר השבוע" על-ידי חיים איזראלוביץ' איזק נכתב על-ידי מידענו חיים איזק.

לא הייתי טורח להשיב לו לוא קיימו במאמר זה שני כללים; לוא ראיתי את רשימתו לפני הפרסום כשם שהוא ראה את שלי לפני הפרסום. תנאי שני שהתקפה שלחות הרסן הארסית היתה נמנעת מאי-דיוקים שאינם סתם אי-דיוקים, אלא הסתה לרצח בדם קר.

אשר לאי-הדיוקים: במאמרי שעליו יצא קיצפו של מי-דרדנוב כתבתי על פרים "חמומים". הפרים המחוממים היו המפגינים, כלומר אנו. גם השורים היינו אנחנו. וזה ברור מאוד לכל מי שמסוגל לקרוא עברית. אבל איזק ראה מהרהורי לבו וטען שאני קראתי לשוטרינו פרים ובעצם רציתי לקרוא להם חזירים וכך הוא מסית נגד אנשים שעליהם כתבתי בכבוד.

אני סבור שהפיכת פשוטם של הדברים (לא רק משמעותם) מסגיר משהו בנפשו של האיש שתרגם את פרויד לעברית (זאת ואת אכן עשה יפה); יכול היה לעיין אצל כתבי מתורגמו כדי לדעת מי ומתי ואיך שוגים בדרך זאת.

הוא הדין במה שאמרתי על הקצין הממלא פקודות. מעולם לא היה עולה על דעתי להשוות קצין ישראלי לקצין נאצי. אני סבור שגם קריאת מובלים ערבים בכינוי נאצים היא התמאה כבדה. אני מלא חרדה בפני השימוש הגורר וגישנה בהשוואות ממין אלו. כעולם לא הייתי מעלה על דעתי ההסוב שקצין ישראלי, ישגה ככל שישגה, דומה לקצין נאצי. בעולם האסוציאציות שלי היו דברים אחרים; ושרגייס הממלאת עתה את טורי העתונות (תוך בעיקר) והכפר מסוים שעל מה שקרה בו נערך משפט ונאמרו בו דברים מפורשים שמאחורי ידהר נהפכו לפקודות-קבע של צה"ל בעניין פקודות בלתי מוסריות. אבל איזק הרואה מהרהורי לבו, סבור שהכוונה כאן היא למישהו כמו אייכמן. הוא הורג שתי צפרים באבן אחת; הוא מלבה יצרים אפלים נגדי שכן ברור לכל שהשוואת קצין ישראלי לנאצי היא עבירה מוסרית חמורה והוא מסגיר את עצמו; היכן עולמו הוא.

יורם קניוק

צדק ודבר נוסף

רווחה משה משכונת צור בנים בירושלים בצדקה ("דבר" מיום 27.8.73) ביחס למחיר הכניסה לבריכת השחייה של מועצת פועלי ירושלים ע"ש מיילור בקרית היובל אך היא אינה יודעת דבר נוסף:

מחיר הכניסה לילדים עד גיל 12 הוא אמנם 2.50 ל"י אך לנערים עובדים (הם בני 14—18) הכניסה היא רק 1.50 ל"י ולילדי מפעלי הקייטנות — 0.50 ל"י בלבד.

אלו, כמדומני, מחירי הכניסה הזולים והמצמיים ביותר לבריכת שחיה כלשהי בירושלים.

ישראל כהן
הדובר מועצת ירושלים

התקרית ב"יד ושם"

יש להניח שד"ר ואלדהיים, אם הי' מדריכים אותו לפני שיצא לביקור ב"יד ושם", היה מופיע שם וכובעו על ראשו, כפי שעשו זאת אחרים לפניו. אולם, למה הוצג שם בכלל, "לכבוד" האורח הלא-יהודי, הטכס הדתי של אמירת "יזכור", כאשר חזן בגלימה שחורה שר תפילה שגם הנוכחים היהודים הלא-דתיים אינם מזהים עם כל המלים שבתוכה? ולמה, מאידך גיסא, מרשים הנחת זר פרחים במקום, דבר אשר לכל הדיעות אינו מנהג יהודי?

לפי דעתי היה יותר מתאים ויותר מכובד, לוא היו כל הנוכחים עומדים בדומיה שלמה במשך רגעים אחדים, וכל אחד היה מהרהר בלבו על כל מה שקרה בעבר ואשר לא יקרה עוד. — כך אנו מקווים — בעתיד.

ד"ר ש. שרשבסקי
ירושלים

"פרדס" מכחישה

במדור משק וכספים של עתונכם מיום 16.8.73 התפרסמה כתבה תחת הכותרת: "פסוטיב: השותפות עם החברה הברזילאית הפסיקה התחרות בישראל".

הופתענו לקרוא באותה כתבה של סופר "דבר" נודע, שלפני שלש שנים חברתנו נהלה מו"מ על שותפות עם אותה חברה ברזילאית.

הננו מכחישים בכל תוקף דבר זה. לא התנהל כל מו"מ בינינו ובין החברה הנ"ל בקשר לשותפות. נראה לנו רק שהיה מקום שסופר "דבר" יאמת את הידיעה לפני שפרסם אותה.

נבקשכם לכן לפרסם ללא כל דחוי הכחשה מתאימה ולהעביר לנו העתק הפרסום.

"פרדס" מוצרי הדר בע"מ

סופר "דבר" משיב:

קיבלתי את האינפורמציה ממקור מהימן ביותר. אם המנהל הנוכחי של "פרדס" — מוצרי הדר אינו יודע על כך, אנא ישאל את מי שהיה מנהל בתקופה בה נהל המו"מ. אגב, גם הצד של החברה הברזילאית מאשר כי אכן נוהל מו"מ על שותפות עם "פרדס" —

רחוב מודיעין, אוטוסטרדה?

בימים האחרונים קראנו בעתונות כי סגן שר התחבורה, גד יעקבי, סיכם עם ראשי עיריות רמת-גן וגבעתיים, להרחיב את רחוב מודיעין.

רח' מודיעין הינו כיום אחד הרחובות הרחבים ביותר ומהווה עורק תחבורה סואן. חציית הרחוב כבר כיום מהווה סכנת נפשות, ותאונות רבות של פגיעה בהולכי רגל אירעו בו במשך השנים האחרונות, בעיקר בפינת הרחובות מודיעין—חיבת-ציון.

הרחבת הרחוב תגדיל עוד יותר את מהירות הנסיעה בו, ותגביר עוד יותר את הסכנה לחיי החוצים אותו.

הרחבת הרחוב תהווה, ללא כל ספק, פגיעה באזרחים הגרים ברח' מודיעין ובדרכים הנזקקים לחצותו מדי יום ביומו.

יש להתנגד לתכנית זו הפוגעת באינטרסים של האוכלוסיה כל עוד לא הוחל בביצועה.

ראובן ליבבי
גבעתיים

יבוטל מס הנסיעות

במכתבו למערכת ("דבר" — 26.8.73) מנסה מ. סמיר להצדיק את מס הנסיעות, המכפיל ואפילו משלש את מחיר הנסיעה לאירופה וליעדים קרובים יותר, בטענה כי בולמוס הנסיעות לחו"ל עלול להביא לירידה מהארץ.

גישה צינית זו מתאימה לארצות טוטליטריות בהן כולאים השלטונות את אזרחיהן בתוך גבולות מדינותיהן, לבל ישפעו מהרוחות הליברליות המנשבות בעולם החופשי. המגמה במדינות דימוקרטיות כיום היא לעודד תיירות עממית הדדית כאמצעי לקדם את ההבנה בין העמים. ממשלתנו מעוניינת כנראה רק בתנועה חד-סטרית.

האם הכנסה של מאה מליון ל"י מגביית מס זה (מתוך הכנסה תקציבית כוללת של 20.000 מליון לירות) מצדיקה הגבלת זכויות אנוש?

מס הנסיעות הנו מס אנטי-סוציאלי הפוגע בעיקר בצעירים דלי אמצעים ומעודד אמידים לבזבוז נוסף.

אפילו במדינות הנחשלות ביותר אין גובים מס גולגולת ליציאה מבלי להתחשב אם הנוסע מתאכסן באולם שינה (יחד עם עשרות נוסעים אחרים), או אם הוא מבלה את זמנו במחלקה לאפונה של אניית פאר.

הגיע הזמן לבטל מס זה.

קיסון גבריאלי
הרצליה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

הריני להודיע כי הוגשה בקשה לועדה המקומית להקמת בנין מגורים על חלקה 52 בגוש 11553 ברחוב קרן היסוד קרית-ביאליק, בן 4 קומות על עמודים. החלקה מיועדת ל-3 קומות.

הבקשה מהווה הקלה לגבי מספר הקומות המותר.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שדרות ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי בת-ים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל-אביב, אישרה תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מפורטת מס' 888/א, גושים וחלקי גושים: 7139, 7140, 7141, 7142, שהודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1616, מיום 9.4.1970, תש"ל, עמוד 1717.

התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת-ים, וכל מעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

(—) ד. רזניק
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז תל-אביב

י"ד סיון תשל"ג, 14.6.73

המועצה המקומית קרית-ים

מכרז פומבי 20/73
פיתוח גן ציבורי
הארכה

המועצה המקומית קרית-ים מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים, כורשים כחוק, לפיתוח גן ציבורי בשד' ירושלים.

את תיק המכרז אפשר לקבל במשרד מהנדס המועצה תמורת תשלום של 50.— ל"י, שלא יוחזרו.

את ההצעות יש להגיש ב-2 העתקים ובצירוף ערבות בנקאית בסך 10% מהיקף ההצעה, לתקופה של 90 יום, ולהכניס לתיבת המכרזים עד ליום רביעי, ט"ו באלול תשל"ג — 12.9.73 שעה 12.00.

פרטים נוספים אפשר לקבל במשרד מהנדס המועצה.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בנימין אפרת
ראש המועצה

קרית-ים, ה' באלול תשל"ג, 5 בספטמבר 1973

השתתף בבחירות לועידת ההסתדרות ה-12
קולך קובע!
11.9.73

עירית ירושלים

מכרז פומבי מס' 59/73

עירית ירושלים מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים עבור: הקמת מבנה "יד לבנים" בשד' הנשיא בן-צבי.

פרטים וחומר לגבי הצעות אפשר לקבל במשרדי מהנדס העיר, חטיבת הביצוע, ברח' הלל מס' 10, חדר 205, החל ביום חמישי, ט' באלול תשל"ג (6.9.1973), תמורת תשלום בסך 300.— ל"י אשר לא יוחזרו.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במזכירות הכללית חדר מס' 317, בבית העיריה, רחוב יפו מס' 22, ביום שלישי, כ' בתשרי תשל"ד (16.10.1973), עד שעה 12.00 בצהרים.

תבואנה בחשבון הצעות מקבלנים העוסקים בעבודה מאורגנת בלבד.

על מגיש ההצעה להיות רשום לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאות תשכ"ט — 1969.

את ההצעות יש להגיש ב ש נ י העתקים.

על מגיש ההצעה לצרף להצעתו במעטפה נפרדת ערבות בנקאית לתקופה של א ר ב ע ה חדשים, או צ'ק בנקאי לפקודת עירית ירושלים בסכום של 60,000.— ל"י. עפ"י דרישת העיריה יתחייב המגיש להאריך את תוקף הערבות, בהתאם לנסיבות. אי הארכת התוקף כאמור יזכה את העיריה לממש את הערבות שניתנה. המחאות פרטיות או שטרות לבנק ל א יתקבלו כערבות.

אי מילוי תנאי זה ישחרר את העיריה מלדון בהצעה.

הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או חלקה, ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ירושלים, ד' באלול תשל"ג, 4.9.73
המנהל הכללי

תושב העיריה
עיר זו היא ביתך שמור על נקיונה

לע

תנועת העבודה הליברלית
(ליברלים עצמאיים ובלתי מפלגתיים)